

รายงานการวิจัย

โครงการย่อยที่ ๓ เรื่อง

การพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ
The Sub-District Constitution Development for Community Democracy
Development in Chatturat district Chaiyaphum Province

ภายใต้แผนงานวิจัย เรื่อง

การพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในจังหวัดชัยภูมิ
The Subdistrict Constitution Development for Community
Democracy Development in Chaiya Phum Province

โดย

ดร.สุนทร ธนศิลป์พิชิต

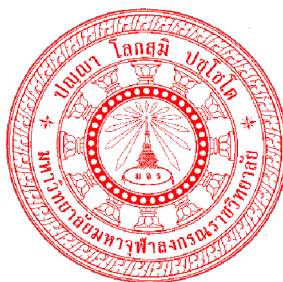
ดร.ไพฑูรย์ มาเมือง

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ

พ.ศ. ๒๕๖๖

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

MCU RS 800766096

รายงานการวิจัย

โครงการย่อยที่ ๓ เรื่อง

การพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ
The Sub-District Constitution Development for Community Democracy
Development in Chatturat district Chaiyaphum Province

ภายใต้แผนงานวิจัย เรื่อง

การพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในจังหวัดชัยภูมิ
The Subdistrict Constitution Development for Community
Democracy Development in Chaiya Phum Province

โดย

ดร.สุนทร ธนศิลป์พิชิต

ดร.ไพฑูรย์ มาเมือง

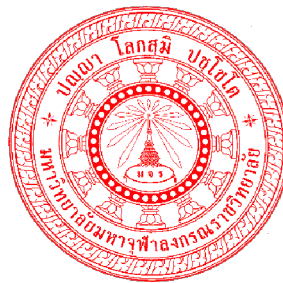
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ

พ.ศ. ๒๕๖๖

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

MCU RS 800766096

(ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย)

Research Report

Sub - Research Report 3

The Sub-District Constitution Development for Community Democracy
Development in Chatturat District Chaiya Phum Province

Under Research plan

The Subdistrict Constitution Development for Community
Democracy Development in Chaiya Phum Province

By

Dr. Sunait Tanasinlapapichit

Dr. Phaitoon Mamuang

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Chaiyaphum Buddhist College

B.E.2023

Research Project Funded by

Science Research and Innovation Promotion Fund

MCU RS 800766096

(Copyright Mahachulalongkornrajavidyalaya University)

รายงานการวิจัย :	การพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน ในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ
ผู้วิจัย:	ดร.สุเนตร ธนศิลป์พิชิต, ดร.ไพฑูรย์ มาเมือง
ส่วนงาน:	วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ
ปีงบประมาณ:	๒๕๖๖
แหล่งทุน	กองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ ๑) เพื่อวิเคราะห์ความต้องการของประชาชนต่อการพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในการพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน ในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ๒) เพื่อศึกษากระบวนการพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในการพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนอย่างมีส่วนร่วมในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ๓) เพื่อพัฒนาเครือข่ายการจัดการเรียนรู้และสารสนเทศธรรมนูญตำบลเพื่อขับเคลื่อนประชาธิปไตยชุมชน ในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี ระหว่างวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ มีเครื่องมือวิจัย คือ จากแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ โดยมีกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๔๐๐ คน ที่มาจากการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาร์โร ยามาเน่ (๑๙๗๓) ที่ระดับความคลาดเคลื่อน ๐.๐๕ และทำการสุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิอย่างเป็นสัดส่วน และกลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๓๐ คน ที่มาจากการเลือกแบบเจาะจง แล้วนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ และเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง มาวิเคราะห์แบบเชิงเนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า

๑) ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อความต้องการพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในการพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน โดยรวมและแยกเป็นรายด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๖๗$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อความต้องการพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในการพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน อยู่ในระดับมาก ๖ ด้าน เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ($\bar{X} = ๔.๐๕$) ด้านสภาพโครงสร้างพื้นฐาน ($\bar{X} = ๓.๙๒$) ด้านสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = ๓.๗๓$) ด้านการเมือง ($\bar{X} = ๓.๖๕$) ด้านสารสนเทศ ($\bar{X} = ๓.๕๕$) ด้านสังคม ($\bar{X} = ๓.๕๒$) ตามลำดับ และอยู่ในระดับปานกลาง ๑ ด้าน ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ ($\bar{X} = ๓.๔๔$)

๒) กระบวนการพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนอย่างมีส่วนร่วมในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ๖ ขั้นตอน ได้แก่ สร้างการรับรู้แบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาธรรมนูญตำบล เปิดโอกาสให้มีการเสนอปัญหาและความต้องการของชุมชน การวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของชุมชน กำหนดประเด็นในการยกร่างธรรมนูญตำบล กำหนดแนวทางการยกร่างธรรมนูญตำบล การจัดทำบันทึกข้อตกลงร่วมกันและการยกร่างธรรมนูญตำบล

๓) การพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อขับเคลื่อนประชาธิปไตยชุมชน นั้นทุกภาคส่วนทั้ง ภาครัฐ ภาคประชาชนและหน่วยงานต่างๆ โดยมีการบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชน และจะต้องมีการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานสถานศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพและศาสนสถานหรือวัด

คำสำคัญ : ธรรมนูญตำบล, ประชาธิปไตยชุมชน, การมีส่วนร่วม

Research report : The Sub-District Constitution Development for Community
 Democracy Development in Chatturat district Chaiyaphum Province
 Researcher : Dr. Sunait Tanasinlapapichit, Dr. Phaitoon Mamuang
 Section : Chaiyaphum Buddhist Gollege
 Year : 2023
 Research Project Funded : Science Research and Innovation Promotion Fund

Abstract

The objectives of this research were 1) to analyze the needs of the people towards the development of Tambon Statutes to promote learning in community democratic development. in the square district Chaiyaphum Province 2) to study the development process of the Tambon Constitution to promote learning in the development of participatory community democracy in Chatat District Chaiyaphum Province 3) To develop a network of learning management and sub-district statute information to drive community democracy. in the square district Chaiyaphum Province It is an integrated research method. namely quantitative and qualitative research There are research tools from questionnaires and interviews. There was a sample group of 400 persons from calculating the sample size by using the formula of Taro Yamane (1973) at the error level of 0.05 and randomly sampling by stratified sampling method. And the target group of 30 persons from a specific selection Then the data collected from the questionnaire was analyzed using descriptive statistics consisting of percentage, mean, standard deviation. and information obtained from the interview and related documents to be analyzed in a content-oriented manner

The research results found that

1) The level of people's opinions towards the need for the development of Tambon Statutes to promote learning in community democratic development. Overall and separately. Overall, it was at a high level ($\bar{X} = 3.67$) and when considering each aspect, it was found that people had opinions on the need for the development of Tambon Statutes to promote learning in community democratic

development. It was at a high level in 6 aspects, ranked from descending average, namely safety in life and property ($\bar{X} = 4.05$), infrastructure ($\bar{X} = 3.92$), environment ($\bar{X} = 3.73$), politics ($\bar{X} = 3.65$), information technology ($\bar{X} = 3.55$), social ($\bar{X} = 3.52$), respectively, and at a moderate level, one aspect is economic ($\bar{X} = 3.44$).

2) The development process of Tambon Statutes for Participatory Community Democracy Development in Chatat District Chaiyaphum Province has 6 steps: 1) creating participatory awareness in the development of sub-district statutes; 2) Give opportunities to present problems and needs of the community. 3) Analysis of community problems and needs 4) Determine issues in drafting the Tambon Constitution. 5) Set guidelines for drafting the Tambon Constitution. 6) Preparation of memorandum of agreement and drafting of the Tambon Constitution

3) Development of Tambon Statutes to drive community democracy All sectors, including the government sector public sector and various agencies There is a memorandum of cooperation between local government organizations and communities. And there must be integration between educational institutions. Child Development Center Health promoting hospitals and religious places or temples

Keywords: sub-district statute, community democracy, participation

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัย เรื่อง การพัฒนาธรรมนุญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอ
จักรัส จังหวัดชัยภูมิ ผู้วิจัยได้รับการสนับสนุนจาก สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้อำนวยการสถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ ผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ และคณาจารย์วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ ที่ได้ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยครั้งนี้ ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญและกลุ่มตัวอย่างทั้งที่เอ่ยนามและไม่ได้เอ่ยนามไว้ในที่นี้ที่ให้ความอนุเคราะห์และความร่วมมือในการทำวิจัย จนทำให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

บุญกุศลและประโยชน์ใด ๆ อันจะพึงมีจากงานวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัยขออุทิศบุญกุศลและประโยชน์นั้น ๆ ให้แก่มารดาบิดา และครูอุปัชฌาย์อาจารย์ รวมทั้งผู้มีอุปการะคุณทุกท่าน ที่ได้ให้ความเมตตาอนุเคราะห์ จึงทำให้งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่างานวิจัยฉบับนี้จะก่อประโยชน์ทั้งในด้านการปฏิบัติการและด้านวิชาการ อันจะนำไปสู่การประยุกต์ใช้ต่อชุมชนและสังคมต่อไป

ดร.สุเนตร ธนศิลป์พิชิต และดร.ไพฑูรย์ มาเมือง

๙ ตุลาคม ๒๕๖๖

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
สารบัญ	ก
สารบัญตาราง	ข
สารบัญภาพประกอบ	ค
บทที่ ๑ บทนำ.....	๑
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	๖
๑.๓ ปัญหาการวิจัย.....	๖
๑.๔ ขอบเขตการวิจัย	๖
๑.๕ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	๗
๑.๖ ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	๘
บทที่ ๒ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	๙
๒.๑ แนวคิดเกี่ยวกับประชาธิปไตยท้องถิ่น	๙
๒.๒ แนวคิด ทฤษฎีการมีส่วนร่วม.....	๑๑
๒.๓ แนวคิดการสร้างเครือข่าย.....	๒๑
๒.๔ บริบทตำบลบ้านกอก อำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ	๒๙
๒.๕ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	๔๒
๒.๖ กรอบแนวคิดการวิจัย	๔๕
บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย.....	๔๖
๓.๑ รูปแบบการวิจัย.....	๔๖
๓.๒ ประชากร กลุ่มตัวอย่าง ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ.....	๔๗
๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๕๑
๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล	๕๒
๓.๕ วิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	๕๖
บทที่ ๔ ผลการวิจัย	๕๘
๔.๑ วิเคราะห์ความต้องการของประชาชนต่อการพัฒนาธรรมนุญตำบลเพื่อส่งเสริม การเรียนรู้ในการพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจตุรัสจังหวัดชัยภูมิ.....	๕๘
๔.๒ กระบวนการพัฒนาธรรมนุญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนอย่างมีส่วนร่วมใน อำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ	๖๙

เรื่อง	หน้า
๔.๓ การพัฒนาเครือข่ายการจัดการเรียนรู้และสารสนเทศธรรมนุญตำบล เพื่อขับเคลื่อนประชาธิปไตยชุมชน ในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ.....	๑๐๘
๔.๔ องค์ความรู้ที่ได้จากงานวิจัย.....	๑๑๑
บทที่ ๕ สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	๑๑๕
๕.๑ สรุปผลการวิจัย.....	๑๑๕
๕.๒ อภิปรายผล.....	๑๓๒
๕.๓ ข้อเสนอแนะ.....	๑๓๔
บรรณานุกรม.....	๑๓๖
ภาคผนวก.....	๑๔๐
ภาคผนวก ก เครื่องมือการวิจัย.....	๑๔๐
ภาคผนวก ข หนังสือเชิญผู้ให้ข้อมูล,ผู้ให้สัมภาษณ์.....	๑๗๒
ภาคผนวก ค ภาพประกอบดำเนินการวิจัย.....	๒๑๖
ภาคผนวก ง หนังสือรับรองการใช้ประโยชน์.....	๒๒๓
ภาคผนวก จ ผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบจากงานวิจัย	๒๒๙
ภาคผนวก ฉ ประวัติผู้วิจัย.....	๒๓๓
ร่างธรรมนูญตำบล.....	๒๓๙

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
๑	ตารางจำนวนกลุ่มตัวอย่างแต่ละหมู่บ้านในตำบลบ้านกอก.....๔๘
๒	รายชื่อกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ.....๔๙
๓	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล๕๙
๔	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อความต้องการ เพื่อการพัฒนาธรรมนุญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน โดยรวมและแยกเป็นราย ด้าน๖๑
๕	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อความต้องการ เพื่อการพัฒนาธรรมนุญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน ด้านสภาพโครงสร้าง พื้นฐาน๖๒
๖	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อความต้องการ เพื่อการพัฒนาธรรมนุญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน ด้านการเมือง.....๖๓
๗	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อความต้องการ เพื่อการพัฒนาธรรมนุญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน ด้านเศรษฐกิจ๖๔
๘	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อความต้องการ เพื่อการพัฒนาธรรมนุญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน ด้านสังคม๖๕
๙	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อความต้องการ เพื่อการพัฒนาธรรมนุญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน ด้านความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สิน๖๖
๑๐	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อความต้องการ เพื่อการพัฒนาธรรมนุญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน ด้านสิ่งแวดล้อม๖๗
๑๑	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อความต้องการ เพื่อการพัฒนาธรรมนุญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน ด้านสารสนเทศ.....๖๘

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบที่	หน้า
๑	แผนที่แสดงอาณาเขตตำบลบ้านกอก๓๒
๒	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....๔๕
๓	การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ๕๔
๔	การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า๕๕
๕	จัดเวทีเสวนาสร้างการรับรู้แบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาธรรมนุญตำบล๗๐
๖	ระดมสมองเสนอปัญหาชุมชนบ้านหลุบจิว-สระสี่เหลี่ยม๗๑
๗	ระดมสมองเสนอปัญหาชุมชนบ้านกลุ่มโชนบ้านมะเกลือโนนทอง.....๗๓
๘	สรุปประเด็นปัญหาชุมชนตำบลบ้านกอก๗๓
๙	เส้นทางคมนาคม ถนน รพช. สายบ้านกอก – สระสี่เหลี่ยม.....๗๕
๑๐	สถานีรถไฟจัตุรัส.....๗๕
๑๑	สถานีรถไฟจัตุรัส สาย กรุงเทพฯ – หนองคาย.....๗๖
๑๒	การมีส่วนร่วมทุกภาคส่วนในการพัฒนาท้องถิ่น๗๗
๑๓	การรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในการเสนอปัญหา ความต้องการในชุมชน....๗๗
๑๔	การปรึกษาหารือในการเสนอปัญหา ความต้องการในชุมชน.....๗๘
๑๕	การประชุมเพื่อเสนอปัญหา ความต้องการในชุมชน๗๘
๑๖	พื้นที่เกษตรกรรมในตำบลบ้านกอก.....๗๙
๑๗	อ่างเก็บน้ำห้วยทองกลางเป็นแหล่งทำการประมง๗๙
๑๘	แหล่งน้ำบึงละหานเป็นแหล่งประมงในการจับสัตว์น้ำ๘๐
๑๙	สถานที่ท่องเที่ยวทุ่งบัวแดงบึงละหาน๘๑
๒๐	เรือท่องเที่ยวทัศนียภาพทุ่งบัวแดงบึงละหาน.....๘๒
๒๑	ฟาร์มไก่ไข่ในพื้นที่ตำบลบ้านกอก๘๓
๒๒	โรงงานในเขตตำบลบ้านกอก.....๘๓
๒๓	การจัดโครงการส่งเสริมอาชีพกลุ่มสตรีตำบลบ้านกอก๘๕
๒๔	การจัดโครงการพัฒนาอาชีพภายในตำบล๘๕
๒๕	ศาสนสถาน บ้านหลุบจิว ม. ๕.....๘๖
๒๖	สถานปฏิบัติธรรมวัดบ้านมะเกลือ๘๗

ภาพประกอบที่

หน้า

๒๗	ศาลเจ้าพ่อขุนนรินทร์สงคราม ตั้งในเขตบ้านมะเกลือ.....	๘๗
๒๘	ศาลเจ้าพ่อคำแหง ตั้งในเขตบ้านโนนทอง.....	๘๗
๒๙	ศาลเจ้าพ่อหลวงบรรเทา ตั้งในเขตบ้านสระสี่เหลี่ยม	๘๘
๓๐	ประเพณีสงกรานต์ภายในตำบลบ้านกอก	๘๘
๓๑	พิธีรำบวงสรวงในงานประเพณีต่างๆของตำบลบ้านกอก	๘๙
๓๒	งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดย อปพร.และจิตอาสา	๙๐
๓๓	การช่วยเหลือเมื่อเกิดภัยพิบัติ เช่น ไฟไหม้	๙๐
๓๔	การวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของชุมชน	๙๙
๓๕	กำหนดแนวทางการจัดทำธรรมนูญตำบลร่วมกันของคนในชุมชน.....	๑๐๑
๓๖	แกนนำชุมชนจัดทำบันทึกตกลงร่วมกันในการพัฒนาธรรมนูญตำบล	๑๐๒
๓๗	กระบวนการพัฒนาธรรมนูญตำบล.....	๑๐๗
๓๘	บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ.....	๑๐๙
๓๙	บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ(ต่อ).....	๑๑๐
๔๐	การพัฒนาเครือข่ายการจัดการเรียนรู้และสารสนเทศธรรมนูญตำบล	๑๑๑
๔๑	องค์ความรู้ใหม่ในการวิจัย	๑๑๔

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การกระจายอำนาจการปกครองจากส่วนกลางสู่ท้องถิ่นนั้น เป็นความมุ่งหวังเพื่อให้การพัฒนาท้องถิ่นนั้นจะต้องคำนึงถึงบริบทพื้นที่ วิถีชีวิตความเป็นอยู่ พื้นฐานการดำรงชีวิตของแต่ละชุมชน ซึ่งมีความแตกต่างกันในแบบต่างๆ ภายใต้การส่งเสริม สนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ เอกชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย ซึ่งนับได้ว่าเป็นหน่วยงานที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด ซึ่งผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่นนั้นมาจากการเลือกตั้งของประชาชนในพื้นที่เพื่อเป็นตัวแทนในการกำหนดนโยบาย ทิศทางการพัฒนา แต่อย่างไรก็ตาม ปัญหาและความต้องการของชุมชนย่อมเกิดจากข้อเสนอจากชุมชนโดยประชาชน จำเป็นจะต้องเข้าใจบทบาทในการเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้วยเช่นกัน อันจะนำไปสู่การพัฒนาท้องถิ่นในด้านต่างๆตามความต้องการและปัญหาที่เกิดขึ้นในแต่ละชุมชน อันจะก่อให้เกิดชุมชนเข้มแข็งและเกิดการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืนได้ ตามเจตนารมณ์การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน (Public Participation) คือ การที่ประชาชน เข้าร่วมกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งของหน่วยงานภาครัฐ รวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อผลประโยชน์ส่วนรวม เริ่มตั้งแต่การที่ประชาชนเกิดจิตสำนึกในตนเองและ ถือเป็นภาระหน้าที่ของตนในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของสังคมที่ตนเองอยู่ ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินงาน ร่วมติดตามประเมินผล และร่วมรับผลประโยชน์^๑

ซึ่งกระแสการปกครองส่วนท้องถิ่นและการกระจายอำนาจ ได้เริ่มมีพัฒนาการอย่างเห็นได้ชัด พร้อมกับกระแสความคิดการปฏิรูปการเมืองภายหลังเหตุการณ์พฤษภาทมิฬ พ.ศ. ๒๕๓๕ และการเกิดขึ้นของขบวนการปฏิรูปการเมือง ที่มุ่งหมายให้สังคมไทยสามารถพัฒนาประชาธิปไตย ได้อย่างเต็มรูปแบบและเนื้อหา จนเกิดการผลักดันและการตรารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ที่ระบุให้การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นได้เป็นแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ตามมาตรา ๗๘ ที่กำหนดให้รัฐต้องกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นพึ่งตนเองและตัดสินใจในกิจการของท้องถิ่นได้เองโดยสอดคล้องกับหลักการประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม และหมวด ๙ ที่ว่าด้วยการปกครองส่วน

^๑ อรทัย ก๊กผล, “การบริหารจัดการการมีส่วนร่วมของประชาชน,” ใน คู่มือพลเมือง ยุคใหม่, พิมพ์ครั้งที่ ๓ (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา, ๒๕๕๐), หน้า ๔๐.

ท้องถิ่น ในมาตรา ๒๘๒-๒๘๐ เพื่อกำหนดอำนาจหน้าที่ให้แก่ท้องถิ่น เช่น ให้ท้องถิ่นมีอิสระในการปกครองตนเอง มีอิสระในการกำหนดนโยบาย ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีโครงสร้างการบริหาร ในรูปของสภาท้องถิ่น และคณะผู้บริหารท้องถิ่นที่มาจาก การเลือกตั้งของประชาชน ให้ท้องถิ่นมีหน้าที่ บำรุงรักษาศิลปะ จารีต ประเพณีภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรม และคุณภาพสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น เอง เป็นต้น ทำให้รัฐธรรมนูญ ได้สร้างความชัดเจนต่อการกระจายอำนาจสู่การปกครองส่วนท้องถิ่น ในเชิงกระบวนการทางกฎหมาย และแนวทางปฏิบัติเช่น ให้มีการตราพระราชบัญญัติกำหนดแผนและ ขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อส่งเสริมการกระจาย อำนาจในเชิงกฎหมายและแนวทางปฏิบัติ และจัดตั้งคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อทำหน้าที่จัดทำแผน กำหนดหลักเกณฑ์/ขั้นตอน และเสนอแนะแนวทางใน การกระจายอำนาจเช่น กำหนดอำนาจหน้าที่การจัด บริการสาธารณะ การจัดสรรสัดส่วนภาษีและ อารกรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฯลฯ จนกล่าวได้ว่า มรดกของรัฐธรรมนูญ ๒๕๔๐ และ พระราชบัญญัติเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ ๒๕๔๒ จัดเป็น “คลื่นลูกที่หนึ่ง” ของ กระบวนการการ กระจายอำนาจที่สร้างการเปลี่ยนแปลงเชิงสถาบันทางการเมือง-การบริหารของไทย อย่างมี นัยสำคัญ^๒

ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ยังคง เจตนารมณ์ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารงานของท้องถิ่นและกระจายอำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มขึ้น โดยบัญญัติ หมวด ๑๔ การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นการเฉพาะ และคง บทบัญญัติกลไกการ ลงคะแนนเสียงถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น และการเข้าชื่อ เสนอ ข้อบัญญัติท้องถิ่นเช่นเดิม (มาตรา ๒๘๕ และ ๒๘๖ ตามลำดับ) หากแต่เมื่อเทียบกับ บทบัญญัติ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มีความยืดหยุ่น มากกว่าเดิม เพราะมิได้ ระบุจำนวนประชาชนที่จะเข้าชื่อเพื่อลงคะแนนเสียงถอดถอน สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหาร ท้องถิ่นและการเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น นอกจากนี้ ยังได้กำหนดเพิ่มเติมให้องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นต้องจัดให้มีวิธีการที่ให้ประชาชน เข้ามามีส่วนร่วม รวมถึงการจัดรับฟังความคิดเห็นจาก ประชาชน การออกเสียง ประชามติการรายงานผลการดำเนินงานต่อประชาชนในเรื่องของการจัดทำ งบประมาณ การใช้จ่ายและผลการดำเนินงานในรอบปีเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ กำกับการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งถือเป็นเรื่องใหม่ (มาตรา ๒๘๗)^๓

ซึ่งในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๖๐ (ฉบับปัจจุบัน) การปกครอง ส่วนท้องถิ่นยังคงมีการกำหนดไว้ภายใต้ หมวด ๑๔ การปกครองส่วนท้องถิ่น โดยให้มีการจัดการ

^๒ วุฒิสภา ตันไชย. การกระจายอำนาจและประชาธิปไตยของไทย. กรุงเทพฯ : สถาบันพระปกเกล้า, ๒๕๕๗. หน้า ๔

^๓ อรรถัย กักผลและฉัตรระวี. กิตติโยดม. บทวิเคราะห์ ร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของ ประชาชน ในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : สถาบันพระปกเกล้า, ๒๕๕๕, หน้า ๖

ปกครองส่วนท้องถิ่นยังคงยึดตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น (มาตรา ๒๔๙) การมุ่งเน้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมนับตั้งแต่การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น (มาตรา ๒๕๒) อีกทั้งในการดำเนินงานให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สภาท้องถิ่น และผู้บริหารท้องถิ่น เปิดเผยข้อมูลและรายงานผลการดำเนินงานให้ประชาชนทราบ รวมตลอดทั้งมีกลไกให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมด้วย (มาตรา ๒๕๓) และยังเปิดโอกาสให้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิเข้าชื้อกัน เพื่อเสนอข้อบัญญัติหรือเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นได้ (มาตรา ๒๕๔) นอกจากนี้ ภายใต้ หมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ ด้านการเมืองนั้นยังกำหนดให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองรวมทั้งการตรวจสอบ การใช้อำนาจรัฐ รู้จักยอมรับในความเห็นทางการเมืองโดยสุจริตที่แตกต่างกัน และให้ประชาชนใช้สิทธิเลือกตั้ง และออกเสียงประชามติโดยอิสระปราศจากการครอบงำไม่ว่าด้วยทางใด^๔

นอกจากนั้น ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๖๐ ได้ระบุถึงสิทธิของบุคคลและชุมชนว่ามีสิทธิ ดังต่อไปนี้

๑) บุคคลและชุมชนมีสิทธิในการอนุรักษ์ฟื้นฟูหรือส่งเสริมภูมิปัญญา ศิลปะวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมและจารีตประเพณีอันดีงาม

๒) บุคคลและชุมชนมีสิทธิในการจัดการบำรุงรักษาและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและความหลากหลายทางชีวภาพ

๓) บุคคลและชุมชนมีสิทธิในการเข้าชื้อกันเพื่อเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐให้ดำเนินการหรืองดเว้นดำเนินการอันจะเป็นประโยชน์หรือเป็นผลกระทบต่อประชาชนหรือชุมชนแบบมีส่วนร่วม

๔) การจัดให้มีระบบสวัสดิการของชุมชนสิทธิของบุคคลและชุมชน (มาตรา ๔๓)

๕) บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับบริการสาธารณสุขของรัฐ

๖) บุคคลผู้ยากไร้ย่อมมีสิทธิได้รับบริการสาธารณสุขของรัฐโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

๗) บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับการป้องกันและขจัดโรคติดต่ออันตรายจากรัฐโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย (มาตรา ๔๗)

๘) มารดาย่อมมีสิทธิได้รับความคุ้มครองและช่วยเหลือในช่วงระหว่างก่อนและหลังการคลอดบุตร

^๔ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย, ๒๕๖๐ ราชกิจจานุเบกษา, ๒๕๖๐ เล่ม ๑๓๔ ตอนที่ ๔๐ ก), หน้า ๗๔-๗๗

๙) ผู้สูงอายุและไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพและบุคคลผู้ยากไร้ย่อมมีสิทธิได้รับความช่วยเหลือที่เหมาะสม (มาตรา ๔๘)

นอกจากนี้ รัฐธรรมนูญยังได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของรัฐที่จะต้องดำเนินการต่อประชาชนไว้ดังต่อไปนี้

๑) รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการดูแลและพัฒนาตั้งแต่ก่อนวัยเรียน ให้ได้รับการศึกษาในวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับเป็นเวลาสิบสองปีอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ตลอดจนถึงต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่างๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต อย่างมีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล

ในการนี้ รัฐต้องดำเนินการให้ผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการศึกษาตามความถนัดของตนให้จัดตั้งกองทุนเพื่อใช้ในการช่วยเหลือผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษาและเพื่อเสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพครูโดยให้รัฐจัดสรรงบประมาณให้แก่กองทุนหรือใช้มาตรการหรือกลไกทางภาษี (มาตรา ๕๔)

๒) รัฐต้องอนุรักษ์ฟื้นฟูและส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นศิลปวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมและจารีตประเพณีอันดีงามและจัดให้มีพื้นที่สาธารณะสำหรับกิจกรรมที่เกี่ยวข้องอย่างมีส่วนร่วม

๓) รัฐต้องอนุรักษ์คุ้มครองบำรุงรักษาฟื้นฟูบริหารจัดการและใช้หรือจัดให้มีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและความหลากหลายทางชีวภาพให้เกิดประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืน อย่างมีส่วนร่วม (มาตรา ๕๗)

๔) รัฐพึงจัดให้มีกฎหมายเพียงเท่าที่จำเป็นและยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่หมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพ (มาตรา ๗๗)

๕) รัฐพึงส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขและมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศด้านต่างๆ การจัดทำบริการสาธารณะ ตลอดจนถึงการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบรวมทั้งการตัดสินใจทางการเมืองและการอื่นใดบรรดาที่อาจมีผลกระทบต่อประชาชนหรือชุมชน (มาตรา ๗๘)

จากหลักการดังกล่าว จะเห็นได้ว่า การจัดทำธรรมนูญตำบลจัดการตนเองนับเป็นเครื่องมือหนึ่งที่เป็นนวัตกรรมของชุมชนที่ได้สร้างและพัฒนาแกนนำ คนรุ่นใหม่ให้เกิดการเรียนรู้จากสิ่งที่ปฏิบัติ การค้นหา วิเคราะห์ปัญหา พัฒนาแผนกิจกรรม โครงการ ดำเนินการขับเคลื่อน เชื่อมโยงยกระดับกระบวนการพัฒนา เพื่อทำให้สังคม ชุมชน ตำบลและหมู่บ้านเป็นแนวปฏิบัติ กฎ กติกา หรือข้อตกลงร่วม การอยู่ร่วมกันของคนในตำบล โดยใช้หลักประชาธิปไตยชุมชนและเป็นฉันทามติเพื่อใช้ร่วมกัน ดำเนินการและแก้ไขปัญหาในชุมชนได้สำเร็จ สร้างความเชื่อมั่น เห็นคุณค่า เกิดการขยายเชื่อมโยงทำให้เกิดพลังภาคีของชุมชนจัดการตนเอง อำนาจการจัดการตนเองนั้นเป็นเครื่องมือสำคัญ

ในการใช้ธรรมนูญตำบล ออกมาปฏิบัติโดยความเห็นชอบของทุกฝ่ายในชุมชน ท้องถิ่น ตำบล กระบวนการแต่ละขั้นตอนเป็นสิ่งที่ไปเสริมสร้างประชาธิปไตยชุมชนทั้งสิ้น^๕ สอดคล้องกับงานวิจัยของชัยวัฒน์ โยธี และคณะ^๖ ที่ทำการวิจัยเรื่อง “การสร้างและจรรโลงประชาธิปไตยชุมชนในจังหวัดสงขลา” ผลการวิจัยพบว่า ๑) เงื่อนไขที่เอื้อต่อการเกิดประชาธิปไตยชุมชนประกอบด้วย ๒ ส่วนสำคัญคือ ๑.๑) ปัจจัยภายในชุมชนที่เป็นแรงยึดเหนี่ยวทางสังคม อาทิความเป็นเครือญาติในทางสายเลือดและทางพิธีกรรม รวมถึงลักษณะภูมิชุมชนที่ก่อให้เกิดการปฏิสัมพันธ์กันของคนในชุมชน ๑.๒) ปัจจัยภายนอกชุมชน ที่เป็นผลมาจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่หลายมาตรามีเจตนาในการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้พึ่งตนเอง มีอิสระในการตัดสินใจในกิจการของท้องถิ่น และด้วยเจตนารมณ์ดังกล่าวเป็นผลให้เกิดพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเมือง และพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน ซึ่งนับเป็นจุดเริ่มต้นของการเมืองใหม่ที่ยอมรับชุมชนให้มีปฏิบัติการควบคู่กับท้องถิ่นและท้องที่ ๒) การสร้างประชาธิปไตยชุมชนเป็นระบบการขับเคลื่อนชุมชน โดยใช้กลไกอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการในการรวมกลุ่มแกนนำและการรวบรวมสมาชิกเพื่อการมีส่วนร่วมในการปรึกษาหารือในกิจการสาธารณะ ๓) กระบวนการจรรโลงประชาธิปไตยชุมชนเป็นปฏิบัติการในการหนุนเสริมการมีส่วนร่วมในภาคปฏิบัติ โดยมุ่งให้เกิดการปฏิสัมพันธ์ในลักษณะของการมีเวทีในการจับเข่าคุย สนทนาปรึกษาหารืออย่างมีส่วนร่วมที่สะท้อนถึงการให้สิทธิกับประชาชนในทางตรงมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะเห็นได้ว่า ประชาธิปไตยชุมชนนั้น คือการที่ประชาชนทุกคนในชุมชนได้มีสิทธิ์และมีส่วนในการจัดการ บริหารและพัฒนา โดยมีธรรมนูญ เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินการ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อชุมชน หมู่บ้านในทุกๆ ระดับ

อำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ที่ประชาชนมีการเป็นอยู่เป็นสังคมชนบท ซึ่งสามารถที่จะพัฒนาระบบการปกครองตนเองได้อย่างเหมาะสมได้ การมีหลักธรรมาภิบาลนำมาใช้เป็นกรอบแนวทางในการกำหนดทิศทางการพัฒนาในระดับตำบลนับว่าเป็นการส่งเสริมให้เกิดความเป็นประชาธิปไตยชุมชน เปิดโอกาสให้ทุกคนในชุมชนได้ร่วมมือกันอนุรักษ์พัฒนาชุมชน ตำบลของตนเอง ให้มีความเจริญก้าวหน้าต่อไปอย่างมีส่วนร่วม โดยผู้วิจัยจะเลือกพื้นที่สำหรับการสำรวจ พัฒนา สร้างศูนย์การเรียนรู้ และพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้ธรรมนูญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน ในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงดำเนินการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน ในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ” ภายใต้โครงการ การพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในจังหวัดชัยภูมิ” โดยจะดำเนินการศึกษาตั้งแต่การวิเคราะห์ความต้องการของประชาชนในการสร้างธรรมนูญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน นำมาทำการศึกษารูปแบบ

^๕ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน, ชุดความรู้การจัดทำธรรมนูญปกครองตนเอง, (สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์กรมหาชน) : สำนักสนับสนุนสภาพองค์กรชุมชน, ๒๕๕๙) คำนำ.

^๖ ชัยวัฒน์ โยธี และคณะ, การสร้างและจรรโลงประชาธิปไตยชุมชนในจังหวัดสงขลา, วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปีที่ ๑๐ ฉบับที่ ๒ (๒๕๕๙), หน้า ๒๑-๒๗

ธรรมนูญตำบลที่เหมาะสมกับพื้นที่ และสร้างธรรมนูญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนอย่างมีส่วนร่วม อันเป็นนวัตกรรมเพื่อนำไปให้ประชาชนทุกคนในพื้นที่ตลอดจนถึงผู้เกี่ยวข้องได้นำหลักธรรมนูญไปใช้เป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาพื้นที่ พร้อมกันนี้ ยังมีการดำเนินการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับธรรมนูญตำบลให้กับประชาชนในพื้นที่โดยจัดกิจกรรมการเผยแพร่ที่เหมาะสมให้กับประชาชนในพื้นที่และสร้างเป็นเครือข่ายไปยังพื้นที่อื่นๆ อีกด้วย ซึ่งผลการวิจัยนี้ สามารถนำไปเสนอเป็นตัวแบบในการพัฒนาท้องถิ่นและพัฒนาหลักประชาธิปไตยให้มีความมั่นคงสืบไป

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑.๒.๑ เพื่อวิเคราะห์ความต้องการของประชาชนต่อการพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในการพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน ในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

๑.๒.๒ เพื่อศึกษากระบวนการพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในการพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนอย่างมีส่วนร่วมในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

๑.๒.๓ เพื่อพัฒนาเครือข่ายการจัดการเรียนรู้และสารสนเทศธรรมนูญตำบลเพื่อขับเคลื่อนประชาธิปไตยชุมชน ในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

๑.๓ คำถามการวิจัย

๑.๓.๑ ความต้องการของประชาชนต่อการพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในการพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน ในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ เป็นอย่างไร

๑.๓.๒ กระบวนการพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในการพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนอย่างมีส่วนร่วมในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ เป็นอย่างไร

๑.๓.๓ การพัฒนาเครือข่ายการจัดการเรียนรู้และสารสนเทศธรรมนูญตำบลเพื่อขับเคลื่อนประชาธิปไตยชุมชน ในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ เป็นอย่างไร

๑.๔ ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการศึกษาดังต่อไปนี้

๑.๔.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยได้วิจัย เรื่อง การพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน ในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ โดยใช้แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับแนวคิดประชาธิปไตยท้องถิ่น แนวคิดการสร้างเครือข่ายและกระบวนการชุมชน เทคนิค AIC

๑.๔.๒ ขอบเขตด้านพื้นที่

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกพื้นที่ในการการวิจัย คือ ตำบลบ้านกอก อำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

๑.๔.๓ ขอบเขตด้านประชากรและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

๑) ประชากร (Population) ได้แก่ ประชาชนซึ่งเป็นหัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนครัวเรือน ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ตำบลบ้านกอก อำเภोजัตร์ส จังหวัดชัยภูมิ จำนวน ๖,๗๖๑ คน จาก ๖,๗๖๑ ครัวเรือน^๗

๒) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) จำนวน ๓๐ คน โดยแบ่งเป็น ๓ กลุ่ม คือ

(๑) กลุ่มข้าราชการเมือง /ข้าราชการ อปท.	รวม ๗ คน
(๒) กลุ่มตัวแทนผู้นำชุมชนฝ่ายปกครอง	รวม ๑๑ คน
(๓) กลุ่มตัวแทนประชาชน/ปราชญ์ชาวบ้าน	รวม ๑๒ คน

๑.๔.๔ ขอบเขตด้านเวลา

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม โดยการเริ่มเก็บข้อมูลแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ.๒๕๖๖ ถึงวันที่ ๓๐ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๖๖

ในช่วง วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๖๖ ถึงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๖๖ ผู้วิจัยลงทำการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยเชิงปริมาณ โดยการแจกแบบสอบถามให้กับประชาชนในอำเภोजัตร์ส จังหวัดชัยภูมิ

ในช่วง วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๖ ถึง ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๖ ผู้วิจัยลงทำการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์และสนทนากลุ่ม ประชาชน ผู้ทรงคุณวุฒิ ปราชญ์ชาวบ้าน และผู้นำท้องถิ่นในเขตพื้นที่การวิจัยที่กำหนดไว้

ในช่วง วันที่ ๑ เมษายน พ.ศ.๒๕๖๖ ถึง ๓๐ เมษายน ๒๕๖๖ ผู้วิจัยลงทำการเก็บเชิงปฏิบัติการ โดยการจัดเวทีเสวนาสำหรับกรอบการจัดตั้งธรรมนูญตำบล ในเขตพื้นที่การวิจัย พร้อมทั้งจัดการสนทนากลุ่มในพื้นที่การวิจัย

๑.๕ นิยามศัพท์เฉพาะในการวิจัย

ธรรมนูญตำบล หมายถึง หลักการ หรือ หลักเกณฑ์ที่ประชาชนในชุมชนร่วมกันดำเนินการจัดทำเพื่อเป็นข้อตกลงร่วมกันในการพัฒนาพื้นที่ระดับตำบลในอำเภोजัตร์ส จังหวัดชัยภูมิ

ประชาธิปไตยชุมชน หมายถึง ประชาธิปไตยในระดับรากฐานของสังคม โดยที่ประชาชนในพื้นที่สามารถเรียนรู้และทำความเข้าใจวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย ได้จากการเข้ามีส่วนร่วมในการจัดทำกิจกรรมสาธารณะต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้โดยตรง

^๗ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก. แผนพัฒนาท้องถิ่น (๒๕๖๖-๒๕๗๑). ๒๕๖๕, หน้า ๗

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง ราชการส่วนท้องถิ่นที่รัฐบาลให้อำนาจ หรือการกระจายอำนาจไปให้ เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง ตัดสินใจเลือกผู้แทน หรือผู้บริหารท้องถิ่นของตน รวมทั้งตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ได้เอง

แกนนำชุมชน หมายถึง ผู้นำในชุมชน ประกอบด้วย ผู้นำฝ่ายปกครอง ผู้นำฝ่ายท้องถิ่น

๑.๖ ประโยชน์จากการวิจัย

๑.๖.๑ สามารถวิเคราะห์ความต้องการของประชาชนต่อการพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในการพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน ในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

๑.๖.๒ จัดทำร่างธรรมนูญตำบลเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในการพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนอย่างมีส่วนร่วมในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

๑.๖.๓ จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้และสารสนเทศธรรมนูญตำบลเพื่อขับเคลื่อนประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

๑.๖.๖ ผลการวิจัยนี้ สามารถนำไปเสนอเป็นตัวแบบในการพัฒนาท้องถิ่นและพัฒนาหลักประชาธิปไตยต่อไปได้

บทที่ ๒

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการทบทวนแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา
ธรรมนูญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน ในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ มีรายละเอียดดังนี้

- ๒.๑ แนวคิดเกี่ยวกับประชาธิปไตยท้องถิ่น
- ๒.๒ กระบวนการชุมชน เทคนิค AIC
- ๒.๓ แนวคิดการสร้างเครือข่าย
- ๒.๔ บริบทตำบลบ้านกอก อำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ
- ๒.๕ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- ๒.๖ กรอบแนวคิดการวิจัย

๒.๑ แนวคิดประชาธิปไตยท้องถิ่น

๒.๑.๑ ความหมาย

ประชาธิปไตยท้องถิ่น (Local democracy) แนวคิดเรื่องประชาธิปไตยท้องถิ่น สนับสนุน
เรื่องการกระจายอำนาจและความรับผิดชอบออกจากส่วนกลางไปยังระดับท้องถิ่น อาทิ หมู่บ้าน
เทศบาล ตำบล อำเภอ ฯลฯ ที่ไม่ใช่เพียงแค่การเลือกตั้งเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ต่างๆ ทว่าประชาธิปไตยท้องถิ่นต้องการให้ประชาชนในท้องถิ่นมีอำนาจในการกำหนดนโยบายของ
ท้องถิ่นที่ตนเองอาศัยอยู่ โดยเชื่อว่าประชาธิปไตยท้องถิ่นที่มีคุณภาพจะสามารถสร้างกระบวนการ
การมีส่วนร่วมของพลเมืองได้มากขึ้น สร้างชุมชนเข้มแข็ง และทำให้ท้องถิ่นพัฒนาได้อย่างยั่งยืนและ
ตอบสนองผู้อยู่อาศัยได้ว่าประชาธิปไตยท้องถิ่นคือแนวคิดที่ต้องการส่งเสริม

และผลักดันให้เกิดประชาธิปไตยจากเบื้องล่าง (bottom-up democracy) และทำให้
ประชาชนได้ปกครองตนเองอย่างแท้จริงเกือบทุกประเทศทั่วโลกถ้าไม่นับประเทศเล็ก ๆ เช่น โมนาโก
สิงคโปร์ นครรัฐวาติกัน ฯลฯ จะมีการจัดการปกครองส่วนท้องถิ่น เพียงแต่ว่าต่างกันตรงอำนาจที่
ท้องถิ่นของแต่ละประเทศได้รับ ในบางประเทศ ท้องถิ่นมีอำนาจมาก สามารถคิดและพัฒนานโยบาย
เองได้ เป็นอิสระสูงเพราะถูกควบคุมโดยกลางน้อย ส่วนกลางไม่เข้ามาก้าวร้าวเรื่องงบประมาณหรือ
ทรัพยากรของท้องถิ่น การตอบสนองความต้องการในท้องถิ่นตนเองก็เป็นไปได้มากขึ้น เนื่องจาก
ท้องถิ่นมีแหล่งงบประมาณของตนเอง ประชาธิปไตยท้องถิ่นที่มีประสิทธิภาพมากมีแนวโน้มจะสร้าง
ธรรมาภิบาลพร้อมทั้งสนับสนุนประชาธิปไตยในระดับชาติ เพราะสร้างโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่น
ต่าง ๆ ทั่วประเทศเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น เพิ่มพูนวัฒนธรรมความเป็นพลเมืองเข้มแข็ง
สร้างทุนมนุษย์ให้กลายเป็นพลเมืองที่กระตือรือร้นทางการเมืองและพร้อมที่จะมีส่วนร่วมในการ
ตรวจสอบอำนาจรัฐ ซึ่งส่งผลให้รัฐบาลท้องถิ่นต้องเน้นพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการจัดหาสินค้า
และบริการให้ประชาชนในท้องถิ่นอย่างมีคุณภาพ สหราชอาณาจักรถือเป็นประเทศที่มีประชาธิปไตย

ท้องถิ่นเข้มแข็ง โดยเกิดกระแสการเรียกร้องให้ภาคประชาชนมีอำนาจตรวจสอบการทำงานของตำรวจได้ จึงนำมาสู่การเพิ่มบทบาทของประชาชนในท้องถิ่น ให้เข้ามาทำหน้าที่ในการตรวจสอบการทำงานของตำรวจในท้องถิ่นหรือภูมิภาคของตน อย่างไรก็ตาม ในบางประเทศที่ประชาธิปไตยไม่เข้มแข็งพออาจส่งผลร้ายต่อท้องถิ่นได้ เนื่องมาจากการกระจายอำนาจให้กับท้องถิ่นมากอาจทำให้เกิดการผูกขาดทรัพยากรอยู่กับกลุ่มชนชั้นนำในท้องถิ่นนั้น ๆ หรือที่เรียกว่า "ระบบเจ้าพ่อท้องถิ่น" ที่อาจไปใช้ในทางที่ผิดและไม่ชอบธรรม และไม่เป็นไปตามเจตจำนงของประชาธิปไตยท้องถิ่นอย่างแท้จริง^๑

สรุปได้ว่า ประชาธิปไตยท้องถิ่น หมายถึง เป็นการส่งเสริมให้เกิดการปกครองตนเองหรือการจัดการตนเองในชุมชนตามเจตนารมณ์ที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน มีการเลือกตั้งผู้บริหารและตัวแทนจากคนในท้องถิ่น เพื่อเป็นผู้กำหนดนโยบายการบริหารงานท้องถิ่น และพัฒนาท้องถิ่นของตน ตลอดทั้งส่งเสริมให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน

๒.๑.๒ ลักษณะของประชาธิปไตยท้องถิ่น

ประธาน สุวรรณมงคล ได้จำแนกประชาธิปไตยท้องถิ่นมีลักษณะสำคัญ ๔ ลักษณะ คือ

๑) เป็นอุดมการณ์ทางการเมือง กล่าวคือ เป็นเรื่องของความคิด ความเชื่อเกี่ยวกับที่มาของอำนาจรัฐ และสิทธิการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น อุดมการณ์ประชาธิปไตยนับเป็นรากฐานสำคัญของการเมืองท้องถิ่น เพราะเมื่อประชาชนมีอุดมการณ์ว่าอำนาจเป็นของประชาชนแล้ว ผู้ใช้อำนาจ ได้แก่ประชาชนหรือโดยประชาชน และการใช้อำนาจนี้ก็ต้องเป็นไปเพื่อประชาชน

๒) เป็นรูปแบบหนึ่งของการปกครองตนเองระดับล่าง คือ ระดับท้องถิ่น ประเทศที่มีระบอบประชาธิปไตย เปิดโอกาสให้ประชาชนมีการปกครองตนเอง หรือที่เรียกว่า “การปกครองท้องถิ่น” (Local Government) โดยเป็นสิทธิของประชาชนในการปกครองตนเองอย่างอิสระตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นผ่านตัวแทนที่ประชาชนเลือกเข้าไปเป็นผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น ตัวแทนประชาชนนี้เข้าไปทำหน้าที่จัดสรรแบ่งปันสิ่งมีคุณค่าในสังคมของท้องถิ่น โดยประชาชนกำกับ ติดตาม ตรวจสอบการใช้อำนาจของคณะผู้บริหารท้องถิ่นด้วย เช่น การใช้อำนาจในการถอดถอน (Recall) สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือคณะผู้บริหาร หรือผู้บริหารที่ประพฤติไม่เหมาะสมกับตำแหน่ง ออกจากตำแหน่งได้ เป็นต้น

๓) เป็นการกระจายอำนาจหรือการเพิ่มอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีส่วนในการปกครองตนเอง โดยที่ประชาชน/กลุ่มคนในท้องถิ่นมีบทบาทเกี่ยวข้องในการติดตาม ตรวจสอบการทำงานของตัวแทนประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือเรียกร้อง กัดดันผู้มีอำนาจทางการเมืองในท้องถิ่น เพื่อให้ตอบสนองความต้องการหรือผลประโยชน์ของตนหรือกลุ่ม รวมถึงการเมืองของภาคพลเมืองที่ประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีบทบาทเรียกร้อง เสนอแนะ และติดตาม ตรวจสอบการใช้อำนาจของการเมืองภาคตัวแทน (ผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น)

^๑ ประจักษ์ ก้องกีรติ.(๒๕๖๒).ประชาธิปไตย : หลากความหมาย หลากรูปแบบ.. กรุงเทพฯ ฯ : สยามปริทัศน์. หน้า ๑๑๗-๑๑๘

๔) เป็นวิถีชีวิตของคนในชุมชน กล่าวคือ วิธีการเมืองท้องถิ่นแบบประชาธิปไตย ได้แก่ การมีใจที่เปิดกว้าง ยอมรับความแตกต่าง หลากหลายทางความคิดเห็น อาศัยการเจรจา ประนีประนอมกันมากกว่าการใช้กำลังตัดสิน มีความเคารพสิทธิเสรีภาพของคนอื่น การใช้หลักเหตุผล ในการตัดสินใจดำเนินการต่างๆ และการมุ่งถึงผลประโยชน์ส่วนรวมของท้องถิ่นเป็นสำคัญ การพัฒนา ประชาธิปไตยท้องถิ่น จึงต้องให้ประชาชนได้ “รู้เข้าใจ และเข้าถึง” สิทธิ เสรีภาพ และหน้าที่ของ ความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยอย่างแท้จริง ไม่เพียงการรณรงค์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิ เลือกตั้งเท่านั้น^๒

สรุปได้ว่า ลักษณะของประชาธิปไตยท้องถิ่น เป็นการส่งเสริมให้ประชาชนเข้าใจสิทธิใน การปกครองตนเองอย่างอิสระตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นผ่านตัวแทนที่ประชาชน ตัวแทนประชาชนนี้เข้าไปทำหน้าที่จัดสรรแบ่งปันสิ่งมีคุณค่าในสังคมของท้องถิ่น โดยประชาชน กำกับ ติดตาม ตรวจสอบการใช้อำนาจของคณะผู้บริหารท้องถิ่นด้วย

๒.๒ แนวคิด ทฤษฎีการมีส่วนร่วม

๒.๒.๑ ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชน

มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของ การมีส่วนร่วมของประชาชน ดังนี้

เพิ่มศักดิ์ มกราภิรมย์ ได้ให้ความหมายการมีส่วนร่วม คือการที่ประชาชนซึ่งประกอบด้วย บุคคลกลุ่มบุคคล และองค์กรมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการ การรับรู้ข่าวสาร การแสดงความคิดเห็นประเด็นปัญหา การตัดสินใจ กำหนดนโยบาย การวางแผน การได้รับประโยชน์ การตรวจสอบ การใช้อำนาจรัฐทุกระดับ การติดตามประเมินผลและการแก้ไขปัญหา อุปสรรค ดังนั้นการทำงานแบบ มีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับบุคคลและองค์กรหลายประเภท เพื่อเกิดความสมานไมตรี ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญคือผู้ร่วมงานทุกฝ่ายต้องมีอุดมการณ์ เป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน และมีผลประโยชน์ ร่วมกัน^๓

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้ให้ความหมาย การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนได้รับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับภารกิจหรือ โครงการที่ส่วนราชการจะดำเนินการ ซึ่งมีผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชนในชุมชนนั้น การทำความเข้าใจถึงผลกระทบและแนวทางแก้ไขที่ส่วนราชการจะดำเนินการและปรึกษาหารือร่วมกัน ระหว่างภาครัฐและภาคประชาชน โดยให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นและรัฐต้องรับฟังจน

^๒ ปธาน สุวรรณมงคล, การเมืองท้องถิ่น: การเมืองของใคร โดยใคร เพื่อใคร, (นนทบุรี: สำนักพิมพ์ จตุพรดีไซน์, ๒๕๕๔), หน้า ๒๖-๕๐.

^๓ เพิ่มศักดิ์ มกราภิรมย์, การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการป่ารอบคุดข้อจำกัดและการ วิเคราะห์ทางเลือก, (กรุงเทพฯ: วารสารพัฒนาชุมชน, ๒๕๔๖), หน้า ๒๑.

ประชาชนเกิดความพึงพอใจ การจัดให้ประชาชนมีส่วนร่วม ได้แก่ การจัดประชุม การพูดคุยเป็นกลุ่ม การชี้แจงของส่วนราชการ ตลอดจนการจัดทำประชาพิจารณ์^๔

ปรัชญา เวสารัชช ได้ให้ความหมาย การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น และชนบท หมายถึง การที่ประชาชนหรือชุมชน หรือองค์กรของประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วม ในการดำเนินงานพัฒนาท้องถิ่นและชนบทในขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่ง หรือทุกขั้นตอน ในรูปแบบการตัดสินใจ ในการกำหนดชีวิตของตน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อที่จะพัฒนาหรือยกระดับขีดความสามารถของตนในการจัดการทรัพยากร และปัจจัยการผลิตที่มีอยู่ในสังคมเพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตในทุก ๆ ด้านของตนให้ดีขึ้นกว่าเดิม^๕

และยังได้กล่าวถึง การมีส่วนร่วมว่าต้องครอบคลุมในประเด็น ดังต่อไปนี้^๖

๑. การมีส่วนร่วมของประชาชนนั้นครอบคลุมถึงการสร้างโอกาสที่เอื้อ หรือเปิดโอกาสให้สมาชิกทุกคนในสังคมได้ร่วมกิจกรรมนำไปสู่การพัฒนา และทำให้ได้รับประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกัน

๒. การมีส่วนร่วมของประชาชนสะท้อนการเข้าไปเกี่ยวข้องด้วยความสมัครใจเป็นประชาธิปไตยในการตัดสินใจเพื่อกำหนดนโยบาย การวางแผนและดำเนินโครงการพัฒนา เศรษฐกิจ สังคม และการแบ่งสรรผลประโยชน์ที่เกิดจากการพัฒนา การพิจารณาในมิติดังกล่าวการมีส่วนร่วมของประชาชนจึงเป็นการเชื่อมระหว่างส่วนที่ประชาชนลงทุน แรงงาน และทรัพยากร เพื่อการพัฒนา กับประโยชน์ที่ได้รับจากการลงทุน

๓. ลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชน อาจแตกต่างกันไปตามสภาพโครงสร้าง การบริหาร นโยบาย และลักษณะเศรษฐกิจสังคมของประชาชน การมีส่วนร่วมของประชาชนมิได้เป็นเพียงเทคนิควิธีการ แต่เป็นปัจจัยสำคัญในการประกันให้เกิดพัฒนาที่มุ่งประโยชน์ที่รับจากการลงทุน

นอกจากนั้น **ถวิลวดี บุรีกุล และคณะ** ได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นกระบวนการ ซึ่งประชาชน หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้มีโอกาสแสดงทัศนะ และเข้าร่วมในกิจกรรมต่างๆ ที่มีผลต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนรวมทั้งมีการนำความคิดเห็นดังกล่าวไปประกอบการพิจารณา กำหนดนโยบายและการ ตัดสินใจของรัฐ การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นกระบวนการสื่อสารในระบบเปิด กล่าวคือ เป็นการสื่อสารสองทาง ทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ซึ่งประกอบไปด้วย การแบ่งสรรขอมูลรวมกันระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและเป็นการเสริมสร้างความสามัคคีในสังคม ทั้งนี้เพราะการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นการเพิ่มคุณภาพของการตัดสินใจ การลดค่าใช้จ่ายและการสูญเสียเวลาเป็นการสร้างฉันทามติ และทำให้ง่ายต่อการนำไปปฏิบัติ อีกทั้งช่วยหลีกเลี่ยงการเผชิญ หนานาใน “กรณีที่น่าจะรุนแรง” ช่วยให้เกิดความน่าเชื่อถือและความชอบธรรม และช่วยให้

^๔ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ตัวอย่างการดำเนินงานพัฒนาเมืองน่าอยู่ ชุมชนน่าอยู่ของหน่วยงานองค์กรส่วนกลาง, (กรุงเทพฯ: ม.ป.พ, ๒๕๔๖), หน้า ๗-๘.

^๕ ปรัชญา เวสารัชช, การมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมเพื่อพัฒนาชนบท, (กรุงเทพฯ: รายงานการวิจัยสถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๗), หน้า ๑๐๓.

^๖ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๓๕.

ทราบความหวังกังวลของประชาชนและค่านิยมของสาธารณชน รวมทั้งเป็นการพัฒนาความเชี่ยวชาญและความคิดสร้างสรรค์ของสาธารณชน^๗

อรรถัย ก๊กผล ได้ให้ความหมาย การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง กระบวนการซึ่งประชาชน หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้มีโอกาสแสดงทัศนะ แลกเปลี่ยนข้อมูลและความคิดเห็น เพื่อแสวงหาทางเลือก และการตัดสินใจต่างๆเกี่ยวกับโครงการที่เหมาะสมและเป็นที่ยอมรับร่วมกัน ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจึงควรเข้าร่วมในกระบวนการนี้ตั้งแต่เริ่มจนกระทั่งถึงการติดตามและประเมินผล เพื่อให้เกิดความเข้าใจและการรับรู้ เรียนรู้ การปรับเปลี่ยนโครงการร่วมกัน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อทุกฝ่าย^๘

บวรศักดิ์ อุวรรณโนและคณะ ได้ให้ความหมาย การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีสิทธิในกระบวนการนโยบายสาธารณะ ทั้งในด้านการให้และรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การให้ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ การร่วมตัดสินใจ ทั้งในขั้นตอนการริเริ่มนโยบาย การจัดทำแผนงาน โครงการ หรือกิจกรรมที่อาจมีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม การวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม การจัดการสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ รวมทั้งการปฏิบัติการติดตามและประเมินผลตามนโยบาย แผนงานโครงการหรือกิจกรรมนั้น^๙

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนได้รับรู้ข้อมูลข่าวสาร มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมสาธารณะ เพื่อให้ประชาชนเกิดความเข้าใจ ร่วมคิด ร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมแสดงออก เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการชุมชนของตน

๒.๒.๒ รูปแบบของการมีส่วนร่วมของประชาชน

สถาบันพระปกเกล้า ได้กล่าวถึง รูปแบบของการมีส่วนร่วมของประชาชน ไว้ดังนี้^{๑๐}

๑. การมีส่วนร่วมของประชาชนที่บัญญัติไว้ใน หมวด ๓ ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทยตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน เช่น การมีส่วนร่วมของประชาชนในเรื่องทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของตน

๒. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการส่วนท้องถิ่น

^๗ ถวิลวดี บุรีกุล และคณะ, คู่มือการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมของหน่วยงานภาครัฐในระดับจังหวัด, (กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, ๒๕๕๑), หน้า ๑๗.

^๘ อรรถัย ก๊กผล, การมีส่วนร่วมของประชาชน ใน การมีส่วนร่วมของประชาชน บรรณาธิการ โดยพัชรีย์ สีโรรส, (กรุงเทพฯ: คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๕๖), หน้า ๒.

^๙ บวรศักดิ์ อุวรรณโนและคณะ, รายงานการศึกษา เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะ, (สถาบันพระปกเกล้า, ๒๕๕๒), หน้า ๑๘.

^{๑๐} สถาบันพระปกเกล้า, สารานุกรมการปกครองท้องถิ่น หมวดประชาสังคมกับการปกครองท้องถิ่น การเมืองและการมีส่วนร่วมในระดับท้องถิ่น, (กรุงเทพฯ: บริษัทธรรมกาเพรส จำกัด, ๒๕๔๗ ค), หน้า

๓. การมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นในการจัดทำประชาพิจารณ์
๔. การมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น
๕. การมีส่วนร่วมในการถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น
๖. การมีส่วนร่วมในการลงประชามติ เช่นการร่างกฎหมาย หรือโครงการใหญ่ ๆ
๗. การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น การมีส่วนร่วมในการจัดซื้อจัดจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒.๒.๓ กระบวนการหรือขั้นตอนของการมีส่วนร่วมในการพัฒนา

อคิน ระพีพัฒน์ ได้กล่าวถึง กระบวนการการมีส่วนร่วมของประชาชน มี ๕ ระดับ คือ^{๑๑}

๑. การมีส่วนร่วมในการริเริ่มโครงการ เป็นขั้นตอนที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหา สาเหตุของปัญหาในชุมชน และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การกำหนดความต้องการของชุมชน และจัดลำดับความสำคัญของความต้องการนั้นๆ

๒. การมีส่วนร่วมในขั้นการวางแผนการพัฒนา เป็นขั้นที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ของโครงการ การกำหนดวิธีการ แนวทางในการดำเนินงาน การกำหนดทรัพยากรและแหล่งของทรัพยากรที่ใช้

๓. การมีส่วนร่วมในขั้นการดำเนินโครงการ เป็นขั้นที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการทำประโยชน์ให้แก่โครงการ โดยการช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ วัสดุอุปกรณ์ และแรงงานหรือโดยการบริหารงานและประสานงาน ตลอดจนการดำเนินการขอความอนุเคราะห์ขอความช่วยเหลือจากภายนอก

๔. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ที่เกิดจากโครงการพัฒนา เป็นขั้นที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ที่พึงจะได้รับจากโครงการ หรือการมีส่วนร่วมจากการรับผลเสียที่อาจเกิดจากโครงการซึ่งผลประโยชน์หรือผลเสียที่เกิดขึ้นนี้อาจเป็นด้านกายภาพ หรือด้านจิตใจที่มีผลต่อสังคมหรือบุคคลได้

๕. การมีส่วนร่วมในการประเมินผลโครงการพัฒนา เป็นขั้นที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินว่าโครงการพัฒนาที่ดำเนินการนั้นบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ได้หรือไม่ การประเมินผลนี้อาจเป็นการประเมินผลย่อย ซึ่งเป็นการประเมินผลความก้าวหน้าของโครงการที่กระทำนั้นเป็นระยะๆ หรือการประเมินผลรวม ซึ่งเป็นการประเมินผลสรุปรวบยอดของโครงการทั้งหมด

นอกจากนั้น Cohen, J.M. and Uphoff ได้กล่าวถึง ลักษณะและขั้นตอนของการมีส่วนร่วมของประชาชน ไว้ดังนี้^{๑๒}

^{๑๑} อคิน ระพีพัฒน์, การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาชนบทในสภาพสังคมและวัฒนธรรมปัจจุบัน, (กรุงเทพฯ: ศักดิ์โสภณการพิมพ์, ๒๕๒๗), หน้า ๑๗.

^{๑๒} Cohen, J.M. and Uphoff อ้างถึงใน ธัชพล ырรอง, “การเสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าต้นน้ำ จังหวัดน่าน”, รายงานการวิจัย, (มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย: วิทยาลัยสงฆ์นครน่านฯ, ๒๕๖๐), หน้า ๑๒.

ขั้นที่ ๑ การมีส่วนร่วมการตัดสินใจ (Decision Making) ในกระบวนการของการตัดสินใจ นั้น ประการแรกสุดที่จะต้องกระทำคือ การกำหนดความต้องการและการจัดลำดับความสำคัญ ต่อจากนั้นเลือกนโยบายและประชากรที่เกี่ยวข้อง การตัดสินใจนี้เป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องที่ต้อง ดำเนินการไปเรื่อยๆ ตั้งแต่การตัดสินใจในช่วงเริ่มต้น การตัดสินใจในช่วงการดำเนินการวางแผน และ การตัดสินใจปฏิบัติตามแผนที่วางไว้

ขั้นที่ ๒ การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ (Implementation) ในส่วนที่เป็นองค์ประกอบ ของการดำเนินโครงการนั้น จะได้มาจากคำถามที่ว่าใครจะทำประโยชน์ให้แก่โครงการได้บ้าง และจะ ทำประโยชน์ได้โดยวิธีใด เช่น การช่วยเหลือด้านทรัพยากร การบริหารงานการประสานงาน และการ ขอความช่วยเหลือ เป็นต้น

ขั้นที่ ๓ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Benefits) ในส่วนที่เกี่ยวกับผลประโยชน์ ในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพแล้ว ยังต้องพิจารณาถึงการกระจายผลประโยชน์ภายในกลุ่มด้วย ผลประโยชน์ของโครงการนี้ รวมทั้งผลที่ได้ประโยชน์ทางบวก และผลที่เด่นชัดในทางลบที่เป็นผลเสีย ของโครงการ ซึ่งจะได้ประโยชน์และเป็นโทษต่อบุคคลและสังคมด้วย

ขั้นที่ ๔ การมีส่วนร่วมในการประเมิน (Evaluation) การมีส่วนร่วมในการประเมินผลนั้น สิ่งสำคัญที่จะต้องสังเกต คือ ความเห็น (View) ความชอบ (Preferences) และความคาดหวัง (Expectation) ซึ่งจะมีอิทธิพลสามารถแปรเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลในกลุ่มต่างๆได้

อีกทั้ง โกวิทย์ พวงงาม ได้กล่าวถึง การมีส่วนร่วมที่แท้จริงของประชาชน ควรมี ๔ ขั้นตอน

๑. การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาของแต่ละท้องถิ่น กล่าวคือ ถ้า หากชาวบ้านยังไม่สามารถทราบถึงปัญหาและเข้าใจถึงสาเหตุของปัญหา ในท้องถิ่นของตนเป็นอย่างดี แล้ว การดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อแก้ปัญหาของท้องถิ่นย่อม ไร้ประโยชน์ เพราะชาวบ้านจะไม่เข้าใจ และมองไม่เห็นถึงความสำคัญของการ ดำเนินงานเหล่านั้น

๒. การมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินกิจกรรม เพราะการวางแผนดำเนินงานเป็น ขั้นตอนที่จะช่วยให้ชาวบ้านรู้จักวิธีการคิด การตัดสินใจอย่างมีเหตุผล รู้จักการ นำเอาปัจจัยข่าวสาร ข้อมูลต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผน

๓. การมีส่วนร่วมในการลงทุนและการปฏิบัติงาน แม้ชาวบ้านส่วนใหญ่จะมีฐานะ ยากจน แต่ก็มีความสามารถที่สามารถใช้เข้าร่วมได้ การร่วมลงทุนและปฏิบัติงานจะทำให้ชาวบ้าน สามารถคิดค้นทุนดำเนินงานได้ด้วยตนเอง ทำให้ได้เรียนรู้การดำเนินกิจกรรมอย่างใกล้ชิด

๔. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลงาน ถ้าหากการติดตามงานและ ประเมินผลงานขาดการมีส่วนร่วมแล้วชาวบ้านย่อมจะไม่ทราบด้วยตนเองว่างานที่ทำ ไปนั้นได้รับ ผลดี ได้รับประโยชน์หรือไม่อย่างไร การดำเนินกิจกรรมอย่างเดียวกันใน โอกาสต่อไป จึงอาจจะ ประสบความยากลำบาก^{๑๓}

^{๑๓} โกวิทย์ พวงงาม, การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน, (ม.ป.ท., ๒๕๔๕).

สรุปได้ว่า กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นการส่งเสริมให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นและแนวทางการดำเนินงานในกิจกรรมต่างๆ ประกอบด้วยการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์และการมีส่วนร่วมในการประเมิน

๒.๒.๔ ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน

สมาคมนานาชาติด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ได้กล่าวถึง ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน (Public Participation Spectrum) ๕ ระดับ คือ

๑. ระดับให้ข้อมูลข่าวสาร (Inform) เพื่อให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนและเสริมสร้างความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับประเด็นปัญหาทางเลือกและทางเลือก

๒. ระดับรับฟังความคิดเห็น (Consult) เพื่อได้รับข้อมูลและความคิดเห็นจากประชาชนเกี่ยวกับสภาพปัญหาทางเลือกและแนวทางแก้ไข

๓. ระดับเข้ามามีบทบาท (Involve) เพื่อร่วมทำงานกับประชาชนเพื่อสร้างความมั่นใจกับประชาชนว่าความคิดเห็นและความต้องการของประชาชนจะได้รับการพิจารณา

๔. ระดับสร้างความร่วมมือ (Collaborate) เพื่อเป็นหุ้นส่วนกับประชาชนในทุกขั้นตอนของการตัดสินใจ ตั้งแต่ระบุปัญหา พัฒนาทางเลือกและแนวทางแก้ไข

๕. ระดับเสริมพลังอำนาจ (Empower) เพื่อให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจ^{๑๔}

๒.๒.๕ ระดับการบริหารจัดการกระบวนการมีส่วนร่วม

อรรถัย ก๊กผลและคณะ ได้กล่าวถึง ระดับการบริหารจัดการกระบวนการมีส่วนร่วม (Managerial Level) ประกอบด้วยหลัก ๔S คือ

๑. Staring Early: กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนจะต้องดำเนินการก่อนการตัดสินใจ ความล้มเหลวของการมีส่วนร่วมของประชาชนในอดีตมักเกิดจากภาครัฐเริ่มกระบวนการมีส่วนร่วมช้าหลังจากมีการตัดสินใจเรียบร้อยแล้ว หรือมีข้อผูกมัดอื่นจนเปลี่ยนแปลงไม่ได้ หรือหลังจากมีความขัดแย้งเกิดขึ้น อย่างไรก็ตาม การจัดทำให้มีการรับฟังความคิดเห็นก่อนการตัดสินใจมิได้หมายความว่าก่อนการตัดสินใจไม่กัวัน หรือไม่ก็สัปดาห์ มิติเวลาเป็นปัจจัยหนึ่งที่สะท้อนความจริงจังของหน่วยงานของรัฐในกระบวนการมีส่วนร่วม ควรให้มีเวลาเพียงพอในการรับฟังความคิดเห็นอย่างกว้างขวาง เพื่อให้การตัดสินใจสะท้อนความคิดเห็นของชุมชน

นอกจากนี้ ในการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการตั้งแต่ต้น มีประโยชน์ช่วยให้ประชาชนมีเวลาคิดถึงทางเลือกหรือแนวทางแก้ปัญหาของชุมชนที่เหมาะสมมากขึ้น และเป็นข้อมูลในการพัฒนาโครงการ ดังนั้น การบริหารการมีส่วนร่วมที่ดีนั้นควรให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่ตระหนักถึงปัญหาความจำเป็นของโครงการ หรือในขั้นของการหาข้อมูลพื้นฐาน เช่น หากเป็นกรณี

^{๑๔} สมาคมนานาชาติด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน (International Association for Public Participation หรือ IAP2) อ้างถึงใน อรรถัย ก๊กผลและคณะ, การบริหารปกครองสาธารณะการบริหารรัฐกิจในศตวรรษที่ ๒๑, (๒๕๕๖), หน้า ๘๗.

การทำโครงการโรงไฟฟ้า หรือที่ทิ้งขยะ ควรต้องปรึกษาหารือถึงความจำเป็นของการมีโรงไฟฟ้า หรือที่ทิ้งขยะหรือไม่ ก่อนจะถามว่าตั้งที่นี่ได้หรือไม่

๒. Stakeholders: หลักการสำคัญของการมีส่วนร่วมอีกประการหนึ่งคือ การมีส่วนร่วม เป็นกระบวนการที่ต้องการให้มีประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมอย่างกว้างขวาง (Inclusive) ผู้ที่ได้รับผลกระทบหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อม ถือว่าเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ควรมีโอกาสเข้าสู่กระบวนการมีส่วนร่วม แต่กลุ่มที่ได้รับผลกระทบโดยตรงอาจถือว่าต้องรับฟังข้อมูลหรือปรึกษาหารือเป็นอันดับแรก ๆ

หน่วยงานที่รับผิดชอบต้องให้ความสำคัญในการระบุผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ระมัดระวังมิให้เกิดการผิดกลุ่มเป้าหมาย ต้องตระหนักว่าประชาชนแต่ละกลุ่ม ได้รับผลกระทบจากประเด็นการตัดสินใจไม่เท่ากันบ่อยครั้งที่เรามักคิดว่าประชาชนเป็นคนกลุ่มเดียวกัน ในความจริงผู้ได้รับผลกระทบมีหลากหลายกลุ่ม การบริหารจัดการการมีส่วนร่วมต้องมั่นใจว่ากลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญทุกกลุ่มได้มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมและแต่ละกลุ่มอาจมีรูปแบบการมีส่วนร่วมที่แตกต่างกันเพื่อเอื้ออำนวยให้กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมได้ เช่น กำหนดเวลารับฟังความคิดเห็นที่ชาวบ้านมาร่วมได้ หรือการใช้ภาษาท้องถิ่น รวมทั้งการอำนวยความสะดวกให้ชาวบ้านในการเดินทางไปร่วม การพยายามเข้าหากลุ่มที่ด้อยโอกาสในสังคม เช่น คนยากจน ผู้หญิง คนชรา และเด็ก

๓. Sincerity: การมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการที่มีความละเอียดอ่อน และความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดกระบวนการมีส่วนร่วมและประชาชนถือว่าเป็นมิติที่มีความสำคัญในการบริหารการมีส่วนร่วมให้ประสบผลสำเร็จ หน่วยงานของรัฐที่เป็นเจ้าของโครงการหรือมีอำนาจอนุมัติต้องจัดการกระบวนการอย่างจริงจัง เปิดเผย ซื่อสัตย์ ปราศจากอคติ ให้เกียรติซึ่งกันและกัน มีการสื่อสารสองทางอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะการให้ข้อมูลที่ถูกต้องและพอเพียง ตอบสนองต่อความสงสัยของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมทั้งแจ้งความก้าวหน้าหรือการเปลี่ยนแปลงของโครงการอย่างต่อเนื่อง อธิบายกระบวนการต่าง ๆ อย่างชัดเจน ลดข้อสงสัยต่าง ๆ ที่อาจก่อให้เกิดข้อพิพาท ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในระยะเริ่มต้น ขณะเดียวกันตั้งใจรับฟังข้อมูลและความคิดเห็น และนำไปเป็นข้อมูลสำหรับการตัดสินใจ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นพื้นฐานของความน่าเชื่อถือ และความไว้วางใจซึ่งกันและกัน อันนำมาซึ่งความร่วมมือ ความเข้าใจ และการสื่อสารที่ดีขึ้น

๔. Suitability: หลักการที่สำคัญประการสุดท้ายของการบริหารการมีส่วนร่วมคือ การเลือกเทคนิคหรือรูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนต้องคำนึงถึงความเหมาะสม โดยพิจารณาจากประเภทและขนาดของโครงการ ความหลากหลายและลักษณะที่แตกต่างกันของพื้นที่และกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ตลอดจนความแตกต่างด้านวัฒนธรรม สังคม และค่านิยม ระดับความสนใจของชุมชนในประเด็นหรือโครงการความสามารถ และความพร้อมรวมทั้งข้อจำกัดของหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดกระบวนการมีส่วนร่วม เช่น ด้านระยะเวลา บุคลากรและงบประมาณ ความสำเร็จของการมีส่วนร่วมอยู่ที่ความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์ และเลือกกระบวนการมีส่วนร่วมที่เหมาะสม การมีส่วนร่วมที่สร้างสรรค์ต้องประกอบด้วยกระบวนการย่อยหลายรูปแบบ ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็น

ทางการ นอกจากนี้ต้องตระหนักว่าการให้ข้อมูลข่าวสารและข้อเท็จจริงเป็นองค์ประกอบที่ขาดไม่ได้ของการบริหารหรือที่มีประสิทธิผล^{๑๕}

๒.๒.๖ ประโยชน์ของการมีส่วนร่วมของประชาชน

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้กล่าวถึง ประโยชน์ของการมีส่วนร่วมของประชาชน ดังนี้

๑. เพิ่มคุณภาพในการตัดสินใจ ช่วยให้เกิดการพิจารณาทางเลือกใหม่ ทำให้การตัดสินใจรอบคอบขึ้น

๒. การลดค่าใช้จ่ายและการสูญเสียเวลา เมื่อการตัดสินใจนั้นได้รับการยอมรับ จะช่วยลดความขัดแย้งระหว่างการนำไปปฏิบัติ

๓. การสร้างความมั่นใจ ลดความขัดแย้งทางการเมืองและเกิดความชอบธรรมในการตัดสินใจของรัฐ

๔. การเพิ่มความง่ายในการนำไปปฏิบัติ สร้างให้ประชาชนเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของและมีความกระตือรือร้นในการช่วยให้เกิดผลในทางปฏิบัติ

๕. การมีส่วนร่วมตั้งแต่ต้นสามารถลดการเผชิญหน้าและความขัดแย้งรุนแรงได้

๖. ช่วยทำให้เจ้าหน้าที่ของรัฐเกิดความใกล้ชิดกับประชาชนและไวต่อความรู้สึกห่วงกังวลของประชาชนและเกิดความตระหนักในการตอบสนองต่อความกังวลของประชาชน

๗. การพัฒนาความเชี่ยวชาญและความคิดสร้างสรรค์ของคนสาธาณชนถือว่าเป็นการให้การศึกษาชุมชน เพื่อเรียนรู้กระบวนการตัดสินใจ และเป็นเวทีฝึกผู้นำชุมชน

๘. ช่วยทำให้ประชาชนสนใจประเด็นสาธารณะมากขึ้น เป็นการเพิ่มทุนทางสังคมและช่วยเสริมสร้างให้ประชาชนเป็นพลเมืองที่กระตือรือร้นสอดคล้องกับการปกครองตามหลักประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม

๙. เกิดความรู้สึกร่วมและรู้สึกรักและแสดงความเป็นเจ้าของท้องถิ่นของตนเอง

๑๐. มีประสบการณ์และคุ้นเคยในการใช้สิทธิและหน้าที่ของพลเมือง

๑๑. เห็นความสำคัญของตนเองและมีส่วนรับรู้ถึงปัญหา อุปสรรคและสามารถแก้ไขปัญหาลงท้องถิ่นตามเจตนารมณ์ของตนเองได้

๑๒. สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ตรงเป้าหมาย มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อพัฒนาความเป็นอยู่และการบริการที่ดีขึ้น

๑๓. สามารถป้องกันการบริหารการจัดการของหน่วยงานของรัฐที่ไม่โปร่งใส ไม่ถูกต้องและไม่เกิดประโยชน์ในท้องถิ่นได้^{๑๖}

^{๑๕} อรรถัย ก๊กผลและคณะ, การบริหารปกครองสาธารณะการบริหารรัฐกิจในศตวรรษที่ ๒๑, (๒๕๕๖), หน้า ๙๘-๑๐๐.

^{๑๖} สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี, คู่มือการมีส่วนร่วมของประชาชน, พิมพ์ครั้งที่ ๔, (กรุงเทพฯ: ศูนย์บริการประชาชน, ๒๕๕๒), หน้า ๒๙ - ๓๐.

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนในแง่ของการได้เข้าใจ ปัญหาและความต้องการของชุมชนที่แท้จริง อันเนื่องมาจากการระดมความคิดเห็นจากชุมชน ทำให้เกิดการแสดงความคิดเห็นในด้านต่างๆ ก่อให้เกิดการประสานความร่วมมือกัน เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

๒.๒.๗ กระบวนการชุมชน เทคนิค AIC

กระบวนการชุมชน เทคนิค AIC เปิดโอกาสให้สมาชิกองค์กร หรือชุมชนทุกระดับ ได้แลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ นำมาซึ่งบ่อเกิดการเรียนรู้ร่วมกันจากการท างานร่วมกัน (Interactive learning through action) ก่อให้เกิดการระดมสมอง เพื่อร่วมคิดร่วมวิเคราะห์หนทางเลือก หรือหนทางปฏิบัติ เพื่อที่จะนำมาใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนา นอกจากนี้ยังก่อให้เกิดความภาคภูมิใจ ความรู้สึกว่าเป็นเจ้าของในผลงานที่คนได้มีส่วนร่วม ก่อให้เกิดความผูกพัน มีความรักและหวงแหน องค์กรหรือชุมชนของตนเอง กระบวนการ AIC มีขั้นตอนสำคัญ ๓ ขั้นตอน มีรายละเอียดดังนี้ คือ^{๑๗}

ขั้นตอนที่ ๑ การสร้างความรู้ (Appreciation : A) ขั้นตอนการสร้างความรู้หรือการเรียนรู้ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ ขั้นตอนนี้จะเปิดโอกาสให้ ผู้เข้าร่วมประชุมทุกคน แสดงความคิดเห็น รับฟังและหาข้อสรุปร่วมกันอย่างสร้างสรรค์เป็นประชาธิปไตย ยอมรับในความคิดของเพื่อนสมาชิก โดยใช้การวาดรูปเป็นสื่อในการแสดงความคิดเห็น และแบ่งเป็น ๒ ส่วน

A๑ : การวิเคราะห์สภาพการของหมู่บ้าน ชุมชน ตำบล ในปัจจุบัน

A๒ : การกำหนดอนาคตหรือวิสัยทัศน์ อันเป็นภาพพึงประสงค์ในการพัฒนาว่าต้องการอย่างไรกระบวนการที่ใช้คือ การวาดภาพ ซึ่งมีความสำคัญคือ

๑) การวาดภาพจะช่วยให้ผู้เข้าร่วมประชุมสามารถสร้างจินตนาการ คิด วิเคราะห์ จนสรุปมาเป็นภาพ และช่วยให้ผู้ไม่ถนัด ในการเขียนสามารถสื่อสารได้

๒) ช่วยกระตุ้นให้ผู้เข้าร่วมประชุมคิดและพูด เพื่ออธิบายภาพซึ่งตนเองวาด นอกจากนี้ยังเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมประชุม อื่นๆ ได้ซักถามข้อมูลจากภาพ เป็นการเปิดโอกาสให้มีการพูดคุยแลกเปลี่ยน และกระตุ้นให้คนที่ไม่ค่อยกล้าพูด ให้มีโอกาสนำเสนอ

๓) การรวมภาพของแต่ละบุคคล เพื่อเป็นภาพรวมของกลุ่ม จะช่วยให้มีความง่ายต่อการรวบรวมแนวคิดของผู้เข้าร่วมประชุม และสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของภาพ(ความคิด) และมีส่วนร่วมในการสร้างภาพพึงประสงค์ของกลุ่ม

๔) จะช่วยเสริมสร้างบรรยากาศการประชุมให้มีความสุข และเป็นกันเอง ในบางครั้งผู้เข้าร่วมประชุม มักมองว่าการวาดภาพเป็นกิจกรรมสำหรับเด็ก ดังนั้นวิทยากรกระบวนการจำเป็นต้อง สร้างความเข้าใจ และนำเกมต่างๆ เกี่ยวกับการวางแผน การละลายพฤติกรรมกลุ่ม หรือ

^{๑๗} อภิศักดิ์ ธีระวิสิษฐ์,เอกสารประกอบการเสวนา เรื่อง เทคนิคและเครื่องมือสื่อความคิดในการศึกษาชุมชน,{ออนไลน์},แหล่งที่มา <http://www.tsdf.nida.ac.th/elctfl/articlefile/article-file-๑๑๒๔๔.pdf>

การวาดภาพเพื่อ การแนะนำตนเอง หรือวาดภาพสิ่งที่ตนเองชอบ ไม่ชอบ มาใช้อุ่นเครื่องเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อม ของผู้เข้าร่วมประชุม

ขั้นตอนที่ ๒ การสร้างแนวทางการพัฒนา (Influence : I) การสร้างแนวทางการพัฒนาเป็นขั้นตอนการหาวิธีการและเสนอทางเลือกในการพัฒนาตามที่ได้สร้างภาพพึงประสงค์ หรือที่ได้ช่วยกันกำหนดวิสัยทัศน์ (A๒) เป็นขั้นตอนที่จะต้องช่วยกันหามาตรการ วิธีการ และค้นหาเหตุผลเพื่อกำหนดทางเลือกในการพัฒนา กำหนดเป้าหมาย กำหนดกิจกรรม และ จัดลำดับความสำคัญของกิจกรรม โครงการโดยแบ่งเป็น ๒ ช่วง คือ

๑๑ : การคิดเกี่ยวกับกิจกรรมโครงการที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ ตามภาพพึงประสงค์

๑๒ : การจัดลำดับความสำคัญของกิจกรรม โครงการ โดย

๑) กิจกรรม หรือโครงการที่หมู่บ้าน ชุมชน ท้องถิ่นทำเองได้เลย

๒) กิจกรรมหรือโครงการที่บางส่วนต้องการความร่วมมือ หรือการสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานที่ร่วมทำงานสนับสนุนอยู่

๓) กิจกรรมที่หมู่บ้าน ชุมชน ตำบล ไม่สามารถดำเนินการได้เอง ต้องขอความร่วมมือ เช่น ดำเนินการจากแหล่งอื่น ทั้งภาครัฐและเอกชน

ขั้นตอนที่ ๓ การสร้างแนวทางปฏิบัติ (Control : C) การสร้างแนวทางปฏิบัติคือการสร้างการยอมรับและทำงานร่วมกันโดยนำเอาโครงการหรือ กิจกรรมต่างๆ มาสู่การปฏิบัติ และจัดกลุ่มผู้ดำเนินการ ซึ่งจะรับผิดชอบโครงการ โดยขั้นตอนกิจกรรมประกอบด้วย

C๑ : การแบ่งความรับผิดชอบ

C๒ : การตกลงใจในรายละเอียดของการดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติ นอกจากนี้ผลลัพธ์ที่ได้จากการประชุมคือ

๑) รายชื่อกิจกรรม หรือโครงการที่กลุ่ม องค์กรชุมชนดำเนินการได้เอง ภายใต้ความรับผิดชอบ และเป็นแผนปฏิบัติการของหมู่บ้าน ชุมชน

๒) กิจกรรม โครงการที่ชุมชน หรือองค์กรชุมชน เสนอขอรับการส่งเสริม สนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานภาครัฐที่ทำงาน หรือสนับสนุนชุมชน

๓) รายชื่อกิจกรรม โครงการที่ชาวบ้านต้องแสวงหาทรัพยากร และประสานงานความร่วมมือจาก ภาคีความร่วมมือต่างๆ ทั้งจากภาครัฐหรือองค์กรพัฒนาเอกชน เป็นต้น

ปัจจัยที่สำคัญที่จะช่วยให้การประชุม AIC ประสบความสำเร็จ คือ

๑) การจัดประชุมกระบวนการ AIC นี้ "เน้นความเป็นกระบวนการ" จะดำเนินการข้ามขั้นตอน หรือสลับขั้นตอน ไม่ได้ เน้นการระดมความคิด และสร้างการยอมรับซึ่งกันและกัน ให้ความสำคัญกับการตัดสินใจ การกำหนดอนาคตร่วมกัน และเน้นการสร้างพลังความคิด วิเคราะห์ และเสนอทางเลือก ในการพัฒนาและพลังความรัก ความเอื้ออาทร การสร้างบรรยากาศที่เป็นมิตร อันเป็นพลังเชิงสร้างสรรค์ในการพัฒนา

๒) การศึกษาและเตรียมชุมชน

๒.๑) การศึกษาชุมชนเพื่อให้เข้าใจสภาพของหมู่บ้าน ชุมชน หรือตำบล ความสัมพันธ์ของกลุ่มต่างๆ การทราบความสามารถ ศักยภาพของกลุ่ม สภาพการพึ่งตนเอง เป็นต้น เพื่อให้ได้

ข้อมูลที่เพียงพอ เป็นข้อเท็จจริง ในการกำหนดอนาคตทางเลือก รวมทั้งกลวิธีที่เหมาะสมในการแก้ไขปัญหา และการประสานความร่วมมือ

๒.๒) การเตรียมชุมชนเพื่อทำให้กลุ่มต่างๆ ในชุมชน ประชาชนเข้าใจ และส่งผู้แทนที่มีอำนาจในการตัดสินใจของกลุ่ม เข้าร่วมประชุม รวมทั้งมีการพิจารณาเพื่อกระจายโอกาสให้กลุ่มต่างๆ ในชุมชน เข้ามามีส่วนร่วม เช่น กลุ่มสตรี เด็ก คนจน ผู้ประสบปัญหาต่างๆ เป็นต้น

๓) วิทยาการกระบวนการที่เข้าใจขั้นตอนของกระบวนการ AIC มีประสบการณ์ ความรู้ในเรื่องที่ เกี่ยวข้องในการประชุม มีไหวพริบในการแก้ไขปัญหาสถานการณ์ เฉพาะหน้า สามารถไกล่เกลี่ย หรือมีวิธีการในการจัดการกับความขัดแย้งที่เหมาะสมในกรณีที่น่าจะเกิดขึ้น โดยสามารถทำหน้าที่

๓.๑) เตรียมชุมชน เตรียมการประชุม ดำเนินการประชุม และสรุปผล

๓.๒) สร้างบรรยากาศในการประชุม เพื่อคลายความตึงเครียดของผู้เข้าร่วมประชุม

๓.๓) ความคุมขั้นตอนและเวลาในการดำเนินการประชุมให้เป็นไปตามกระบวนการ

๓.๔) สรุปความเห็นที่แท้จริงของผู้เข้าร่วมประชุม โดยไม่สอดแทรกความเห็นหรือทัศนะของตนเองลงไป

๓.๕) ในกรณีที่มีข้อถกเถียงระหว่างผู้เข้าร่วมประชุม ซึ่งเกิดความต้องการปกป้องผลประโยชน์ ของตนเอง ผู้ดำเนินการประชุมต้องทำหน้าที่ไกล่เกลี่ย และหาข้อยุติให้ได้

๓.๖) วิเคราะห์และสังเกตบรรยากาศในการประชุม สำหรับจำนวนผู้จัดการประชุมอาจมีเพียง คนเดียวก็ได้เป็นผู้นำการประชุม ซึ่งจะมีข้อดี คือ กระบวนการประชุมเป็นเอกภาพมากกว่า แต่หากไม่มั่นใจในการดูแลบรรยากาศการประชุม ก็อาจจัดคณะมาช่วยโดยแบ่งหน้าที่เป็นงานด้านต่าง ๆ ดังนี้

- ผู้จัดการประชุม ดูแลอำนวยความสะดวกทั่วไป ได้แก่ การลงทะเบียน อาหาร เครื่องดื่ม

- ผู้นำการประชุม

- ผู้จัดการกิจกรรมเกมส์ สร้างบรรยากาศ เพื่อการละลายพฤติกรรม คลายเครียด และการนำเข้าสู่ ขั้นตอนแต่ละขั้นตอน

สรุปได้ว่า กระบวนการชุมชน เทคนิค AIC ประกอบด้วย ขั้นตอนที่ ๑ การสร้างความรู้ (Appreciation : A) ขั้นตอนที่ ๒ การสร้างแนวทางการพัฒนา (Influence : I) ขั้นตอนที่ ๓ การสร้างแนวทางปฏิบัติ (Control : C)

๒.๓ แนวคิดการสร้างเครือข่าย

ความสัมพันธ์ของเครือข่ายในทางสังคมวิทยาเป็นแนวคิดและกระบวนการเกี่ยวกับการจัดระบบของความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล กลุ่มคน องค์กรและสมาชิกของเครือข่ายในระดับต่างๆ ให้เชื่อมโยงสัมพันธ์กันบนพื้นฐานที่สำคัญคือ การประสานงานกัน การยอมรับในศักดิ์ศรีกันและกัน การมีสถานภาพและบทบาทที่เสมอภาคหรือทัดเทียมกัน การมีอิสระต่อกัน แต่มีความพร้อมที่จะ

ดำเนินงานร่วมกัน และการสนับสนุนช่วยเหลือซึ่งกันและกัน^{๑๘} อีกทั้งเครือข่ายเป็นความสัมพันธ์เชิงกระบวนการที่เชื่อมโยงสิ่งต่างๆ เข้าด้วยกันโดยไม่ละทิ้งสาเหตุ ผลลัพธ์ และบริบทที่เกี่ยวข้องเป็นการมองสรรพสิ่งอย่างเป็นองค์รวมและเป็นระบบเปิดที่สามารถจะเชื่อมโยงกับสิ่งอื่นๆ อย่างต่อเนื่องและสุดท้าย คือ ความเป็นกระบวนการที่ทำหน้าที่ระหว่งกันหรือการมีปฏิริยาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง ความสัมพันธ์เชิงกระบวนการระบบจัดเป็นความสัมพันธ์ในมิติของความเป็นเครือข่ายที่เชื่อมโยงมองถึงกระบวนการของสรรพสิ่งว่า มีการประสานสอดคล้องกันอย่างเป็นระบบ เพื่อกำกับความเป็นไปของการทำหน้าที่ตามระบบนั้นๆ ให้มีความสัมพันธ์และมีความเป็นปกติยิ่งขึ้น ซึ่งความเป็นปกตินี้ได้หมายถึงความสมดุลที่หยุดนิ่ง แต่เป็นองค์กรที่สามารถจัดการตัวเองได้และมีความเลื่อนไหลเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องและรวดเร็ว เพราะฉะนั้นเมื่อเกิดปัญหาขึ้น หรือเกิดสถานการณ์ในรูปแบบหนึ่งๆ เราไม่สามารถที่จะใช้กรอบคิดอันเดิม หรือมุมมองอันเดิมในการแก้ไขปัญหาเหล่านั้นได้ทั้งหมด เราจำเป็นต้องใช้สถานการณ์ที่แปรเปลี่ยนและระบบย่อยที่สลับซับซ้อน หรือใช้บริบทที่เกี่ยวข้องนั้นๆ ในการแก้ไขปัญหา กล่าวอย่างง่ายๆ ก็คือ การเข้าไปจัดการและการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นองค์รวมและมองสรรพสิ่งอย่างบูรณาการ ซึ่งเป็นเหมือนเรื่องของสมการทางคณิตศาสตร์ที่ยากๆ และทับซ้อนกันอยู่อย่างมากมาย โดยที่มีสมการย่อยแต่ละอันไม่เหมือนกัน แต่เมื่อสามารถแก้สมการย่อยนั้นสมการใดสมการหนึ่งได้ก็สามารถนำไปสู่การแก้สมการใหญ่ที่ยากๆ นั้นได้ในเวลาชั่วพริบตา^{๑๙}

๒.๓.๑ ความหมายของเครือข่าย

มีนักวิชาการหลายท่านที่ได้ให้นิยามหรือความหมาย การสร้างเครือข่ายทางสังคม ดังนี้

พระมหาวิเชียร วชิรธมโม (กุลมณี) และคณะ ได้กล่าวถึง เครือข่าย คือ ความสัมพันธ์ระหว่าง บุคคล กลุ่ม องค์กร หรือขยายไปถึงระหว่างรัฐชาติ โดยมีการสื่อสารและสารที่นำเข้าสู่กระบวนการสื่อสาร เป็นเครื่องมือในการสร้างและพัฒนาความสัมพันธ์(รวมทั้งอาจทำลายความสัมพันธ์ได้ด้วย) การเกิดของเครือข่ายไม่ใช่การเรียกผู้คนมาร่วมประชุมในเวทีที่เป็นทางการ แต่เกิดจากการที่บุคคล หรือกลุ่ม/องค์กรได้มีโอกาสติดต่อสื่อสารเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเพื่อการสนับสนุนให้เกิดการทำงานที่มีประสิทธิภาพ บรรลุเป้าหมายที่บุคคล กลุ่ม และองค์กรกำหนดไว้ ข้อพิจารณาที่สำคัญประการหนึ่ง คือ การเป็นเครือข่ายที่เข้มแข็งไม่จำเป็นต้องเกาะเกี่ยวกันอย่างเหนียว แน่นเสมอไป การมีความสัมพันธ์แบบหลวม ๆ แต่สามารถถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ซึ่งกันและกันอย่าง สม่่าเสมอก็สามารถช่วยให้การทำงานของเครือข่ายได้ดี จากที่กล่าวมาทั้งหมดจะเห็นได้ว่า แนวคิดเครือข่ายทางสังคม (Social Network Concept) มีพัฒนาการมาจากพื้นฐานของทฤษฎีการแลกเปลี่ยน (Exchange Theory) โดยมีหลักการที่ว่า ในเครือข่ายสังคมจะประกอบไปด้วย

^{๑๘} วันชัย พลเมืองดี. การพัฒนาและเสริมสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมของกลุ่มอารยธรรม ๕ เชียง กับการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในภูมิภาคลุ่มน้ำโขง, รายงานการวิจัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตพะเยา, ๒๕๖๑, หน้า ๒๑

^{๑๙} พระมหาประกาศิต สิริธมโ (ฐิติปสิทธิกร), ดร.และนายสัญญา สดประเสริฐ. การสร้างเครือข่ายจิตสำนึกความเป็นพลเมืองดีในการพัฒนาชุมชนและความเป็นเมืองเชิงพุทธ ในจังหวัดนครปฐม. รายงานการวิจัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์พุทธปัญญาศรีทวารวดี. ๒๕๖๐, หน้า ๙๒-๙๓

บุคคลที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันตามบทบาทหรือหน้าที่ของแต่ละคนหรือคู่ความสัมพันธ์มีอยู่ซึ่งแต่ ละคนนั้นมีได้ มีเพียงบทบาทเดียว หากแต่มีหลายบทบาทที่จะต้องสวมในชีวิตประจำวัน บุคคลไม่ เพียงแต่ทำตามบทบาทหน้าที่ ที่คาดหวังในสังคม หรือตามบรรทัดฐานที่ได้รับการถ่ายทอดมาเท่านั้น แต่ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลยังขึ้นอยู่กับ พื้นฐานของการรับรู้และการตัดสินใจในการแลกเปลี่ยนซึ่ง กันและกัน ทั้งในด้านวัตถุและทางด้านจิตใจ ในปัจจุบัน^{๒๐}

พระครูโฆสิตวัณนานุกูล, ผศ.ดร.และคณะ ได้ให้ความหมาย การสร้างเครือข่าย หมายถึง การติดต่อด้านข่าวสารการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ในรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่าง ชุมชน สันติภาพร่อยต่อทางศาสนาต้นแบบและนำไปสู่ การสร้างและพัฒนาความสัมพันธ์ในระดับบุคคล หรือกลุ่ม/องค์กร ในแต่ละพื้นที่ให้มีโอกาสติดต่อสื่อสาร สนับสนุนส่งเสริมการสร้างและพัฒนาการอยู่ ร่วมกันอย่างสันติ และเพื่อให้เกิดการช่วยเหลือสนับสนุนซึ่งกันและกันทั้งในนามสุขและยามที่ประสบ กับความทุกข์ยากหรือความเดือดร้อน^{๒๑}

ฐิติวรรณ สิ้นจูนอก ได้ให้ความหมาย การสร้างเครือข่ายทางสังคม (Social Network Construct) หมายถึง กิจกรรมในการก่อให้เกิดกลุ่ม ซึ่งอาจเป็นกลุ่มองค์กร หรือกลุ่มบุคคล เพื่อ วัตถุประสงค์ในการแลกเปลี่ยน การจัดกิจกรรม หรือการผลิตรระหว่างองค์กรสมาชิก ต้องอาศัยการมี ปฏิสัมพันธ์ร่วมกันมาก่อนหน้าที่จะทำความตกลงเป็นองค์กรเครือข่าย เหตุผลในการสร้างเครือข่าย ทางสังคม มีหลายประการ ได้แก่

- ๑) บุคคลต้องการมีเพื่อนในการทำงาน ต้องการมีหมู่ มีพวก
- ๒) บุคคลต้องการทรัพยากรในการทำงาน
- ๓) บุคคลต้องการรับภาระความเสี่ยงในกิจกรรมร่วมกัน
- ๔) บุคคลต้องการความชำนาญเฉพาะด้านในการแก้ไขปัญหา
- ๕) บุคคลต้องการประหยัด และ
- ๖) บุคคลต้องการเรียนรู้ประสบการณ์ในการทำงานร่วมกัน รวมไปถึงมีปัจจัยเสริมที่ เป็นเงื่อนไขสำคัญ คือ ความเต็มใจที่จะเข้าร่วมเป็นเครือข่าย^{๒๒}

^{๒๐} พระมหาวิเชียร วชิรธมโม (กุลธมณี) และคณะ. การเสริมสร้างจิตสำนึกต่อสาธารณะและเครือข่าย การจัดการของชุมชนสร้างสรรค์ในสังคมไทย. รายงานวิจัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. ๒๕๖๓, หน้า ๒๙

^{๒๑} พระครูโฆสิตวัณนานุกูล, ผศ.ดร.และคณะ. การสร้างเครือข่ายจิตสาธารณะในสังคมพหุวัฒนธรรม กับการพัฒนาสู่เมืองสันติภาพไร้รอยต่อ. รายงานการวิจัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขต นครศรีธรรมราช. ๒๕๖๓, หน้า ๕

^{๒๒} ฐิติวรรณ สิ้นจูนอก. การมีส่วนร่วมและเสริมสร้างเครือข่ายของพระสงฆ์กับการพัฒนาเขต เศรษฐกิจพิเศษในพื้นที่ชายแดน จังหวัดหนองคาย. รายงานการวิจัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตหนองคาย, ๒๕๖๓, หน้า ๔๓

พระมหาวชิธร โม (กุลมณี) และคณะ ได้กล่าวถึง การสร้างเครือข่ายทางสังคม หมายถึง บุคคล องค์กร หน่วยงานหรือสถาบันใดที่มีความสัมพันธ์ร่วมกัน กระทำความตกลงเป็น องค์กรเครือข่าย โดยเชื่อมโยงคนที่มีความสนใจร่วมกัน พบปะสังสรรค์ และพัฒนาไปสู่การลงมือ ร่วมกันทำกิจกรรมต่างๆด้วยเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ในการแลกเปลี่ยน การจัดกิจกรรม หรือการ ผลิตระหว่างองค์ กรสมาชิกที่มีจุดประสงค์เดียวกัน^{๒๓}

สรุปได้ว่า การสร้างเครือข่ายทางสังคม เป็นกิจกรรมในการก่อให้เกิดกลุ่ม ต้องอาศัยการมี ปฏิสัมพันธ์ร่วมกันมาก่อนหน้าที่จะทำความตกลงเป็นองค์กรเครือข่าย ซึ่งอาจเป็นกลุ่มองค์กร หรือ กลุ่มบุคคล เพื่อวัตถุประสงค์ในการแลกเปลี่ยนและการจัดกิจกรรม

๒.๓.๒ องค์ประกอบของเครือข่าย

พระครูโฆสิตวัณนานุกูล, ผศ.ดร.และคณะ ได้แยกแยะองค์ประกอบของเครือข่ายไว้ หลายประการ มีดังนี้

๑) การรับรู้มุมมองร่วมกัน (Common Perception) สมาชิกที่เข้ามาอยู่ใน เครือข่ายต้องมีความรู้สึกนึกคิดและการรับรู้ร่วมกันถึงเหตุการณ์เข้าร่วมเป็นเครือข่าย อาทิ มีความ เข้าใจในปัญหาและมีสำนึกในการแก้ไขปัญหาพร้อมกัน มีประสบการณ์ในปัญหาพร้อมกัน มีความต้องการ ความช่วยเหลือในลักษณะที่คล้ายคลึงกัน เป็นต้น ซึ่งจะส่งผลให้สมาชิกของเครือข่ายเกิดความรู้สึก ผูกพัน ในการดำเนินกิจกรรมบางอย่างร่วมกันเพื่อแก้ปัญหาความเดือดร้อนที่เกิดขึ้น การรับรู้ร่วมกัน ถือเป็นหัวใจของเครือข่ายที่ทำให้เครือข่ายมีความต่อเนื่อง เพราะหากสมาชิกไม่มีความเข้าใจในการ เข้าร่วมเป็นเครือข่ายจะทำให้การประสานงาน และการขอความร่วมมือในการดำเนินการเป็นไปอย่าง ยากลำบากเพราะต่างคนต่างก็ใช้กรอบการมองโลกคนละกรอบเหมือนใส่แว่นตาก็คนละสี ย่อมมอง ปัญหาหรือความต้องการที่เกิดขึ้นไปคนละทิศทาง แต่มิได้หมายความว่าสมาชิกของเครือข่ายไม่ สามารถจะมีความคิดเห็นแตกต่างกัน เพราะมุมมองที่แตกต่างย่อมมีประโยชน์ช่วยให้เกิดการ สร้างสรรค์ในการทำงาน แต่ความคิดที่แตกต่างนี้สมาชิกเครือข่ายยอมรับกัน มีฉะนั้นความแตกต่างที่ มีอยู่จะนำไปสู่ความแตกแยกและแตกหักในที่สุด

๒) การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน (Common Vision) การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน เป็นการ มองเห็นภาพของจุดมุ่งหมายในอนาคตร่วมกันระหว่างสมาชิกในกลุ่ม การรับรู้เข้าใจถึงทิศทาง เดียวกันและการมีเป้าหมายที่จะไปด้วยกันจะช่วยทำให้ขบวนการเคลื่อนไหวมีพลัง เกิดเอกภาพและ ช่วยบรรเทาความขัดแย้งกับวิสัยทัศน์หรือเป้าหมายของเครือข่ายพฤติกรรมการปฏิบัติของสมาชิกก็จะ เริ่มแตกต่างจากสิ่งที่สมาชิกเครือข่ายกระทำร่วมกัน ดังนั้นแม้ว่าวิสัยทัศน์ร่วมกันเป็นสิ่งที่ต้องใช้เวลา ในการสร้างให้เกิดขึ้น แต่ก็จำเป็นต้องสร้างให้เกิดขึ้นให้ได้และสมาชิกของเครือข่ายก็ควรมีวิสัยทัศน์

^{๒๓} พระมหาวชิธร โม (กุลมณี) และคณะ. การเสริมสร้างจิตสำนึกต่อสาธารณะและเครือข่าย การจัดการของชุมชนสร้างสรรค์ในสังคมไทย. รายการวิจัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. ๒๕๖๓, หน้า ๓๓

ย่อยส่วนตัว ที่สอดคล้องไปด้วยกันกับวิสัยทัศน์ของเครือข่ายแม้อาจไม่ได้ซ้อนทับอย่างแนบสนิทกับวิสัยทัศน์ของเครือข่าย แต่อย่างน้อยก็ควรสอดรับไปในทิศทางเดียวกัน

๓) การเกิดผลประโยชน์และความสนใจร่วมกัน (Mutual interests/Benefits) เครือข่ายเกิดจากที่สมาชิกแต่ละคนมีความต้องการของตนเอง แต่ความต้องการเหล่านั้นจะไม่สามารถบรรลุผลสำเร็จได้หากสมาชิกต่างคนต่างอยู่ ความจำกัดนี้ทำให้เกิดการรวมตัวกันบนฐานของผลประโยชน์ร่วมที่มากเพียงพอจะดึงดูดใจให้รวมเป็นเครือข่าย ดังนั้น การรวมเป็นเครือข่ายจึงต้องตั้งอยู่บนฐานของผลประโยชน์ที่มีร่วมกัน ซึ่งผลประโยชน์ในที่นี้ครอบคลุมทั้งผลประโยชน์ที่เป็นตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงิน อาทิ เกียรติยศ ชื่อเสียง การยอมรับโอกาสในความก้าวหน้า ความสุข ความพึงพอใจ ฯลฯ

๔) การมีส่วนร่วมของสมาชิกอย่างกว้างขวาง (All stakeholder participation) การมีส่วนร่วมของสมาชิกในเครือข่ายจะต้องเป็นกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายในเครือข่ายซึ่งการมีส่วนร่วมย่อมเป็นเงื่อนไขที่ทำให้เกิดการร่วมรับรู้ร่วมคิดร่วมตัดสินใจและร่วมลงมือกระทำในฐานะหุ้นส่วน (Partner) ของเครือข่ายซึ่งเป็นการสัมพันธ์ในแนวราบ (Horizontal Relationship) ที่เท่าเทียมกันแทนความสัมพันธ์ในแนวตั้ง (Vertical Relationship) หมายความว่าหากการรวมตัวเป็นเครือข่ายเกิดขึ้นระหว่างรัฐกับชุมชนท้องถิ่นหน่วยงานภาครัฐก็ต้องวางสถานะของตนเองเทียบเท่ากับประชาชนในฐานะของสมาชิกเครือข่าย และสถานะของสมาชิกในเครือข่ายควรเป็นไปในลักษณะของความเท่าเทียมกัน (Equal Status) ในฐานะหุ้นส่วน (Partner) ของเครือข่ายซึ่งเป็นการสัมพันธ์ในแนวราบ (Horizontal Relationship) ที่เท่าเทียมกันแทนความสัมพันธ์ในแนวตั้ง (Vertical Relationship) ดังที่เคยมีมา

๕) กระบวนการเสริมสร้างซึ่งกันและกัน (Complementary Relationship) คือ การที่สมาชิกของเครือข่ายต่างก็ต้องเสริมสร้างซึ่งกันและกันโดยที่จุดแข็งของฝ่ายหนึ่งไปช่วยแก้ไขจุดอ่อนของอีกฝ่ายหนึ่งซึ่งจะทำให้ผลตอบแทนหรือผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการรวมตัวเป็นเครือข่ายมากกว่าการไม่สร้างเครือข่ายแต่ต่างคนต่างอยู่

๖) การพึ่งอิงร่วมกัน (Interdependence) เนื่องจากความจำกัดของสมาชิกด้านในเครือข่ายทั้งด้านทรัพยากร ความรู้ เงินทุน กำลังคน ฯลฯ สมาชิกเครือข่ายจึงไม่สามารถดำรงอยู่ได้อย่างสมบูรณ์ด้วยตนเอง การจะทำให้สมาชิกหรือหุ้นส่วนของเครือข่ายยึดโยงกันให้แน่นหนาจำเป็นต้องทำให้หุ้นส่วนแต่ละคนรู้สึกได้ว่าหากเอาหุ้นส่วนคนใดคนหนึ่งออกไปจะทำให้เครือข่ายล้มลงไปได้การดำรงอยู่ของหุ้นส่วนแต่ละคนจึงจำเป็นต้องการดำรงอยู่ของเครือข่ายซึ่งการพึ่งอิงร่วมกันนี้จะส่งผลทำให้สมาชิกต้องมีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันโดยอัตโนมัติ

๗) การปฏิสัมพันธ์เชิงแลกเปลี่ยน (Interaction) หากสมาชิกในเครือข่ายไม่มีการปฏิสัมพันธ์กันแล้วย่อมไม่มีทางที่จะเกิดความร่วมมือกันได้และจะไม่เกิดเครือข่ายความร่วมมืออย่างแท้จริงดังนั้นสมาชิกในเครือข่ายต้องทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อให้เกิดการปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกด้วยกันเช่นมีการติดต่อกันผ่านทาง การเขียนหรือการพบปะพูดคุยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันหรือมีกิจกรรมประชุมสัมมนาร่วมกัน เป็นต้นซึ่งผลของการปฏิสัมพันธ์นี้ต้องก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเครือข่ายตามมาด้วยปฏิสัมพันธ์ดังกล่าวจะเป็นลักษณะความสัมพันธ์เชิงแลกเปลี่ยนระหว่างกัน (Reciprocal Exchange) มิใช่ปฏิสัมพันธ์ฝ่ายเดียว (Unilateral Exchange) ยิ่งสมาชิกมี

การปฏิสัมพันธ์กันมากเท่าใดก็จะยิ่งความผูกพันภายในระหว่างกันมากขึ้นเท่านั้นช่วยให้เกิดการเชื่อมโยงในระดับที่แน่นแฟ้นมากยิ่งขึ้น (Highly Integrated) นอกจากนี้การปฏิสัมพันธ์ยังช่วยให้เกิดการเรียนรู้ระหว่างกันมากขึ้นอันจะช่วยให้เครือข่ายเข้มแข็งยิ่งขึ้น^{๒๔}

นอกจากนั้น พระมหาวิเชียร วชิรธมโม (กุลมณี) และคณะ ได้กล่าวถึงองค์ประกอบอันเป็นทางการบริหารที่สำคัญและส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของเครือข่าย มีดังนี้

๑) กระบวนการติดต่อสื่อสาร ซึ่งต้องมีความสม่ำเสมอ ส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร เทคนิค ประสบการณ์ ตลอดจนมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และมีการสรุปความก้าวหน้าในผลการดำเนินงานกิจกรรมของสมาชิกและเครือข่าย

๒) ความต้องการของมวลชนสมาชิกเครือข่ายการได้แลกเปลี่ยนทัศนะ มุมมอง ต่อเป้าหมายของกิจกรรมในความร่วมมือ ตลอดจนกระบวนการตัดสินใจร่วมกันในการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ เพื่อให้สมาชิกสามารถแปลงไปสู่การปฏิบัติและประสานความร่วมมือได้อย่างต่อเนื่อง

๓) ความร่วมมือ และโครงสร้างเครือข่ายมีประสิทธิภาพ ตอบสนองต่อการประสานความร่วมมือ ลดปัญหาความขัดแย้ง ตลอดจนสร้างการมีส่วนร่วมอย่างเท่าเทียม

๔) การส่งเสริมบทบาทและการตัดสินใจในชั้นดำเนินการของมวลสมาชิก เพื่อสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ๆ

๕) การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์บทบาทของเครือข่ายและมวลสมาชิกเพื่อระดมความร่วมมือและสร้างความเข้าใจในการดำเนินงานทั้งแก่มวลสมาชิกและประชาชนทั่วไป รวมทั้งการขยายผลต่อเนื่องให้เกิดความยั่งยืนต่อไป^{๒๕}

สรุปได้ว่า องค์ประกอบของเครือข่าย มีส่วนสำคัญในการบริหารจัดการ โดยเฉพาะด้านการติดต่อสื่อสาร ความร่วมมือระหว่างกัน การประสานงานในด้านต่างๆ เพื่อส่งเสริมบทบาทของกลุ่มเครือข่ายให้เกิดความเข้มแข็ง

๒.๓.๓ ประเภทของเครือข่าย

พระมหาสุทธิชัย อากาศโร (อบอูน) และปาริชาติ วัลย์เสถียร ได้กล่าวถึง ประเภทรูปแบบ และลักษณะความสัมพันธ์ของเครือข่ายก็เพื่อสร้างความเข้าใจ และมองเห็นภาพความเคลื่อนไหวของกลุ่มองค์การเครือข่ายต่างๆ ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น จากพัฒนาการของความเป็นเครือข่ายในสังคมไทย จะเห็นได้ว่า มีกระบวนการเกิดขึ้นของเครือข่ายในภาคส่วนต่างๆ อย่างมากมาย ทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน องค์การพัฒนาเอกชน (NGO) และภาคประชาชน รวมทั้งในด้านแนวคิด กิจกรรม ก็มีกระบวนการแบ่งประเภท และรูปแบบของเครือข่ายออกเป็นนัยต่างๆ ดังนั้น ประเภท และรูปแบบ

^{๒๔} พระครูโฆสิตวิธานานุกุล, ผศ.ดร.และคณะ. การสร้างเครือข่ายจิตสาธารณะในสังคมพหุวัฒนธรรมกับการพัฒนาสู่เมืองสันติภาพไร้รอยต่อ. รายงานการวิจัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช. ๒๕๖๓, หน้า ๑๒-๑๓

^{๒๕} พระมหาวิเชียร วชิรธมโม (กุลมณี) และคณะ. การเสริมสร้างจิตสำนึกต่อสาธารณะและเครือข่ายการจัดการของชุมชนสร้างสรรค์ในสังคมไทย. รายงานการวิจัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. ๒๕๖๓, หน้า ๓๗

ของเครือข่ายจึงมีความแตกต่างกันไปตามนิยาม และกิจกรรมที่แต่ละกลุ่ม หรือผู้ที่ใช้กิจกรรม เครือข่ายกำหนดขึ้น โดยในที่นี้จะกล่าวถึงเกณฑ์บางประการในการจัดประเภท และรูปแบบของ เครือข่าย เพื่อให้เหมาะสมกับการประยุกต์ใช้ในการเสริมสร้างการเรียนรู้ของทุกฝ่าย ดังนี้

๑. เครือข่ายเชิงพื้นที่ หมายถึง การรวมตัวของกลุ่ม องค์กรเครือข่ายที่อาศัยพื้นที่ ดำเนินการเป็นปัจจัยหลักในการทำงานร่วมกัน เป็นกระบวนการพัฒนาที่อาศัยกิจกรรมที่เกิดขึ้นใน พื้นที่ที่เป็นเป้าหมายนำทาง และเป็นการพัฒนาแบบบูรณาการที่ไม่แยกส่วนต่างๆ ออกจากกัน โดยยึด เอาพื้นที่ตั้งแห่งความสำเร็จในการทำงานร่วมกันของทุกฝ่าย

๒. เครือข่ายเชิงประเด็นกิจกรรม ได้แก่ เครือข่ายที่ใช้ประเด็นกิจกรรมหรือสถานการณ์ที่ เกิดขึ้นเป็นปัจจัยหลักในการรวมกลุ่ม องค์กร โดยมองข้ามในเชิงมิติพื้นที่ มุ่งเน้นการจัดการใน ประเด็นกิจกรรมนั้นๆ อย่างจริงจัง และพัฒนาให้เกิดความร่วมมือกับภาคีอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

๓. เครือข่ายแบ่งตามโครงสร้างหน้าที่ ได้แก่ เครือข่ายที่เกิดขึ้นโดยอาศัยภารกิจ/กิจกรรม และการก่อตัวของกลุ่มผลประโยชน์ในสังคมเป็นแนวทางในการแบ่งเครือข่าย ซึ่งอาจแบ่งเป็น เครือข่ายภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคธุรกิจเอกชน และภาคองค์กรพัฒนาเอกชน โดยเครือข่ายต่างๆ ดังกล่าวมุ่งเน้นการดำเนินการภายใต้กรอบแนวคิด หลักการ วัตถุประสงค์ และเป้าหมายหลักของ หน่วยงาน หรือโครงการสร้างหลักของกลุ่มผลประโยชน์นั้นๆ^{๒๖}

สรุปได้ว่า ประเภทเครือข่ายแบ่งได้หลายรูปแบบ ประกอบด้วย เครือข่ายเชิงพื้นที่ เครือข่ายเชิงประเด็นกิจกรรม และเครือข่ายแบ่งตามโครงสร้างหน้าที่

๒.๓.๔ ปัจจัยที่สนับสนุนให้เกิดเครือข่าย

พระมหาประกาศิต สิริเมโธ (ฐิติปสิทธิกร), ดร.และนายสัญญา สดประเสริฐ ได้ กล่าวถึง ปัจจัยที่สนับสนุนให้เกิดเครือข่าย ไว้ดังนี้

๑. ปัจจัยพื้นฐานในชีวิตประจำวันของคนในชุมชนที่สำคัญ ได้แก่

ก) การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ระหว่างบุคคลที่สนใจเรื่องเดียวกัน หรือการได้รับ ผลประโยชน์ร่วมกันทั้งสองฝ่าย จึงเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันขึ้น

ข) ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและชุมชน เป็นความสัมพันธ์แบบครอบครัวและแบบ เครือญาติที่มีความสัมพันธ์อยู่ตลอดเวลา จึงมีผลต่อการเรียนรู้และการถ่ายทอดความรู้ของเครือข่าย โดยตรง

ค) การพบปะระหว่างบุคคล เช่น ระหว่างเพื่อนบ้าน การร่วมกันทำบุญ และการทำ กิจกรรมอื่นๆ ในชุมชน ซึ่งเปิดโอกาสให้คนในชุมชนมีความสัมพันธ์กัน ได้มีโอกาสพูดคุยประเด็น สาธารณะต่างๆ ร่วมกันมากขึ้นและก่อให้เกิดการเรียนรู้และการทำงานร่วมกันขึ้นได้

ง) บุคคลในชุมชนรับรู้ข้อมูลข่าวสารเท่าเทียมกันและมีโอกาสในการแลกเปลี่ยนข้อมูล นั้นๆ ร่วมกันทำให้การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในระดับเดียวกันไม่มีสถานภาพเหนือกว่าจึงเกิดเป็นเครือข่าย ได้ง่าย

^{๒๖} พระมหาสุทิตย์ อาภากรโธ (อบอูน) และปาริชาติ วลัยเสถียร, เครือข่าย : ธรรมชาติ ความรู้และ การจัดการ. กรุงเทพฯ : โครงการเสริมสร้างการเรียนรู้เพื่อชุมชนเป็นสุข. ๒๕๔๗. หน้า ๘๔-๘๖.

จ) บุคคลในชุมชนมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างกันเป็นประจำมีความจริงใจในการพบปะกัน

ฉ) ความใกล้ชิดสนิทสนมกันระหว่างคนในชุมชน การพบปะกันบ่อยครั้งสม่ำเสมอทำให้เกิดความใกล้ชิดสนิทสนมกัน นำไปสู่วิถีคิดและการกระทำที่คล้ายกันอันเป็นพื้นฐานเบื้องต้นของการเกิดเครือข่ายของชุมชน

ช) การแลกเปลี่ยนและการพึ่งพากันในชุมชนและระหว่างชุมชน วัฒนธรรมในชุมชน โดยเฉพาะชุมชนชนบท มีการแลกเปลี่ยนและการพึ่งพากันและเสมอทั้งในชุมชนและกับชุมชนใกล้เคียง ดังนั้นโอกาสในการเรียนรู้และการถ่ายทอดการเรียนรู้จึงเกิดขึ้นได้ง่าย กลายเป็นประสบการณ์การเรียนรู้แล้วขยายไปยังบุคคลอื่นๆ และพัฒนาไปเป็นเครือข่ายของชุมชนต่อไป

๒. ปัจจัยภายในชุมชนที่สำคัญ ได้แก่

ก) มีปัญหาเกิดขึ้นในชุมชน ทำให้คนในชุมชนมีความเดือดร้อนร่วมกันจึงผลักดันให้เกิดการรวมกลุ่มเพื่อแก้ไขปัญหาาร่วมกันและกลายเป็นเครือข่ายการเรียนรู้ของชุมชน เช่น ปัญหาโรคภัยไข้เจ็บ ปัญหาที่เกิดจากภัยธรรมชาติ ปัญหาสิ่งแวดล้อม และปัญหาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ เป็นต้น

ข) ความต้องการร่วมกันของคนในชุมชน เช่น ความต้องการมีเพื่อในการทำงานความต้องการความชำนาญเฉพาะด้าน ความต้องการประสบการณ์บางอย่าง ความต้องการทรัพยากรธรรมชาติ เป็นต้น

ค) ชุมชนมีผู้นำที่เข้มแข็งและเป็นที่ยอมรับของคนในชุมชน ทำให้คนในชุมชนร่วมมือกันเป็นเครือข่ายเพื่อตอบสนองความต้องการดังกล่าว มีความสามารถในการเชื่อมโยงหรือประสานความร่วมมือของคนในชุมชน มีความสามารถในการรวมกลุ่มคนและพัฒนาไปเป็นเครือข่ายของชุมชน

ง) ภูมิปัญญาชาวบ้านในชุมชน ชุมชนตำบลเกาะแก้วเป็นชุมชนที่มีปราชญ์ชาวบ้านหรือผู้ที่มีความรู้ความชำนาญเฉพาะด้าน ซึ่งได้สั่งสมความรู้ประสบการณ์มายาวนานมีความสัมพันธ์กับคนในชุมชนเป็นอย่างดี เป็นที่เชื่อถือศรัทธาของคนทั่วไปสามารถเชื่อมประสานคนในชุมชนและสร้างเครือข่ายในภูมิปัญญาของตนได้เป็นอย่างดี

จ) การเกิดจิตสำนึกร่วมของคนเป็นชุมชน จิตสำนึกร่วมของคนในชุมชนทำให้คนในตำบลตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นในการรวมตัวกันเป็นเครือข่ายเสียสละและอุทิศตนเพื่อการสร้างเครือข่ายชุมชน เป็นชุมชนที่คนมีจิตสำนึกร่วมมากจึงทำให้เกิดเครือข่ายได้ง่ายและรวดเร็ว

ฉ) ชุมชนที่ทรัพยากรมาก ทรัพยากรในชุมชนเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งในการเกิดเครือข่ายของชุมชน เพราะทำให้คนในชุมชนมีความพร้อมในการสร้างเครือข่ายในระดับหนึ่ง เช่น เงินทุน ที่ดิน ป่าไม้ แหล่งน้ำ พืช สัตว์ ผลผลิตต่างๆ ของชุมชน เป็นต้น ซึ่งมีความพร้อมในด้านนี้อยู่แล้วพอสมควร

ช) วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นสนับสนุนชุมชน มีวัฒนธรรม ประเพณีสนับสนุนส่งเสริมให้คนทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน และเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างคนในชุมชนเข้าด้วยกันอยู่แล้วจะทำให้เกิดเครือข่ายของชุมชนขึ้น เช่น ประเพณีลงแขก ประเพณีรดน้ำดำหัวผู้ใหญ่ เป็นต้น

๓. ปัจจัยจากภายนอกชุมชนที่สำคัญ ได้แก่

ก) การเชื่อมโยงกับชุมชนอื่นๆ ชุมชนมีการติดต่อสัมพันธ์กับชุมชนอื่นๆ ทำให้เกิดการ

เชื่อมโยงระหว่างคนในชุมชน คนกับเครือข่ายชุมชน เครือข่ายชุมชนกับเครือข่ายชุมชนอื่น ซึ่งทำให้เกิดเครือข่ายของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตขึ้นได้

ข) การสนับสนุนจากภายนอกชุมชนทำให้เกิดเครือข่ายชุมชนขึ้น ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากภายนอกอย่างต่อเนื่องทั้งจากภาครัฐและภาคเอกชน เช่น การสนับสนุนในด้านความรู้ วิชาการ และงบประมาณสนับสนุน เป็นต้น

ค) การขยายเครือข่ายขององค์กรจากนอกชุมชน องค์กรนอกชุมชนที่มีเครือข่ายเข้มแข็ง และมีความสามารถในการขยายเครือข่ายได้ขยายเครือข่ายเข้ามาในชุมชน ทำให้คน กลุ่มองค์กรในชุมชนมองเห็นผลประโยชน์จึงร่วมกันสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ของชุมชนขึ้น หรือร่วมเป็นเครือข่ายกับองค์กรนอกชุมชนนั้น

ง) การสื่อสารมวลชน ความเจริญก้าวหน้าของการสื่อสารมวลชนทำให้คนในชุมชนรับรู้ข่าวสารต่างๆ ได้สะดวกและรวดเร็ว ส่งผลให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ได้ง่ายและเกิดเครือข่ายของชุมชนได้ง่ายขึ้น

จ) การสนับสนุนของรัฐบาล ถ้าหากรัฐบาลมีนโยบายการสร้างเครือข่ายของชุมชนและให้การสนับสนุนงบประมาณ บุคลากรและกลไกต่างๆ อย่างแท้จริงแล้วเครือข่ายของชุมชนก็เกิดขึ้นได้ง่ายเพราะรัฐบาลเป็นผู้กำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ในการพัฒนาประเทศ^{๒๗}

สรุปได้ว่า ปัจจัยที่สนับสนุนให้เกิดเครือข่าย ได้แก่ ปัจจัยพื้นฐานชีวิต เช่น การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและชุมชน เป็นความสัมพันธ์แบบครอบครัว และแบบเครือญาติที่มีความสัมพันธ์อยู่ตลอดเวลา การพบปะระหว่างบุคคล เช่น ระหว่างเพื่อนบ้าน การร่วมกันทำบุญ และการทำกิจกรรมอื่นๆ ในชุมชน เป็นต้น ส่วนปัจจัยภายในชุมชน เช่น มีปัญหาเกิดขึ้นในชุมชน ทำให้คนในชุมชนมีความเดือดร้อนร่วมกันจึงผลักดันให้เกิดการรวมกลุ่มเพื่อแก้ไขปัญหาาร่วมกันและกลายเป็นเครือข่ายการเรียนรู้ของชุมชน ความต้องการร่วมกันของคนในชุมชน ชุมชนมีผู้นำที่เข้มแข็งและเป็นที่ยอมรับของคนในชุมชนและการเกิดจิตสำนึกร่วมของคนเป็นชุมชน เป็นต้น และปัจจัยจากภายนอก เช่น การเชื่อมโยงกับชุมชนอื่นๆ ชุมชนมีการติดต่อสัมพันธ์กับชุมชนอื่นๆ การสนับสนุนจากภายนอกชุมชนทำให้เกิดเครือข่ายชุมชนขึ้น การขยายเครือข่ายขององค์กรจากนอกชุมชนและการสนับสนุนของรัฐบาล

๒.๔ บริบทตำบลบ้านกอก อำเภोजัตร์ส จังหวัดชัยภูมิ

๒.๔.๑ ด้านกายภาพ

๑) ที่ตั้งของตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก ได้มีการจัดตั้งขึ้นตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง จัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม พ.ศ.๒๕๓๙ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

^{๒๗} พระมหาประกาศิต สิริเมโธ (ฐิติปสิทธิกร), ดร.และนายสัญญา สดประเสริฐ. การสร้างเครือข่ายจิตสำนึกความเป็นพลเมืองดีในการพัฒนาชุมชนและความเป็นเมืองเชิงพุทธ ในจังหวัดนครปฐม. รายงานการวิจัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์พุทธปัญญาศรีทวารวดี. ๒๕๖๐, หน้า ๗๙-๘๐

จึงให้สภาตำบลบ้านกอกจัดตั้งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก ให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีเขตตามเขตตำบล ตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ยกเว้นส่วนที่อยู่ในเขตเทศบาลและสุขาภิบาลที่มีอยู่ในตำบลนั้น และประกาศในราชกิจจานุเบกษา หน้า ๓๔ เล่ม ๑๑๓ ตอนที่ ๙ ง เมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๓๙ ลำดับที่ ๒๙๑

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก ตั้งอยู่ในพื้นที่ตำบลบ้านกอก โดยมีพื้นที่บางส่วนเป็นของเทศบาลตำบลจัตุรัส ตำบลบ้านกอก อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ (หมู่ที่ ๑ บางส่วน , หมู่ที่ ๒ บางส่วน, หมู่ที่ ๑๒ บางส่วน) และพื้นที่บางส่วนเป็นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก ตำบลบ้านกอก อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ (หมู่ที่ ๑ บางส่วน , หมู่ที่ ๒ บางส่วน, หมู่ที่ ๑๒ บางส่วน)

อาณาเขตพื้นที่ตำบลบ้านกอก ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การกำหนดเขตตำบลในท้องที่ อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ เมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๔๑ ให้มีอาณาเขต ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับตำบลหนองบัวบาน อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ โดยมีแนวเขตเริ่มต้นจากลำห้วยเสี้ยว บริเวณพิกัด RT ๐๔๕๒๘๖ ไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือตามแนวทางเกวียน เชื่อมกับสันนั้งผาแก้ง บริเวณพิกัด RT ๐๒๒๒๙๗ ไปตามแนวสันนั้งผาโนสไกเสาเรือน จุดลำห้วยนาง (ห้วยมะค่า) บริเวณพิกัด RT ๐๒๔๓๑๔ ไปทางทิศตะวันออกเฉียงถึงเนินละหานข้าว ไปตามสันเนิน สิ้นสุดแนวเขตที่ลำคันทู บริเวณ พิกัด RT ๑๑๔๓๑๘ รวมระยะทางด้านทิศเหนือประมาณ ๑๓ กิโลเมตร

ทิศตะวันออก ติดต่อกับตำบลหนองบัวใหญ่ อำเภอจัตุรัส และตำบลวังงาม กิ่งอำเภอเนินสง่า จังหวัดชัยภูมิ โดยมีแนวเขตเริ่มต้นจากลำคันทู บริเวณพิกัด RT ๑๑๔๓๑๘ ไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ตามกึ่งกลาง ลำคันทู ผ่านด้านทิศใต้ของเนินละหานข้าวผ่านโนนว่านไฟ ถึงสะพานติดกับวัดบ้านมะเกลือ บริเวณพิกัด RT ๐๖๓๒๗๖ ไปตามถนนสายจัตุรัส - หนองบัวระเหว ถึงสะพานข้ามลำคันทู บริเวณพิกัด RT ๐๖๕๒๖๗ ไปทางทิศตะวันออกตามแนวลำคันทู ผ่านกึ่งกลางสะพานธรรมญู บนถนนสายจัตุรัส - หนองบัวระเหว บริเวณพิกัด RT ๐๖๖๒๕๖ ตัดผ่านทุ่งนาระหว่างบ้านหนองบัวใหญ่กับบ้านกอก และตัดผ่านถนนสายชัยภูมิ - สีคิ้ว (ทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข ๒๐๑) ระหว่างหลักกิโลเมตรที่ ๘๒ - ๘๔ บริเวณ พิกัด RT ๐๖๕๒๓๒ เชื่อมกับถนนสาธารณะข้างโรงพยาบาลจัตุรัส ไปตามลำห้วย ถึงโคกหนองแจ่ง บริเวณ พิกัด RT ๐๑๒๑๓๓ ไปตามแนวสันโคกตัดผ่านทุ่งนา ผ่านริมสระสี่เหลี่ยมน้อยด้านทิศตะวันออก เชื่อมกับถนนเข้าบ้านสระสี่เหลี่ยม สิ้นสุดแนวเขตที่เส้นแบ่งเขตจังหวัดชัยภูมิกับจังหวัดนครราชสีมา บริเวณ พิกัด RT ๑๕๑๑๐๗ รวมระยะทางด้านทิศตะวันออกประมาณ ๓๒ กิโลเมตร

ทิศใต้ ติดต่อกับตำบลพริ้ง กิ่งอำเภอพระทองคำ จังหวัดนครราชสีมา โดยมีแนวเขตเริ่มต้นจากถนนเข้าบ้านสระสี่เหลี่ยม บริเวณ พิกัด RT ๑๕๑๑๐๗ ไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ตามแนวเส้นแบ่งเขตจังหวัดชัยภูมิกับจังหวัดนครราชสีมา ถึงทางสาธารณะเข้าบ้านทุ่งสว่าง - บ้านเต็งเตี้ย บริเวณ พิกัด RT ๑๒๓๐๖๔ ไปทางทิศเหนือตามกึ่งกลางทางเกวียน สิ้นสุดแนวเขตที่เนินบ้านทุ่งสว่าง (คุ้มหนองแดง) บริเวณ พิกัด RT ๐๙๘๑๐๑ รวมระยะทางด้านทิศใต้ ประมาณ ๑๐ กิโลเมตร

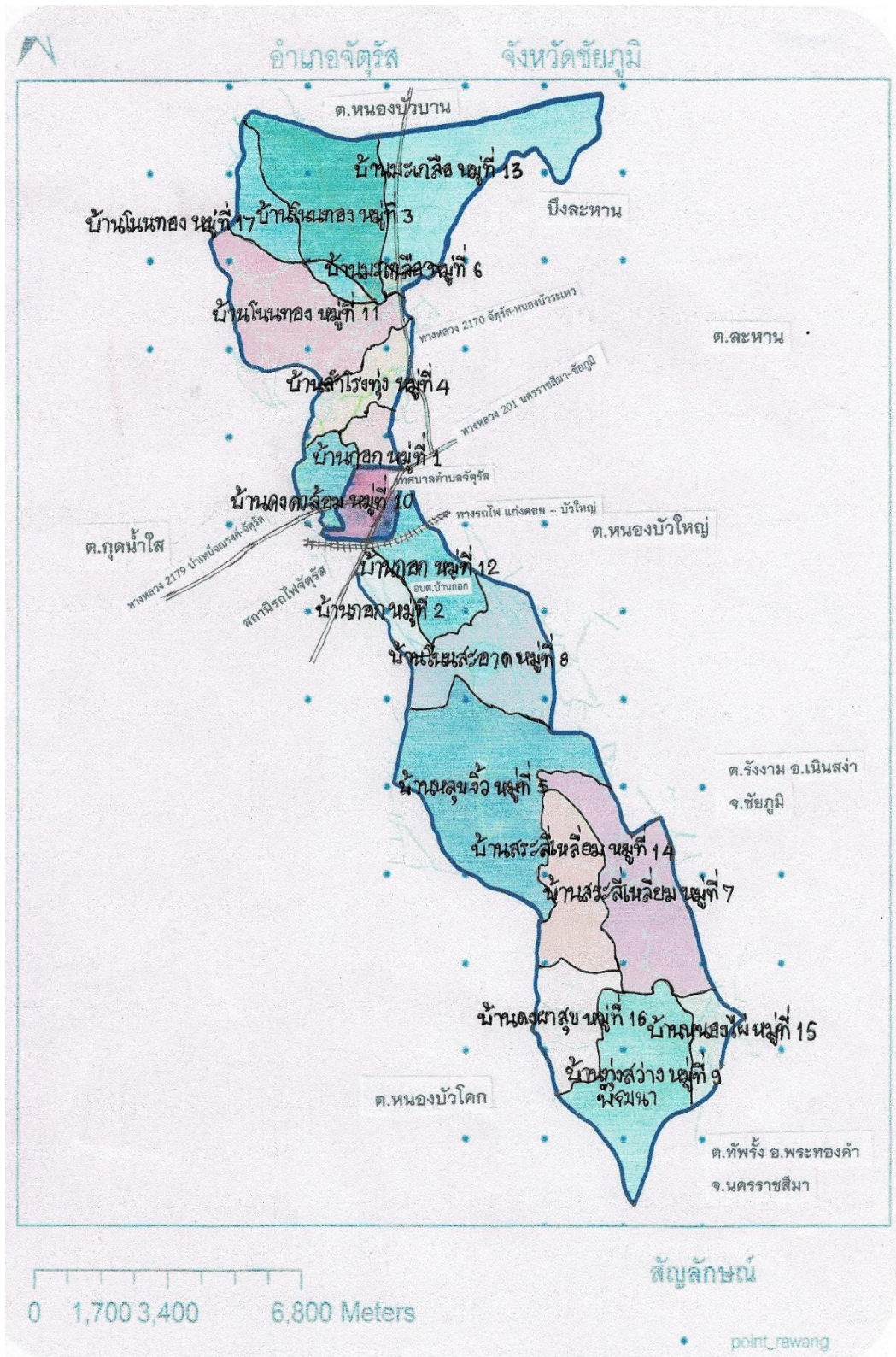
ทิศตะวันตก ติดต่อกับตำบลหนองบัวโคก ตำบลกุดน้ำใส และตำบลหนองบัวบาน อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ โดยมีแนวเขตเริ่มต้นจาก เนินบ้านทุ่งสว่าง (คุ้มหนองแดง) บริเวณ พิกัด RT ๐๙๘๑๐๑ ไปทางทิศเหนือ เชื่อมกับสันโคกหนองโนใจ บริเวณ พิกัด RT ๐๙๗๑๓๓ ไปตามแนวสันโคกเชื่อมกับคลองหลุมบัว ไปตามกึ่งกลางคลองหลุมบัว เชื่อมกับโคกซำบักจ่อย บริเวณ พิกัด RT ๐๖๕๑๗๖ ไปตามแนวสันโคกเชื่อมกับถนนเข้าอ่างเก็บน้ำห้วยทองกลาง บริเวณหลักกิโลเมตรที่ ๓ ใช้กึ่งกลางถนนเป็นแนวแบ่งเขต บริเวณ พิกัด RT ๐๕๕๒๑๖ ไปทาง

ทิศตะวันตกตามทางรถไฟ ถึงลำคันทน์ บริเวณ พิกัด RT ๐๔๓๒๑๖ ไปทางทิศเหนือตัดผ่านสะพานบนถนน สาย
 จัตุรัส – บ้านเนินจนวนรงค์ ระหว่างหลักกิโลเมตรที่ ๑ - ๒ บริเวณ พิกัด RT ๐๓๘๒๒๗ ไปตามกึ่งกลางลำคันทน์
 เชื่อมกับลำห้วยเสียว บริเวณพิกัด RT ๐๔๔๒๕๓ ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ สิ้นสุดแนวเขตที่ลำห้วยเสียว
 บริเวณพิกัด RT ๐๑๕๒๘๖ รวมระยะทางด้านทิศตะวันตก ประมาณ ๒๓ กิโลเมตร

ตำบลบ้านกอก มีพื้นที่ประมาณ ๙๘ ตารางกิโลเมตร โดยแบ่งพื้นที่ความรับผิดชอบ ดังนี้

๑. องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก มีพื้นที่ในเขตตำบลบ้านกอก ประมาณ ๕๘,๘๑๐ ไร่ หรือ
 ๙๔,๔๒๓ ตารางกิโลเมตร โดยมีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดกับ	ตำบลหนองบัวบาน อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ
ทิศใต้	ติดกับ	ตำบลหนองบัวโคก อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ และ ตำบลทัพรั้ง อำเภอพระทองคำ จังหวัดนครราชสีมา
ทิศตะวันออก	ติดกับ	ตำบลละหาน ตำบลหนองบัวใหญ่ อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ และตำบลรังงาม อำเภอเนินสง่า จังหวัด ชัยภูมิ
ทิศตะวันตก	ติดกับ	ตำบลหนองบัวบาน ตำบลกุดน้ำใส และตำบลหนองบัวโคก อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

แผนภาพที่ ๑ แผนที่ตำบลบ้านกอก อำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

๒) ลักษณะภูมิประเทศ

พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก เป็นพื้นที่สูงโดยทางด้านทิศเหนือสูงกว่าระดับน้ำทะเล ๒๓๐ เมตร ด้านทิศใต้สูงกว่าระดับน้ำทะเล ๒๖๐ เมตร พื้นที่ทั้งสองด้านมีลักษณะลาดเอียงลงมาตอนกลางของตำบลบ้านกอก สภาพดินเป็นดินเหนียวปนทรายและมีพื้นที่เป็นดินเค็มบางส่วน โดยหน้าดินถูกชะล้าง ทำการเกษตรไม่ได้ผลเท่าที่ควรและในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก มีสภาพภูมิอากาศที่แห้งแล้ง มีปริมาณน้ำฝนน้อยในแต่ละปี

๓) ลักษณะภูมิอากาศ

๑. ลักษณะภูมิอากาศของจังหวัดชัยภูมิ ขึ้นอยู่กับอิทธิพลของมรสุมที่พัดประจำฤดูกาล ๒ ชนิด คือ มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งพัดพามวลอากาศเย็นและแห้งจากประเทศจีนเข้าปกคลุมประเทศไทย ตั้งแต่ประมาณกลางเดือนตุลาคม ถึงประมาณเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งอยู่ในช่วงฤดูหนาวของประเทศไทย ทำให้จังหวัดชัยภูมิ มีอากาศหนาวเย็นและแห้งทั่วไป และมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่พัดพามวลอากาศชื้นจากทะเลและมหาสมุทรเข้าปกคลุมประเทศไทยในช่วงฤดูฝน (ประมาณกลางเดือนพฤษภาคมถึงประมาณกลางเดือนตุลาคม) ทำให้มีฝนตกชุกทั่วไป

๒. ลักษณะภูมิอากาศของตำบลบ้านกอก มีลักษณะอากาศร้อนชื้น อยู่ในภูมิอากาศแบบมรสุมเขตร้อน มีฤดู ๓ ฤดู โดยระยะเวลาในแต่ละฤดูอาจคลาดเคลื่อนไปตามสภาพดินฟ้าอากาศของแต่ละปี มีอากาศหนาวจัดในฤดูหนาว ร้อนจัดในฤดูร้อน และช่วงฝนสลับกับช่วงแห้งแล้งแตกต่างกันอย่างชัดเจน ตามห้วงเวลา ตามฤดูกาล ดังนี้

ฤดูหนาว	ประมาณเดือน ตุลาคม – กุมภาพันธ์
ฤดูร้อน	ประมาณเดือน กุมภาพันธ์ – พฤษภาคม
ฤดูฝน	ประมาณเดือน พฤษภาคม – ตุลาคม

๓. อุณหภูมิ เนื่องจากจังหวัดชัยภูมิพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าเขา อากาศค่อนข้างร้อนอบอ้าวในช่วงฤดูร้อน และจะมีอากาศค่อนข้างหนาวเย็นในช่วงฤดูหนาว อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดทั้งปี ๒๗.๐ องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย ๒๒.๕ องศาเซลเซียส และอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย ๓๒.๖ องศาเซลเซียส เดือนเมษายน เป็นเดือนที่มีอากาศร้อนอบอ้าวมากที่สุดในรอบปี ซึ่งเคยวัดอุณหภูมิสูงสุดได้ ๔๒.๖ องศาเซลเซียส เมื่อวันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๒๖ และวันที่ ๑๑ และ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๙ ส่วนในช่วงฤดูหนาวจะมีอากาศหนาวที่สุดในเดือนมกราคม วัดอุณหภูมิต่ำที่สุดได้ ๖.๓ องศาเซลเซียส เมื่อวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๐๓

๔. ปริมาณน้ำฝนสะสม เนื่องจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีแนวเทือกเขาเพชรบูรณ์และเทือกเขาตงพญาเย็นอยู่ทางทิศตะวันตก เทือกเขาสันกำแพงและเทือกเขาพนมดงรักอยู่ทางทิศใต้ เป็นแนวขวางกั้นไม่ไห้มรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดเข้าปกคลุมได้สะดวก ทำให้บริเวณจังหวัดชัยภูมิ มีฝนน้อย เนื่องจากฝนจะไปตกทางด้านตะวันตกและด้านใต้ของภูเขาเป็นส่วนใหญ่ โดยพื้นที่ทางด้านตะวันตกแนวติดต่อกับจังหวัดลพบุรีและจังหวัดเพชรบูรณ์เป็นบริเวณที่มีฝนตกชุกมาก โดยเฉพาะบริเวณอำเภอภักดีชุมพลมีปริมาณฝนเฉลี่ยทั้งปีมากกว่า ๑,๕๐๐ มิลลิเมตร ส่วนบริเวณอื่น ๆ มีฝนน้อย โดยเฉพาะบริเวณอำเภอเกษตรสมบูรณ์มีปริมาณฝนเฉลี่ยตลอดทั้งปีต่ำกว่า ๘๐๐ มิลลิเมตร สำหรับปริมาณฝนเฉลี่ย ตลอดทั้งปีของจังหวัดชัยภูมิ ๑,๑๘๘.๐ มิลลิเมตร และมีจำนวนวันฝน

ตกเฉลี่ยทั้งปี ๑๐๑ วัน เดือนกันยายน เป็นเดือนที่มีฝนตกชุกมากที่สุดในรอบปี ปริมาณฝนมากที่สุดในปี ๒๔ ชั่วโมง เคยวัดได้ ๑๖๒.๕ มิลลิเมตร เมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๑

๕. ทิศทางลมในแต่ละฤดู สามารถแบ่งได้เป็น ๓ ฤดู คือ

- ฤดูหนาว เริ่มต้นประมาณกลางเดือนตุลาคมถึงประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นช่วงที่มรสุม ตะวันออกเฉียงเหนือพัดปกคลุมประเทศไทยและบริเวณความกดอากาศสูงจากประเทศจีนซึ่งมีคุณสมบัติหนาวเย็น จะแผลงมาปกคลุมประเทศไทย ทำให้อากาศโดยทั่วไปจะหนาวเย็นและแห้ง โดยมีอากาศหนาวจัดในบางวัน สำหรับเดือนที่มีอากาศหนาวมากที่สุดจะอยู่ในช่วงเดือนธันวาคมถึงมกราคม

- ฤดูร้อน เริ่มต้นประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ซึ่งเป็นช่วงว่างของฤดูมรสุม ลมที่ พัดปกคลุมส่วนใหญ่เป็นลมฝ่ายใต้ และหย่อมความกดอากาศต่ำ เนื่องจากความร้อน ปกคลุมประเทศไทยตอนบน ทำให้ มีอากาศร้อนอบอ้าวโดยทั่วไป โดยเฉพาะเดือนเมษายนจะเป็นเดือนที่มีอากาศร้อนอบอ้าวที่สุดของปี

- ฤดูฝน เริ่มต้นประมาณกลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม เป็นช่วงที่มรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดเอาความชื้นจากทะเลและมหาสมุทรมาปกคลุมประเทศไทย ประกอบกับในช่วง ดังกล่าวยังมีความกดอากาศต่ำที่พาด อยู่บริเวณภาคใต้ของประเทศไทยจะเลื่อนขึ้นมา พาดผ่านบริเวณภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทำให้อากาศเริ่มชุ่มชื้นและมีฝนตกชุกตั้งแต่ประมาณกลางเดือนพฤษภาคมเป็นต้นไป โดยเฉพาะเดือนสิงหาคมเป็นเดือนที่มีฝนตกชุกหนาแน่นมากที่สุดในรอบปี แต่อย่างไรก็ตามนอกจากปัจจัยดังกล่าวที่ให้มีฝนตกชุกแล้วยังขึ้นอยู่กับอิทธิพล ของพายุหมุนเขตร้อนที่เคลื่อนตัวเข้าใกล้หรือเข้าสู่อประเทศไทยด้วย

ที่มา : ศูนย์ภูมิอากาศ กองพัฒนาอุตุนิยมวิทยา กรมอุตุนิยมวิทยา (มกราคม ๒๕๖๓)

๔) ลักษณะดิน

สภาพดินเป็นดินร่วนปนทราย มีบางพื้นที่เป็นดินเค็ม พื้นที่ส่วนใหญ่ใช้ในการประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรม และใช้เป็นที่อยู่อาศัย

(๒) ด้านการเมือง/การปกครอง

๑) เขตการปกครอง

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก มีจำนวน ๑๗ หมู่บ้าน ได้แก่

หมู่ที่ ๑	บ้านกอก	หมู่ที่ ๑๐	บ้านคงคาล้อม
หมู่ที่ ๒	บ้านกอก	หมู่ที่ ๑๑	บ้านโนนทอง
หมู่ที่ ๓	บ้านโนนทอง	หมู่ที่ ๑๒	บ้านกอก
หมู่ที่ ๔	บ้านสำโรงทุ่ง	หมู่ที่ ๑๓	บ้านมะเกลือ
หมู่ที่ ๕	บ้านหลุบจิว	หมู่ที่ ๑๔	บ้านสระสี่เหลี่ยม
หมู่ที่ ๖	บ้านมะเกลือ	หมู่ที่ ๑๕	บ้านหนองไผ่
หมู่ที่ ๗	บ้านสระสี่เหลี่ยม	หมู่ที่ ๑๖	บ้านดงผาสุข
หมู่ที่ ๘	บ้านโนนสะอาด	หมู่ที่ ๑๗	บ้านโนนทอง
หมู่ที่ ๙	บ้านทุ่งสว่างพัฒนา		

พื้นที่บางส่วนของ หมู่ที่ ๑ บ้านกอก หมู่ที่ ๒ บ้านกอก และ หมู่ที่ ๑๒ บ้านกอก ตำบลบ้านกอก เป็นพื้นที่ของเทศบาลตำบลจตุรัส ตำบลบ้านกอก อำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ พื้นที่ทั้งหมด จำนวน ๙๔.๔๒๓ ตารางกิโลเมตร ห่างจากกรุงเทพฯ ประมาณ ๒๙๘ กิโลเมตร ห่างจากที่ว่าการอำเภอจตุรัส ประมาณ ๕ กิโลเมตร ห่างจากศาลากลางจังหวัดชัยภูมิ ประมาณ ๔๓.๔๐ กิโลเมตร

๒) การเลือกตั้ง

แบ่งเขตเลือกตั้ง ออกเป็น ๑๗ เขต (๑๗ หมู่บ้าน)

(๓) ประชากร

๑) ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากร มีประชากรทั้งสิ้น ๖,๗๖๑ คน

แยก เป็น ชาย จำนวน ๓,๓๒๖ คน

เป็น หญิง จำนวน ๓,๔๓๕ คน

ประชากรมีความหนาแน่นเฉลี่ย ๗๑.๖๐ คน ต่อตารางกิโลเมตร

๒) สาธารณสุข

การสาธารณสุข

- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล จำนวน ๒ แห่ง ดังนี้

๑. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านโนนทอง ที่ตั้ง หมู่ที่ ๓ บ้านโนนทอง

๒. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านสระสีเหลี่ยม ที่ตั้ง หมู่ที่ ๗ บ้านสระสีเหลี่ยม

- อัตราการมีและใช้ส้วมราดน้ำ ร้อยละ ๑๐๐

๓) อาชญากรรม/ยาเสพติด

สถานการณ์ด้านการค้าและการแพร่ระบาดของยาเสพติด

ปัญหา ยาเสพติดของจังหวัดชัยภูมิ ยังคงเป็นปัญหาการค้าและแพร่ระบาดของ ยาเสพติดที่มีการค้าและแพร่ระบาดมากที่สุด คือ ยาบ้า รองลงมาเป็นกัญชาแห้ง สารระเหย ไอซ์ กระท่อม และกัญชาสด ตามลำดับ (อ้างอิงข้อมูลจากรายงานสถิติการจับกุมปริมาณของกลางที่ตรวจยึด จำนวนผู้ค้า/ผู้เสพติดในพื้นที่)

พื้นที่ที่มีปัญหาการค้าและแพร่ระบาดของยาเสพติดมากที่สุด ๓ ลำดับ คือ อำเภอเมืองชัยภูมิ (๘๔ คดี/๘๙ ราย) อำเภอจตุรัส (๒๖ คดี/๒๖ ราย) และอำเภอแก้งคร้อ (๒๕ คดี/๒๖ ราย) มีการจับกุมคดียาเสพติด ๒๘๒ คดี ผู้ต้องหา ๒๙๖ ราย ลดลงจากเดือน เมษายน ๒๕๖๐ ร้อยละ ๙.๙๐

กลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดในห้วงนี้ส่วนใหญ่ยังเป็นคนในพื้นที่จังหวัดชัยภูมิ แต่ก็มีกลุ่มคนนอกพื้นที่ที่ถูกจับกุม เช่น คนในพื้นที่ที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดที่อยู่ติดกับจังหวัดชัยภูมิ และคนที่มาจากกรุงเทพมหานคร สำหรับช่วงอายุของผู้ถูกจับกุมส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ ๒๐-๒๙ ปี

ดังนั้น การดำเนินมาตรการด้านการปราบปราม การตั้งจุดสกัดจุดตรวจการป้องกันและ การเฝ้าระวังในพื้นที่ปรากฏข้อมูลข่าวสาร บุคคลที่เป็นกลุ่มเสี่ยง โดยเฉพาะกลุ่มที่มีพฤติการณ์กลับไปใช้ ยาเสพติดซ้ำที่มีโอกาสที่จะผันตัวไปเป็นนักค้า ยังต้องมีดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นไปที่กลุ่มผู้เคย มีประวัติเกี่ยวข้องกับยาเสพติด กลุ่มผู้ใช้แรงงานทั้งภาคเกษตรกรรมและโรงงานอุตสาหกรรมทั้งที่อยู่ใน พื้นที่ และกลับมาภูมิภาคในจังหวัดต่าง ๆ กลุ่มคนว่างงาน และกลุ่มเยาวชนทั้งในและนอกสถานศึกษา เพื่อควบคุมไม่ให้สถานการณ์เกิดผลกระทบที่เป็นปัญหารุนแรงต่อสังคม

ที่มา : สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดชัยภูมิ ณ วันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๐

๔) การสังคมสงเคราะห์

ข้อมูลการสังคมสงเคราะห์ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก

- ผู้มีสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ จำนวน ๑,๔๔๑ ราย
- ผู้มีสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพผู้พิการ จำนวน ๓๑๐ ราย
- ผู้มีสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพผู้ป่วยเอดส์ จำนวน ๓ ราย

ที่มา : กองสวัสดิการสังคม อบต.บ้านกอก ข้อมูล ณ วันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๔

(๓) ระบบบริการพื้นฐาน

๑) การคมนาคมขนส่ง

เส้นทางคมนาคมขนส่งทางบกของพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก มีถนน สำหรับคมนาคมหลายสาย คือ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๐๑ เชื่อมเส้นทางจากจังหวัด เข้าสู่ พื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก ทางหลวงจังหวัดหมายเลข ๒๑๗๙ ตัดผ่าน ตอนกลาง ขององค์การบริหารส่วนตำบลเชื่อมระหว่างอำเภอจัตุรัสกับอำเภอบำเหน็จณรงค์และทางหลวงจังหวัด หมายเลข ๒๑๗๐ ตัดผ่านตอนเหนือขององค์การบริหารส่วนตำบล เชื่อมระหว่างอำเภอจัตุรัสกับอำเภอ หนองบัวระเหว

ถนน รพช. สายบ้านกอก – สระสีเหลี่ยม ซึ่งนอกจากนั้นเป็นถนนคอนกรีตเสริม เหล็กเสริมไม้ไผ่และถนนลูกรัง สำหรับให้สัญจรภายในหมู่บ้านและติดต่อภายในตำบล นอกจากนี้ ยังมี เส้นทางคมนาคมทางรถไฟ คือ มีสถานีรถไฟจัตุรัส สาย กรุงเทพฯ – หนองคาย ตัดผ่านพื้นที่องค์การ บริหาร ส่วนตำบลบ้านกอก

เขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก มีอาณาเขตติดต่อกับสถานีรถไฟจัตุรัส มีระยะทาง จาก สถานีรถไฟถึงเขตติดต่อ บ้านกอก หมู่ที่ ๒ และบ้านกอก หมู่ที่ ๑๒ (ถนนเลียบบทางรถไฟ) ระยะทาง ๐.๕๐ กิโลเมตร

๒) การไฟฟ้า

พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก มีครัวเรือนในเขตชุมชนภายในหมู่บ้าน มีไฟฟ้าใช้ ครอบคลุมครัวเรือน ส่วนเขตรอบนอกหมู่บ้านยังไม่มีไฟฟ้าใช้

หน่วยงานเจ้าของไฟฟ้า คือ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขาอำเภอจัตุรัส

มีไฟฟ้าส่องสว่างสาธารณะ จำนวน ๑๗ หมู่บ้าน (มีบางสายทาง)

ที่มา : กองช่าง อบต.บ้านกอก

๓) การประปา

พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก มีครัวเรือนในเขตชุมชนภายในหมู่บ้าน มีน้ำประปาใช้ทุกครัวเรือน ส่วนเขตรอบนอกหมู่บ้านยังไม่มีน้ำประปาใช้

หน่วยงานเจ้าของประปา คือ การประปาส่วนภูมิภาคอำเภอจตุรัส ประกอบด้วย หมู่ที่ ๑ หมู่ที่ ๒ หมู่ที่ ๓ หมู่ที่ ๔ หมู่ที่ ๖ หมู่ที่ ๑๑ หมู่ที่ ๑๒ หมู่ที่ ๑๓ และ หมู่ที่ ๑๗ จำนวน ๙ หมู่บ้าน

หน่วยงานเจ้าของประปา คือ ระบบประปาประจำหมู่บ้าน ประกอบด้วย หมู่ที่ ๕ หมู่ที่ ๗ หมู่ที่ ๑๔ หมู่ที่ ๑๕ และหมู่ที่ ๑๖ จำนวน ๕ หมู่บ้าน

ที่มา : กองช่าง อบต.บ้านกอก

๔) โทรศัพท์

พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก มีการใช้บริการโทรศัพท์ ครอบคลุมทุกพื้นที่ ภายใต้การให้บริการ ของ บมจ.โทรคมนาคมแห่งชาติ (TOT)

มีการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ มีเครือข่ายครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมด โดยผู้ให้บริการ ได้แก่ AIS TRUE และ DTAC ในพื้นที่มีเสาสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่ ได้แก่ AIS จำนวน ๒ แห่ง และ TRUE จำนวน ๒ แห่ง

๖) ระบบเศรษฐกิจ

๑) การเกษตร

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก มีพื้นที่ทำการเกษตร ดังนี้
 ทำนา ในเขตชลประทาน จำนวน ๔๔ ครัวเรือน พื้นที่ทางการเกษตร ๒๗๗ ไร่
 ทำนา นอกเขตชลประทาน จำนวน ๙๒๘ ครัวเรือน พื้นที่ทางการเกษตร ๑๑,๕๓๐ ไร่

ปลูกอ้อย จำนวน ๒๒๙ ครัวเรือน พื้นที่ทางการเกษตร ๓,๐๐๐ ไร่

ปลูกมันสำปะหลัง จำนวน ๙๗๑ ครัวเรือน พื้นที่ทางการเกษตร ๑๙,๙๒๕ ไร่

ปลูกข้าวโพด จำนวน ๔๘๕ ครัวเรือน พื้นที่ทางการเกษตร ๖,๔๐๙ ไร่

รวมทั้งสิ้น ๒,๖๕๗ ครัวเรือน รวมพื้นที่ทางการเกษตร ๔๑,๑๔๑ ไร่

ที่มา : กองส่งเสริมการเกษตร อบต.บ้านกอก

๒) การประมง

การประกอบอาชีพประมงของประชาชนในพื้นที่ตำบลบ้านกอก คิดเป็นร้อยละ ๐.๑๔ ซึ่งอาชีพ การประมงถือเป็นอาชีพสำคัญอีกอาชีพหนึ่ง ดังนั้นนอกจากการทำประมงจากแหล่งน้ำธรรมชาติแล้ว ก็ยังมีการทำการประมงภายในครัวเรือน เป็นอาชีพเสริมจากการทำเกษตรกรรม พื้นที่ตำบลบ้านกอก โดยมีแหล่งน้ำธรรมชาติอยู่หลายแห่ง ดังนี้ บึงละหาน ลำห้วยกอก ลำห้วยลำคันฉู ลำห้วยหิน ลำห้วยทองหลาง ลำห้วยหนองนาใจ ลำห้วยผา ลำห้วยสวนม่อน คลองกลางทุ่ง ห้วยหนองป้อง ห้วยคลองตาวัง ลำห้วยวังไฮ

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอจตุรัส ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐานระดับตำบล ปี ๒๕๖๒ (จปฐ.)

๓) การปลูกล้วย

ประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก ประกอบอาชีพเกษตรด้านปลูกล้วย คิดเป็นร้อยละ ๐.๑๘ นอกจากอาชีพเกษตรกรรมในการทำนา ทำไร่ จะเป็นอาชีพหลักของประชาชนในพื้นที่ อีกอาชีพหนึ่งที่มีความสำคัญเช่นกัน เพราะสภาพพื้นที่เอื้ออำนวยในการเลี้ยงสัตว์ เช่น โค กระบือ ไก่ สุกร ปลา แพะ ฯลฯ

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอจตุรัส ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐานระดับตำบล ปี ๒๕๖๒ (จปฐ.)

๔) การบริการ

การให้บริการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก มีลักษณะสถานบริการ ดังนี้

- ที่พัก/รีสอร์ท	จำนวน ๑ แห่ง
- สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง	จำนวน ๑ แห่ง
- ร้านเสริมสวย	จำนวน ๔ แห่ง

ที่มา : กองคลัง อบต.บ้านกอก

๕) การท่องเที่ยว

ตามนโยบายของผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิ ในการพัฒนาบึงละหาน เป็นสถานที่ท่องเที่ยว โดยทุกหน่วยงานต้องมีส่วนร่วมในการวางแผนแม่บท ขณะเดียวกันพี่น้องประชาชนที่อยู่โดยรอบจะต้องได้ประโยชน์จากการทำอาชีพประมง การขายของที่ระลึก สินค้าและบริการ ให้นักท่องเที่ยว เช่น เรือประมงที่มีอยู่แล้วก็นำมาเป็นเรือนำเที่ยว และเรื่องความปลอดภัย เนื่องจากจุดนี้เป็นพื้นที่ทางน้ำ และจะต้องมีการดูแลรักษาความสงบเรียบร้อย เพื่อความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวและพี่น้องประชาชน

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก จึงได้มีแผนพัฒนาบึงละหาน ของตำบลบ้านกอก อำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ตามวิสัยทัศน์ “ทะเลน้ำจืดบึงละหาน แหล่งเรียนรู้ธรรมชาติเชิงอนุรักษ์อย่างยั่งยืน” มีการจัดทำแผนพัฒนาบึงละหานขึ้น เพื่อใช้เป็นกรอบและแนวทางในการแก้ไขปัญหา และการพัฒนาบึงละหาน ให้มีความชัดเจนและเป็นรูปธรรม ซึ่งพื้นที่บึงละหานส่วนหนึ่งอยู่ในเขตความรับผิดชอบของตำบลบ้านกอก

ตำแหน่งที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ ละติจูด $๑๕^{\circ} ๓๘' ๙.๖๙''$ N และ ลองจิจูด $๑๐๑^{\circ} ๕๒' ๒๔.๘๒''$ E

ความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง โดยเฉลี่ย ๑๙๐ เมตร

ทิศเหนือ ติดกับ ลำน้ำชี ในพื้นที่ตำบลหนองบัวบาน ตำบลละหาน
ทิศใต้ ติดกับ ตำบลหนองบัวใหญ่ ตำบลบ้านกอก มีสภาพเป็น

ทุ่งนา

ทิศตะวันออก ติดกับ ตำบลละหาน มีสภาพเป็นทุ่งนา และไร่มัน

ลำปะหลัง

ทิศตะวันตก ติดกับ ตำบลหนองบัวบาน มีสภาพเป็นทุ่งนา และไร่มัน

ลำปะหลัง

พื้นที่ **บึงสะพาน** อยู่ในความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก มีพื้นที่ประมาณ ๕.๒๐ ตารางกิโลเมตร หรือ ๓,๒๕๐ ไร่

ที่ตั้ง **ทุ่งบัวแดงบึงสะพาน** บ้านมะเกลือ หมู่ที่ ๑๓ ตำบลบ้านกอก อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ตั้งอยู่ห่างจากศาลากลางจังหวัดชัยภูมิ ไปทางทิศใต้ประมาณ ๔๕ กิโลเมตร ตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๐๑ (ชัยภูมิ-สีคิ้ว) ระยะทางประมาณ ๓๖ กิโลเมตร เลี้ยวขวาเข้าสู่ถนนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๑๓๐ (อำเภอจัตุรัส-อำเภอหนองบัวระเหว) ระยะทางประมาณ ๔ กิโลเมตร เลี้ยวขวาทางแยกวัดมะเกลือ หมู่ที่ ๑๓ ระยะทางประมาณ ๔ กิโลเมตร เลี้ยวขวาช้ามคลองลำคันทู ระยะทางประมาณ ๔๗ เมตร และห่างจากที่ทำการอำเภอจัตุรัส ระยะทางประมาณ ๖ กิโลเมตร

๖) อุตสาหกรรม

ในเขตพื้นที่ตำบลบ้านกอก มีการทำธุรกิจทั้งขนาดเล็ก และขนาดใหญ่เช่น ปั่นน้ำมัน ฟาร์มเลี้ยงสุกร ปั่นน้ำมัน (ป้อนหลอด) ฟาร์มไก่เนื้อ ฟาร์มไก่ไข่ โรงสีข้าว ลานมันสำปะหลัง โรงสับไม้ โรงผสมยางมะตอย ห้องเย็น โรงพริกป่นและแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร เป็นต้น

๗) การพาณิชย์และกลุ่มอาชีพ

๘) แรงงาน

- แรงงานส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพเกษตรกรรม และอาชีพรับจ้างทั่วไป เนื่องจากบริบทของพื้นที่ยังเป็นพื้นที่กึ่งเมืองกึ่งชนบท

- แรงงานต่างด้าว ทำงานในฟาร์มไก่ไข่ ฟาร์มไก่เนื้อ และฟาร์มสุกร ในพื้นที่ตำบลบ้านกอก

(๗) ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

๑) การนับถือศาสนา

สถาบันและองค์กรทางศาสนา

- วัด จำนวน ๗ แห่ง ประกอบด้วย
 ๑. วัดเจริญศรีสุข หมู่ที่ ๓ บ้านโนนทอง (มหานิกาย) ประเพณีวัดราษฎร์ ตั้งวัดเมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๐
 ๒. วัดป่าแจ้ง หมู่ที่ ๑๓ บ้านมะเกลือ (ธรรมยุต) ประเพณีวัดราษฎร์ ตั้งวัดเมื่อ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๓
 ๓. วัดบ้านหลุบจิว หมู่ที่ ๕ บ้านหลุบจิว (มหานิกาย) ประเพณีวัดราษฎร์ ตั้งวัดเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๔
 ๔. วัดโนนสะอาด หมู่ที่ ๘ บ้านโนนสะอาด (มหานิกาย) ประเพณีวัดราษฎร์ ตั้งวัดเมื่อ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๒
 ๕. วัดสระสี่เหลี่ยม หมู่ที่ ๗ บ้านสระสี่เหลี่ยม (มหานิกาย) ประเพณีวัดราษฎร์ ตั้งวัดเมื่อ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๒
 ๖. วัดมะเกลือ หมู่ที่ ๖ บ้านมะเกลือ (มหานิกาย) ประเพณีวัดราษฎร์ ตั้งวัดเมื่อ พ.ศ. ๒๔๒๕

๗. วัดโหนดหัวช้างรัตนาราม หมู่ที่ ๓๓ บ้านมะเกลือ(มหานิกาย) ประมงทวีราษฎร์ ตั้งวัด
เมื่อ ๓๓มิถุนายน๒๕๖๐

- สำนักสงฆ์ จำนวน ๓ แห่ง ประกอบด้วย
 ๑. สำนักสงฆ์ธรรมชาติ หมู่ที่ ๔ บ้านสำโรงทุ่ง
 ๒. สำนักสงฆ์หนองไผ่ หมู่ที่ ๑๕ บ้านหนองไผ่
 ๓. สำนักสงฆ์ดงผาสุข หมู่ที่ ๑๖ บ้านดงผาสุข
 - มัสยิด จำนวน ๑ แห่ง คือ มัสยิดดารุสซารีฟ หมู่ที่ ๒ บ้านกอก
- ประชาชนส่วนใหญ่ นับถือศาสนาพุทธ คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๗๕

๒) ประเพณีและงานประจำปี

- ประเพณีทำบุญตักบาตรวันขึ้นปีใหม่
- ประเพณีสงกรานต์
- ประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษา
- ประเพณีทำบุญวันออกพรรษา
- ประเพณีทอดกฐินสามัคคี
- ประเพณีลอยกระทง
- ประเพณีบุญบั้งไฟ
- ปฏิบัติธรรมงานปรีวาสกรรม
- ทำบุญข้าวกี้
- ทำบุญข้าวขนมหมก
- ทำบุญตักบาตร
- ทำบุญข้าวประดับดิน
- ทำบุญสลากข้าวพัด
- ทำบุญคุ้ม บุญกลางบ้าน

๓) ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาถิ่น

- ภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้แก่ จักรสาน ทอผ้า (ผ้าขาวม้า ผ้าไหม ผ้าฝ้าย)
- ภาษาท้องถิ่น ประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่ใช้ ภาษาอีสาน

๔) OTOP สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

สินค้าที่ระลึกขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก มีดังนี้

ประเภทอาหาร : พริกป่น น้ำพริก ปลาจ๋า ปลาต้ม ขนมนางเล็ด ข้าวเกรียบ
สมุนไพร ขนมหอย พริกแห้ง หัวหอมแห้ง กระเทียมแห้ง ผักปลอดสารพิษ ผลิตภัณฑ์แปรรูปผลผลิต
การเกษตร ชาเกษตรดอกบัว ขนมหอยบัวแดง

ประเภทของใช้/ประดับ/ตกแต่ง : ดอกไม้ประดิษฐ์ (ทานตะวัน) น้้ายา
เอนกประสงค์ แชมพู สบู่เหลว เสื้ออก ดอกไม้จันทร์ ผ้าขาวม้าทอมือ หมอนถัก ผลิตภัณฑ์จักสาน
ของชำร่วยจากไม้ไผ่ เช่น เข่ง ตะกร้า ไซ กระบุง

(๘) ทรัพยากรธรรมชาติ

๑) น้ำ

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก มีแหล่งน้ำที่สำคัญหลายประเภท ได้แก่
แหล่งน้ำธรรมชาติ

ลำห้วยกอก ลำห้วยลำคันทัน ลำห้วยหิน ลำห้วยทองกลาง ลำห้วยหนอง
นาใจ ลำห้วยผา ลำห้วยสวนม่อน ลำห้วยวังโฮ ห้วยหนองป้อง ห้วยคลองตาวัง ห้วยสวนม่อน ห้วย
เสียว หนองวังระเริง คลองกลางทุ่ง คลองหลุมบัว และบึงละหาน

แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น

- หมู่ที่ ๘
- อ่างเก็บน้ำขนาดกลาง คือ อ่างเก็บน้ำห้วยทองกลาง (อ่างเก็บน้ำชลประทาน)
 - อ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก คือ อ่างเก็บน้ำห้วยหิน หมู่ที่ ๗
 - ฝายน้ำล้น ตามแบบ มข.๒๗ จำนวน ๒ แห่ง คือ หมู่ที่ ๒ และ หมู่ที่ ๑๒
 - สระหนองมดแล้ง บ้านทุ่งสว่างพัฒนา หมู่ที่ ๙
 - สระหนองไผ่ บ้านหลุบจิว หมู่ที่ ๕

แหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค

บ่อบาดาลสาธารณะ จำนวน ๗ หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ ๕ หมู่ที่ ๗ หมู่ที่ ๘ หมู่ที่ ๙ หมู่ที่ ๑๔ หมู่ที่ ๑๕ และหมู่ที่ ๑๖

บ่อน้ำตื้นสาธารณะ จำนวน ๒ หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ ๔ และ หมู่ที่ ๙

ประปาหมู่บ้าน (ประปาบาดาล/ผิวดิน) จำนวน ๗ หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ ๕ หมู่ที่ ๗ หมู่ที่ ๘ หมู่ที่ ๙ หมู่ที่ ๑๔ หมู่ที่ ๑๕ และ หมู่ที่ ๑๖

ระบบประปา (การประปาส่วนภูมิภาค) จำนวน ๑๐ หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ ๑ หมู่ที่ ๒ หมู่ที่ ๓ หมู่ที่ ๔ หมู่ที่ ๖ หมู่ที่ ๑๐ หมู่ที่ ๑๑ หมู่ที่ ๑๒ หมู่ที่ ๑๓ และ หมู่ที่ ๑๗

แหล่งน้ำธรรมชาติ จำนวน ๘ หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ ๒ หมู่ที่ ๓ หมู่ที่ ๔ หมู่ที่ ๕ หมู่ที่ ๖ หมู่ที่ ๗ หมู่ที่ ๙ และ หมู่ที่ ๑๔

๒) ป่าไม้

ป่าสงวนแห่งชาติในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๖๐ (พ.ศ.๒๕๑๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๙ ตอนที่ ๑๓๓ หน้า ๑๘๑ เมื่อวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๑๕ ได้กำหนดป่าตาเนินในพื้นที่ตำบลตาเนิน ตำบลละหาน ตำบลหนองฉิม ตำบลหนองบัวใหญ่ ตำบลกุดน้ำใส ตำบลบ้านกอก ตำบลหนองบัวโคก และตำบลบ้านขาม

ป่าตาเนิน อยู่ในพื้นที่บ้านทุ่งสว่างพัฒนา หมู่ที่ ๙ และบ้านหนองไผ่ หมู่ที่ ๑๕ ตำบลบ้านกอก อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

๓) ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก

ทรัพยากรแหล่งน้ำ ประกอบด้วย แหล่งน้ำตามธรรมชาติ ดังนี้

ลำห้วยกอก ลำห้วยลำคันทน์ ลำห้วยหิน ลำห้วยทองกลาง ลำห้วยหนองนาใจ ลำห้วยผา ลำห้วยสวนม่อน ลำห้วยวังโฮ ห้วยหนองป้อง ห้วยคลองตาวัง ห้วยสวนม่อน ห้วยเสียว หนองวังระเริง คลองกลางทุ่ง คลองหลุบจิว และบึงละหาน

ขยะมูลฝอย ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก มีการให้บริการเก็บขนขยะมูลฝอย โดยมีการบริหารจัดการขยะมูลฝอยเอง ในการดำเนินการจัดเก็บขนขยะมูลฝอย จำนวน ๑๖ หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ ๒ หมู่ที่ ๓ หมู่ที่ ๔ หมู่ที่ ๕ หมู่ที่ ๖ หมู่ที่ ๗ หมู่ที่ ๘ หมู่ที่ ๙ หมู่ที่ ๑๐ หมู่ที่ ๑๑ หมู่ที่ ๑๒ หมู่ที่ ๑๓ หมู่ที่ ๑๔ หมู่ที่ ๑๕ หมู่ที่ ๑๖ และ หมู่ที่ ๑๗

ปริมาณขยะในการจัดเก็บ เฉลี่ย ๒๗.๘๔ ลูกบาศก์เมตรต่อเดือน

ที่มา : กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม อบต.บ้านกอก

๒.๕ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ธัญญ์ณภัทร์ เจริญพานิช และเพ็ญพร ตั้งปฏิการ^{๒๘} ได้ทำการวิจัยเรื่อง ธรรมนูญชุมชน: เครื่องมือของการพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน กรณีศึกษาจังหวัดพิษณุโลก โดยได้ทำการศึกษาค้นคว้าการพัฒนาธรรมนูญชุมชนใน ๑๓ ชุมชนของจังหวัดพิษณุโลก ตั้งแต่การก่อรูปหรือขาขึ้นของธรรมนูญชุมชนถึงการยกร่างธรรมนูญชุมชน เพื่อศึกษาลักษณะของการพัฒนาธรรมนูญชุมชนตามศักยภาพของชุมชน และปัจจัยผลักดันที่ก่อให้เกิดธรรมนูญในชุมชนต่างๆ โดยใช้วิธีการวิจัยแบบปฏิบัติการมีส่วนร่วม ผลการวิจัยค้นพบว่า การก่อร่างหรือขาขึ้นของธรรมนูญชุมชนนั้น เกิดจากการให้ความร่วมมือและมีสวนรวมของชุมชน ผู้นำท้องถิ่น ท้องที่ และแกนนำภาคประชาสังคม และการตระหนักในปัญหาของชุมชนเป็นปัจจัยหลักสำคัญ ส่วนลักษณะของธรรมนูญชุมชนส่วนใหญ่เกิดขึ้นจากปัญหาและความต้องการในชุมชนเป็นหลัก โดยเฉพาะด้านสุขภาพ เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมและสังคม และสอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สหัททยา วิเศษ และชัยวัฒน์ จันธิมา^{๒๙} ได้ทำการวิจัยเรื่อง “แนวทางการกำหนดธรรมนูญการจัดการทรัพยากรธรรมชาติโดยวิธีการสานเสวนา : กรณีศึกษากว๊านพะเยา” ผลการวิจัยพบว่า ๑) รูปแบบของกฎหมายในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ได้แก่ กฎหมายในการจัดการกว๊านพะเยา ข้อบัญญัติท้องถิ่นด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มาตรการทางสังคมของภาคประชาชน ที่มีการบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการจัดการสมัยใหม่ การจัดการทะเลสาบสงขลา และการจัดการน้ำเฉพาะพื้นที่ของต่างประเทศ ๒) หลักการในการร่างธรรมนูญกว๊านพะเยา ได้แก่ หลักกฎหมายที่แบ่งออกเป็นหมวดหมู่ที่ชัดเจน หลักกติกาทางสังคมของชุมชนที่มีความสอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนในชุมชน และหลักธรรมาภิบาลที่เน้นคุณธรรม ความโปร่งใส และตรวจสอบได้ โดยแนวทางการร่างธรรมนูญกว๊านพะเยาให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วม การพัฒนาที่ยั่งยืน กระบวนการเรียนรู้ และพัฒนากลไกการมีส่วนร่วมในการจัดการกว๊านพะเยา ๓) กระบวนการพัฒนาธรรมนูญกว๊านพะเยา ประกอบด้วย ขั้นตอนที่ ๑ การออกแบบธรรมนูญกว๊านพะเยา โดยวิเคราะห์กฎหมาย กติกาทางสังคม และมาตรการทางสังคมในประเทศไทยและต่างประเทศ ขั้นตอนที่ ๒ การสานเสวนาพิจารณาพิจารณาร่างธรรมนูญกว๊านพะเยาในกลุ่มผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย ขั้นตอนที่ ๓ การสานเสวนาหาฉันทามติร่างธรรมนูญกว๊านพะเยา ให้มีการพัฒนากลไกการจัดการกว๊านพะเยา ในรูปของคณะกรรมการพัฒนากว๊านพะเยาและสภาพพัฒนากว๊านพะเยา

^{๒๘} ธัญญ์ณภัทร์ เจริญพานิช และเพ็ญพร ตั้งปฏิการ “ธรรมนูญชุมชน: เครื่องมือของการพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน กรณีศึกษาจังหวัดพิษณุโลก” บทความวิจัย, วารสารราชภัฏ Rajabhat Journal of Sciences, Humanities and Social Sciences ๒๐ (๑): ๒๐๒๐ : ๑๒๘- ๑๔๐.

^{๒๙} สหัททยา วิเศษ และชัยวัฒน์ จันธิมา. “แนวทางการกำหนดธรรมนูญการจัดการทรัพยากรธรรมชาติโดยวิธีการสานเสวนา : กรณีศึกษากว๊านพะเยา” บทความวิจัย, วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๒ หน้า ๒๘-๕๖.

โอฬาร ถิ่นบางเตียว^{๓๐} ได้ทำการวิจัย เรื่อง การฟื้นฟูค่านิยมประชาธิปไตยชุมชน : กรณีศึกษาการใช้กลไกและกระบวนการของสภาองค์กรชุมชนตำบล โดยการศึกษาวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายในการนำเสนอการก่อรูปและพัฒนาการของค่านิยมประชาธิปไตยในชุมชนตำบลเนินซ้อ จังหวัดระยอง และแนวทางการฟื้นฟูค่านิยมประชาธิปไตยในชุมชนโดยอาศัยกลไกและกระบวนการของสภาองค์กรชุมชน โดยพบว่าก่อนการเข้ามาของกลไกรัฐในการปกครองท้องถิ่นในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ และชาวบ้านในชุมชนมีการใช้หลักของค่านิยมประชาธิปไตยมาเป็นฐานในการดำรงชีวิต คือ การปกครองตนเอง หรือที่ชาวบ้านเรียกว่า “ชาวบ้านอยู่กันเอง”

สำหรับการปกครองตนเองของชาวบ้านชุมชนเนินซ้อจะเลือกผู้นำอาวุโสบนฐานคุณธรรมที่เรียกว่า “ระบบนายบ้าน” ผู้นำจึงเป็นผู้นำในการทำงานสาธารณะของชุมชนผ่านกระบวนการ “การศึกษาหารือหรือการจับเข้าคุยกัน” และอาศัยฉันทามติของคนในชุมชนเป็นตัวตัดสินใจในการทำงานอันเป็นหลักการของอธิปไตยของปวงชน ภายหลังการเข้ามาของประเทศไทยในรูปแบบของการปกครองท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๗ กำนันและผู้ใหญ่บ้านของตำบลเนินซ้อในเป็นผู้นำที่มาจาก การเลือกตั้งของชาวบ้านในรูปแบบที่ไม่ซับซ้อน ผู้ที่ได้รับเลือกทำหน้าที่เป็นตัวแทนของชุมชนได้เป็นอย่างดี เนื่องจากเป็นผู้นำที่ตั้งอยู่บนฐานคุณธรรม

สุทธิพันธ์ อรัญญาส และคณะ^{๓๑} ได้ทำการวิจัย เรื่อง ธรรมนูญตำบลเชิงพุทธ : กระบวนการพัฒนาชุมชน เพื่อความยั่งยืนของประชาชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยผลการวิจัย พบว่า

๑. ปัจจัยเกื้อหนุนต่อการพัฒนาชุมชนเพื่อความยั่งยืนของประชาชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดร้อยเอ็ด มีดังนี้ ๑) ด้านกายภาพ ๒) ด้านการปกครองและประชากร ๓) ด้านเศรษฐกิจ ๔) ด้านศาสนา

๒. การบูรณาการหลักพุทธธรรมในการพัฒนาธรรมนูญตำบลของประชาชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดร้อยเอ็ด ได้แก่ ๑) การบูรณาการกับศีล ๕, พรหมวิหาร ๔ เพื่อป้องกันและแก้ไขความรุนแรง ๒) การบูรณาการกับหลักภวณา ๔ เพื่อส่งเสริมสุขภาพ ๓) การบูรณาการกับพระวินัยเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อม ๔) การบูรณาการหลักสันโดษและสังคหวัตถุ ๔ เพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน

๓. ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนธรรมนูญตำบลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ ๑) การกำหนดทิศทาง ๒) สร้างกิจกรรมการมีส่วนร่วม ๓) กำหนดเป้าประสงค์ และ ๔) มีข้อตกลงร่วมกัน

^{๓๐} โอฬาร ถิ่นบางเตียว “การฟื้นฟูค่านิยมประชาธิปไตยชุมชน: กรณีศึกษาการใช้กลไกและกระบวนการของสภาองค์กรชุมชนตำบล” บทความวิจัย วารสารมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ ๓๓ (๒) พ.ศ. - ส.ค. ๒๕๕๙ หน้า ๑๒๐-๑๔๑.

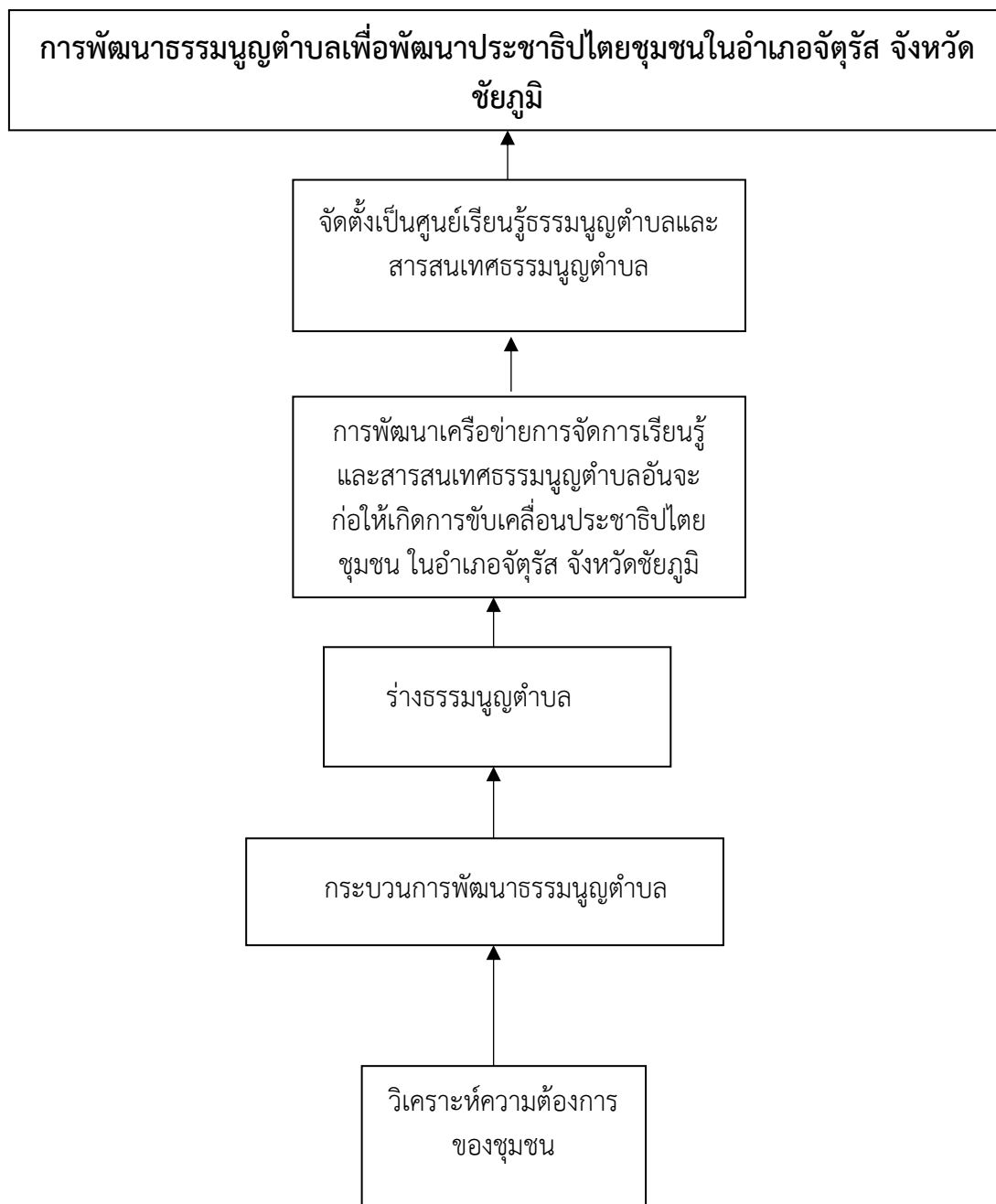
^{๓๑} สุทธิพันธ์ อรัญญาส และคณะ ธรรมนูญตำบลเชิงพุทธ : กระบวนการพัฒนาชุมชน เพื่อความยั่งยืนของประชาชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดร้อยเอ็ด บทความวิจัย, วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาลงกรณ์ ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๓ ประจำเดือนกรกฎาคม – กันยายน ๒๕๖๓ หน้า ๓๖๙-๓๘๒.

พระครูโพธิศีลคุณ และคณะ^{๓๒} ได้ทำการวิจัย เรื่อง การบูรณาการหลักพุทธธรรมในการพัฒนาธรรมนุญตำบลของประชาชนและองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า ๑) แนวการพัฒนาธรรมนุญตำบลของประชาชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดร้อยเอ็ด มีกระบวนการขับเคลื่อนธรรมนุญ ในประเด็นการส่งเสริมประชากร ทำงานร่วมกันของทุนทางสังคม มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กระบวนการวิวัฒนาการ ๒) บูรณาการหลักพุทธธรรมในการพัฒนาธรรมนุญตำบลของประชาชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดร้อยเอ็ด มีบูรณาการตามหลักภavana ๔ ของประชาชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดร้อยเอ็ด ๔ ด้าน คือ ด้านกายภavana ศีล จิต และปัญญาภavana ๓) วิเคราะห์รูปแบบการพัฒนาธรรมนุญตำบลเชิงพุทธของประชาชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดร้อยเอ็ด มีวิเคราะห์รูปแบบการพัฒนาธรรมนุญตำบลเชิงพุทธหลักภavana ๔ มีภาพรวมค่าเฉลี่ยระดับกายภavana ($\bar{x} = ๔.๖๖$) พบว่า อยู่ในระดับมาก ระดับศีลภavana ($\bar{x} = ๔.๘๔$) พบว่าอยู่ในระดับมาก ระดับจิตภavana ($\bar{x} = ๓.๖๘$) พบว่า อยู่ในระดับมาก ระดับปัญญาภavana ($\bar{x} = ๓.๗๘$) พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด

๒.๖ กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัย เรื่อง การพัฒนาธรรมนุญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ จากการทบทวนแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework) ดังแสดงต่อไปนี้

^{๓๒} พระครูโพธิศีลคุณ และคณะ “การบูรณาการหลักพุทธธรรมในการพัฒนาธรรมนุญตำบลของประชาชนและองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ด” บทความวิจัย วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๘ (สิงหาคม ๒๕๖๔) หน้า ๔๐-๕๓.

ภาพประกอบที่ ๒ กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนาธรรมเนียมปฏิบัติเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจัตุรัสจังหวัดชัยภูมิ” มีวัตถุประสงค์ ๓ ประการ คือ ๑) เพื่อวิเคราะห์ความต้องการต่อการพัฒนาธรรมเนียมปฏิบัติเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในการพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน ในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ๒) เพื่อศึกษากระบวนการพัฒนาธรรมเนียมปฏิบัติเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในการพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนอย่างมีส่วนร่วม ในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ และ ๓) เพื่อพัฒนาเครือข่ายการจัดการเรียนรู้และสารสนเทศธรรมเนียมปฏิบัติเพื่อขับเคลื่อนประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

- ๓.๑ รูปแบบการวิจัย
- ๓.๒ ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
- ๓.๓ เครื่องมือการวิจัย
- ๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี โดยทำการวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) การวิจัยในเชิงปริมาณ (Quantitative Research) การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research) ในพื้นที่อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ โดยทำการศึกษาและพัฒนาธรรมเนียมปฏิบัติขึ้น และนำมาพัฒนาเป็นเครือข่ายการเรียนรู้และรู้สร้างสารสนเทศธรรมเนียมปฏิบัติในพื้นที่อื่นในจังหวัดชัยภูมิต่อไป

๓.๒ ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

๓.๒.๑ ประชากร (Population) ได้แก่ ประชาชนซึ่งเป็นหัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนครัวเรือน ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ตำบลบ้านกอก อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ จำนวน ๖,๗๖๑ คน จาก ๖,๗๖๑ ครัวเรือน^๑

๓.๒.๒ กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) ซึ่งได้จากการคำนวณจากสูตร Taro Yamane ดังนี้

การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) กลุ่มตัวอย่างได้มาจากประชาชน ซึ่งมี ๖,๗๖๑ คน ดังนี้

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ (๐.๐๕)

n = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

แทนค่า

$$n = \frac{6,761}{1+6,761(0.05)^2}$$

$$n = \frac{6,761}{1+16.90}$$

$$n = \frac{6,761}{17.90}$$

$$n = 377.71$$

$$n = 378 \text{ คน}$$

ผู้วิจัยจึงกำหนดกลุ่มตัวอย่าง = ๔๐๐ คน

จากนั้นทำการหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละหมู่บ้าน โดยวิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิอย่างเป็นสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) เทียบสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างจากขนาดของประชากรแต่ละหมู่บ้านในตำบลบ้านกอก ดังนี้

^๑ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก. แผนพัฒนาท้องถิ่น (๒๕๖๖-๒๕๗๑). ๒๕๖๕, หน้า ๗

ตารางที่ ๑ ตารางจำนวนกลุ่มตัวอย่างแต่ละหมู่บ้านในตำบลบ้านกอก

ที่	หมู่บ้าน/หมู่ที่	ครัวเรือน	คำนวณกลุ่มตัวอย่าง	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
๑	บ้านกอก หมู่ที่ ๑	๑๗	$\frac{๔๐๐ \times ๑๗}{๖,๗๖๑}$	๓
๒	บ้านกอก หมู่ที่ ๒	๑๒๔	$\frac{๔๐๐ \times ๑๒๔}{๖,๗๖๑}$	๘
๓	บ้านโนนทอง หมู่ที่ ๓	๖๐๔	$\frac{๔๐๐ \times ๖๐๔}{๖,๗๖๑}$	๓๖
๔	บ้านสำโรงทุ่ง หมู่ที่ ๔	๒๖๓	$\frac{๔๐๐ \times ๒๖๓}{๖,๗๖๑}$	๑๖
๕	บ้านหลุบจิว หมู่ที่ ๕	๖๘๓	$\frac{๔๐๐ \times ๖๘๓}{๖,๗๖๑}$	๔๑
๖	บ้านมะเกลือ หมู่ที่ ๖	๖๔๖	$\frac{๔๐๐ \times ๖๔๖}{๖,๗๖๑}$	๓๙
๗	บ้านสระสี่เหลี่ยม หมู่ที่ ๗	๕๔๒	$\frac{๔๐๐ \times ๕๔๒}{๖,๗๖๑}$	๓๓
๘	บ้านโนนสะอาด หมู่ที่ ๘	๒๘๑	$\frac{๔๐๐ \times ๒๘๑}{๖,๗๖๑}$	๑๔
๙	บ้านทุ่งสว่างพัฒนา หมู่ที่ ๙	๓๕๑	$\frac{๔๐๐ \times ๓๕๑}{๖,๗๖๑}$	๑๖
๑๐	บ้านคางคาลัย หมู่ที่ ๑๐	๒๔๓	$\frac{๔๐๐ \times ๒๔๓}{๖,๗๖๑}$	๑๔
๑๑	บ้านโนนทอง หมู่ที่ ๑๑	๗๖๓	$\frac{๔๐๐ \times ๗๖๓}{๖,๗๖๑}$	๔๕
๑๒	บ้านกอก หมู่ที่ ๑๒	๙๙	$\frac{๔๐๐ \times ๙๙}{๖,๗๖๑}$	๖
๑๓	บ้านมะเกลือ หมู่ที่ ๑๓	๗๘๕	$\frac{๔๐๐ \times ๗๘๕}{๖,๗๖๑}$	๔๗

ตารางที่ ๑ ตารางจำนวนกลุ่มตัวอย่างแต่ละหมู่บ้านในตำบลบ้านกอก(ต่อ)

ที่	อำเภอ	ครัวเรือน	คำนวณกลุ่มตัวอย่าง	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
๑๔	บ้านสระสี่เหลี่ยม หมู่ที่ ๑๔	๔๗๕	$\frac{๔๐๐ \times ๔๗๕}{๖,๗๖๑}$	๒๘
๑๕	บ้านหนองไผ่ หมู่ที่ ๑๕	๒๔๖	$\frac{๔๐๐ \times ๒๔๖}{๖,๗๖๑}$	๑๕
๑๖	บ้านดงผาสุข หมู่ที่ ๑๖	๒๐๖	$\frac{๔๐๐ \times ๒๐๖}{๖,๗๖๑}$	๑๓
๑๗	บ้านกอก หมู่ที่ ๑๗	๔๓๓	$\frac{๔๐๐ \times ๔๓๓}{๖,๗๖๑}$	๒๖
รวม		๖,๗๖๑		๔๐๐

๓.๒.๓ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) จำนวน ๓๐ คน โดยแบ่งเป็น ๓ กลุ่ม คือ

- (๑) กลุ่มผู้บริหารท้องถิ่น /ข้าราชการประจำของ อปท. รวม ๗ คน
- (๒) กลุ่มสมาชิกสภาท้องถิ่น รวม ๑๑ คน
- (๓) กลุ่มผู้นำท้องที่/ปราชญ์ชาวบ้าน รวม ๑๒ คน

วิธีการคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายในงานวิจัยครั้งนี้ โดยการใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) ดังนี้

ตารางที่ ๒ รายชื่อกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ	ชื่อ-สกุล/ตำแหน่ง
กลุ่มข้าราชการเมือง / ข้าราชการประจำของ อปท.	๑. นายสมพงษ์ ผิวรักษา /นายก อบต.
	๒. นายสมใจ สังข์ทอง/รองนายก อบต.
	๓. นายชอง ลีดี/ รองนายก อบต.
	๔. นายสุทธิศักดิ์ สังข์ทอง/ปลัด อบต.
	๕. นางสาวจิตติยาพร ไชยวิมลสิริ/รองปลัด อบต.
	๖. นายยุทธนา พิพิธกุล/ผอ.กองสวัสดิการสังคม
	๗. นางสาวรัตนา นาสุงเนิน/นักวิเคราะห์นโยบายและแผน

ตารางที่ ๒ รายชื่อกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ(ต่อ)

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ	ชื่อ - สกุล/ตำแหน่ง
กลุ่มสมาชิกสภาท้องถิ่น	๑. นางสาวจันทร์ สีแดง/ประธานสภา อบต.
	๒. นางสาวไกล่รุ่ง บุญเรือง/รองประธานสภา อบต.
	๓. นายธีระ เจริญไช/สมาชิกสภา
	๔. นางบังอร สิงห์ลา/สมาชิกสภา
	๕. นางนภาพร น้อยวิเศษ/สมาชิกสภา
	๖. นายจำลอง บรรเทากุล/สมาชิกสภา
	๗. นายโกศลป์ อินทรผล/สมาชิกสภา
	๘. นายสมนึก ศรีกุดเวียน/สมาชิกสภา
	๙. นางสาวธัญญรัตน์ ภิรมย์ชม/สมาชิกสภา
	๑๐. นางบุญเกิด จันทร์น้ำใส/สมาชิกสภา
	๑๑. นางสมหวัง เหิงขุนทด/สมาชิกสภา
กลุ่มผู้นำท้องที่/ปราชญ์ชาวบ้าน	๑. นายชาญชัย เอี่ยมสำอากค์/กำนัน
	๒. นายนคร สิงห์ลา/ผู้ใหญ่บ้าน
	๓. นายรุ่งโรจน์ กลอนค้ำพล/ผู้ใหญ่บ้าน
	๔. นายพิษณุ ขาดเผือก/ผู้ใหญ่บ้าน
	๕. นายเสนาะ เพชรวิสิทธิ์/ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน
	๖. นางสาวทิวัลย์ สิงห์ลา/ผู้ใหญ่บ้าน
	๗. นายสมพร ผิวกษา/ผู้ใหญ่บ้าน
	๘. นายเด่นรัก จำแก้ว/ผู้ใหญ่บ้าน
	๙. นายกิตกร ชัยมีทรง/ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน
	๑๐. นายนุติ สิงห์ลา/ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน
	๑๑. นายสมบัติ สีแดง/ผู้ใหญ่บ้าน
	๑๒. นายนพดล จำชาติ/ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน
รวม ๓๐ คน	

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ก. เชิงปริมาณ

๑. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ศึกษาการสร้างเครื่องมือตามลำดับดังนี้

๑) ศึกษานิยาม ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา การพัฒนาธรรมนุญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน ในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

๒) ร่างแบบสอบถามโดยอาศัยข้อมูลจากข้อ ๑) ให้ครอบคลุมกรอบแนวคิดในการศึกษาเกี่ยวกับ การพัฒนาธรรมนุญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน ในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

๓) สร้างแบบสอบถาม ให้ครอบคลุมกรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์การวิจัย

๔) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก อำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ จำนวน ๓๐ คน/ชุด ที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย แล้วนำแบบสอบถามมาหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item total Correlation) โดยได้ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .๒๘-.๘๑ และหาค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) โดยการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .๘๖

๕) จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ และนำไปใช้จริงเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

๒. ลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นตามกรอบแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาธรรมนุญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ความต้องการของประชาชนต่อการพัฒนาธรรมนุญตำบลเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในการพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน ในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ที่สร้างขึ้นจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นแนวทาง โดยแบ่งออกเป็น ๓ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ (Check Lists)

ตอนที่ ๒ ความคิดเห็นของประชาชนต่อความต้องการพัฒนาธรรมนุญตำบลเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในการพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ใน ๗ ด้าน ได้แก่ ด้านสภาพโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ด้านสิ่งแวดล้อมและด้านสารสนเทศ โดยใช้เกณฑ์ แปลผลวัดระดับความคิดเห็นตาม

หลักการของ ลิเคิร์ต (Likert's Five Rating Scale) ซึ่งเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้^๒

ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อความต้องการพัฒนาธรรมณูญตำบลเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในการพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน

ระดับมากที่สุด	ให้คะแนน	๕	คะแนน
ระดับมาก	ให้คะแนน	๔	คะแนน
ระดับปานกลาง	ให้คะแนน	๓	คะแนน
ระดับน้อย	ให้คะแนน	๒	คะแนน
ระดับน้อยที่สุด	ให้คะแนน	๑	คะแนน

ตอนที่ ๓ ข้อเสนอแนะของประชาชนต่อความต้องการเพื่อการพัฒนาธรรมณูญตำบลเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในการพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน ใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนา

ข. เชิงคุณภาพ

การวิจัย การพัฒนาธรรมณูญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน ในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์ เพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบบสัมภาษณ์ที่ใช้เป็นแบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้

แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบเจาะลึกแบ่งคำถามออกเป็น ๓ ตอนคือ

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ตอนที่ ๒ คำถามการวิจัยเรื่องการพัฒนาธรรมณูญตำบลเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในการพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน ในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

ตอนที่ ๓ ข้อเสนอแนะของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

ก. เชิงปริมาณ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูล ดังนี้

๑) ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ เพื่อขอความอนุเคราะห์และขออนุญาตในการเข้าทำการเก็บรวบรวมข้อมูล

๒) ขอความร่วมมือจากประชากรกลุ่มเป้าหมายในเขตตำบลบ้านกอก อำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ตอบแบบสอบถาม และนำแบบสอบถาม จำนวน ๔๐๐ ชุด

๓) เมื่อได้แบบสอบถามกลับคืนมาแล้ว นำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ จัดระเบียบข้อมูล

^๒ บุญชม ศรีสะอาด, การวิจัยเบื้องต้น, พิมพ์ครั้งที่ ๑๐, (กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น, ๒๕๖๐), หน้า

๔) นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และประมวลผลต่อไป

ข. เชิงคุณภาพ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูล ดังนี้

๑) ศึกษาค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการต่างๆ เช่น บทความ หนังสือ รายงานวิจัย วิทยานิพนธ์ ดุษฎีนิพนธ์ เอกสารเผยแพร่ทั้งที่เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ จากห้องสมุดของสถาบันการศึกษาต่างๆ และจากหน่วยงานองค์กรภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง

๒) ศึกษาข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากปรากฏการณ์จริงในพื้นที่ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ดังนี้

(๑) การสังเกต ผู้วิจัยได้จัดทำแผนผังรูปแบบการทำกิจกรรม และบันทึกผลการสังเกตและสถานการณ์ที่พบเห็น ซึ่งต้องแปลบันทึกดังกล่าวและใช้เป็นข้อมูลในการบรรยายสถานที่ที่ทำการสัมภาษณ์ และผู้วิจัยมุ่งความสนใจไปที่การทำความเข้าใจในเรื่องการพัฒนาระบบนิเวศตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน ในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

(๒) การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก การกำหนดแนวคำถามสำหรับการสัมภาษณ์จะมีลักษณะยืดหยุ่น คือ มีแนวคำถามเพียงบางส่วนเพื่อให้สามารถปรับเปลี่ยนคำถามได้ในกรณีที่การสัมภาษณ์นำไปสู่ประเด็นอื่นที่น่าสนใจ แต่ในขณะเดียวกันผู้วิจัยได้รักษาแนวทางการสัมภาษณ์ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยผู้วิจัยจะทำการสัมภาษณ์บุคคล ภาคส่วนต่างๆ และองค์กรที่เกี่ยวข้องกับประเด็นการวิจัย (ในงานวิจัยจะเรียกกลุ่มคนนี้ว่า ผู้ให้ข้อมูลหลัก หรือ key informants) แนวทางในการสัมภาษณ์ที่ใช้กับกลุ่มเป้าหมาย บุคคลที่ให้สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลหลักประกอบด้วยรายการคำถามและหัวข้อที่จัดเรียงลำดับไว้แล้ว ซึ่งลำดับในการถามนับได้ว่ามีความสำคัญต่อการศึกษาในครั้งนี้ เนื่องจากมีการตั้งประเด็นในการพูดคุยที่หลากหลาย (ประวัติส่วนตัว ประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบนิเวศตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน ในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

(๓) จัดเวทีเสวนาเพื่อสร้างกระบวนการพัฒนาระบบนิเวศตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน ในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

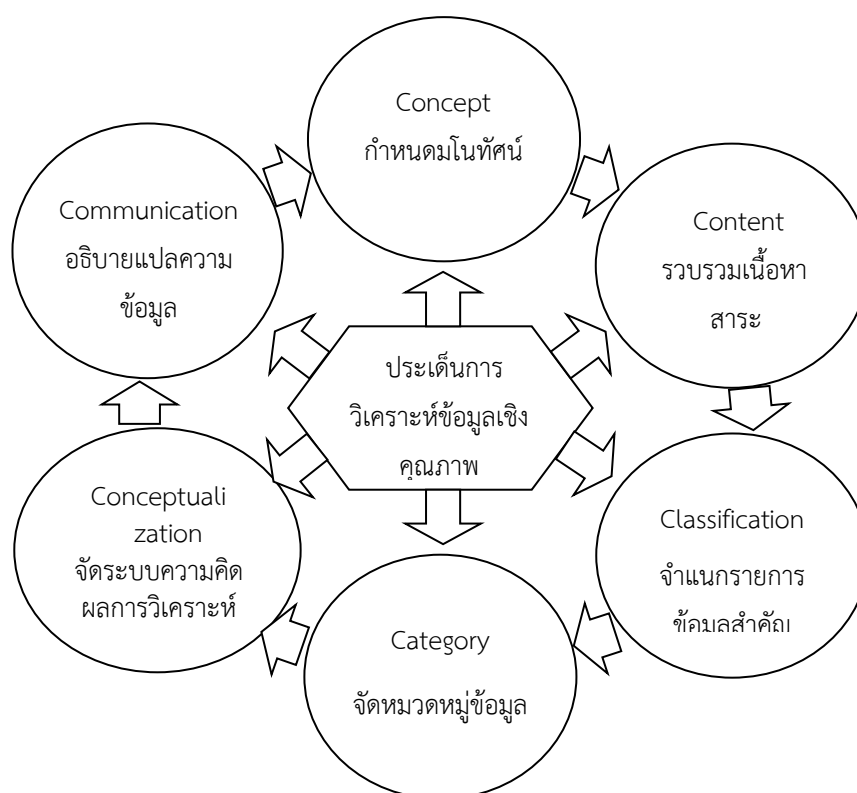
ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพตามลำดับขั้น ดังนี้

๑) ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร ใช้วิธีการวิเคราะห์เอกสารเนื้อหา (Content Analysis) นำเสนอข้อมูลด้วยวิธีการพรรณนา

๒) ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์เนื้อหาด้วยเทคนิค ๖'C (Technique Analysis)

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิค คอนเทนท์ อานาลิซิส (Content Analysis : ๖'C)^๓

๑. Concept กำหนดมโนทัศน์ : กำหนดประเด็นการวิเคราะห์ที่เน้นความคิดรวบยอด
๒. Content สารระเนื้อหา : สารระสำคัญที่ได้จากการสัมภาษณ์แล้วสรุปประเด็นสำคัญ
๓. Classification การวิเคราะห์จำแนกกลุ่มข้อมูล : นำข้อมูล ๒ ข้อ มาเป็นข้อมูลสำคัญในการจำแนกกลุ่มหรือระบุประเด็นสำคัญ
๔. Category สังเคราะห์จัดหมวดหมู่ข้อมูล : นำข้อมูลใน ๓ ข้อมาจัดหมวดหมู่ สรุปเนื้อหาใหม่
๕. Conceptualization การจัดกรอบความคิด การสรุปเนื้อหา: การจัดทำกรอบความคิดของการสังเคราะห์ข้อมูล
๖. Communication การสื่อความหมาย: สื่อความหมายของกรอบแนวคิดโดยการแปล ตีความข้อมูล อธิบายความหมาย

ภาพประกอบที่ ๓ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

^๓ นภัทร์ แก้วนาค, “เอกสารประกอบการบรรยายเทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ”, (มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๕), (เอกสารอัดสำเนา).

๓) การตรวจสอบและการวิเคราะห์ข้อมูล ในขั้นแรกผู้วิจัยจะตรวจสอบว่าได้ข้อมูลเพียงพอแล้วหรือยัง ข้อมูลนั้นได้ตอบปัญหาของการวิจัยแล้วหรือไม่ หากผู้วิจัยพบว่าได้ข้อมูลที่ไม่ตรงกันผู้วิจัยจะตรวจสอบว่าข้อมูลที่แท้จริงเป็นอย่างไร ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกวิธีการตรวจสอบข้อมูลที่ใช้กันมากในการวิจัยเชิงคุณภาพ คือการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) ดังนี้

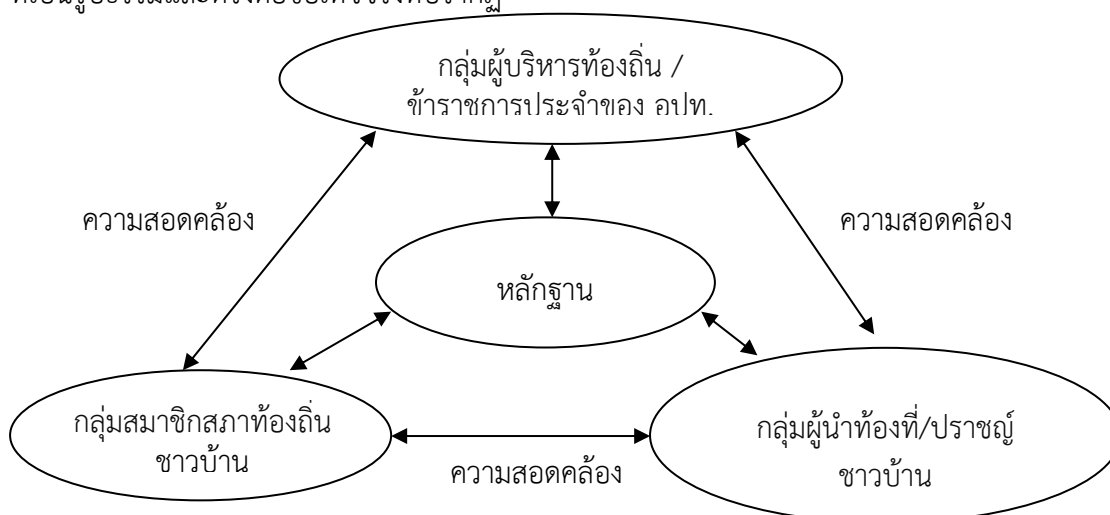
(๑) การตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล (Data Triangulation) คือ การพิสูจน์ว่าข้อมูลที่ผู้วิจัยได้นั้นถูกต้องหรือไม่ วิธีการตรวจสอบคือการตรวจสอบแหล่งข้อมูลแหล่งที่มาที่จะพิจารณาในการตรวจสอบได้แก่ ก. แหล่งเวลา ถ้าเวลาต่างกันข้อมูลที่ได้รับจะเหมือนกันหรือไม่ ข. แหล่งสถานที่ ถ้าสถานที่ต่างกันข้อมูลที่ได้รับจะเหมือนกันหรือไม่ ค. แหล่งบุคคล ถ้าบุคคลให้ข้อมูลเปลี่ยนไปข้อมูลจะเหมือนเดิมอยู่อีกหรือไม่

(๒) การตรวจสอบสามเส้าด้านผู้วิจัย (Investigator Triangulation) คือ การตรวจสอบว่าข้อมูลที่ผู้วิจัยลงไปเก็บแต่ละครั้งจะแตกต่างกันอย่างไร ในกรณีที่ไม่น่าสนใจในคุณภาพของผู้รวบรวมข้อมูลสนาม ผู้วิจัยได้ปรับเปลี่ยนตัวให้มีหลายคนขึ้น

(๓) การตรวจสอบสามเส้าด้านทฤษฎี (Theory Triangulation) คือ การตรวจสอบว่าถ้าใช้แนวคิดทฤษฎีที่แตกต่างไปจากเดิมจะทำให้การตีความข้อมูลแตกต่างกัน มากน้อยเพียงใด

(๔) การตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีรวบรวมข้อมูล (Methodology Triangulation) คือการใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆกัน เพื่อรวบรวมข้อมูลเรื่องเดียวกัน เช่นใช้วิธีการสังเกตควบคู่กับการซักถามพร้อมกันนั้นก็คือการศึกษาข้อมูลจากแหล่งเอกสารประกอบด้วยนั่นเอง

(๕) การสร้างบทสรุปและการพิสูจน์บทสรุป เป็นการนำแนวคิดทฤษฎีงานวิจัยต่างๆ มาสร้างเป็นบทสรุปร่วมกับข้อมูลที่เชื่อถือได้อีกครั้งหนึ่ง โดยเน้นความเชื่อมโยงเพื่อนำไปสู่การพิสูจน์ที่เป็นรูปธรรมและตรงต่อข้อเท็จจริงที่ปรากฏ

ภาพประกอบที่ ๔ การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า^๔

^๔ N. K. Denzin, *The research act* (2nded.), (New York: Mc Graw-Hill, 1978), p. 390.

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ก.เชิงปริมาณ

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยใช้สถิติ ดังนี้ สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) สำหรับอธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างและ พรรณนา ระดับความความคิดเห็นของประชาชนต่อความต้องการพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ สถิติที่ใช้ คือ ความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ

๑. นำแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ ความถูกต้องในการตอบแบบสอบถาม แล้วนำมาคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์ เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยการบันทึกคะแนนแต่ละข้อของแต่ละคนลงในแบบลงรหัส (Coding Form)

๒. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์

๓. การวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

๓.๒ ข้อมูลระดับความความคิดเห็นของประชาชนต่อความต้องการพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน ในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

๓.๓ เกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ยที่ใช้แปลผลข้อความที่ได้จากการประเมินผลมีดังนี้^๕

ระดับมากที่สุด	ค่าเฉลี่ยเท่ากับ	๔.๕๑-๕.๐๐
ระดับมาก	ค่าเฉลี่ยเท่ากับ	๓.๕๑-๔.๕๐
ระดับปานกลาง	ค่าเฉลี่ยเท่ากับ	๒.๕๑-๓.๕๐
ระดับน้อย	ค่าเฉลี่ยเท่ากับ	๑.๕๑-๒.๕๐
ระดับน้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ยเท่ากับ	๑.๐๐-๑.๕๐

๔. ข้อคำถามปลายเปิดที่แสดงข้อเสนอแนะของประชาชนต่อความต้องการพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน ในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ จะทำการจัดกลุ่มตามประเด็นที่กำหนด ใช้ในแบบสอบถามปลายเปิด จากนั้นจะทำการวิเคราะห์โดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency)

^๕ บุญชม ศรีสะอาด, การวิจัยเบื้องต้น, พิมพ์ครั้งที่ ๑๐, (กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น, ๒๕๖๐), หน้า ๑๒๑.

ข. เชิงคุณภาพ

๑. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจะทำการจัดกลุ่มข้อมูล (Data Grouping) ตามสาระสำคัญของประเด็นการสัมภาษณ์ จากนั้นจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis Technique)

๒. หลังจากวิเคราะห์ข้อมูลแล้ว นำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์มาจัดระเบียบและเรียบเรียงข้อมูลต่างๆ ที่ได้จากการศึกษารวบรวมมาแล้ว ทั้งข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิ ภาคเอกสาร ตำรา งานวิจัย หนังสือ บทความ สื่ออินเทอร์เน็ต และข้อมูลภาคสนาม จากนั้นจึงนำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งเรียบเรียงและจัดหมวดหมู่ข้อมูลตามโครงสร้างเนื้อหา

๓. หลังจากเรียบเรียงข้อมูลแล้วลงมือเขียนงานวิจัย โดยนำเสนอในลักษณะของการพรรณนาวิเคราะห์ (Analytical Description) เพื่อตอบประเด็นปัญหาการวิจัยตามโครงสร้างของเนื้อหา รวมทั้งรายงานความคืบหน้าต่อหน่วยงานที่สนับสนุนการวิจัย

๔. วิเคราะห์ข้อมูลจากเวทีเสวนาพัฒนาธรรมนุญตำบลตำบลบ้านกอก

บทที่ ๔

ผลการวิจัย

จากการวิจัย เรื่อง “การพัฒนาธรรมเนียมปฏิบัติตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจตุรสังข์จังหวัดชัยภูมิ” เป็นการศึกษาแบบผสมวิธี (Mixed methods Research) ระหว่างวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) จากแบบสอบถาม (Questionnaire) และวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) ได้ผลการวิจัย และองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย ดังนี้

๔.๑ วิเคราะห์ความต้องการของประชาชนต่อการพัฒนาธรรมเนียมปฏิบัติตำบลเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในการพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจตุรสังข์จังหวัดชัยภูมิ

ความคิดเห็นของประชาชนต่อความต้องการพัฒนาธรรมเนียมปฏิบัติตำบลเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในการพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจตุรสังข์จังหวัดชัยภูมิ ดังนี้

๑. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
๒. ลำดับชั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
๓. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

๑. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล การวิจัยเรื่อง การพัฒนาธรรมเนียมปฏิบัติตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจตุรสังข์จังหวัดชัยภูมิ ใช้สัญลักษณ์ ดังนี้

\bar{x} แทน ค่าเฉลี่ย

S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

๒. ลำดับชั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ลำดับชั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล การวิจัย เรื่องการพัฒนาธรรมเนียมปฏิบัติตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจตุรสังข์จังหวัดชัยภูมิ ดังนี้

ตอนที่ ๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ ๒ ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนต่อความต้องการพัฒนาธรรมเนียมปฏิบัติตำบลเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในการพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจตุรสังข์จังหวัดชัยภูมิ

ตอนที่ ๓ ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะของประชาชนต่อความต้องการพัฒนา
 ธรรมนูญตำบลเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในการพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจตุรพักตรพิมาน
 ชัยภูมิ

๓. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ ๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ
 อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ปรากฏตามตารางที่ ๓ ดังนี้

ตารางที่ ๓ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	๒๒๔	๕๖.๐๐
หญิง	๑๗๖	๔๔.๐๐
รวม	๔๐๐	๑๐๐
อายุ (ปี)		
ไม่เกิน ๓๐	๓๐	๗.๕๐
๓๑ - ๔๐	๑๙๘	๔๙.๕๐
๔๑ - ๕๐	๑๓๔	๓๓.๕๐
๕๑ ปีขึ้นไป	๓๘	๙.๕๐
รวม	๔๐๐	๑๐๐
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่ามัธยมศึกษา	๑๔	๓.๕๐
มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า	๑๕๙	๓๙.๗๐
ปริญญาตรี	๒๒๓	๕๕.๘๐
สูงกว่าปริญญาตรี	๔	๑.๐๐
รวม	๔๐๐	๑๐๐
อาชีพ		
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	๖๓	๑๕.๘๐
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	๑๗๓	๔๓.๒๐
เกษตรกร	๑๔๒	๓๕.๕๐
อื่นๆ (รับจ้างทั่วไป)	๒๒	๕.๕๐
รวม	๔๐๐	๑๐๐
รายได้		
ต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท	๑๒๒	๓๐.๕๐
๑๐,๐๐๑-๑๕,๐๐๐ บาท	๑๔๔	๓๖.๐๐
๑๕,๐๐๑-๒๐,๐๐๐ บาท	๑๑๓	๒๘.๓๐

ตารางที่ ๓ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
๒๐,๐๐๑ ขึ้นไป	๒๑	๕.๒๐
รวม	๔๐๐	๑๐๐

จากตารางที่ ๓ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน ๔๐๐ คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน ๒๒๔ คน (ร้อยละ ๕๖.๐๐) และหญิง จำนวน ๑๗๖ คน (ร้อยละ ๔๔.๐๐)

อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง ๓๑-๔๐ ปี จำนวน ๑๙๘ คน (ร้อยละ ๔๙.๕๐) รองลงมา มีอายุระหว่าง ๔๑-๕๐ ปี จำนวน ๑๓๔ คน (ร้อยละ ๓๓.๕๐) รองลงมา มีอายุ ๕๑ ปีขึ้นไป จำนวน ๓๘ คน (ร้อยละ ๙.๕๐) และมีอายุไม่เกิน ๓๐ ปี จำนวน ๓๐ คน (ร้อยละ ๗.๕๐)

การศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน ๒๒๓ คน (ร้อยละ ๕๕.๘๐) รองลงมา มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า จำนวน ๑๕๙ คน (ร้อยละ ๓๙.๗๐) รองลงมา มีการศึกษาระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษา จำนวน ๑๔ คน (ร้อยละ ๓.๕๐) และมีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน ๔ คน (ร้อยละ ๑.๐๐)

อาชีพของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว จำนวน ๑๗๓ คน (ร้อยละ ๔๓.๒๐) รองลงมา ประกอบอาชีพเกษตรกร จำนวน ๑๔๒ คน (ร้อยละ ๓๕.๕๐) รองลงมา ประกอบอาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน ๖๓ คน (ร้อยละ ๑๕.๘๐) และประกอบอาชีพอื่นๆ (รับจ้างทั่วไป) จำนวน ๒๒ คน (ร้อยละ ๕.๕๐)

รายได้ของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีรายได้ ๑๐,๐๐๑-๑๕,๐๐๐ บาท จำนวน ๑๔๔ คน (ร้อยละ ๓๖.๐๐) รองลงมา มีรายได้ ต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๑๒๒ คน (ร้อยละ ๓๐.๕๐) รองลงมา มีรายได้ ๑๕,๐๐๑-๒๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๑๑๓ คน (ร้อยละ ๒๘.๓๐) และมีรายได้ ๒๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป จำนวน ๒๑ คน (ร้อยละ ๕.๒๐)

ตอนที่ ๒ ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อความต้องการพัฒนาธรรมนุญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน

ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อความต้องการพัฒนาธรรมนุญตำบลเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในการพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจตุรัสจังหวัดชัยภูมิ โดยรวมและแยกเป็นรายด้าน ปรากฏ ตารางที่ ๔-๑๑ ดังนี้

ตารางที่ ๔ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อความต้องการพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในการพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ โดยรวมและรายด้าน

ความต้องการพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในการพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน ในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ	ความคิดเห็น		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล
๑. ด้านสภาพโครงสร้างพื้นฐาน	3.92	.22	มาก
๒. ด้านการเมือง	3.65	.31	มาก
๓. ด้านเศรษฐกิจ	3.44	.29	ปานกลาง
๔. ด้านสังคม	3.52	.33	มาก
๕. ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	4.05	.28	มาก
๖. ด้านสิ่งแวดล้อม	3.73	.37	มาก
๗. ด้านสารสนเทศ	3.55	.29	มาก
รวม	3.67	.13	มาก

จากตารางที่ ๔ พบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อความต้องการพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในการพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน โดยรวมและแยกเป็นรายด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อความต้องการพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในการพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนอยู่ในระดับมาก ๖ ด้าน เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ($\bar{X} = 4.05$) ด้านสภาพโครงสร้างพื้นฐาน ($\bar{X} = 3.92$) ด้านสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 3.73$) ด้านการเมือง ($\bar{X} = 3.65$) ด้านสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.55$) ด้านสังคม ($\bar{X} = 3.52$) ตามลำดับ และอยู่ในระดับปานกลาง ๑ ด้าน ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ ($\bar{X} = 3.44$)

ตารางที่ ๕ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความคิดเห็นของประชาชนต่อความต้องการพัฒนา
 ธรรมนูญตำบลเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในการพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจตุรัสจังหวัด
 ชัยภูมิ ด้านสภาพโครงสร้างพื้นฐาน โดยรวมและรายข้อ

ด้านสภาพโครงสร้างพื้นฐาน	ความคิดเห็น		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล
๑. ภายในตำบลบ้านกอกมีเส้นทางคมนาคมสะดวก ปลอดภัย	3.69	.45	มาก
๒. ภายในตำบลบ้านกอกมีระบบไฟฟ้าครัวเรือนและชุมชนอย่างทั่วถึง	4.06	.44	มาก
๓. ภายในตำบลบ้านกอกมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยทั้งในระดับครัวเรือนและชุมชน	3.96	.40	มาก
๔. ภายในตำบลบ้านกอกมีการจัดหาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค อย่างเพียงพอ	3.94	.53	มาก
๕. ประชาชนในตำบลบ้านกอกได้รับการบริการทางการแพทย์และสาธารณสุขอย่างเพียงพอ	3.71	.55	มาก
รวม	3.92	.22	มาก

จากตารางที่ ๕ พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อความต้องการพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในการพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน ด้านสภาพโครงสร้างพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} =3.92) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ข้อ ๒ ภายในตำบลบ้านกอกมีระบบไฟฟ้าครัวเรือนและชุมชนอย่างทั่วถึง (\bar{X} =4.42) ข้อ ๓ ภายในตำบลบ้านกอกมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยทั้งในระดับครัวเรือนและชุมชน (\bar{X} =3.96) ข้อ ๔ ภายในตำบลบ้านกอกมีการจัดหาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภคอย่างเพียงพอ (\bar{X} =3.94) ข้อ ๕ ประชาชนในตำบลบ้านกอกได้รับการบริการทางการแพทย์และสาธารณสุขอย่างเพียงพอ(\bar{X} =3.71) ข้อ ๑ ภายในตำบลบ้านกอกมีเส้นทางคมนาคมสะดวก ปลอดภัย (\bar{X} =3.69) ตามลำดับ

ตารางที่ ๖ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความคิดเห็นของประชาชนต่อความต้องการพัฒนา
 ธรรมนูญตำบลเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในการพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจตุรพักตรพิมาน
 ชัยภูมิ ด้านการเมือง โดยรวมและรายข้อ

ด้านการเมือง	ความคิดเห็น		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล
๑. ประชาชนมีความเข้าใจในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข	3.67	.65	มาก
๒. ตำบลบ้านกอกมีการเลือกตั้งแบบโปร่งใสและยุติธรรม	3.53	.54	มาก
๓. ภาครัฐมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบในกิจกรรมส่วนรวมในตำบลบ้านกอก	3.45	.51	ปานกลาง
๔. นักการเมืองท้องถิ่นได้เสนอนโยบายของตนให้ประชาชนทราบและพิจารณาก่อนการเลือกตั้ง	3.99	.83	มาก
๕. ตำบลบ้านกอกเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นต่อการดำเนินงานต่างๆ ในชุมชน	3.61	.73	มาก
รวม	3.65	.31	มาก

จากตารางที่ ๖ พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อความต้องการพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในการพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน ด้านการเมือง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.65$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ๔ ข้อ เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ข้อ ๔ นักการเมืองท้องถิ่นได้เสนอนโยบายของตนให้ประชาชนทราบและพิจารณาก่อนการเลือกตั้ง ($\bar{X} = 3.99$) ข้อ ๑ ประชาชนมีความเข้าใจในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ($\bar{X} = 3.67$) ข้อ ๕ ตำบลบ้านกอกเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นต่อการดำเนินงานต่างๆ ในชุมชน ($\bar{X} = 3.61$) ข้อ ๓ ตำบลบ้านกอกมีการเลือกตั้งแบบโปร่งใสและยุติธรรม ($\bar{X} = 3.53$) ข้อ ๒ ตำบลบ้านกอกมีการเลือกตั้งแบบโปร่งใสและยุติธรรม ($\bar{X} = 3.53$) และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ ได้แก่ ข้อ ๓ ภาครัฐมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบในกิจกรรมส่วนรวมในตำบลบ้านกอก ($\bar{X} = 3.45$) ตามลำดับ

ตารางที่ ๗ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความคิดเห็นของประชาชนต่อความต้องการพัฒนา
 ธรรมนูญตำบลเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในการพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจตุรัสจังหวัด
 ชัยภูมิ ด้านเศรษฐกิจ โดยรวมและรายข้อ

ด้านเศรษฐกิจ	ความคิดเห็น		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล
๑. ภายในตำบลบ้านกอกมีการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	3.66	.64	มาก
๒. ภายในตำบลบ้านกอกมีการส่งเสริมอาชีพให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น	3.34	.49	ปานกลาง
๓. ภายในตำบลบ้านกอกมีการส่งเสริมให้มีการจัดตั้งกลุ่มอาชีพหรือวิสาหกิจชุมชน	3.42	.51	ปานกลาง
๔. ภายในตำบลบ้านกอกมีการส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง	3.39	.53	ปานกลาง
๕. ภายในตำบลบ้านกอกมีการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น	3.40	.54	ปานกลาง
รวม	3.44	.29	ปานกลาง

จากตารางที่ ๗ พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อความต้องการพัฒนาธรรมนูญตำบล
 เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในการพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน ด้านเศรษฐกิจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก
 (\bar{X} =3.66) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ๑ ข้อ ได้แก่ ข้อ ๑ ภายในตำบล
 บ้านกอกมีการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (\bar{X} =3.66) และระดับปานกลาง ๔ ข้อ เรียงค่าเฉลี่ย
 จากมากไปหาน้อย ได้แก่ ข้อ ๓ ภายในตำบลบ้านกอกมีการส่งเสริมให้มีการจัดตั้งกลุ่มอาชีพหรือ
 วิสาหกิจชุมชน (\bar{X} =3.42) ข้อ ๕ ภายในตำบลบ้านกอกมีการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น (\bar{X} =3.40)
 ข้อ ๔ ภายในตำบลบ้านกอกมีการส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง (\bar{X} =3.39) ข้อ
 ๒ ภายในตำบลบ้านกอกมีการส่งเสริมอาชีพให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น (\bar{X} =3.34) ตามลำดับ

ตารางที่ ๘ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความคิดเห็นของประชาชนต่อความต้องการพัฒนา
 ธรรมนูญตำบลเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในการพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจตุรัสจังหวัด
 ชัยภูมิ ด้านสังคม โดยรวมและรายข้อ

ด้านสังคม	ความคิดเห็น		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล
๑. ภายในตำบลบ้านกอกมีการส่งเสริมกิจกรรมและ สืบทอดประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น	3.41	.52	ปานกลาง
๒. ภายในตำบลบ้านกอกมีการช่วยเหลือ ดูแลเด็ก สตรี ผู้ยากไร้ ผู้สูงอายุและผู้ด้อยโอกาส	3.40	.55	ปานกลาง
๓. ภายในตำบลบ้านกอกมีการทำนุบำรุงศาสนาและ มีความศรัทธาต่อศาสนา	3.56	.58	มาก
๔. ความขัดแย้งต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชนส่วนใหญ่ยุติ ได้ด้วยการไกล่เกลี่ยภายในชุมชน	3.52	.61	มาก
๕. ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานต่างๆทั้งใน หมู่บ้านและตำบล	3.70	.51	มาก
รวม	3.52	.33	มาก

จากตารางที่ ๘ พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อความต้องการพัฒนาธรรมนูญตำบล
 เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในการพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน ด้านสังคม โดยรวมอยู่ในระดับมาก
 ($\bar{X} = 3.52$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ๓ ข้อ เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหา
 น้อย ได้แก่ ข้อ ๕ ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานต่างๆทั้งในหมู่บ้านและตำบล ($\bar{X} = 3.70$)
 ข้อ ๓ ภายในตำบลบ้านกอกมีการทำนุบำรุงศาสนาและมีความศรัทธาต่อศาสนา ($\bar{X} = 3.56$) ข้อ ๔
 ความขัดแย้งต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชนส่วนใหญ่ยุติได้ด้วยการไกล่เกลี่ยภายในชุมชน ($\bar{X} = 3.52$) และ
 ระดับปานกลาง ๒ ข้อ เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ข้อ ๑ ภายในตำบลบ้านกอกมีการ
 ส่งเสริมกิจกรรมและสืบทอดประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.41$) ข้อ ๒ ภายในตำบลบ้านกอก
 มีการช่วยเหลือ ดูแลเด็กสตรี ผู้ยากไร้ ผู้สูงอายุและผู้ด้อยโอกาส ($\bar{X} = 3.40$) ตามลำดับ

ตารางที่ ๙ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความคิดเห็นของประชาชนต่อความต้องการพัฒนา
 ธรรมนูญตำบลเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในการพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจตุรพักตรพิมาน
 ชัยภูมิ ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน โดยรวมและรายข้อ

ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	ความคิดเห็น		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล
๑. ภายในตำบลบ้านกอกมีการติดตั้งระบบการจราจร และติดตั้งป้ายสัญญาณในจุดเสี่ยงอย่างทั่วถึง	3.71	.52	มาก
๒. ภายในตำบลบ้านกอกมีการติดต่อสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ได้อย่างทั่วถึง	3.69	.70	มาก
๓. ภายในตำบลบ้านกอกมีการป้องกันและเฝ้าระวัง ปัญหาเสพติดในชุมชน	4.34	.62	มาก
๔. ภายในตำบลบ้านกอกมีการบริหารจัดการในด้าน ความปลอดภัยทั้งชีวิตและทรัพย์สินทั้งในระดับ ครัวเรือนและชุมชน	4.23	.53	มาก
๕. ประชาชนร่วมรับผิดชอบและสอดส่องดูแลความ ปลอดภัยของชุมชนด้วย โดยไม่ให้เป็นเพียง ภาระหน้าที่ของฝ่ายปกครองแต่ฝ่ายเดียว	4.26	.58	มาก
รวม	4.05	.28	มาก

จากตารางที่ ๙ พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อความต้องการพัฒนาธรรมนูญตำบล
 เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในการพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ
 เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ข้อ ๓ ภายในตำบลบ้านกอกมีการป้องกันและเฝ้าระวังปัญหา
 ยาเสพติดในชุมชน ($\bar{X} = 4.34$) ข้อ ๕ ประชาชนร่วมรับผิดชอบและสอดส่องดูแลความปลอดภัยของ
 ชุมชนด้วย โดยไม่ให้เป็นเพียงภาระหน้าที่ของฝ่ายปกครองแต่ฝ่ายเดียว ($\bar{X} = 4.26$) ข้อ ๔ ภายใน
 ตำบลบ้านกอกมีการบริหารจัดการในด้านความปลอดภัยทั้งชีวิตและทรัพย์สินทั้งในระดับครัวเรือน
 และชุมชน ($\bar{X} = 4.23$) ข้อ ๑ ภายในตำบลบ้านกอกมีการติดตั้งระบบการจราจรและติดตั้งป้าย
 สัญญาณในจุดเสี่ยงอย่างทั่วถึง ($\bar{X} = 3.71$) ข้อ ๒ ภายในตำบลบ้านกอกมีการติดต่อสื่อสาร
 ประชาสัมพันธ์ได้อย่างทั่วถึง ($\bar{X} = 3.69$) ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๐ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความคิดเห็นของประชาชนต่อความต้องการพัฒนาธรรมนุญตำบลเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในการพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ด้านสิ่งแวดล้อม โดยรวมและรายข้อ

ด้านสิ่งแวดล้อม	ความคิดเห็น		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล
๑. ภายในตำบลบ้านกอกมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรป่าไม้	4.01	.52	มาก
๒. ภายในตำบลบ้านกอกมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรแหล่งน้ำสาธารณะ	3.78	.51	มาก
๓. ภายในตำบลบ้านกอกมีการส่งเสริมให้ประชาชนอนุรักษ์ ฟื้นฟูธรรมชาติ เช่น การปลูกป่าชุมชน เป็นต้น	3.77	.61	มาก
๔. ตำบลบ้านกอกมีการระวังป้องกันไฟป่าได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.57	.54	มาก
๕. ภาครัฐเข้ามาให้การสนับสนุนและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างสม่ำเสมอ	3.54	.51	มาก
รวม	3.73	.27	มาก

จากตารางที่ ๑๐ พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อความต้องการพัฒนาธรรมนุญตำบลเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในการพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน ด้านสิ่งแวดล้อม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ข้อ ๑ ภายในตำบลบ้านกอกมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรป่าไม้ ($\bar{X} = 4.01$) ข้อ ๒ ภายในตำบลบ้านกอกมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรแหล่งน้ำสาธารณะ ($\bar{X} = 3.78$) ข้อ ๓ ภายในตำบลบ้านกอกมีการส่งเสริมให้ประชาชนอนุรักษ์ ฟื้นฟูธรรมชาติ เช่น การปลูกป่าชุมชน เป็นต้น ($\bar{X} = 3.77$) ข้อ ๔ ตำบลบ้านกอกมีการระวังป้องกันไฟป่าได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.57$) ข้อ ๕ ภาครัฐเข้ามาให้การสนับสนุนและอนุรักษ์ทรัพยากร ธรรมชาติอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 3.54$) ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๑ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความคิดเห็นของประชาชนต่อความต้องการพัฒนาธรรมนุญตำบลเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในการพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ด้านสารสนเทศ โดยรวมและรายข้อ

ด้านสารสนเทศ	ความคิดเห็น		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล
๑. ประชาชนภายในตำบลบ้านกอก ควรมีการศึกษาและเรียนรู้กฎหมายเบื้องต้นสำหรับประชาชน	3.80	.61	มาก
๒. ประชาชนภายในตำบลบ้านกอก ควรมีเครือข่ายของหน่วยงานภาครัฐ และเอกชน ในการดูแลและช่วยเหลือ	3.52	.60	มาก
๓. ภายในตำบลบ้านกอก ควรมีการจัดตั้งองค์กรของชุมชนเพื่อการประสานงานในด้านต่างๆ	3.49	.54	ปานกลาง
๔. ตำบลบ้านกอก ควรมีการประสานงานระหว่างภาครัฐ พระสงฆ์และประชาชนอย่างเป็นรูปธรรม	3.40	.54	ปานกลาง
๕. ตำบลบ้านกอก ควรมีธรรมนูญตำบลไว้เป็นหลักในการดำเนินชีวิตของประชาชนชาวตำบลบ้านกอก	3.56	.55	มาก
รวม	3.55	.29	มาก

จากตารางที่ ๑๑ พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อความต้องการพัฒนาธรรมนุญตำบลเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในการพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน ด้านสารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ๓ ข้อ เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ข้อ ๑ ประชาชนภายในตำบลบ้านกอก ควรมีการศึกษาและเรียนรู้กฎหมายเบื้องต้นสำหรับประชาชน ($\bar{X} = 3.80$) - ข้อ ๕ ตำบลบ้านกอก ควรมีธรรมนูญตำบลไว้เป็นหลักในการดำเนินชีวิตของประชาชนชาวตำบลบ้านกอก ($\bar{X} = 3.56$) ข้อ ๒ ประชาชนภายในตำบลบ้านกอก ควรมีเครือข่ายของหน่วยงานภาครัฐ และเอกชน ในการดูแลและช่วยเหลือ ($\bar{X} = 3.52$) และระดับปานกลาง ๒ ข้อ เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ข้อ ๓ ภายในตำบลบ้านกอก ควรมีการจัดตั้งองค์กรของชุมชนเพื่อการประสานงานในด้านต่างๆ ($\bar{X} = 3.49$) ข้อ ๔ ตำบลบ้านกอก ควรมีการประสานงานระหว่างภาครัฐ พระสงฆ์และประชาชนอย่างเป็นรูปธรรม ($\bar{X} = 3.40$) ตามลำดับ

๔.๒ กระบวนการพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในการพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนอย่างมีส่วนร่วมในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดกระบวนการพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนอย่างมีส่วนร่วมในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ดังนี้

ผู้วิจัยได้เชิญแกนนำในชุมชนเข้าร่วมในการจัดเวทีเพื่อกำหนดประเด็นในการจัดทำร่างธรรมนูญตำบล โดยมีกลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้บริหารท้องถิ่นและคณะ ประกอบด้วย นายกองค์การบริหารส่วนตำบล รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ข้าราชการองค์การบริหารส่วนตำบล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกสภาท้องถิ่น ตัวแทนผู้นำชุมชนและปราชญ์ชาวบ้าน โดยใช้กระบวนการ AIC ดังนี้

๑. สร้างการรับรู้แบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาธรรมนูญตำบล

ในการสร้างความเข้าใจกับชุมชนเพื่อพัฒนาการจัดทำธรรมนูญตำบลได้นั้น ควรจะแสดงให้เห็นประชาชนในพื้นที่ได้เห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการดูแลชุมชนร่วมกัน^๑ เห็นด้วยกับการจัดทำธรรมนูญตำบลเพราะเป็นการตั้งกฎ กติกา เพื่อให้ชุมชนเกิดการเคารพกฎ กติกา ร่วมกัน เป็นการแก้ปัญหาให้กับชุมชนวิหนึ่ง^๒ การจัดทำธรรมนูญตำบล เป็นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมและเสริมสร้างประชาธิปไตยชุมชนให้เกิดขึ้นในชุมชน^๓ ดังนั้น สรุปประเด็น ดังนี้

การจัดทำธรรมนูญตำบล เป็นการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดูแลชุมชนร่วมกัน โดยเป็นการตั้งกฎ กติกา เพื่อให้ชุมชนเกิดการเคารพกฎ กติกา ร่วมกัน อันจะนำไปสู่การสร้าง ความสามัคคี ซึ่งการการจัดทำธรรมนูญตำบล จะต้องสร้างความเข้าใจให้กับประชาชนเป็นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมและนำไปสู่การพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน

ภาพประกอบที่ ๕ จัดเวทีเสวนาสร้างการรับรู้แบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาธรรมนูญตำบล

^๑ สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลลำดับที่ ๑ เมื่อวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๖

^๒ สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลลำดับที่ ๖ เมื่อวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๖

^๓ สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลลำดับที่ ๘ เมื่อวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๖

๒. เปิดโอกาสให้มีการเสนอปัญหาและความต้องการของชุมชน

ผู้วิจัยได้มีการแบ่งกลุ่มโซนหมู่บ้านเป็น ๒ โซน คือ โซนบ้านมะเกลือโนนทองและโซนบ้านหลุบจิว-สระสีเหลี่ยม โดยแต่ละกลุ่มได้เสนอประเด็นปัญหา ดังนี้

๒.๑) หมู่บ้านโซนบ้านหลุบจิว-สระสีเหลี่ยม

ปัญหาที่มีในชุมชนและอยากให้มิกู กติกาในการอยู่ร่วมกัน มีหลายปัญหา ที่สำคัญจะเป็นปัญหาการไถพื้นที่ไร่นารุกถนนสาธารณะและรุกพื้นที่สาธารณะ^๔ ปัญหาเสาพืดในชุมชน^๕ ปัญหาเด็กแว้น^๖ ปัญหาการจราจรในหมู่บ้านขาดระเบียบ^๗ ปัญหาทิ้งขยะไม่ถูกที่^๘ ปัญหาถนนชำรุดเนื่องจากมีรถบรรทุกที่บรรทุกน้ำหนักเกินขนาดและถนนชำรุดจากน้ำท่วม เป็นปัญหาในการสัญจรโดยเฉพาะพื้นที่เชื่อมต่อระหว่างหมู่บ้าน^๙ ปัญหาแหล่งน้ำไม่เพียงพอ^{๑๐} ปัญหาต้นทุนในการผลิตไม่สอดคล้องกับราคาขายโดยเฉพาะพืชผลทางการเกษตร^{๑๑} ปัญหาขาดงบประมาณในการสนับสนุนที่เอื้อให้คนในชุมชนพบปะและทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น การฝึกอบรมอาชีพในชุมชน ขาดการสนับสนุนเยาวชน^{๑๒} ปัญหาสิ่งแวดล้อมจากฟาร์มสัตว์^{๑๓} ปัญหาป่าเสื่อมโทรม^{๑๔} ปัญหาเอกสารสิทธิ์ สปก.^{๑๕}

จะเห็นได้ว่า จากปัญหาชุมชนที่ทางกลุ่มโซนบ้านหลุบจิว-สระสีเหลี่ยม ได้มีการนำเสนอปัญหา ได้แก่

- (๑) ปัญหาการไถพื้นที่ไร่นารุกถนนสาธารณะและรุกพื้นที่สาธารณะ
- (๒) ปัญหาเสาพืดในชุมชน
- (๓) ปัญหาเด็กแว้น
- (๔) ปัญหาการจราจรในหมู่บ้านขาดระเบียบ
- (๕) ปัญหาทิ้งขยะไม่ถูกที่
- (๖) ปัญหาถนนชำรุด เนื่องจากมีรถบรรทุกที่บรรทุกน้ำหนักเกินขนาดและถนนชำรุดจากน้ำท่วม เป็นปัญหาในการสัญจรโดยเฉพาะพื้นที่เชื่อมต่อระหว่างหมู่บ้าน
- (๗) ปัญหาแหล่งน้ำไม่เพียงพอ
- (๘) ปัญหาต้นทุนในการผลิตไม่สอดคล้องกับราคาขายโดยเฉพาะพืชผลทางการเกษตร

^๔ สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลลำดับที่ ๑๗ เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๖

^๕ สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลลำดับที่ ๙ เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๖

^๖ สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลลำดับที่ ๑๑ เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๖

^๗ สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลลำดับที่ ๑๔ เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๖

^๘ สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลลำดับที่ ๑๖ เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๖

^๙ สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลลำดับที่ ๑๙ เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๖

^{๑๐} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลลำดับที่ ๒๓ เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๖

^{๑๑} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลลำดับที่ ๒๖ เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๖

^{๑๒} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลลำดับที่ ๒๘ เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๖

^{๑๓} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลลำดับที่ ๒๗ เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๖

^{๑๔} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลลำดับที่ ๓๐ เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๖

^{๑๕} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลลำดับที่ ๒๙ เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๖

(๙) ปัญหาขาดงบประมาณในการสนับสนุนที่เอื้อให้คนในชุมชนพบปะและทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น การฝึกอบรมอาชีพในชุมชน ขาดการสนับสนุนเยาวชน เป็นต้น

(๑๐) ปัญหาสิ่งแวดล้อมจากฟาร์มสัตว์

(๑๑) ปัญหาป่าเสื่อมโทรม

(๑๒) ปัญหาเอกสารสิทธิ์ สปก.

ภาพประกอบที่ ๖ ระดมสมองเสนอปัญหาชุมชนบ้านหลุงจิว-สระสี่เหลี่ยม

๒.๒) หมู่บ้านโชนมะเกลือ-โนนทอง

ปัญหาที่มีในชุมชนและอยากให้มีความกตึกาในการอยู่ร่วมกัน มีหลายปัญหา ที่สำคัญจะเป็นปัญหาการเผาขยะในหมู่บ้าน ปัญหาการทิ้งขยะไม่ถูกที่และยังมีการทิ้งขยะข้างทาง^{๑๖} ปัญหายาเสพติดในชุมชน โดยเฉพาะเด็กที่ขาดการดูแลจากพ่อแม่^{๑๗} ปัญหาเด็กแว้น (ขับรถเสียงดัง) ส่งเสียงรบกวนในชุมชน^{๑๘} ปัญหาการลักเล็กขโมยน้อย^{๑๙} ปัญหาแหล่งน้ำตื้นเขิน^{๒๐} ปัญหาถนนชำรุด เนื่องจากมีรถบรรทุกที่บรรทุกน้ำหนักเกินขนาดและถนนชำรุดจากน้ำท่วม^{๒๑} ปัญหาการถมดินสูงเกินกว่าที่ข้างเคียง^{๒๒} ปัญหาหนี้สินครัวเรือน^{๒๓} ปัญหาการใช้สารเคมีภาคการเกษตร เช่น การใช้ยาปราบศัตรูพืชใกล้ที่อยู่อาศัยในชุมชน^{๒๔}

^{๑๖} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลลำดับที่ ๑๐ เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๖

^{๑๗} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลลำดับที่ ๑๕ เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๖

^{๑๘} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลลำดับที่ ๒๐ เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๖

^{๑๙} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลลำดับที่ ๑๒ เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๖

^{๒๐} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลลำดับที่ ๒๕ เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๖

^{๒๑} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลลำดับที่ ๒๑ เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๖

^{๒๒} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลลำดับที่ ๑๘ เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๖

^{๒๓} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลลำดับที่ ๒๒ เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๖

^{๒๔} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลลำดับที่ ๒๔ เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๖

จะเห็นได้ว่า จากปัญหาชุมชนที่ทางกลุ่มโซนบ้านมะเกลือโนนทอง ได้มีการนำเสนอปัญหา
ได้แก่

- (๑) ปัญหาขยะ เช่น การเผาขยะในหมู่บ้าน ปัญหาการทิ้งขยะไม่ถูกที่และยังมีการ
ทิ้งขยะข้างทาง
- (๒) ปัญหายาเสพติดในชุมชน
- (๓) ปัญหาเด็กแว้น
- (๔) ปัญหาการลักเล็กขโมยน้อย
- (๕) ปัญหาแหล่งน้ำตื้นเขิน
- (๖) ปัญหาถนนชำรุด เนื่องจากมีรถบรรทุกที่บรรทุกน้ำหนักเกินขนาดและถนน
ชำรุดจากน้ำท่วม
- (๗) ปัญหาการถมดินสูงเกินกว่าที่ข้างเคียง
- (๘) ปัญหาหนี้สินครัวเรือน
- (๙) ปัญหาการใช้สารเคมีภาคการเกษตร เช่น การใช้ยาปราบศัตรูพืชใกล้ที่อยู่อาศัย
ในชุมชน

ภาพประกอบที่ ๗ ระดมสมองเสนอปัญหาชุมชนบ้านกลุ่มโซนบ้านมะเกลือโนนทอง

ภาพประกอบที่ ๘ สรุปประเด็นปัญหาชุมชนตำบลบ้านกอก

๓) วิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของชุมชน

๓.๑) ข้อมูลพื้นฐานของตำบลบ้านกอก

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของตำบลบ้านกอกเพื่อนำมาวิเคราะห์ความต้องการของประชาชนต่อการพัฒนาธรรมณูญตำบล แยกเป็นแต่ละด้าน ดังนี้

๑) ด้านสภาพโครงสร้างพื้นฐาน^{๒๕}

๑.๑) เขตการปกครอง

ตำบลบ้านกอก มีพื้นที่ ประมาณ ๕๘,๘๑๐ ไร่หรือ ประมาณ ๙๘ ตารางกิโลเมตร มีจำนวน ๑๗ หมู่บ้าน ได้แก่

หมู่ที่ ๑	บ้านกอก	หมู่ที่ ๑๐	บ้านคงคาล้อม
หมู่ที่ ๒	บ้านกอก	หมู่ที่ ๑๑	บ้านโนนทอง
หมู่ที่ ๓	บ้านโนนทอง	หมู่ที่ ๑๒	บ้านกอก
หมู่ที่ ๔	บ้านสำโรงทุ่ง	หมู่ที่ ๑๓	บ้านมะเกลือ
หมู่ที่ ๕	บ้านหลุบจิว	หมู่ที่ ๑๔	บ้านสระสี่เหลี่ยม
หมู่ที่ ๖	บ้านมะเกลือ	หมู่ที่ ๑๕	บ้านหนองไผ่
หมู่ที่ ๗	บ้านสระสี่เหลี่ยม	หมู่ที่ ๑๖	บ้านดงผาสุข
หมู่ที่ ๘	บ้านโนนสะอาด	หมู่ที่ ๑๗	บ้านโนนทอง
หมู่ที่ ๙	บ้านทุ่งสว่างพัฒนา		

๑.๒) ลักษณะภูมิประเทศ

พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก เป็นพื้นที่สูงโดยทางด้านทิศเหนือสูงกว่าระดับน้ำทะเล ๒๓๐ เมตร ด้านทิศใต้สูงกว่าระดับน้ำทะเล ๒๖๐ เมตร พื้นที่ทั้งสองด้านมีลักษณะ ลาดเอียงลงมาตอนกลางของตำบลบ้านกอก สภาพดินเป็นดินเหนียวปนทรายและมีพื้นที่เป็นดินเค็มบางส่วน โดยหน้าดินถูกชะล้าง ทำการเกษตรไม่ได้ผลเท่าที่ควรและในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก มีสภาพภูมิอากาศที่แห้งแล้ง มีปริมาณน้ำฝนน้อยในแต่ละปี

๑.๓) ลักษณะภูมิอากาศ

มีลักษณะอากาศร้อนชื้น อยู่ในภูมิอากาศแบบมรสุมเขตร้อน มีฤดู ๓ ฤดู โดยระยะเวลาในแต่ละฤดูอาจคลาดเคลื่อนไปตามสภาพดินฟ้าอากาศของแต่ละปี มีอากาศหนาวจัดในฤดูหนาว ร้อนจัดในฤดูร้อน และช่วงฝนสลับกับช่วงแห้งแล้งแตกต่างกันอย่างชัดเจน ตามห้วงเวลา ตามฤดูกาล

๑.๔) สาธารณสุข

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล จำนวน ๒ แห่ง ดังนี้

- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านโนนทอง ที่ตั้ง หมู่ที่ ๓ บ้านโนนทอง
- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านสระสี่เหลี่ยม ที่ตั้ง หมู่ที่ ๗ บ้านสระสี่เหลี่ยม

^{๒๕} องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก. แผนพัฒนาท้องถิ่น อบต.บ้านกอก (พ.ศ. ๒๕๖๗-๒๕๗๐), ๒๕๖๖ หน้า ๑-๒๑

๑.๕) การคมนาคมขนส่ง

เส้นทางคมนาคมขนส่งทางบกของพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก มีถนนสำหรับคมนาคมหลายสาย คือ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๐๑ เชื่อมเส้นทางจากจังหวัดเข้าสู่พื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก ทางหลวงจังหวัดหมายเลข ๒๑๗๙ ตัดผ่านตอนกลางขององค์การบริหารส่วนตำบลเชื่อมระหว่างอำเภอจัตุรัสกับอำเภอบำเหน็จณรงค์และทางหลวงจังหวัดหมายเลข ๒๑๗๐ ตัดผ่านตอนเหนือขององค์การบริหารส่วนตำบล เชื่อมระหว่างอำเภอจัตุรัสกับอำเภอหนองบัวระเหว

ถนน รพช. สายบ้านกอก – สระสีเหลี่ยม ซึ่งนอกจากนั้นเป็นถนนคอนกรีตเสริมเหล็กเสริมไม้ไผ่และถนนลูกรัง สำหรับให้สัญจรภายในหมู่บ้านและติดต่อภายในตำบล นอกจากนี้ ยังมีเส้นทางคมนาคมทางรถไฟ คือ มีสถานีรถไฟจัตุรัส สาย กรุงเทพฯ – หนองคาย ตัดผ่านพื้นที่องค์การบริหาร ส่วนตำบลบ้านกอก

ภาพประกอบที่ ๙ เส้นทางคมนาคม ถนน รพช. สายบ้านกอก – สระสีเหลี่ยม

เขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก มีอาณาเขตติดต่อกับสถานีรถไฟจัตุรัส มีระยะทางจาก สถานีรถไฟถึงเขตติดต่อ บ้านกอก หมู่ที่ ๒ และบ้านกอก หมู่ที่ ๑๒ (ถนนเลียบบทางรถไฟ) ระยะทาง ๐.๕๐ กิโลเมตร

ภาพประกอบที่ ๑๐ สถานีรถไฟจัตุรัส

ภาพประกอบที่ ๑๑ สถานีรถไฟจัตุรัส สาย กรุงเทพฯ - หนองคาย

๑.๕) การไฟฟ้า

พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก มีครุว์เรือนในเขตชุมชนภายในหมู่บ้าน มีไฟฟ้าใช้ครบทุกครุว์เรือน ส่วนเขตรอบนอกหมู่บ้านยังไม่มีไฟฟ้าใช้

หน่วยงานเจ้าของไฟฟ้า คือ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขาอำเภอจัตุรัส มีไฟฟ้าส่องสว่างสาธารณะ จำนวน ๑๗ หมู่บ้าน (มีบางสายทาง)

๑.๖) การประปา

พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก มีครุว์เรือนในเขตชุมชนภายในหมู่บ้าน มีน้ำประปาใช้ทุกครุว์เรือน ส่วนเขตรอบนอกหมู่บ้านยังไม่มีน้ำประปาใช้

หน่วยงานเจ้าของประปา คือ การประปาส่วนภูมิภาคอำเภอจัตุรัส ประกอบด้วย หมู่ที่ ๑ หมู่ที่ ๒ หมู่ที่ ๓ หมู่ที่ ๔ หมู่ที่ ๖ หมู่ที่ ๑๑ หมู่ที่ ๑๒ หมู่ที่ ๑๓ และ หมู่ที่ ๑๗ จำนวน ๙ หมู่บ้าน

หน่วยงานเจ้าของประปา คือ ระบบประปาประจำหมู่บ้าน ประกอบด้วย หมู่ที่ ๕ หมู่ที่ ๗ หมู่ที่ ๑๔ หมู่ที่ ๑๕ และหมู่ที่ ๑๖ จำนวน ๕ หมู่บ้าน

๒) ด้านการเมือง

ตำบลบ้านกอก แบ่งการเลือกตั้งท้องถิ่น จำนวน ๑๖ เขต ได้แก่

- เขตเลือกตั้งที่ ๑ ได้แก่ หมู่ที่ ๒
- เขตเลือกตั้งที่ ๒ ได้แก่ หมู่ที่ ๓
- เขตเลือกตั้งที่ ๓ ได้แก่ หมู่ที่ ๔
- เขตเลือกตั้งที่ ๔ ได้แก่ หมู่ที่ ๕
- เขตเลือกตั้งที่ ๕ ได้แก่ หมู่ที่ ๖

- เขตเลือกตั้งที่ ๖ ได้แก่ หมู่ที่ ๗
- เขตเลือกตั้งที่ ๗ ได้แก่ หมู่ที่ ๘
- เขตเลือกตั้งที่ ๘ ได้แก่ หมู่ที่ ๑๐
- เขตเลือกตั้งที่ ๑๐ ได้แก่ หมู่ที่ ๑๑
- เขตเลือกตั้งที่ ๑๑ ได้แก่ หมู่ที่ ๑, ๑๒
- เขตเลือกตั้งที่ ๑๒ ได้แก่ หมู่ที่ ๑๓
- เขตเลือกตั้งที่ ๑๓ ได้แก่ หมู่ที่ ๑๔
- เขตเลือกตั้งที่ ๑๔ ได้แก่ หมู่ที่ ๑๕
- เขตเลือกตั้งที่ ๑๕ ได้แก่ หมู่ที่ ๑๖
- เขตเลือกตั้งที่ ๑๖ ได้แก่ หมู่ที่ ๑๗

ภาพประกอบที่ ๑๒ การมีส่วนร่วมทุกภาคส่วนในการพัฒนาท้องถิ่น

ภาพประกอบที่ ๑๓ การรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในการเสนอปัญหา ความต้องการในชุมชน

ภาพประกอบที่ ๑๔ การปรึกษาหารือในการเสนอปัญหา ความต้องการในชุมชน

ภาพประกอบที่ ๑๕ การประชุมเพื่อเสนอปัญหา ความต้องการในชุมชน

๓) ด้านเศรษฐกิจ

๓.๑) การเกษตร

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก มีพื้นที่ทำการเกษตร ดังนี้

ทำนา ในเขตชลประทาน จำนวน ๔๔ ครัวเรือน พื้นที่ทางการเกษตร ๒๗๗

ไร่

ทำนา นอกเขตชลประทาน จำนวน ๙๒๘ ครัวเรือน พื้นที่ทางการเกษตร

๑๑,๕๓๐ ไร่

ปลูกอ้อย จำนวน ๒๒๙ ครัวเรือน พื้นที่ทางการเกษตร ๓,๐๐๐ ไร่

ปลูกมันสำปะหลัง จำนวน ๙๗๑ ครัวเรือน พื้นที่ทางการเกษตร ๑๙,๙๒๕

ไร่

ปลูกข้าวโพด จำนวน ๔๘๕ ครัวเรือน พื้นที่ทางการเกษตร ๖,๔๐๙ ไร่

รวมทั้งสิ้น ๒,๖๕๗ ครัวเรือน รวมพื้นที่ทางการเกษตร ๔๑,๑๔๑ ไร่

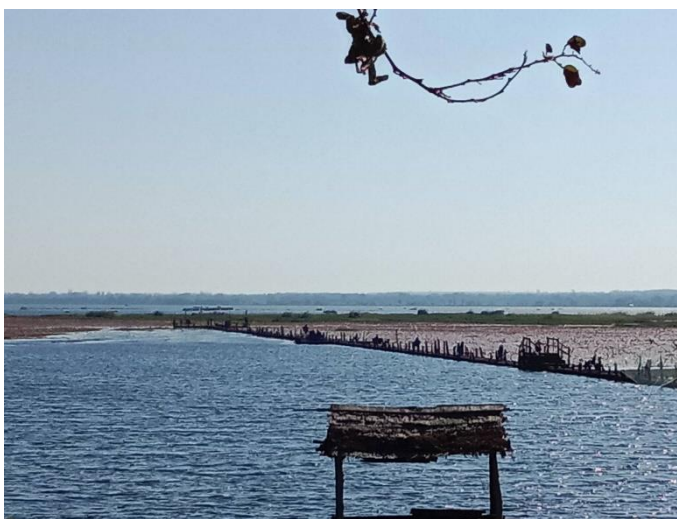
ภาพประกอบที่ ๑๖ พื้นที่เกษตรกรรมในตำบลบ้านกอก

๓.๒) การประมง

การประกอบอาชีพประมงของประชาชนในพื้นที่ตำบลบ้านกอก คิดเป็นร้อยละ ๐.๑๔ ซึ่งอาชีพการประมงถือเป็นอาชีพสำคัญอีกอาชีพหนึ่ง ดังนั้นนอกจากการทำประมงจากแหล่งน้ำธรรมชาติแล้ว ก็ยังมีการทำการประมงภายในครัวเรือน เป็นอาชีพเสริมจากการทำเกษตรกรรมพื้นที่ตำบลบ้านกอก โดยมีแหล่งน้ำธรรมชาติอยู่หลายแห่ง ดังนี้ บึงละหาน ลำห้วยกอก ลำห้วยลำคันทู ลำห้วยหิน ลำห้วยทองกลาง ลำห้วยหนองนาใจ ลำห้วยผา ลำห้วยสวนม่อน คลองกลางทุ่ง ห้วยหนองป่อง ห้วยคลองตาวัง ลำห้วยวังไฮ

ภาพประกอบที่ ๑๗ อ่างเก็บน้ำห้วยทองกลางเป็นแหล่งทำการประมง

ภาพประกอบที่ ๑๘ แหล่งน้ำบึงละหานเป็นแหล่งประมงในการจับสัตว์น้ำ

๓.๓) การปศุสัตว์

ประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก ประกอบอาชีพเกษตรด้านปศุสัตว์ คิดเป็นร้อยละ ๐.๑๘ นอกจากอาชีพเกษตรกรรมในการทำนา ทำไร่ จะเป็นอาชีพหลักของประชาชนในพื้นที่ อีกอาชีพหนึ่งที่มีความสำคัญเช่นกัน เพราะสภาพพื้นที่เอื้ออำนวยในการเลี้ยงสัตว์ เช่น โค กระบือ ไก่ สุกร ปลา แพะ ฯลฯ

๓.๔) การบริการ

การให้บริการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก มีลักษณะสถานบริการ ดังนี้

- ที่พัก/รีสอร์ท	จำนวน ๑ แห่ง
- สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง	จำนวน ๑ แห่ง
- ร้านเสริมสวย	จำนวน ๔ แห่ง

๓.๕) การท่องเที่ยว

ตามนโยบายของผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิ ในการพัฒนาบึงละหาน เป็นสถานที่ท่องเที่ยว โดยทุกหน่วยงานต้องมีส่วนร่วมในการวางแผนแม่บท ขณะเดียวกันพี่น้องประชาชนที่อยู่โดยรอบจะต้องได้ประโยชน์จากการทำอาชีพประมง การขายของที่ระลึก สินค้าและบริการ ให้นักท่องเที่ยว เช่น เรือประมงที่มีอยู่แล้วก็นำมาเป็นเรือนำเที่ยว และเรื่องความปลอดภัย เนื่องจากจุดนี้เป็นพื้นที่ทางน้ำ และจะต้องมีการดูแลรักษาความสงบเรียบร้อย เพื่อความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวและพี่น้องประชาชน

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก จึงได้มีแผนพัฒนาบึงละหาน ของตำบลบ้านกอก อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ตามวิสัยทัศน์ “ทะเลน้ำจืดบึงละหาน แหล่งเรียนรู้ธรรมชาติเชิงอนุรักษ์อย่างยั่งยืน” มีการจัดทำแผนพัฒนาบึงละหานขึ้น เพื่อใช้เป็นกรอบและแนวทางในการแก้ไขปัญหา และการ

พัฒนาบึงละหาน ให้มีความชัดเจนและเป็นรูปธรรม ซึ่งพื้นที่บึงละหานส่วนหนึ่งอยู่ในเขตความรับผิดชอบของตำบลบ้านกอก

ตำแหน่งที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ ละติจูด $๑๕^{\circ} ๓๘' ๙.๖๙''$ N และ ลองจิจูด $๑๐๑^{\circ} ๕๒' ๒๔.๘๒''$ E

ความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง โดยเฉลี่ย ๑๙๐ เมตร

ทิศเหนือ ติดกับ ลำน้ำชี ในพื้นที่ตำบลหนองบัวบาน ตำบลละหาน

ทิศใต้ ติดกับ ตำบลหนองบัวใหญ่ ตำบลบ้านกอก มีสภาพเป็น

ทุ่งนา

ทิศตะวันออก ติดกับ ตำบลละหาน มีสภาพเป็นทุ่งนา และไร่มัน

สำปะหลัง

ทิศตะวันตก ติดกับ ตำบลหนองบัวบาน มีสภาพเป็นทุ่งนา และไร่มัน

สำปะหลัง

พื้นที่ บึงละหาน อยู่ในความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก มีพื้นที่ประมาณ ๕.๒๐ ตารางกิโลเมตร หรือ ๓,๒๕๐ ไร่

ที่ตั้ง **ทุ่งบัวแดงบึงละหาน** บ้านมะเกลือ หมู่ที่ ๑๓ ตำบลบ้านกอก อำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ตั้งอยู่ห่างจากศาลากลางจังหวัดชัยภูมิ ไปทางทิศใต้ประมาณ ๔๕ กิโลเมตร ตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๐๑ (ชัยภูมิ-สีคิ้ว) ระยะทางประมาณ ๓๖ กิโลเมตร เลี้ยวขวาเข้าสู่ถนนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๑๗๐ (อำเภอจตุรัส-อำเภอหนองบัวระเหว) ระยะทางประมาณ ๔ กิโลเมตร เลี้ยวขวาทางแยกวัดมะเกลือ หมู่ที่ ๑๓ ระยะทางประมาณ ๔ กิโลเมตร เลี้ยวขวาข้ามคลองลำคันทน์ ระยะทางประมาณ ๔๗ เมตร และห่างจากที่ทำการอำเภอจตุรัส ระยะทางประมาณ ๖ กิโลเมตร

ภาพประกอบที่ ๑๙ สถานที่ท่องเที่ยวทุ่งบัวแดงบึงละหาน

ภาพประกอบที่ ๒๐ เรือท่องเที่ยวทัศนียภาพทุ่งบัวแดงบึงละหาน

๓.๖) อุตสาหกรรม

ในเขตพื้นที่ตำบลบ้านกอก มีการทำธุรกิจทั้งขนาดเล็ก และขนาดใหญ่ เช่น ปั่นน้ำมัน ฟาร์มเลี้ยงสุกร ปั่นน้ำมัน (ปัมหลอด) ฟาร์มไก่เนื้อ ฟาร์มไก่ไข่ โรงสีข้าว ลานมันสำปะหลัง โรงสับไม้ โรงผสมยางมะตอย ห้องเย็น โรงพริกป่นและแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร เป็นต้น

ภาพประกอบที่ ๒๑ ฟาร์มไก่ไข่ในพื้นที่ตำบลบ้านกอก

ภาพประกอบที่ ๒๒ โรงงานในเขตตำบลบ้านกอก

๓.๗) การพาณิชย์และกลุ่มอาชีพ

กลุ่มอาชีพตามโครงการเศรษฐกิจชุมชน ตำบลบ้านกอก มีจำนวน ๒๖ กลุ่ม ได้แก่

- กลุ่มอาชีพเลี้ยงโคเนื้อ หมู่ที่ ๒
- กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรโนนทอง หมู่ที่ ๓
- กลุ่มเกษตรกรผู้ทำนาปลูกข้าว หมู่ที่ ๔
- กลุ่มส่งเสริมอาชีพเกษตรกรเพื่อเพิ่มผลผลิต หมู่ที่ ๕
- กลุ่มเลี้ยงไก่พันธุ์พื้นเมือง หมู่ที่ ๕
- กลุ่มปลูกมันสำปะหลังบ้านมะเกลือ หมู่ที่ ๖
- กลุ่มปลูกข้าวบ้านมะเกลือ หมู่ที่ ๖
- กลุ่มอาชีพศิลปะประดิษฐ์ดอกไม้ หมู่ที่ ๖
- กลุ่มอาชีพส่งเสริมการปลูกพริก หมู่ที่ ๗
- กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกอ้อยรายย่อย หมู่ที่ ๗
- กลุ่มเลี้ยงโคเนื้อบ้านโนนสะอาด หมู่ที่ ๘
- กลุ่มปลูกมันสำปะหลังบ้านทุ่งสว่าง หมู่ที่ ๙
- กลุ่มส่งเสริมอาชีพการปลูกข้าว หมู่ที่ ๑๐
- กลุ่มแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร หมู่ที่ ๑๑
- กลุ่มส่งเสริมอาชีพปลูกพริก หมู่ที่ ๑๒
- กลุ่มผู้เลี้ยงสัตว์บ้านมะเกลือ หมู่ที่ ๑๓
- กลุ่มส่งเสริมอาชีพปลูกผักบ้านมะเกลือ หมู่ที่ ๑๓
- กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกอ้อย หมู่ที่ ๑๔
- กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกพริกบ้านสระสี่เหลี่ยม หมู่ที่ ๑๔
- กลุ่มเลี้ยงหมู หมู่ที่ ๑๕

กลุ่ม ได้แก่

- กลุ่มจักสานเชือกกลม หมู่ที่ ๑๕
 - กลุ่มเลี้ยงวัวบ้านดงผาสุข หมู่ที่ ๑๖
 - กลุ่มส่งเสริมอาชีพเกษตรกรไร่มันสำปะหลัง หมู่ที่ ๑๖
 - กลุ่มเกษตรกรบ้านโนนทอง หมู่ที่ ๑๗
- ข้อมูลทะเบียนกลุ่มอาชีพที่ผลิตสินค้า “หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์” จำนวน ๑๑
- กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรโนนทองพัฒนา (พริกป่น,น้ำพริกนรก) หมู่ที่ ๓
 - กลุ่มอาชีพดอกไม้ประดิษฐ์ (ทานตะวัน) หมู่ที่ ๖
 - กลุ่มผลิตภัณฑ์น้ำยาเอนกประสงค์ หมู่ที่ ๗
 - กลุ่มอาชีพเศรษฐกิจพอเพียง(น้ำยาเอนกประสงค์) หมู่ที่ ๙
 - กลุ่มบ้านโนนทองสามัคคี(ผักปลอดสารพิษ,ขนมไทย) หมู่ที่ ๑๑
 - กลุ่มจักสาน (เข่ง,ตะกร้า, ไซ,กระบุง) หมู่ที่ ๑๓
 - กลุ่มทำน้ำยาเอนกประสงค์ หมู่ที่ ๑๓
 - กลุ่มทอเสื่อกก หมู่ที่ ๑๓
 - กลุ่มอาชีพทำดอกไม้จันทน์ หมู่ที่ ๑๕
 - กลุ่มอาชีพทอผ้าขาวม้า หมู่ที่ ๑๖
 - กลุ่มอาชีพบ้านโนนทอง(ขนมนางเล็ด,หมอนถัก) หมู่ที่ ๑๗

ภาพประกอบที่ ๒๓ การจัดโครงการส่งเสริมอาชีพกลุ่มสตรีตำบลบ้านกอก

ภาพประกอบที่ ๒๔ การจัดโครงการพัฒนาอาชีพภายในตำบล

๔) ด้านสังคม

๔.๑) การนับถือศาสนา

สถาบันและองค์กรทางศาสนา

- วัด จำนวน ๗ แห่ง ประกอบด้วย

๑. วัดเจริญศรีสุข หมู่ที่ ๓ บ้านโนนทอง (มหานิกาย) ประเภทวัดราษฎร์ ตั้งวัดเมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๐
๒. วัดป่าแจ้ง หมู่ที่ ๑๓ บ้านมะเกลือ (ธรรมยุต) ประเภทวัดราษฎร์ ตั้งวัดเมื่อ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๓
๓. วัดบ้านหลุบบัว หมู่ที่ ๕ บ้านหลุบบัว (มหานิกาย) ประเภทวัดราษฎร์ ตั้งวัดเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๔
๔. วัดโนนสะอาด หมู่ที่ ๘ บ้านโนนสะอาด (มหานิกาย) ประเภทวัดราษฎร์ ตั้งวัดเมื่อ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๒
๕. วัดสระสี่เหลี่ยม หมู่ที่ ๗ บ้านสระสี่เหลี่ยม (มหานิกาย) ประเภทวัดราษฎร์ ตั้งวัดเมื่อ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๒
๖. วัดมะเกลือ หมู่ที่ ๖ บ้านมะเกลือ (มหานิกาย) ประเภทวัดราษฎร์ ตั้งวัดเมื่อ พ.ศ. ๒๔๒๕
๗. วัดโนนหัวช้างรัตนาราม หมู่ที่ ๑๓ บ้านมะเกลือ (มหานิกาย) ประเภทวัดราษฎร์ ตั้งวัดเมื่อ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๐

- สำนักสงฆ์ จำนวน ๓ แห่ง ประกอบด้วย
 ๑. สำนักสงฆ์ธรรมชาติ หมู่ที่ ๔ บ้านสำโรงทุ่ง
 ๒. สำนักสงฆ์หนองไผ่ หมู่ที่ ๑๕ บ้านหนองไผ่
 ๓. สำนักสงฆ์ดงผาสุข หมู่ที่ ๑๖ บ้านดงผาสุข
 - มัสยิด จำนวน ๑ แห่ง คือ มัสยิดดารุสซารีฟ หมู่ที่ ๒

บ้านกอก

ประชาชนส่วนใหญ่ นับถือศาสนาพุทธ คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๗๕

ภาพประกอบที่ ๒๕ ศาสนสถาน บ้านหลุบจิว ม. ๕

ภาพประกอบที่ ๒๖ สถานปฏิบัติธรรมวัดบ้านมะเกลือ

ภาพประกอบที่ ๒๗ ศาลเจ้าพ่อขุนรินทร์สงคราม ตั้งในเขตบ้านมะเกลือ

ภาพประกอบที่ ๒๘ ศาลเจ้าพ่อคำแหง ตั้งในเขตบ้านโนนทอง

ภาพประกอบที่ ๒๙ ศาลเจ้าพ่อหลวงบรรเทา ตั้งในเขตบ้านสระสี่เหลี่ยม

๔.๒) ประเพณีและงานประจำปี

- ประเพณีทำบุญตักบาตรวันขึ้นปีใหม่
- ประเพณีสงกรานต์
- ประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษา
- ประเพณีทำบุญวันออกพรรษา
- ประเพณีทอดกฐินสามัคคี
- ประเพณีลอยกระทง
- ประเพณีบุญบั้งไฟ
- ปฏิบัติธรรมงานปรีวาสกรรม
- ทำบุญข้าวกี้
- ทำบุญข้าวขนมหมก
- ทำบุญตักบาตรบ้าน
- ทำบุญข้าวประดับดิน
- ทำบุญสลากข้าวพัด
- ทำบุญคุ่ม บุญกลางบ้าน

ภาพประกอบที่ ๓๐ ประเพณีสงกรานต์ภายในตำบลบ้านนกก

ภาพประกอบที่ ๓๑ พิธีรำบวงสรวงในงานประเพณีต่างๆของตำบลบ้านกอก

๔.๓) ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาถิ่น

- ภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้แก่ จักรสาน ทอผ้า (ผ้าขาวม้า ผ้าไหม ผ้าฝ้าย)
- ภาษาท้องถิ่น ประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่ใช้ ภาษาอีสาน

๔.๔) OTOP สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

สินค้าที่ระลึกขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก มีดังนี้

ประเภทอาหาร : พริกป่น น้ำพริก ปลาร้า ปลาต้ม ขนมนางเล็ด ข้าวเกรียบ
สมุนไพโร ขนมหอย พริกแห้ง หัวหอมแห้ง กระเทียมแห้ง ผักปลอดสารพิษ ผลิตภัณฑ์แปรรูปผลผลิต
การเกษตร ชาเกษตรดอกบัว ขนมหอยบัวแดง

ประเภทของใช้/ประดับ/ตกแต่ง : ดอกไม้ประดิษฐ์ (ทานตะวัน) น้ำยา
เอนกประสงค์ แชมพู สบู่เหลว เสื้ออก ดอกไม้จันทร์ ผ้าขาวม้าทอมือ หมอนถัก ผลิตภัณฑ์จักสาน
ของชำร่วยจากไม้ไผ่ เช่น เข่ง ตะกร้า ไซ กระบุง

๕) ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เมื่อเกิดเหตุต่างๆ ภายในชุมชน เช่น การ
รักษาความปลอดภัยในเทศกาลต่างๆ การเกิดภัยพิบัติ เช่น ภัย วาตภัย อัคคีภัย เป็นต้น ซึ่งจะมีกลุ่ม
อาสาป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน หรือจิตอาสา

ภาพประกอบที่ ๓๒ งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดย อปพร.และจิตอาสา

ภาพประกอบที่ ๓๓ การช่วยเหลือเมื่อเกิดภัยพิบัติ เช่น ไฟไหม้

๖) ด้านสิ่งแวดล้อม

๖.๑) น้ำ

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก มีแหล่งน้ำที่สำคัญหลายประเภท ได้แก่ แหล่งน้ำธรรมชาติ

ลำห้วยกอก ลำห้วยลำคันฉู ลำห้วยหิน ลำห้วยทองกลาง ลำห้วยหนองนาใจ ลำห้วยผา ลำห้วยสวนม่อน ลำห้วยวังโฮ ห้วยหนองป้อง ห้วยคลองตาวัง ห้วยสวนม่อน ห้วยเสียว หนองวังระเริง คลองกลางทุ่ง คลองหลุบจิว และบึงละหาน

แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น

หมู่ที่ ๘

- อ่างเก็บน้ำขนาดกลาง คือ อ่างเก็บน้ำห้วยทองกลาง (อ่างเก็บน้ำชลประทาน)

- อ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก คือ อ่างเก็บน้ำห้วยหิน หมู่ที่ ๗

- ฝายน้ำล้น ตามแบบ มข.๒๗ จำนวน ๒ แห่ง คือ หมู่ที่ ๒ และ หมู่ที่ ๑๒

- สระหนองมดแล้ง บ้านทุ่งสว่างพัฒนา หมู่ที่ ๙

- สระหนองไผ่ บ้านหลุบจิว หมู่ที่ ๕

แหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค

บ่อบาดาลสาธารณะ จำนวน ๗ หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ ๕ หมู่ที่ ๗ หมู่ที่ ๘ หมู่ที่ ๙ หมู่ที่ ๑๔ หมู่ที่ ๑๕ และหมู่ที่ ๑๖

บ่อน้ำตื้นสาธารณะ จำนวน ๒ หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ ๔ และ หมู่ที่ ๙

ประปาหมู่บ้าน (ประปาบาดาล/ผิวดิน) จำนวน ๗ หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ ๕ หมู่ที่ ๗ หมู่ที่ ๘ หมู่ที่ ๙ หมู่ที่ ๑๔ หมู่ที่ ๑๕ และ หมู่ที่ ๑๖

ระบบประปา (การประปาส่วนภูมิภาค) จำนวน ๑๐ หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ ๑ หมู่ที่ ๒ หมู่ที่ ๓ หมู่ที่ ๔ หมู่ที่ ๖ หมู่ที่ ๑๐ หมู่ที่ ๑๑ หมู่ที่ ๑๒ หมู่ที่ ๑๓ และ หมู่ที่ ๑๗

แหล่งน้ำธรรมชาติ จำนวน ๘ หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ ๒ หมู่ที่ ๓ หมู่ที่ ๔ หมู่ที่ ๕ หมู่ที่ ๖ หมู่ที่ ๗ หมู่ที่ ๙ และ หมู่ที่ ๑๔

๖.๒) ป่าไม้

ป่าสงวนแห่งชาติในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๖๐ (พ.ศ.๒๕๑๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๙ ตอนที่ ๑๓๓ หน้า ๑๘๑ เมื่อวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๑๕ ได้กำหนดป่าตาเนินในพื้นที่ตำบลตาเนิน ตำบลละหาน ตำบลหนองฉิม ตำบลหนองบัวใหญ่ ตำบลกุดน้ำใส ตำบลบ้านกอก ตำบลหนองบัวโคก และตำบลบ้านขาม

ป่าตาเนิน อยู่ในพื้นที่บ้านทุ่งสว่างพัฒนา หมู่ที่ ๙ และบ้านหนองไผ่ หมู่ที่ ๑๕ ตำบลบ้านกอก อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

๖.๓) ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก

ทรัพยากรแหล่งน้ำ ประกอบด้วย แหล่งน้ำตามธรรมชาติ ดังนี้

ลำห้วยกอก ลำห้วยลำคันฉู ลำห้วยหิน ลำห้วยทองกลาง ลำห้วยหนองนาใจ ลำห้วยผา ลำห้วยสวนม่อน ลำห้วยวังโฮ ห้วยหนองป้อง ห้วยคลองตาวัง ห้วยสวนม่อน ห้วยเสี้ยว หนองวังระเริง คลองกลางทุ่ง คลองหลุบจิว และบึงละหาน

ขยะมูลฝอย ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก มีการให้บริการเก็บขนขยะมูลฝอย โดยมีการบริหารจัดการขยะมูลฝอยเอง ในการดำเนินการจัดเก็บขนขยะมูลฝอย จำนวน ๑๖ หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ ๒ หมู่ที่ ๓ หมู่ที่ ๔ หมู่ที่ ๕ หมู่ที่ ๖ หมู่ที่ ๗ หมู่ที่ ๘ หมู่ที่ ๙ หมู่ที่ ๑๐ หมู่ที่ ๑๑ หมู่ที่ ๑๒ หมู่ที่ ๑๓ หมู่ที่ ๑๔ หมู่ที่ ๑๕ หมู่ที่ ๑๖ และ หมู่ที่ ๑๗

ปริมาณขยะในการจัดเก็บ เฉลี่ย ๒๗.๘๔ ลูกบาศก์เมตรต่อเดือน

๗) ด้านสารสนเทศ

พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก มีการใช้บริการโทรศัพท์ ครอบคลุมทุกพื้นที่ภายใต้การให้บริการ ของ บมจ.โทรคมนาคมแห่งชาติ (TOT)

มีการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ มีเครือข่ายครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมด โดยผู้ให้บริการ ได้แก่ AIS TRUE และ DTAC ในพื้นที่มีเสาสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่ ได้แก่ AIS จำนวน ๒ แห่ง และ TRUE จำนวน ๒ แห่ง

จากข้อมูลพื้นฐานที่ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากเอกสารและการสำรวจพื้นที่ จะเห็นได้ว่า พื้นที่ตำบลบ้านกอกมีพื้นที่ที่มีความหลากหลายทั้งในเชิงพื้นที่ทางกายภาพ ประเพณีและวัฒนธรรม สังคม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งผู้วิจัยได้วิเคราะห์ประเด็นข้อมูลพื้นฐาน เป็น ๗ ด้าน ได้แก่

ด้านที่ ๑ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

พื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก แบ่งเป็น ๒ โซน คือ โซนทิศตะวันออกของพื้นที่ ได้แก่ หมู่ที่ ๕ หมู่ที่ ๗ หมู่ที่ ๘ หมู่ที่ ๙ หมู่ที่ ๑๔ หมู่ที่ ๑๕ หมู่ที่ ๑๖ โดยพื้นที่ส่วนใหญ่จะมีการทำการเกษตร โดยมีการทำไร่อ้อย ไร่มันสำปะหลัง และมีฟาร์มสัตว์ เช่น ฟาร์มหมู ฟาร์มไก่ ฟาร์มไข่ไก่ เป็นต้น ซึ่งถนนในการคมนาคมภายในพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นถนนลูกรังซึ่งเป็นเส้นทางใช้ขนส่งผลิตผลทางการเกษตร มีเพียงถนนสายหลักที่เป็นถนนลาดยาง แต่ยังคงพบว่ามีถนนเกิดการชำรุดเนื่องจากมีรถบรรทุกเข้า-ออก เป็นประจำ สภาพพื้นที่จึงยังเป็นลักษณะพื้นที่ชนบท มีหน่วยงานสาธารณสุข ได้แก่ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านสระสี่เหลี่ยม ที่ตั้ง หมู่ที่ ๗ บ้านสระสี่เหลี่ยม มีสถานศึกษา ศาสนสถาน ระบบสาธัญปุ๋ยและ การคมนาคมโดยรวม มีความทั่วถึง

โซนทิศตะวันตกของพื้นที่ ได้แก่ หมู่ที่ ๑ หมู่ที่ ๒ หมู่ที่ ๓ หมู่ที่ ๔ หมู่ที่ ๖ หมู่ที่ ๑๐ หมู่ที่ ๑๑ หมู่ที่ ๑๒ หมู่ที่ ๑๓ หมู่ที่ ๑๗ โดยพื้นที่ส่วนใหญ่จะเป็นลักษณะกึ่งเมืองกึ่งชนบท เนื่องจากเป็นพื้นที่ผ่านไปยังหลายอำเภอ คือ เข้าอำเภอเมือง อำเภอซับใหญ่ อำเภอบำเหน็จณรงค์ และเป็นเส้นทางสายหลัก ถนนชัยภูมิ-สีคิ้ว การจราจรจึงค่อนข้างจะคับคั่งมากกว่าฝั่งโซนตะวันตก มีหน่วยงานสาธารณสุข ได้แก่ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านโนนทอง ที่ตั้ง หมู่ที่ ๓ บ้านโนนทอง มีสถานศึกษา ศาสนสถาน ระบบสาธัญปุ๋ยและ การคมนาคมโดยรวม มีความทั่วถึง

ด้านที่ ๒ ด้านการเมือง

จะเห็นได้ว่า ชุมชนตำบลบ้านกอกมีการแบ่งเขตการปกครองที่มีความชัดเจน โดยแบ่งเป็น ๑๗ หมู่บ้าน ได้แก่ โซนทิศตะวันออกของพื้นที่ ได้แก่ หมู่ที่ ๕ หมู่ที่ ๗ หมู่ที่ ๘ หมู่ที่ ๙ หมู่ที่ ๑๔ หมู่ที่ ๑๕ หมู่ที่ ๑๖ โซนทิศตะวันตกของพื้นที่ ได้แก่ หมู่ที่ ๑ หมู่ที่ ๒ หมู่ที่ ๓ หมู่ที่ ๔ หมู่ที่ ๖ หมู่ที่ ๑๐ หมู่ที่ ๑๑ หมู่ที่ ๑๒ หมู่ที่ ๑๓ หมู่ที่ ๑๗ มีส่วนร่วมทางการเมืองโดยการรับฟังและแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ พร้อมทั้งการรับข้อมูลข่าวสารจากผู้นำชุมชน ผ่านเวทีประชาคมและเสียงตามสาย เป็นต้น

ด้านที่ ๓ ด้านเศรษฐกิจ

๑) การเกษตร ได้แก่ การทำนา การปลูกอ้อย ปลูกข้าวโพด ปลูกมันสำปะหลัง

๒) การประมง ได้แก่ การทำประมงจากแหล่งน้ำธรรมชาติและทำการประมงภายในครัวเรือน โดยมีแหล่งน้ำธรรมชาติอยู่หลายแห่ง ดังนี้ บึงละหาน ลำห้วยกอก ลำห้วยลำคั่นภู ลำห้วยหิน ลำห้วยทองกลาง ลำห้วยหนองนาใจ ลำห้วยผา ลำห้วยสวนม่อน คลองกลางทุ่ง ห้วยหนองป้อง ห้วยคลองตาวัง ลำห้วยวังไฮ

๓) การปศุสัตว์ เช่น โค กระบือ ไก่ สุกร ปลา แพะ ฯลฯ

๔) การบริการ

การให้บริการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก มีลักษณะสถานบริการ ดังนี้

- ที่พัก/รีสอร์ท	จำนวน ๑ แห่ง
- สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง	จำนวน ๑ แห่ง
- ร้านเสริมสวย	จำนวน ๔ แห่ง

๕) การท่องเที่ยว

มีการพัฒนาทุ่งบัวแดงบึงละหาน เป็นสถานที่ท่องเที่ยว โดยทุกหน่วยงานมีส่วนร่วมในการวางแผนแม่บท ขณะเดียวกันพี่น้องประชาชนที่อยู่โดยรอบจะต้องได้ประโยชน์จากการทำอาชีพประมง การขายของที่ระลึก สินค้าและบริการให้นักท่องเที่ยว เช่น เรือประมงที่มีอยู่แล้วก็นำมาเป็นเรือนำเที่ยว และเรื่องความปลอดภัย เนื่องจากจุดนี้เป็นพื้นที่ทางน้ำ และจะต้องมีการดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยเพื่อความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวและพี่น้องประชาชน

๖) อุตสาหกรรม

มีการทำธุรกิจทั้งขนาดเล็ก และขนาดใหญ่ เช่น บั๊มน้ำมัน ฟาร์มเลี้ยงสุกร บั๊มน้ำมัน (บั๊มหลอด) ฟาร์มไก่เนื้อ ฟาร์มไก่ไข่ โรงสีข้าว ลานมันสำปะหลัง โรงสับไม้ โรงผสมยางมะตอย ห้องเย็น โรงพริกป่นและแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร เป็นต้น

๗) การพาณิชย์และกลุ่มอาชีพ

ตำบลบ้านกอกมีกลุ่มอาชีพที่หลากหลาย ได้แก่ กลุ่มอาชีพตามโครงการเศรษฐกิจชุมชน ตำบลบ้านกอก มีจำนวน ๒๖ กลุ่มและกลุ่มอาชีพที่ผลิตสินค้า “หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์” จำนวน ๑๑ กลุ่ม

ด้านที่ ๔ ด้านสังคม

๑) การนับถือศาสนา สถาบันและองค์กรทางศาสนา วัด จำนวน ๗ แห่ง สำนักสงฆ์ จำนวน ๓ แห่ง และมีสยิต จำนวน ๑ แห่ง

๒) สถานศึกษา จำนวน ๓ แห่ง

๓) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน ๓ แห่ง

๔.) ประเพณีและงานประจำปี ได้แก่

- ประเพณีทำบุญตักบาตรวันขึ้นปีใหม่	- ปฏิบัติธรรมงานปรีวาสกรรม
- ประเพณีสงกรานต์	- ทำบุญข้าวกี้
- ประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษา	- ทำบุญข้าวขามหมก
- ประเพณีทำบุญวันออกพรรษา	- ทำบุญตักบาตรบ้าน

- ประเพณีทอดกฐินสามัคคี
- ประเพณีลอยกระทง
- ประเพณีบุญบั้งไฟ
- ทำบุญข้าวประดับดิน
- ทำบุญสลากข้าวพัด
- ทำบุญคุ้ม บุญกลางบ้าน

๕) ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาล้าน

- ภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้แก่ จักรสาน ทอผ้า (ผ้าขาวม้า ผ้าไหม ผ้าฝ้าย)
- ภาษาท้องถิ่น ประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่ใช้ ภาษาอีสาน

๖) OTOP สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

สินค้าที่ระลึกขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก มีดังนี้

ประเภทอาหาร : พริกป่น น้ำพริก ปลาแร่ ปลาต้ม ขนมนางเล็ด ข้าวเกรียบสมุนไพร ขนมไทย พริกแห้ง หัวหอมแห้ง กระเทียมแห้ง ผักปลอดสารพิษ ผลิตภัณฑ์แปรรูปผลผลิตการเกษตร ชาเกษตรดอกบัว ขนมสายบัวแดง

ประเภทของใช้/ประดับ/ตกแต่ง : ดอกไม้ประดิษฐ์ (ทานตะวัน) น้ำยาเอนกประสงค์ แชมพู สบู่เหลว เสื้ออก ดอกไม้จันทร์ ผ้าขาวม้าทอมือ หมอนถัก ผลิตภัณฑ์จักสานของชำร่วยจากไม้ไผ่ เช่น เข่ง ตะกร้า ไซ กระบุง

ด้านที่ ๕ ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เมื่อเกิดเหตุต่างๆ ภายในชุมชน เช่น การรักษาความปลอดภัยในเทศกาลต่างๆ การเกิดภัยพิบัติ เช่น ภัย วาตภัย อัคคีภัย เป็นต้น ซึ่งจะมีกลุ่มอาสาป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน หรือจิตอาสา

ด้านที่ ๖ ด้านสิ่งแวดล้อม

๑) น้ำ

แหล่งน้ำธรรมชาติ ได้แก่ ลำห้วยกอก ลำห้วยลำคันฉู ลำห้วยหิน ลำห้วยทองหลาง ลำห้วยหนองนาใจ ลำห้วยผา ลำห้วยสวนม่อน ลำห้วยวังไฮ ห้วยหนองป้อง ห้วยคลองตาวัง ห้วยสวนม่อน ห้วยเสียว หนองวังระเริง คลองกลางทุ่ง คลองหลุบจิว และบึงละหาน

แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น ได้แก่ อ่างเก็บน้ำขนาดกลาง คือ อ่างเก็บน้ำห้วยทองหลาง (อ่างเก็บน้ำชลประทาน) หมู่ที่ ๘ อ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก คือ อ่างเก็บน้ำห้วยหิน หมู่ที่ ๗ ฝายน้ำล้นตามแบบ มข.๒๗ จำนวน ๒ แห่ง คือ หมู่ที่ ๒ และ หมู่ที่ ๑๒ สระหนองมดแล้ง บ้านทุ่งสว่างพัฒนา หมู่ที่ ๙ สระหนองไผ่ บ้านหลุบจิว หมู่ที่ ๕

แหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค ได้แก่

บ่อบาดาลสาธารณะ จำนวน ๗ หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ ๕ หมู่ที่ ๗ หมู่ที่ ๘ หมู่ที่ ๙ หมู่ที่ ๑๔ หมู่ที่ ๑๕ และหมู่ที่ ๑๖

บ่อน้ำตื้นสาธารณะ จำนวน ๒ หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ ๔ และ หมู่ที่ ๙

ประปาหมู่บ้าน (ประปาบาดาล/ผิวดิน) จำนวน ๗ หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ ๕ หมู่ที่ ๗ หมู่ที่ ๘ หมู่ที่ ๙ หมู่ที่ ๑๔ หมู่ที่ ๑๕ และ หมู่ที่ ๑๖

ระบบประปา (การประปาส่วนภูมิภาค) จำนวน ๑๐ หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ ๑ หมู่ที่ ๒ หมู่ที่ ๓ หมู่ที่ ๔ หมู่ที่ ๖ หมู่ที่ ๑๐ หมู่ที่ ๑๑ หมู่ที่ ๑๒ หมู่ที่ ๑๓ และ หมู่ที่ ๑๗

แหล่งน้ำธรรมชาติ จำนวน ๘ หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ ๒ หมู่ที่ ๓ หมู่ที่ ๔ หมู่ที่ ๕ หมู่ที่ ๖ หมู่ที่ ๗ หมู่ที่ ๘ และ หมู่ที่ ๑๔

๒) ป่าไม้

ป่าสงวนแห่งชาติในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๖๐ (พ.ศ.๒๕๑๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๙ ตอนที่ ๑๓๓ หน้า ๑๘๑ เมื่อวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๑๕ ได้กำหนดป่าตาเนินในพื้นที่ตำบลตาเนิน ตำบลละหาน ตำบลหนองฉิม ตำบลหนองบัวใหญ่ ตำบลกุดน้ำใส ตำบลบ้านกอก ตำบลหนองบัวโคก และตำบลบ้านขาม

ป่าตาเนิน อยู่ในพื้นที่บ้านทุ่งสว่างพัฒนา หมู่ที่ ๘ และบ้านหนองไผ่ หมู่ที่ ๑๕ ตำบลบ้านกอก อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

๓) ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก

ทรัพยากรแหล่งน้ำ ประกอบด้วย แหล่งน้ำตามธรรมชาติ ดังนี้

ลำห้วยกอก ลำห้วยลำคันฉู ลำห้วยหิน ลำห้วยทองหลาง ลำห้วยหนองนาใจ ลำห้วยผา ลำห้วยสวนม่อน ลำห้วยวังโฮ ห้วยหนองป้อง ห้วยคลองตาวัง ห้วยสวนม่อน ห้วยเสี้ยว หนองวังระเริง คลองกลางทุ่ง คลองหลุบจิว และบึงละหาน

ขยะมูลฝอย ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก มีการให้บริการเก็บขนขยะมูลฝอย โดยมีการบริหารจัดการขยะมูลฝอยเอง ในการดำเนินการจัดเก็บขนขยะมูลฝอย จำนวน ๑๖ หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ ๒ หมู่ที่ ๓ หมู่ที่ ๔ หมู่ที่ ๕ หมู่ที่ ๖ หมู่ที่ ๗ หมู่ที่ ๘ หมู่ที่ ๙ หมู่ที่ ๑๐ หมู่ที่ ๑๑ หมู่ที่ ๑๒ หมู่ที่ ๑๓ หมู่ที่ ๑๔ หมู่ที่ ๑๕ หมู่ที่ ๑๖ และ หมู่ที่ ๑๗

ปริมาณขยะในการจัดเก็บ เฉลี่ย ๒๗.๘๔ ลูกบาศก์เมตรต่อเดือน

ด้านที่ ๗ ด้านสารสนเทศ

พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก มีการให้บริการโทรศัพท์ ครอบคลุมทุกพื้นที่ภายใต้การให้บริการ ของ บมจ.โทรคมนาคมแห่งชาติ (TOT)

มีการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ มีเครือข่ายครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมด โดยผู้ให้บริการ ได้แก่ AIS TRUE และ DTAC ในพื้นที่มีเสาสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่ ได้แก่ AIS จำนวน ๒ แห่ง และ TRUE จำนวน ๒ แห่ง ซึ่งสามารถเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตเพื่อใช้ในการติดต่อสื่อสารในช่องทางต่างๆ ได้อย่างทั่วถึง

๓.๒) จากสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนจากเวทีแกนนำชุมชนและยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาท้องถิ่น แยกเป็นประเด็นในแต่ละด้านเพื่อยกร่างธรรมนูญตำบล ได้ดังนี้

(๑) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

ภายในชุมชนมีปัญหาในด้านโครงสร้างพื้นฐาน โดยเฉพาะเส้นทางคมนาคมไม่สะดวก บางหมู่บ้านยังเป็นถนนลูกรัง ถนนในการขนส่งสินค้าเกษตรยังมีเส้นทางที่ใช้ในการสัญจรที่ยังมีความชำรุด เพราะมีรถบรรทุกขนาดใหญ่แล่นผ่านเป็นประจำ เพราะในเขตชุมชนมีฟาร์มขนาดใหญ่

เช่น ฟาร์มหมู ฟาร์มไก่ มีการขนส่งสัตว์และอาหารสัตว์และยังมีรถขนอ้อย^{๒๖} ระบบไฟฟ้ายังไม่ทั่วถึง เพราะบางครอบครัวมีครัวเรือนอยู่ห่างจากหมู่บ้าน^{๒๗} ระบบจราจร หรือการติดตั้งสัญญาณจราจร ยังไม่ทั่วถึง อย่างทางโค้งตามจุดต่างๆ หรือตามแยกหมู่บ้าน^{๒๘} แหล่งน้ำที่ใช้ในการอุปโภคบริโภค การทำการเกษตรยังไม่เพียงพอ เนื่องจากขาดแหล่งน้ำในการผลิต^{๒๙} ปัญหาน้ำท่วมซ้ำซากเนื่องจาก ขาดการบริหารจัดการแหล่งน้ำเพื่อใช้ในการระบายน้ำในยามฤดูน้ำหลาก^{๓๐}

จะเห็นได้ว่า สภาพปัญหาในด้านโครงสร้างพื้นฐาน พบปัญหาการคมนาคมในการสัญจร ยังไม่มีความสะดวกเท่าใดนัก โดยเฉพาะถนนที่เป็นสายหลักมีความชำรุดจาครถบรรทุก ทั้งจากการ ขนสินค้าเกษตร เช่น ระเบิดทุเรียน และรถขนส่งสัตว์และอาหารสัตว์ของฟาร์ม เช่น ฟาร์มหมู ฟาร์ม ไก่ เป็นต้น นอกจากนี้ ระบบไฟฟ้ายังไม่ทั่วถึง บางครัวเรือนที่อยู่ห่างไกลจากหมู่บ้านยังไม่มี การขยายเขตไฟฟ้าไปถึง นอกจากนี้ การติดตั้งระบบจราจรหรือติดตั้งสัญญาณจราจรตามจุดเสี่ยง จุด อันตราย ทางโค้งหรือตามแยกหมู่บ้าน ยังไม่ทั่วถึง ส่วนแหล่งน้ำเพื่อใช้ในการอุปโภคบริโภคยังไม่ เพียงพอต่อความต้องการทั้งในการอุปโภคบริโภคและแหล่งน้ำเพื่อทำการเกษตร และยังพบว่า เมื่อถึง ยามหน้าฝนหรือฤดูฝน บริเวณในที่ลุ่มเกิดสภาวะน้ำท่วมอยู่เป็นประจำไม่มีแหล่งรับน้ำเพื่อช่วยในการ ผันน้ำหรือระบายน้ำออก ซึ่งความต้องการของชุมชน จึงมีความต้องการแก้ปัญหาเส้นทางคมนาคมให้ มีการพัฒนาเส้นทางคมนาคมให้สัญจรได้อย่างสะดวก แก้ปัญหาเส้นทางชำรุดเสียหายจาครถบรรทุก ขนาดใหญ่ที่มีการบรรทุกเกินน้ำหนัก แก้ปัญหาระบบไฟฟ้า โดยการขยายระบบไฟฟ้าให้มีไฟฟ้าใช้ อย่างเพียงพอและทั่วถึง แก้ปัญหาอุบัติเหตุจากการจราจร โดยติดตั้งป้ายจราจร ตามจุดเสี่ยง จุด อันตราย ทางโค้งหรือตามแยกหมู่บ้าน

(๒) ด้านการเมือง

ภายในชุมชนมีปัญหาการบริหารจัดการของภาครัฐ มีขั้นตอนตามกฎหมาย ทำให้ การบริการประชาชนยังไม่คล่องตัวเท่าใดนัก^{๓๑} ช่องทางตรวจสอบการบริหารงานยังมีไม่มากนัก^{๓๒} การรับรู้ข่าวสารทางราชการยังไม่ทั่วถึง^{๓๓}

จะเห็นได้ว่า สภาพปัญหาในด้านการเมือง การบริหารจัดการภาครัฐมีขั้นตอนตาม กฎหมาย ทำให้การบริการประชาชนยังไม่คล่องตัวเท่าใดนัก ช่องทางในการตรวจสอบการ บริหารงานภาครัฐและช่องทางการรับรู้ข่าวสารของทางราชการยังไม่ทั่วถึง

(๓) ด้านเศรษฐกิจ

^{๒๖} ผู้ให้ข้อมูลลำดับที่ ๑๖ เมื่อวันที่ ๒๕ เดือนเมษายน ๒๕๖๖

^{๒๗} ผู้ให้ข้อมูลลำดับที่ ๘ เมื่อวันที่ ๒๕ เดือนเมษายน ๒๕๖๖

^{๒๘} ผู้ให้ข้อมูลลำดับที่ ๗ เมื่อวันที่ ๒๕ เดือนเมษายน ๒๕๖๖

^{๒๙} ผู้ให้ข้อมูลลำดับที่ ๔ เมื่อวันที่ ๒๕ เดือนเมษายน ๒๕๖๖

^{๓๐} ผู้ให้ข้อมูลลำดับที่ ๑๑ เมื่อวันที่ ๒๕ เดือนเมษายน ๒๕๖๖

^{๓๑} ผู้ให้ข้อมูลลำดับที่ ๑๓ เมื่อวันที่ ๒๕ เดือนเมษายน ๒๕๖๖

^{๓๒} ผู้ให้ข้อมูลลำดับที่ ๑๔ เมื่อวันที่ ๒๕ เดือนเมษายน ๒๕๖๖

^{๓๓} ผู้ให้ข้อมูลลำดับที่ ๖ เมื่อวันที่ ๒๕ เดือนเมษายน ๒๕๖๖

ภายในชุมชนมีปัญหาขาดแหล่งเงินทุนในการจัดตั้งกลุ่มอาชีพ^{๓๔} ไม่มีอาชีพเสริม นอกฤดูทำการเกษตร ทำให้ประชาชนขาดอาชีพเสริมเพิ่มรายได้^{๓๕}

จะเห็นได้ว่า สภาพปัญหาในด้านเศรษฐกิจ ประชาชนยังมีรายได้ที่ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต อันเนื่องมาจากขาดอาชีพเสริมหลังฤดูทำการเกษตร อีกทั้งตลาดรองรับผลิตภัณฑ์ชุมชนยังมีไม่มากนัก

(๔) ด้านสังคม

ภายในชุมชนมีปัญหาด้านการศึกษา เด็กในโรงเรียนยังขาดสื่อและอุปกรณ์การเรียนที่ทันสมัย^{๓๖} โดยเฉพาะการใช้อินเทอร์เน็ตที่มีสัญญาณต่ำ บางครั้งไม่สามารถเข้าใช้อินเทอร์เน็ตได้^{๓๗} ควรมีการส่งเสริมกิจกรรมประเพณีในเทศกาลต่างๆ^{๓๘}อยากให้มีการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น^{๓๙}

จะเห็นได้ว่า สภาพปัญหาในด้านสังคม ยังมีปัญหาอยู่หลายด้าน โดยเฉพาะด้านการศึกษา เด็กในโรงเรียนยังขาดสื่อและอุปกรณ์การเรียนที่ทันสมัย บางพื้นที่มีสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่มีสัญญาณต่ำ บางพื้นที่ไม่มีสัญญาณอินเทอร์เน็ต อีกทั้งกิจกรรม ประเพณีในเทศกาลต่างๆ ยังขาดการมีส่วนร่วมในชุมชน และการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นยังมีไม่มากนัก

(๕) ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

ภายในชุมชนมีปัญหาการลักเล็กขโมยน้อย^{๔๐}ปัญหายาเสพติด^{๔๑}ปัญหาเด็กแว้น^{๔๒} จะเห็นได้ว่า สภาพปัญหาในด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน พบปัญหาที่สำคัญคือ ปัญหายาเสพติด อันจะนำไปสู่ปัญหาการลักเล็กขโมยน้อย และปัญหาวัยรุ่นอื่นๆ เช่น ปัญหาเด็กแว้น เป็นต้น

(๖) ด้านสิ่งแวดล้อม

ภายในชุมชนมีปัญหาปัญหาการใช้สารเคมีภาคการเกษตร เช่น การใช้ยาปราบศัตรู

^{๓๔} ผู้ให้ข้อมูลลำดับที่ ๗ เมื่อวันที่ ๒๕ เดือนเมษายน ๒๕๖๖

^{๓๕} ผู้ให้ข้อมูลลำดับที่ ๑๒ เมื่อวันที่ ๒๕ เดือนเมษายน ๒๕๖๖

^{๓๖} ผู้ให้ข้อมูลลำดับที่ ๑๐ เมื่อวันที่ ๒๕ เดือนเมษายน ๒๕๖๖

^{๓๗} ผู้ให้ข้อมูลลำดับที่ ๘ เมื่อวันที่ ๒๕ เดือนเมษายน ๒๕๖๖

^{๓๘} ผู้ให้ข้อมูลลำดับที่ ๒๐ เมื่อวันที่ ๒๕ เดือนเมษายน ๒๕๖๖

^{๓๙} ผู้ให้ข้อมูลลำดับที่ ๒๓ เมื่อวันที่ ๒๕ เดือนเมษายน ๒๕๖๖

^{๔๐} ผู้ให้ข้อมูลลำดับที่ ๒๕ เมื่อวันที่ ๒๕ เดือนเมษายน ๒๕๖๖

^{๔๑} ผู้ให้ข้อมูลลำดับที่ ๘ เมื่อวันที่ ๒๕ เดือนเมษายน ๒๕๖๖

^{๔๒} ผู้ให้ข้อมูลลำดับที่ ๒๔ เมื่อวันที่ ๒๕ เดือนเมษายน ๒๕๖๖

พืชใกล้ที่อยู่อาศัยในชุมชน^{๔๓}ปัญหาขยะ เช่น การเผาขยะในหมู่บ้าน ปัญหาการทิ้งขยะไม่ถูกที่และยังมีการทิ้งขยะข้างทาง^{๔๔}ปัญหาป่าเสื่อมโทรมขาดการบำรุงรักษา^{๔๕} ปัญหาสิ่งแวดล้อมจากฟาร์มสัตว์ในพื้นที่^{๔๖}ปัญหาวัชพืชในแหล่งน้ำสาธารณะ^{๔๗}แหล่งน้ำตื้นเขิน

จะเห็นได้ว่า สภาพปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม พบปัญหาที่สำคัญ ภายในชุมชนมี ปัญหาปัญหาการใช้สารเคมีภาคการเกษตร เช่น การใช้ยาปราบศัตรูพืชใกล้ที่อยู่อาศัยในชุมชน ปัญหาการจัดการขยะ เช่น การเผาขยะในหมู่บ้าน ปัญหาการทิ้งขยะไม่ถูกที่และยังมีการทิ้งขยะข้างทาง ปัญหาป่าเสื่อมโทรมขาดการบำรุงรักษา ปัญหาสิ่งแวดล้อมจากฟาร์มสัตว์ในพื้นที่เกิดสภาวะแวดล้อมที่เป็นมลพิษ ปัญหาวัชพืชในแหล่งน้ำสาธารณะและปัญหาตื้นเขิน

(๗) ด้านสารสนเทศ

ภายในชุมชนมีปัญหาในด้านการจัดการข้อมูลชุมชน^{๔๘} การเข้าถึงช่องทาง ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล^{๔๙}

จะเห็นได้ว่า สภาพปัญหาด้านสารสนเทศ พบปัญหาการจัดการข้อมูลตำบลที่ยังไม่ครอบคลุมมากนัก การเข้าถึงข้อมูลพื้นฐานและการดำเนินงานต่างๆขององค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่ครอบคลุมให้เห็นชัดเจน เช่น การจัดทำโครงการต่างๆยังมีการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานยังไม่ทั่วถึง

^{๔๓} ผู้ให้ข้อมูลลำดับที่ ๑๕ เมื่อวันที่ ๒๕ เดือนเมษายน ๒๕๖๖

^{๔๔} ผู้ให้ข้อมูลลำดับที่ ๑๐ เมื่อวันที่ ๒๕ เดือนเมษายน ๒๕๖๖

^{๔๕} ผู้ให้ข้อมูลลำดับที่ ๑๖ เมื่อวันที่ ๒๕ เดือนเมษายน ๒๕๖๖

^{๔๖} ผู้ให้ข้อมูลลำดับที่ ๑๙ เมื่อวันที่ ๒๕ เดือนเมษายน ๒๕๖๖

^{๔๗} ผู้ให้ข้อมูลลำดับที่ ๓๐ เมื่อวันที่ ๒๕ เดือนเมษายน ๒๕๖๖

^{๔๘} ผู้ให้ข้อมูลลำดับที่ ๒๒ เมื่อวันที่ ๒๕ เดือนเมษายน ๒๕๖๖

^{๔๙} ผู้ให้ข้อมูลลำดับที่ ๑๘ เมื่อวันที่ ๒๕ เดือนเมษายน ๒๕๖๖

ภาพประกอบที่ ๓๔ การวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของชุมชน

๔) กำหนดประเด็นในการยกร่างธรรมนูญตำบล

การจัดทำธรรมนูญตำบล ควรมีการกำหนดประเด็นเพื่อให้สอดคล้องกันตาม ยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาท้องถิ่น เพื่อเป็นการแก้ปัญหา ความต้องการ ของประชาชนและเป็นการพัฒนาท้องถิ่นให้เป็นทิศทางเดียวกัน ซึ่งปัญหาและความต้องการตาม ยุทธศาสตร์องค์การบริหารส่วนตำบล คือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการส่งเสริมและพัฒนา การศึกษา ศาสนา ประเพณีและวัฒนธรรม ด้านส่งเสริมการท่องเที่ยว ด้านสังคม ด้านการพัฒนา

เศรษฐกิจ ด้านการบริหารจัดการ และด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม^{๕๐} อย่างมุ่งให้เห็นความสำคัญและมีการพัฒนาชีวิตของผู้สูงอายุ รวมถึงประชาชนชาวบ้าน และการส่งเสริมกลุ่มเยาวชนในตำบล^{๕๑}

จะเห็นได้ว่า เพื่อให้มีความสอดคล้องกับการพัฒนาท้องถิ่นภายใต้การบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล จึงควรมีการคำนึงถึงยุทธศาสตร์ในการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการส่งเสริมและพัฒนาการศึกษา ศาสนา ประเพณี และวัฒนธรรม ด้านส่งเสริมการท่องเที่ยว ด้านสังคม ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ ด้านการบริหารจัดการ และด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๕) กำหนดแนวทางการยกร่างธรรมนูญตำบล

จากการเสนอปัญหาและความต้องการของประชาชน กลุ่มแกนนำชุมชน ได้เสนอปัญหาชุมชนเพื่อกำหนดแนวทางการจัดทำธรรมนูญตำบล โดยมีผู้ให้ความสำคัญในการจัดทำธรรมนูญร่วมกันนั้นเพื่อให้เกิดการพัฒนาาร่วมกัน^{๕๒} การจัดทำธรรมนูญตำบลจะต้องอาศัยความร่วมมือและสร้างความเข้าใจให้กับชุมชน^{๕๓} แกนนำในชุมชนมีส่วนสำคัญในการชี้แจงให้ประชาชนรับทราบในการจัดทำธรรมนูญตำบล^{๕๔} การจัดทำธรรมนูญตำบลทำให้เกิดความสงบสุขในชุมชน เพราะเป็นการตั้งกฎ กติกาให้คนในชุมชนปฏิบัติตาม^{๕๕} ควรมีการประชุมในแต่ละหมู่บ้านเพื่อให้คนในชุมชนได้เข้าใจและมีส่วนร่วมในการตั้งกฎกติกาในชุมชน^{๕๖}

^{๕๐} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลลำดับที่ ๘ เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๖

^{๕๑} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลลำดับที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๖

^{๕๒} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลลำดับที่ ๓ เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๖

^{๕๓} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลลำดับที่ ๔ เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๖

^{๕๔} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลลำดับที่ ๒ เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๖

^{๕๕} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลลำดับที่ ๗ เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๖

^{๕๖} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลลำดับที่ ๕ เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๖

ภาพประกอบที่ ๓๕ กำหนดแนวทางการจัดทำธรรมนูญตำบลร่วมกันของคนในชุมชน

จะเห็นได้ว่า ในการพัฒนาธรรมนูญตำบลนั้น ควรมีการศึกษาและทำความเข้าใจกับบริบทชุมชน โดยเฉพาะการสร้างทำความเข้าใจกับชุมชน การวิเคราะห์ชุมชนในมิติต่างๆ ค้นหาปัญหาและความต้องการของชุมชน เพื่อให้เกิดการแก้ปัญหาาร่วมกัน นำไปสู่การตั้งกฎ กติกาในชุมชน การสร้างความเข้าใจในชุมชนเพื่อให้เกิดความร่วมมือในการเคารพ กฎ กติกาที่มีร่วมกันในชุมชนและเพื่อให้เกิดการยอมรับและปฏิบัติตามมติของชุมชน โดยมีการประชาคมในแต่ละหมู่บ้านเพื่อให้คนในชุมชนได้เข้าใจและมีส่วนร่วมในการตั้งกฎ กติกาในชุมชน จึงควรมีการจัดคณะกรรมการเพื่อยกร่างธรรมนูญตำบล

๖) การจัดทำบันทึกข้อตกลงร่วมกัน

ในการพัฒนาธรรมนูญตำบลอันจะก่อให้เกิดผลดีต่อประชาชนในพื้นที่เพื่อสร้างกฎ กติการ่วมกัน จึงต้องอาศัยการมีส่วนร่วมในหลายฝ่าย ดังมีผู้เสนอ ดังนี้

การพัฒนาธรรมนูญตำบลนั้น จำเป็นจะต้องได้รับความร่วมมือกันในการพัฒนา เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมและเกิดการขับเคลื่อนร่วมกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งระหว่างผู้นำฝ่ายปกครอง และผู้นำฝ่ายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการร่วมกันพัฒนาท้องถิ่น เนื่องจากการทำงานในพื้นที่ ผู้นำชุมชนที่เป็นแกนนำสำคัญ ประกอบด้วย ผู้นำฝ่ายท้องที่และฝ่ายท้องถิ่น จึงควรมีการจัดทำบันทึกข้อตกลงร่วมกันระหว่างผู้นำฝ่ายท้องที่และฝ่ายท้องถิ่น และช่วยกันขับเคลื่อนการพัฒนาท้องถิ่นในทุกด้าน^{๕๗}

^{๕๗} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลลำดับที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๖

จะเห็นได้ว่า การขับเคลื่อนการดำเนินงานในท้องถิ่น จำเป็นจะต้องอาศัยความร่วมมือกันทุกฝ่าย ซึ่งแกนนำในชุมชนมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน การพัฒนาธรรมาวุฒิตำบลจึงเป็นความร่วมมือกันของทุกภาคส่วน ซึ่งการจัดทำบ้านที่ก่อกองร่วมกันระหว่างผู้นำฝ่ายท้องถิ่นและฝ่ายท้องถิ่น จะช่วยในการขับเคลื่อนการพัฒนาท้องถิ่นในทุกด้าน

ภาพประกอบที่ ๓๖ แกนนำชุมชนจัดทำบ้านที่ก่อกองร่วมกันในการพัฒนาธรรมาวุฒิตำบล

๗) การยกร่างธรรมาวุฒิตำบล

การจัดทำร่างธรรมาวุฒิตำบล เพื่อใช้เป็นกฎ กติกาในการอยู่ร่วมกันให้ท้องถิ่นเกิดการพัฒนาศูนย์ชุมชนเกิดความสงบสุขนั้น ควรมีการนำเสนอต่อประชาชนทุกหมู่บ้าน เพื่อให้ประชาชนมีความเห็นพ้องต้องกันในข้อปฏิบัติหรือ กฎ กติกา ในการอยู่ร่วมกัน^{๕๘} เห็นควรให้มีการตั้งคณะกรรมการยกร่างธรรมาวุฒิตำบล โดยมีผู้บริหาร ข้าราชการและผู้นำชุมชนร่วมเป็นคณะกรรมการ^{๕๙}

การยกร่างธรรมาวุฒิตำบล ซึ่งจำเป็นจะต้องได้มีการสอบถามความคิดเห็นของประชาชนในแต่ละหมู่บ้าน เพื่อให้ชุมชนได้เข้าใจในการจัดทำธรรมาวุฒิตำบล เห็นประโยชน์ในการตั้งกฎ กติการ่วมกัน ซึ่งจะก่อให้เกิดการพัฒนาท้องถิ่นและเกิดความสงบสุขขึ้นในชุมชน จึงควรคัดเลือกคณะกรรมการในการยกร่างธรรมาวุฒิตำบล ประกอบด้วย

นายกองค์การบริหารส่วนตำบล	ประธานกรรมการ
รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล	กรรมการ
เลขาธิการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล	กรรมการ

^{๕๘} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลลำดับที่ ๙ เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๖

^{๕๙} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลลำดับที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๖

ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล	กรรมการ
สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล	กรรมการ
กำนันตำบลบ้านกอก	กรรมการ
ผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่บ้าน	กรรมการ
หัวหน้าสำนักปลัด	กรรมการ
ผู้อำนวยการกองสวัสดิการสังคม	กรรมการ
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล	กรรมการและเลขานุการ
รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ฯ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มีหน้าที่ สรุประเด็นปัญหาและความต้องการจากชุมชน พร้อมทั้งกำหนดประเด็นธรรมนูญตำบลเพื่อใช้เป็นแนวทางร่างธรรมนูญตำบล ซึ่งคณะกรรมการได้ร่วมกันร่างธรรมนูญ ดังนี้

ร่างธรรมนูญตำบลบ้านกอก

“ชุมชนบ้านกอกอยู่ดีมีสุขตามวิถีประชาธิปไตยชุมชน”

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔๓ บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิ

(๑) อนุรักษ์ ฟื้นฟู หรือส่งเสริมภูมิปัญญา ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และจารีตประเพณีอันดีงามทั้งของท้องถิ่นและของชาติ

(๒) จัดการ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืนตามวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ

(๓) เข้าชื่อกันเพื่อเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐให้ดำเนินการใดอันจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนหรือชุมชน หรืองดเว้นการดำเนินการใดอันจะกระทบต่อความเป็นอยู่อย่างสงบสุขของประชาชนหรือชุมชนและได้รับแจ้งผลการพิจารณาโดยรวดเร็ว ทั้งนี้ หน่วยงานของรัฐต้องพิจารณาข้อเสนอแนะนั้น โดยให้ประชาชนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพิจารณาด้วยตามวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ

(๔) จัดให้มีระบบสวัสดิการของชุมชน

สิทธิของบุคคลและชุมชนตามวรรคหนึ่ง หมายความว่ารวมถึงสิทธิที่จะร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือรัฐในการดำเนินการดังกล่าวด้วย

ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ได้ตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องดังกล่าว จึงได้ร่วมมือกับภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนร่วมใจกันจัดทำ “ธรรมนูญประชาธิปไตยชุมชนบ้านกอก ขึ้น” จึงกำหนดข้อตกลงไว้ ดังนี้

ข้อ ๑ ธรรมนูญนี้เรียกว่า “ธรรมนูญประชาธิปไตยชุมชนบ้านกอก พ.ศ.....”

ข้อ ๒ การประกาศใช้ธรรมนูญประชาธิปไตยชุมชนบ้านกอก ให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่..... เป็นต้นไป

นิยามศัพท์

ข้อ ๓ ในธรรมนูญนี้

“การมีส่วนร่วม” หมายความว่า การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมใด ๆ ในลักษณะของการร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการ ร่วมรับประโยชน์ร่วม ติดตามประเมินผลและตรวจสอบ

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานอื่นของรัฐ

“เศรษฐกิจพอเพียง” หมายความว่า แนวการดำรงชีวิตและปฏิบัติตนของประชาชนในระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับประเทศ โดยดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และจะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้ จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ ให้มีจิตสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์ และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญา และความรอบคอบเพื่อให้สมดุล และพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวางทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

“ธรรมาภิบาล” หมายความว่า คุณลักษณะของการบริหารหรือการปกครองเพื่อให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจ มีคุณภาพและเกิดความคุ้มค่า ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น มีการปรับปรุงภารกิจให้ทันต่อสถานการณ์ ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวก ตอบสนองความต้องการของประชาชน และมีการประเมินผลการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ การดำเนินการตามหลักธรรมาภิบาล ต้องยึดหลักการมีส่วนร่วม หลักความโปร่งใส หลักความรับผิดชอบและตรวจสอบได้ หลักประสิทธิภาพและประสิทธิผล และหลักนิติธรรม

“ธรรมนูญประชาธิปไตยชุมชนบ้านกอก” หมายความว่า กติการ่วม ข้อตกลงร่วมของคนในตำบลบ้านกอกที่เกิดจากปัญหาและความต้องการ สำนึกของคนในตำบลและสามารถกำหนดเป้าหมายตามวิถีชีวิตชุมชน การ บูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานของรัฐและชุมชน เพื่อสร้างความอยู่ดีกินดีและความสงบเรียบร้อยในชุมชน

หมวด ๑

ปรัชญาและแนวคิด

ข้อ ๔ ทุกภาคส่วนและประชาชนตำบลบ้านกอก มีหน้าที่ร่วมกันในการขับเคลื่อนดำเนินงานพัฒนาธรรมาภิบาลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน เพื่อให้เกิดการพัฒนาท้องถิ่นแบบมีส่วนร่วม รวมถึงการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้เกิดความเชื่อมโยง และสัมพันธ์ภาพที่ดีให้เกิดขึ้นระหว่างชุมชน ทำให้เกิดชุมชนเข้มแข็งและพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน สืบไป

ข้อ ๕ การพัฒนาธรรมาภิบาลเป็นกรอบแนวทางในการกำหนดทิศทางการพัฒนาในระดับตำบล นับว่าเป็นการส่งเสริมให้เกิดความเป็นประชาธิปไตยชุมชน เปิดโอกาสให้ทุกคนในชุมชนได้ร่วมมือกันพัฒนาชุมชนตำบลของตนเองให้มีความเจริญก้าวหน้าต่อไปอย่างมีส่วนร่วม

ข้อ ๖ เป้าหมายธรรมาภิบาลตำบล คือ เพื่อให้ชุมชนเกิดการพัฒนาท้องถิ่นอย่างมีส่วนร่วม บนแนวคิด “ชุมชนบ้านกอกอยู่ดีมีสุขตามวิถีประชาธิปไตยชุมชน”

หมวดที่ ๒

ชุมชนบ้านกอกพัฒนาท้องถิ่นแบบมีส่วนร่วม

ข้อ ๘ ประชาชนเข้าร่วมแสดงความคิดเห็นในเวทีประชาคม ร้อยละ ๗๐ ของครัวเรือน

ข้อ ๙ ประชาชนมีการใช้สิทธิ์ออกเสียงเลือกตั้ง โดยไม่ซื้อสิทธิ์ ไม่ขายเสียง

ข้อ ๑๐ ประชาชนร่วมกันในการดำเนินกิจกรรมต่างๆภายในหมู่บ้านและตำบล

ข้อ ๑๑ ประชาชนร่วมตรวจสอบการดำเนินงานต่างๆภายในหมู่บ้านและตำบล

ข้อ ๑๒ ประชาชนร่วมเสนอปัญหาและความต้องการพัฒนาท้องถิ่น

หมวดที่ ๓

ชุมชนบ้านกอกอยู่อย่างมีคุณภาพชีวิตที่ดีมีความอบอุ่น

ข้อ ๑๓ ชุมชนมีการดูแลเด็กเล็กร่วมกันเพื่อให้เด็กมีความปลอดภัย

ข้อ ๑๔ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอกมีกิจกรรมการออกกำลังกายและสนับสนุนอุปกรณ์ออกกำลังกายภายในชุมชน

ข้อ ๑๕ หญิงตั้งครรภ์ได้รับการดูแลด้านสุขภาพจากครอบครัวและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๑๖ ชุมชนมีการดูแลผู้สูงอายุทั้งทางร่างกาย จิตใจและสังคม เพื่อให้ผู้สูงอายุมีความอบอุ่น

ข้อ ๑๗ ชุมชนมีการรณรงค์งดการดื่มแอลกอฮอล์ในวันพระและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

ข้อ ๑๘ ภายในชุมชนห้ามขับซี้ด้วยความเร็วและก่อให้เกิดเสียงดังในชุมชน

ข้อ ๑๙ ภายในชุมชนไม่เสพและไม่ขายยาเสพติดให้โทษ

หมวดที่ ๔

ชุมชนบ้านกอกมีเศรษฐกิจที่ได้อย่างพอเพียง

- ข้อ ๒๐ ภายในชุมชนมีการสร้างผลิตภัณฑ์ชุมชน และส่งเสริมการจำหน่ายสินค้า
- ข้อ ๒๑ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอกมีการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพในชุมชน
- ข้อ ๒๒ ภายในชุมชนมีศูนย์เรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในตำบลและหมู่บ้าน
- ข้อ ๒๓ ประชาชนมีการจัดทำบัญชีครัวเรือนทุกครัวเรือนทุกหมู่บ้าน
- ข้อ ๒๔ ภายในชุมชนมีการปลูกผักสวนครัวปลอดสารพิษเพื่อลดรายจ่ายครัวเรือน

หมวดที่ ๕

ชุมชนบ้านกอกสังคมมีความปลอดภัย

- ข้อ ๒๕ ภายในชุมชนร่วมกันอนุรักษ์ประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่น
- ข้อ ๒๖ ภายในชุมชนร่วมกันทำนุบำรุงศาสนาและศาสนสถาน
- ข้อ ๒๗ ภายในชุมชนช่วยกันรักษาทรัพย์สินที่เป็นสาธารณะ
- ข้อ ๒๘ ภายในชุมชนมีการตั้งด่านชุมชนเพื่อเฝ้าระวังอุบัติเหตุในช่วงเทศกาล
- ข้อ ๒๙ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอกติดตั้งป้ายจราจร ตามจุดเสี่ยง จุดอันตราย ทางโค้งหรือ ตามแยกหมู่บ้าน
- ข้อ ๓๐ ภายในชุมชนห้ามรถบรรทุกที่มีการบรรทุกเกินขนาดที่กฎหมายกำหนดผ่านเส้นทางจราจร

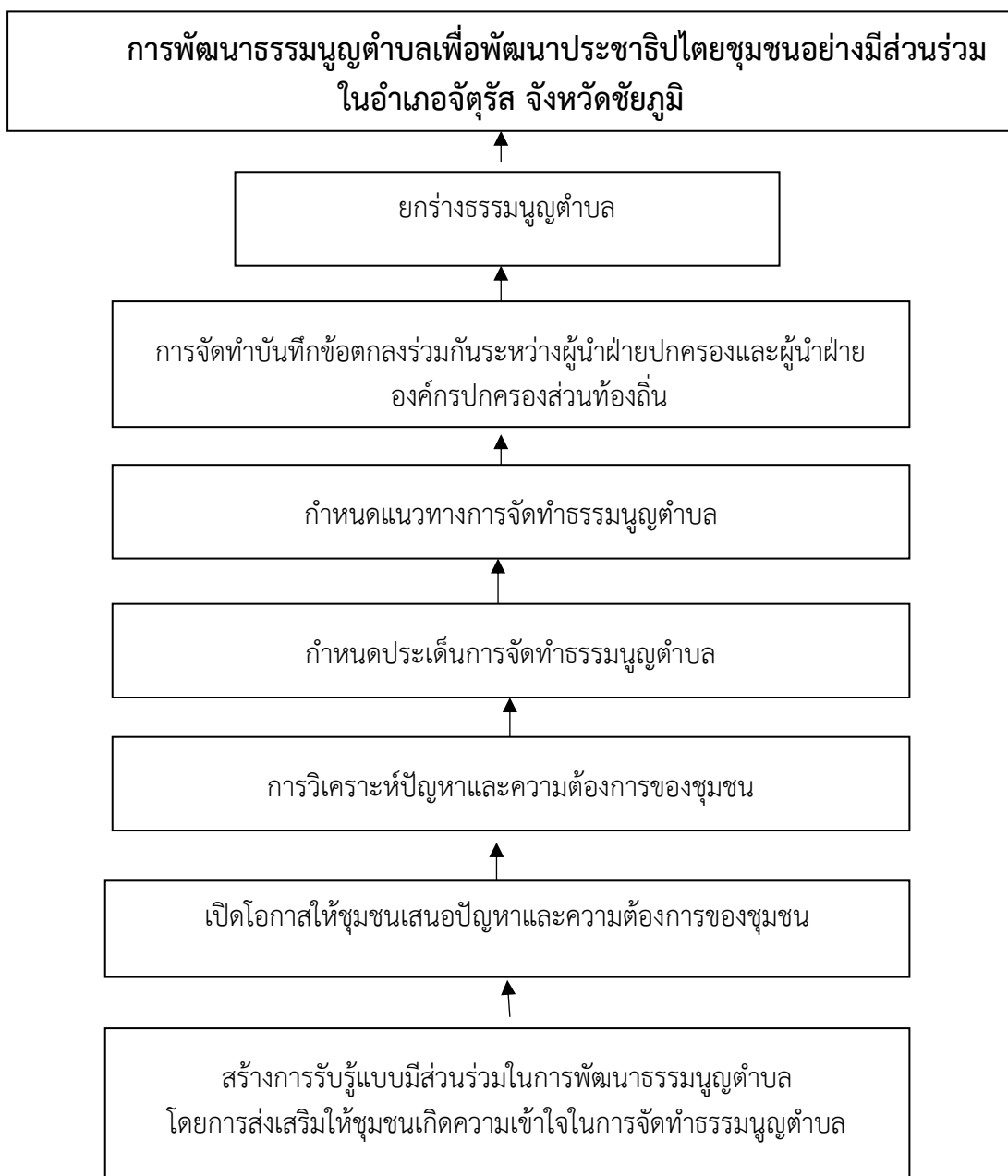
หมวดที่ ๖

ชุมชนบ้านกอกสิ่งแวดล้อมดีมีการรักษาระบบนิเวศน์

- ข้อ ๓๑ ชุมชนมีการคัดแยกขยะก่อนทิ้ง ตามหลัก ๓ R คือ Reduse Reuse Recycle
- ข้อ ๓๒ ชุมชนมีการคัดแยกขยะอินทรีย์/ขยะเปียกในครัวเรือน
- ข้อ ๓๓ ชุมชนไม่ทิ้งขยะในที่สาธารณะ
- ข้อ ๓๔ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอกมีการกำจัดขยะที่ถูกหลักสุขาภิบาล
- ข้อ ๓๕ ชุมชนไม่เผาฟางข้าว ไม่เผาอ้อย เพื่อลดปัญหาหมอกควัน
- ข้อ ๓๖ ชุมชนไม่ตัดไม้ในป่าชุมชนและช่วยกันดูแลป่า
- ข้อ ๓๗ ชุมชนช่วยกันอนุรักษ์ระบบนิเวศน์ในบริเวณบึงสาธารณะและรักษาแหล่งน้ำให้สะอาด

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๓๘ การแก้ไขเพิ่มเติมธรรมนูญธรรมนูญประชาธิปไตยชุมชนบ้านกอก ฉบับนี้ ต้องยึดหลักเหตุผล ความจำเป็น และประโยชน์ที่จะเกิดแก่คนในตำบลบ้านกอก การดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมธรรมนูญประชาธิปไตยชุมชนบ้านกอก ฉบับนี้ โดยประชาชนตำบลบ้านกอก ไม่น้อยกว่า ๑๐๐ คน ของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งร่วมกันเสนอชื่อต่อประธานคณะกรรมการธรรมนูญประชาธิปไตยชุมชนบ้านกอก เพื่อขอแก้ไขเพิ่มเติม ต้องผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการธรรมนูญประชาธิปไตยชุมชนบ้านกอก และต้องแจ้งวาระดังกล่าวแก่สาธารณะทราบก่อนการจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน มติการแก้ไขเพิ่มเติมต้องมีผู้เห็นชอบไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของผู้เข้าร่วมเวที ดังกล่าว

ภาพประกอบที่ ๓๗ กระบวนการพัฒนาธรรมนูญตำบล

๔.๓ การพัฒนาเครือข่ายการจัดการเรียนรู้และสารสนเทศธรรมาณูญตำบลเพื่อขับเคลื่อนประชาธิปไตยชุมชน ในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ในการพัฒนาเครือข่ายการจัดการเรียนรู้และสารสนเทศธรรมาณูญตำบลเพื่อขับเคลื่อนประชาธิปไตยชุมชน ในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ มีประเด็นดังนี้

การจัดทำธรรมาณูญตำบลจะต้องมีการสร้างเครือข่ายไปยังหน่วยงานและภาคส่วนในพื้นที่^{๖๐} การพัฒนาทางด้านการศึกษามีการประสานงานระหว่างโรงเรียนและชุมชน^{๖๑} หน่วยงานในพื้นที่ในการดูแลสุขภาพ คือ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ เป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีความสำคัญในชุมชนและ อสม. ที่เป็นผู้ประสานในชุมชน^{๖๒} สถานที่ที่สำคัญสำหรับการสร้างความร่วมมือที่ดีให้ชุมชนมีส่วนร่วม คือ วัด เพราะส่วนใหญ่ชุมชนจะมีความเคารพนับถือพระสงฆ์และวัดเป็นที่พึ่งทางจิตใจ^{๖๓} สำหรับศูนย์การเรียนรู้ธรรมาณูญตำบล ควรจัดตั้งศูนย์ที่องค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อเป็นจุดศูนย์กลางในการประสานงานและจัดการข้อมูลสารสนเทศ เพื่อให้อำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการติดต่อขอใช้บริการ โดยมีการบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชน^{๖๔}

ดังนั้น จะเห็นได้ว่า การพัฒนาธรรมาณูญตำบลเพื่อขับเคลื่อนประชาธิปไตยชุมชน นั้น ทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคประชาชนและหน่วยงานต่างๆ โดยมีการบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชน และจะต้องมีการบูรณาการร่วมกันจึงจะก่อให้เกิดความเข้มแข็งในชุมชนและประสบความสำเร็จในการดำเนินงานด้านต่างๆ ดังนี้

- ๑) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นับเป็นหน่วยงานกลางในการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานและชุมชน เพื่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างกัน
- ๒) ชุมชนภายในตำบล จะเห็นได้ว่าชุมชนเป็นหัวใจหลักในการที่จะส่งเสริมให้เกิดกิจกรรมต่างๆ ให้ประสบความสำเร็จ โดยเฉพาะผู้นำหรือตัวแทน อันจะก่อให้เกิดการประสาน ความร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานภายนอกและภายในชุมชน
- ๓) สถานศึกษาหรือโรงเรียน รวมทั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นส่วนสำคัญในการกล่อมเกล่าเด็กให้เป็นคนดีในสังคม จึงจำเป็นที่จะต้องประสานงานเป็นเครือข่ายเพื่อการพัฒนา
- ๔) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพหรือ รพ.สต. เป็นหน่วยงานที่ดูแลสุขภาพของคนใน

^{๖๐} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลลำดับที่ ๒ เมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๖๖

^{๖๑} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลลำดับที่ ๗ เมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๖๖

^{๖๒} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลลำดับที่ ๔ เมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๖๖

^{๖๓} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลลำดับที่ ๘ เมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๖๖

^{๖๔} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลลำดับที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๖๖

ชุมชน โดยมีบุคลากรที่สำคัญ ได้แก่ อสม. จะเป็นผู้ช่วยเหลือด้านสุขภาพในชุมชน นับเป็นส่วนหนึ่งที่จะก่อให้เกิดการขับเคลื่อนในชุมชนได้โดยง่าย

๕) ศาสนสถานหรือวัด นับได้ว่าวัดหรือพระสงฆ์มีบทบาทสำคัญในชุมชน โดยเฉพาะทางศาสนพิธีต่างๆ ย่อมอยู่ในวิถีชีวิตของคนในชุมชน จึงต้องอาศัยความศรัทธาและที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจในการสร้างความร่วมมือในชุมชน

บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ
เพื่อดำเนินงาน “พัฒนาธรรมนุญเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน”
ระหว่าง
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และชุมชน ให้เกิดการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

.....

บันทึกข้อตกลงความร่วมมือฉบับนี้ทำขึ้น เมื่อวันที่ ๒๑ เดือน เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๖ ณ องค์กรบริหารส่วนตำบลบ้านกอก ระหว่าง

องค์กรบริหารส่วนตำบลบ้านกอก โดย นายสมพงษ์ มิวรักษา
สภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก โดย นางแสงจันทร์ สีนแดง
ชมรมกำนันผู้ใหญ่บ้านตำบลบ้านกอก โดย นายชาญชัย เอี่ยมสำอาด

ซึ่งต่อไปในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือนี้เรียกว่า “ภาคความร่วมมือ” ได้ตกลงทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินงานพัฒนาธรรมนุญเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนที่ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม เพื่อให้เกิดการพัฒนาท้องถิ่นแบบมีส่วนร่วม รวมถึงการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้เกิดความเชื่อมโยง และสัมพันธ์ภาพที่ดีให้เกิดขึ้นระหว่างชุมชน ทำให้เกิดชุมชนเข้มแข็งและพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน สืบไป

๑. ขอบเขตของบันทึกข้อตกลงความร่วมมือการดำเนินงานพัฒนาธรรมนุญเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน

ภาคีความร่วมมือตกลงกันดำเนินดำเนินงานพัฒนาธรรมนุญเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน ดังนี้

- ๑) ส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินดำเนินงานพัฒนาธรรมนุญเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน โดยการประชาสัมพันธ์และผลักดันการสร้างภาคีเครือข่ายการมีส่วนร่วมด้านการพัฒนาพื้นที่ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านสารสนเทศ
- ๒) ดำเนินโครงการ/กิจกรรมการพัฒนาท้องถิ่นในด้านต่างๆ
- ๓) นำผลการดำเนินงานพัฒนาธรรมนุญเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน ไปใช้ประโยชน์ โดยการประชาสัมพันธ์เผยแพร่การพัฒนาธรรมนุญเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนและการพัฒนาท้องถิ่น

๒. ระยะเวลาความร่วมมือ

บันทึกข้อตกลงความร่วมมือนี้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ลงนามฯ เป็นต้นไป ภาคีความร่วมมืออาจตกลงกันเป็นหนังสือเพื่อยุติความร่วมมือการดำเนินงานฯ ภายใต้ข้อตกลงนี้ได้ โดยความเห็นชอบของภาคีความร่วมมือทุกฝ่าย

สิทธิออกเลิกความร่วมมือ ให้ทำหนังสือเป็นลายลักษณ์อักษรแจ้งแก่ภาคีความร่วมมือทุกฝ่ายทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเก้าสิบวัน จึงจะมีสิทธิออกเลิกบันทึกข้อตกลงความร่วมมือได้

/๓.การแก้ไข

ภาพประกอบที่ ๓๘ บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ

๓. การแก้ไขเปลี่ยนแปลงบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ

การปรับปรุง เปลี่ยนแปลง แก้ไข และหรือเพิ่มเติมบันทึกข้อตกลงความร่วมมือนี้จะต้องได้รับความยินยอมจากภาคีความร่วมมือทุกฝ่าย ทั้งนี้ ให้จัดทำเป็นลายลักษณ์อักษรให้ภาคีความร่วมมือทุกฝ่ายทราบและเห็นชอบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเก้าสิบวัน โดยจัดทำเป็นบันทึกแก้ไขเพิ่มเติมแนบท้ายข้อความตกลงความร่วมมือฉบับนี้ และให้ถือว่าการแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของบันทึกข้อตกลงความร่วมมือนี้

๔. การแก้ไขปัญหา

หากเกิดปัญหาหรือข้อขัดข้องในการปฏิบัติตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือฉบับนี้ ภาคีความร่วมมือทุกฝ่ายจะร่วมพิจารณาหาแนวทางเพื่อให้ได้ข้อยุติโดยเร็ว

บันทึกข้อตกลงความร่วมมือฉบับนี้ทำขึ้น จำนวน ๓ ฉบับ มีความถูกต้องตรงกัน ภาคีความร่วมมือทุกฝ่ายได้อ่าน และเข้าใจข้อความโดยละเอียดแล้ว จึงได้ลงลายมือชื่อพร้อมประทับตรา (ถ้ามี) ไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยาน และให้ภาคีความร่วมมือทุกฝ่ายเก็บไว้เป็นหลักฐานฝ่ายละฉบับ

(ลงชื่อ).....

(นายสมพงษ์ มิวริชชา)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก

(ลงชื่อ).....

(นางแสงจันทร์ สีแดง)

ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก

(ลงชื่อ).....

(นายชาญชัย เอี่ยมสำอางค์)

กำนันตำบลบ้านกอก

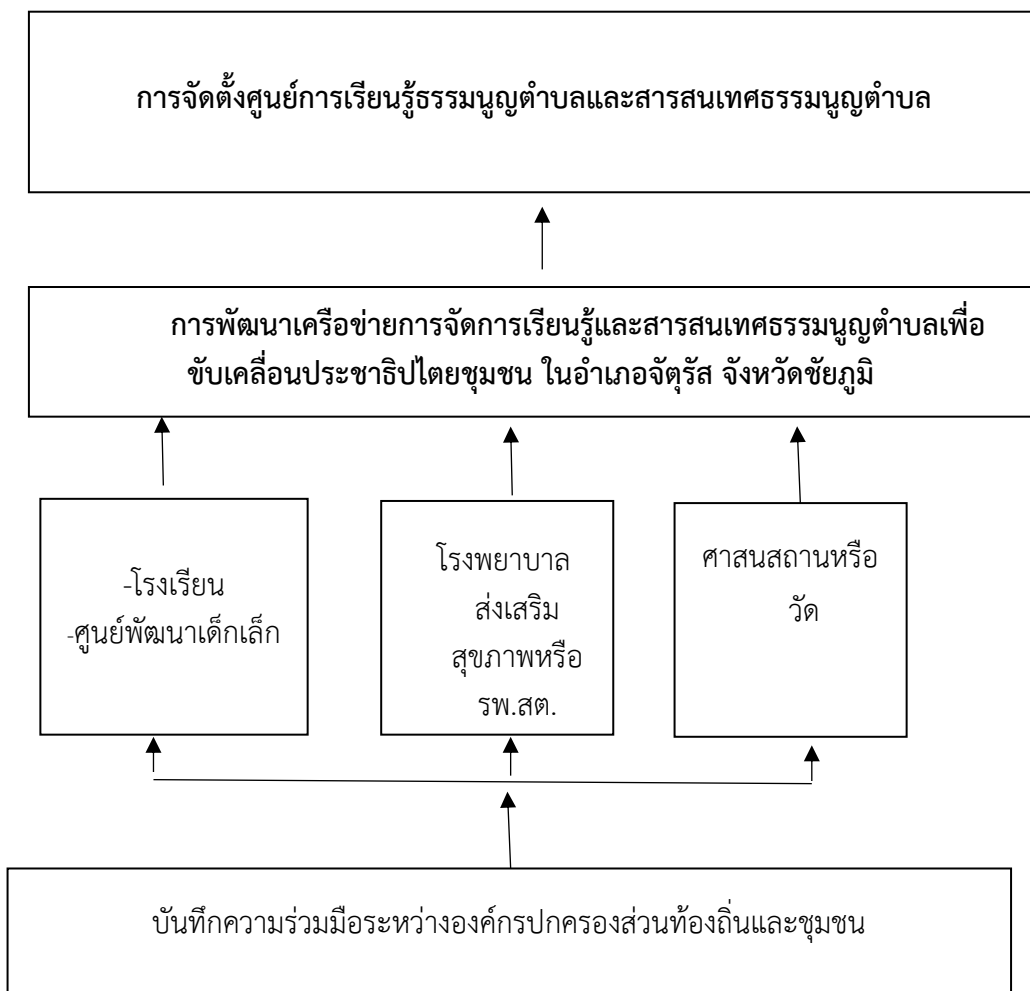
(ลงชื่อ)..... พยาน

(ดร.สุนทร รัตนพิชิต)

หัวหน้าโครงการวิจัย “การพัฒนาธรรมนุญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน
ในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ”

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ผู้วิจัยได้สรุปเป็นแผนภาพแสดงการพัฒนาเครือข่ายการจัดการเรียนรู้และสารสนเทศ
 ธรรมนูญตำบลเพื่อขับเคลื่อนประชาธิปไตยชุมชน ในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ได้ดังนี้

ภาพประกอบที่ ๔๐ การพัฒนาเครือข่ายการจัดการเรียนรู้และสารสนเทศธรรมนูญตำบล

๔.๔ องค์ความรู้ที่ได้จากงานวิจัย

องค์ความรู้ใหม่จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจตุรัสจังหวัดชัยภูมิ” สามารถสรุปได้เป็นประเด็น ดังนี้

๔.๔.๑ การพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนอย่างมีส่วนร่วมในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ มีกระบวนการ ดังนี้

๑) สร้างการรับรู้แบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาธรรมนูญตำบล โดยการส่งเสริมให้ชุมชนเกิดความเข้าใจในการจัดทำธรรมนูญตำบล การจัดทำธรรมนูญตำบล เป็นการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดูแลชุมชนร่วมกัน โดยเป็นการตั้งกฎ กติกา เพื่อให้ชุมชนเกิดการเคารพกฎ

กตिका ร่วมกัน อันจะนำไปสู่การสร้างสามัคคี ซึ่งการส่งเสริมการจัดทำธรรมนูญตำบล เพื่อเป็นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมและเสริมสร้างประชาธิปไตยชุมชน

๒) เปิดโอกาสให้มีการเสนอปัญหาและความต้องการของชุมชน เป็นการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาและความต้องการที่เกิดขึ้นในชุมชนอย่างแท้จริง

๓) การวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของชุมชน ซึ่งปัญหาและความต้องการประกอบด้วย ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการเมือง ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสารสนเทศ

๔) กำหนดประเด็นในการจัดทำธรรมนูญตำบล เพื่อให้มีความสอดคล้องกับการพัฒนาท้องถิ่นภายใต้การบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล จึงควรมีการคำนึงถึงยุทธศาสตร์ในการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการส่งเสริมและพัฒนาการศึกษา ศาสนา ประเพณีและวัฒนธรรม ด้านส่งเสริมการท่องเที่ยว ด้านสังคม ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ ด้านการบริหารจัดการ และด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๕. กำหนดแนวทางการจัดทำธรรมนูญตำบล ในการพัฒนาธรรมนูญตำบลนั้น ควรมีการศึกษาและทำความเข้าใจกับบริบทชุมชน โดยเฉพาะการสร้างทำความเข้าใจกับชุมชน การวิเคราะห์ชุมชนในมิติต่างๆ ค้นหาปัญหาและความต้องการของชุมชน เพื่อให้เกิดการแก้ปัญหาาร่วมกัน นำไปสู่การตั้งกฎ กติกาในชุมชน การสร้างทำความเข้าใจในชุมชนเพื่อให้เกิดความร่วมมือในการเคารพกฎ กติกาที่มีร่วมกันในชุมชนและเพื่อให้เกิดการยอมรับและปฏิบัติตามมติของชุมชน โดยมีการประชาคมในแต่ละหมู่บ้านเพื่อให้คนในชุมชนได้เข้าใจและมีส่วนร่วมในการตั้งกฎ กติกาในชุมชน

๖) การจัดทำบันทึกข้อตกลงร่วมกัน การขับเคลื่อนการดำเนินงานในท้องถิ่น จำเป็นจะต้องอาศัยความร่วมมือกันทุกฝ่าย ซึ่งแกนนำในชุมชนมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน การพัฒนาธรรมนูญตำบลจึงเป็นความร่วมมือกันของทุกภาคส่วน ซึ่งการจัดทำบันทึกข้อตกลงร่วมกันระหว่างผู้นำฝ่ายท้องที่และฝ่ายท้องถิ่น จะช่วยในการขับเคลื่อนการพัฒนาท้องถิ่นในทุกด้าน

๗) การจัดทำร่างธรรมนูญตำบล ขั้นตอนสำคัญในการพัฒนาธรรมนูญตำบล นั้นคือ การจัดทำร่างธรรมนูญตำบล ซึ่งจำเป็นจะต้องได้มีการสอบถามความคิดเห็นของประชาชนในแต่ละหมู่บ้าน เพื่อให้ชุมชนได้เข้าใจในการจัดทำธรรมนูญตำบล เห็นประโยชน์ในการตั้งกฎ กติการ่วมกัน ซึ่งจะก่อให้เกิดการพัฒนาท้องถิ่นและเกิดความสงบสุขขึ้นในชุมชน

๔.๔.๒ การพัฒนาเครือข่ายการจัดการเรียนรู้และสารสนเทศธรรมนูญตำบลเพื่อขับเคลื่อนประชาธิปไตยชุมชน ในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ มีประเด็น ดังนี้

การพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อขับเคลื่อนประชาธิปไตยชุมชน นั้นทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคประชาชนและหน่วยงานต่างๆ จำเป็นจะต้องมีการบูรณาการร่วมกันจึงจะก่อให้เกิดความเข้มแข็งในชุมชนและประสบความสำเร็จในการดำเนินงานด้านต่างๆ โดยขอความร่วมมือให้แต่ละภาคส่วนส่งลายชื่อตัวแทนเข้าร่วมเป็นผู้ประสาน ประกอบด้วย

๑) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นับเป็นหน่วยงานกลางในการประสานความร่วมมือ

ระหว่างหน่วยงานและชุมชน เพื่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างกัน

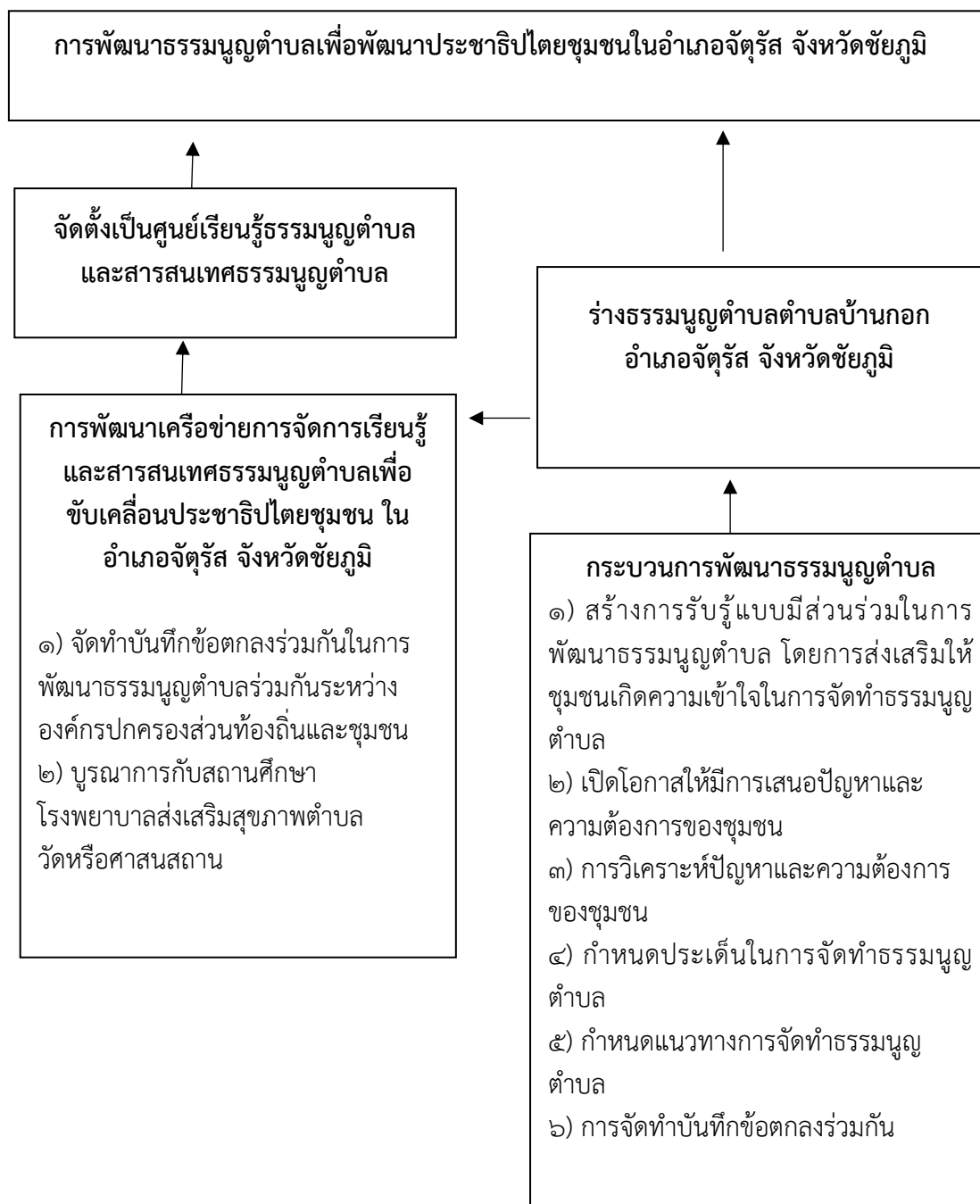
๒) ชุมชนภายในตำบล จะเห็นได้ว่าชุมชนเป็นหัวใจหลักในการที่จะส่งเสริมให้เกิดกิจกรรมต่างๆให้ประสบความสำเร็จ โดยเฉพาะผู้นำหรือตัวแทน อันจะก่อให้เกิดการประสาน ความร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานภายนอกและภายในชุมชน

๓) สถานศึกษาหรือโรงเรียน รวมทั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นส่วนสำคัญในการกล่อมเกลาคเด็กให้เป็นคนดีในสังคม จึงจำเป็นที่จะต้องประสานงานเป็นเครือข่ายเพื่อการพัฒนา

๔) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพหรือ รพ.สต. เป็นหน่วยงานที่ดูแลสุขภาพของคนในชุมชน โดยมีบุคลากรที่สำคัญ ได้แก่ อสม. จะเป็นผู้ช่วยเหลือด้านสุขภาพในชุมชน นับเป็นส่วนหนึ่งที่จะก่อให้เกิดการขับเคลื่อนในชุมชนได้โดยง่าย

๕) ศาสนสถานหรือวัด นับได้ว่าวัดหรือพระสงฆ์มีบทบาทสำคัญในชุมชน โดยเฉพาะทางศาสนพิธีต่างๆ ย่อมอยู่ในวิถีชีวิตของคนในชุมชน จึงต้องอาศัยความศรัทธาและที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจในการสร้างความร่วมมือในชุมชน

ผู้วิจัยได้สรุปเป็นแผนภาพ แสดงองค์ความรู้ในการการพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจัตุรัสจังหวัดชัยภูมิ ดังนี้

ภาพประกอบที่ ๔๑ องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

บทที่ ๕

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง เรื่อง “การพัฒนาธรรมนุญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ” มีวัตถุประสงค์การวิจัย ๓ ข้อ คือ ๑) เพื่อวิเคราะห์ความต้องการของประชาชนต่อการพัฒนาธรรมนุญตำบลเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในการพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน ในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ๒) เพื่อศึกษากระบวนการพัฒนาธรรมนุญตำบลเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในการพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนอย่างมีส่วนร่วมในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ๓) เพื่อพัฒนาเครือข่ายการจัดการเรียนรู้และสารสนเทศธรรมนุญตำบลเพื่อขับเคลื่อนประชาธิปไตยชุมชน ในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed methods Research) ระหว่างวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) จากแบบสอบถาม (Questionnaire) และวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) แสดงผลตามลำดับดังนี้

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

๕.๒ อภิปรายผล

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

๕.๑.๑ วิเคราะห์ความต้องการของประชาชนต่อการพัฒนาธรรมนุญตำบลเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในการพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน ในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ สรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

๑) ความคิดเห็นของประชาชนต่อความต้องการพัฒนาธรรมนุญตำบลเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในการพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจตุรัสจังหวัดชัยภูมิ

๑.๑) ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน ๔๐๐ คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน ๒๒๔ คน (ร้อยละ ๕๖.๐๐) มีอายุระหว่าง ๓๑-๔๐ ปี จำนวน ๑๙๘ คน (ร้อยละ ๔๙.๕๐) มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน ๒๒๓ คน (ร้อยละ ๕๕.๘๐) ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว จำนวน ๑๓๓ คน (ร้อยละ ๔๓.๒๐) และมีรายได้ ๑๐,๐๐๑-๑๕,๐๐๐ บาท จำนวน ๑๔๔ คน (ร้อยละ ๓๖.๐๐)

๑.๒) ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนต่อความต้องการพัฒนาธรรมนุญตำบลเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในการพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจตุรัสจังหวัดชัยภูมิ สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

๑.๒.๑) ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อความต้องการพัฒนาธรรมนุญตำบลเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในการพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน โดยรวมและแยกเป็นรายด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อความต้องการพัฒนาธรรมนุญตำบลเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในการพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน อยู่ในระดับมาก ๖ ด้าน เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ($\bar{X} = 4.05$) ด้านสภาพโครงสร้างพื้นฐาน ($\bar{X} = 3.92$) ด้านสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 3.73$) ด้านการเมือง ($\bar{X} = 3.65$) ด้านสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.55$) ด้านสังคม ($\bar{X} = 3.52$) ตามลำดับ และอยู่ในระดับปานกลาง ๑ ด้าน ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ ($\bar{X} = 3.44$) และเมื่อแยกเป็นรายด้านและรายข้อ สรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

๑.๒.๒) ด้านสภาพโครงสร้างพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ข้อ ๒ ภายในตำบลบ้านกอกมีระบบไฟฟ้าครัวเรือนและชุมชนอย่างทั่วถึง ($\bar{X} = 4.42$) ข้อ ๓ ภายในตำบลบ้านกอกมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยทิ้งในระดับครัวเรือนและชุมชน ($\bar{X} = 3.96$) ข้อ ๔ ภายในตำบลบ้านกอกมีการจัดหาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค อย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 3.94$) ข้อ ๕ ประชาชนในตำบลบ้านกอกได้รับการบริการทางการแพทย์และสาธารณสุขอย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 3.71$) ข้อ ๑ ภายในตำบลบ้านกอกมีเส้นทางคมนาคมสะดวก ปลอดภัย ($\bar{X} = 3.69$) ตามลำดับ

๑.๒.๓) ด้านการเมือง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.65$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ๔ ข้อ เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ข้อ ๔ นักการเมืองท้องถิ่นได้เสนอนโยบายของตนให้ประชาชนทราบและพิจารณาก่อนการเลือกตั้ง ($\bar{X} = 3.99$) ข้อ ๑ ประชาชนมีความเข้าใจในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ($\bar{X} = 3.67$) ข้อ ๕ ตำบลบ้านกอกเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นต่อการดำเนินงานต่างๆในชุมชน ($\bar{X} = 3.61$) ข้อ ๓ ตำบลบ้านกอกมีการเลือกตั้งแบบโปร่งใสและยุติธรรม ($\bar{X} = 3.53$) ข้อ ๒ ตำบลบ้านกอกมีการเลือกตั้งแบบโปร่งใสและยุติธรรม ($\bar{X} = 3.53$) และอยู่ในระดับปานกลาง ๑ ข้อ ได้แก่ ข้อ ๓ ภาครัฐมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบในกิจกรรมส่วนรวมในตำบลบ้านกอก ($\bar{X} = 3.45$) ตามลำดับ

๑.๒.๔) ด้านเศรษฐกิจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.66$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ๑ ข้อ ได้แก่ ข้อ ๑ ภายในตำบลบ้านกอกมีการส่งเสริมการท่องเที่ยว

เชิงอนุรักษ์ ($\bar{X} = 3.66$) และระดับปานกลาง ๔ ข้อ เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ข้อ ๓ ภายในตำบลบ้านกอกมีการส่งเสริมให้มีการจัดตั้งกลุ่มอาชีพหรือวิสาหกิจชุมชน ($\bar{X} = 3.42$) ข้อ ๕ ภายในตำบลบ้านกอกมีการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.40$) ข้อ ๔ ภายในตำบลบ้านกอกมีการส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 3.39$) ข้อ ๒ ภายในตำบลบ้านกอกมีการส่งเสริมอาชีพให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น ($\bar{X} = 3.34$) ตามลำดับ

๑.๒.๕) ด้านสังคม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ๓ ข้อ เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ข้อ ๕ ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานต่างๆทั้งในหมู่บ้านและตำบล ($\bar{X} = 3.70$) ข้อ ๓ ภายในตำบลบ้านกอกมีการทำนุบำรุงศาสนาและมีความศรัทธาต่อศาสนา ($\bar{X} = 3.56$) ข้อ ๔ ความขัดแย้งต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชนส่วนใหญ่ยุติได้ด้วยการไกล่เกลี่ยภายในชุมชน ($\bar{X} = 3.52$) และระดับปานกลาง ๒ ข้อ เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ข้อ ๑ ภายในตำบลบ้านกอกมีการส่งเสริมกิจกรรมและสืบสานประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.41$) ข้อ ๒ ภายในตำบลบ้านกอกมีการช่วยเหลือ ดูแลเด็กสตรี ผู้ยากไร้ ผู้สูงอายุและผู้ด้อยโอกาส ($\bar{X} = 3.40$) ตามลำดับ

๑.๒.๖) ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ข้อ ๓ ภายในตำบลบ้านกอกมีการป้องกันและเฝ้าระวังปัญหาอาชญากรรมในชุมชน ($\bar{X} = 4.34$) ข้อ ๕ ประชาชนร่วมรับผิดชอบและสอดส่องดูแลความปลอดภัยของชุมชนด้วย โดยไม่ให้เป็นเพียงภาระหน้าที่ของฝ่ายปกครองแต่ฝ่ายเดียว ($\bar{X} = 4.26$) ข้อ ๔ ภายในตำบลบ้านกอกมีการบริหารจัดการในด้านความปลอดภัยทั้งชีวิตและทรัพย์สินทั้งในระดับครัวเรือนและชุมชน ($\bar{X} = 4.23$) ข้อ ๑ ภายในตำบลบ้านกอกมีการติดตั้งระบบการจราจรและติดตั้งป้ายสัญญาณในจุดเสี่ยงอย่างทั่วถึง ($\bar{X} = 3.71$) ข้อ ๒ ภายในตำบลบ้านกอกมีการติดต่อสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ได้อย่างทั่วถึง ($\bar{X} = 3.69$) ตามลำดับ

๑.๒.๗) ด้านสิ่งแวดล้อม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ข้อ ๑ ภายในตำบลบ้านกอกมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรป่าไม้ ($\bar{X} = 4.01$) ข้อ ๒ ภายในตำบลบ้านกอกมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรแหล่งน้ำสาธารณะ ($\bar{X} = 3.78$) ข้อ ๓ ภายในตำบลบ้านกอกมีการส่งเสริมให้ประชาชนอนุรักษ์ ฟื้นฟูธรรมชาติ เช่น การปลูกป่าชุมชน เป็นต้น ($\bar{X} = 3.77$) ข้อ ๔ ตำบลบ้านกอกมี

การระวังป้องกันไฟฟ้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ($\bar{X} = 3.57$) ข้อ ๕ ภาครัฐเข้ามาให้การสนับสนุนและอนุรักษ์ทรัพยากร ธรรมชาติอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 3.54$) ตามลำดับ

๑.๒.๘) ด้านสารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ๓ ข้อ เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ข้อ ๑ ประชาชนภายในตำบลบ้านกอก ควรมีการศึกษาและเรียนรู้กฎหมายเบื้องต้นสำหรับประชาชน($\bar{X} = 3.80$) ข้อ ๕ ตำบลบ้านกอก ควรมีธรรมนูญตำบลไว้เป็นหลักในการดำเนินชีวิตของประชาชนชาวตำบลบ้านกอก ($\bar{X} = 3.56$) ข้อ ๒ ประชาชนภายในตำบลบ้านกอก ควรมีเครือข่ายของหน่วยงานภาครัฐ และเอกชนในการดูแลและช่วยเหลือ ($\bar{X} = 3.52$) และระดับปานกลาง ๒ ข้อ เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ข้อ ๓ ภายในตำบลบ้านกอก ควรมีการจัดตั้งองค์กรของชุมชนเพื่อการประสานงานในด้านต่างๆ ($\bar{X} = 3.49$) ข้อ ๔ ตำบลบ้านกอก ควรมีการประสานงานระหว่างภาครัฐ พระสงฆ์และประชาชนอย่างเป็นรูปธรรม ($\bar{X} = 3.40$) ตามลำดับ

๕.๑.๒ กระบวนการพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในการพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนอย่างมีส่วนร่วมในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ สรุปผลได้ดังนี้

๑) สร้างการรับรู้แบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาธรรมนูญตำบล

การจัดทำธรรมนูญตำบล เป็นการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดูแลชุมชนร่วมกัน โดยเป็นการตั้งกฎ กติกา เพื่อให้ชุมชนเกิดการเคารพกฎ กติกา ร่วมกัน อันจะนำไปสู่การสร้างสามัคคี ซึ่งการการจัดทำธรรมนูญตำบล จะต้องสร้างความเข้าใจให้กับประชาชนเป็นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมและนำไปสู่การพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน

๒) เปิดโอกาสให้มีการเสนอปัญหาและความต้องการของชุมชน

แบ่งกลุ่มโซนหมู่บ้านเป็น ๒ โซน คือ โซนบ้านมะเกลือโนนทองและโซนบ้านหลุบจิว-สระสีเหลี่ยม โดยแต่ละกลุ่มได้เสนอประเด็นปัญหา ดังนี้

โซนบ้านหลุบจิว-สระสีเหลี่ยม ได้มีการนำเสนอปัญหา ได้แก่

- (๑) ปัญหาการไถพื้นที่ไร่นารุกถนนสาธารณะและรุกพื้นที่สาธารณะ
- (๒) ปัญหาเสาพาดในชุมชน
- (๓) ปัญหาเด็กแว้น
- (๔) ปัญหาการจราจรในหมู่บ้านขาดระเบียบ
- (๕) ปัญหาทิ้งขยะไม่ถูกที่
- (๖) ปัญหาถนนชำรุด เนื่องจากมีรถบรรทุกที่บรรทุกน้ำหนักเกินขนาดและ

ถนนชำรุดจากน้ำท่วม เป็นปัญหาในการสัญจรโดยเฉพาะพื้นที่เชื่อมต่อระหว่างหมู่บ้าน

- (๗) ปัญหาแหล่งน้ำไม่เพียงพอ
- (๘) ปัญหาต้นทุนในการผลิตไม่สมดุลกับราคาขายโดยเฉพาะพืชผลทางการเกษตร
- (๙) ปัญหาขาดงบประมาณในการสนับสนุนที่เอื้อให้คนในชุมชนพบปะและทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น การฝึกอบรมอาชีพในชุมชน ขาดการสนับสนุนเยาวชน เป็นต้น
- (๑๐) ปัญหาสิ่งแวดล้อมจากฟาร์มสัตว์
- (๑๑) ปัญหาป่าเสื่อมโทรม
- (๑๒) ปัญหาเอกสารสิทธิ์ สปก.
โซนบ้านมะเกลือโนนทอง ได้มีการนำเสนอปัญหา ได้แก่
- (๑) ปัญหาขยะ เช่น การเผาขยะในหมู่บ้าน ปัญหาการทิ้งขยะไม่ถูกที่และยังมีการทิ้งขยะข้างทาง
- (๒) ปัญหายาเสพติดในชุมชน
- (๓) ปัญหาเด็กแว้น
- (๔) ปัญหาการลักเล็กขโมยน้อย
- (๕) ปัญหาแหล่งน้ำตื้นเขิน
- (๖) ปัญหาถนนชำรุด เนื่องจากมีรถบรรทุกที่บรรทุกน้ำหนักเกินขนาดและถนนชำรุดจากน้ำท่วม
- (๗) ปัญหาการถมดินสูงเกินกว่าที่ข้างเคียง
- (๘) ปัญหาหนี้สินครัวเรือน
- (๙) ปัญหาการใช้สารเคมีภาคการเกษตร เช่น การใช้ยาปราบศัตรูพืชใกล้ที่อยู่อาศัยในชุมชน

๓) วิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของชุมชน

๓.๑) ข้อมูลพื้นฐานของตำบลบ้านกอก

จากข้อมูลพื้นฐานที่ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากเอกสารและการสำรวจพื้นที่ จะเห็นได้ว่า พื้นที่ตำบลบ้านกอกมีพื้นที่ที่มีความหลากหลายทั้งในเชิงพื้นที่ทางกายภาพ ประเพณีและวัฒนธรรม สังคม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งผู้วิจัยได้วิเคราะห์ประเด็นข้อมูลพื้นฐาน เป็น ๗ ด้าน ได้แก่

ด้านที่ ๑ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

พื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก แบ่งเป็น ๒ โซน คือ โซนทิศตะวันออกของพื้นที่ ได้แก่ หมู่ที่ ๕ หมู่ที่ ๗ หมู่ที่ ๘ หมู่ที่ ๙ หมู่ที่ ๑๔ หมู่ที่ ๑๕ หมู่ที่ ๑๖ โดยพื้นที่ส่วนใหญ่จะมีการทำการเกษตร โดยมีการทำไร่อ้อย ไร่มันสำปะหลัง และมีฟาร์มสัตว์ เช่น ฟาร์มหมู ฟาร์มไก่ ฟาร์มไข่ไก่ เป็นต้น ซึ่งถนนในการคมนาคมภายในพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นถนนลูกรังซึ่งเป็นเส้นทางใช้ขนส่งผลิตผลทางการเกษตร มีเพียงถนนสายหลักที่เป็นถนนลาดยาง แต่ยังคงพบว่า มีถนนเกิดการชำรุด

เนื่องจากมีรถบรรทุกเข้า-ออก เป็นประจำ สภาพพื้นที่จึงยังเป็นลักษณะพื้นที่ชนบท มีหน่วยงานสาธารณสุข ได้แก่ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านสระสี่เหลี่ยม ที่ตั้ง หมู่ที่ ๗ บ้านสระสี่เหลี่ยม มีสถานศึกษา ศาสนสถาน ระบบสาธารณสุขและ การคมนาคมโดยรวม มีความทั่วถึง

พื้นที่โซนทิศตะวันตกของพื้นที่ ได้แก่ หมู่ที่ ๑ หมู่ที่ ๒ หมู่ที่ ๓ หมู่ที่ ๔ หมู่ที่ ๖ หมู่ที่ ๑๐ หมู่ที่ ๑๑ หมู่ที่ ๑๒ หมู่ที่ ๑๓ หมู่ที่ ๑๗ โดยพื้นที่ส่วนใหญ่จะเป็นลักษณะกึ่งเมืองกึ่งชนบท เนื่องจากเป็นพื้นที่ผ่านไปยังหลายอำเภอ คือ เข้าอำเภอเมือง อำเภอซับใหญ่ อำเภอบำเหน็จณรงค์ และเป็นเส้นทางสายหลัก ถนนชัยภูมิ-สีคิ้ว การจราจรจึงค่อนข้างจะคับคั่งมากกว่าฝั่งโซนตะวันตก มีหน่วยงานสาธารณสุข ได้แก่ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านโนนทอง ที่ตั้ง หมู่ที่ ๓ บ้านโนนทอง มีสถานศึกษา ศาสนสถาน ระบบสาธารณสุขและ การคมนาคมโดยรวม มีความทั่วถึง

ด้านที่ ๒ ด้านการเมือง

จะเห็นได้ว่า ชุมชนตำบลบ้านกอกมีการแบ่งเขตการปกครองที่มีความชัดเจน โดยแบ่งเป็น ๑๗ หมู่บ้าน ได้แก่ โซนทิศตะวันออกของพื้นที่ ได้แก่ หมู่ที่ ๕ หมู่ที่ ๗ หมู่ที่ ๘ หมู่ที่ ๙ หมู่ที่ ๑๔ หมู่ที่ ๑๕ หมู่ที่ ๑๖ โซนทิศตะวันตกของพื้นที่ ได้แก่ หมู่ที่ ๑ หมู่ที่ ๒ หมู่ที่ ๓ หมู่ที่ ๔ หมู่ที่ ๖ หมู่ที่ ๑๐ หมู่ที่ ๑๑ หมู่ที่ ๑๒ หมู่ที่ ๑๓ หมู่ที่ ๑๗ มีส่วนร่วมทางการเมืองโดยการรับฟังและแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ พร้อมทั้งการรับข้อมูลข่าวสารจากผู้นำชุมชน ผ่านเวทีประชาคมและเสียงตามสาย เป็นต้น

ด้านที่ ๓ ด้านเศรษฐกิจ

๑) การเกษตร ได้แก่ การทำนา การปลูกอ้อย ปลูกข้าวโพด ปลูกมันสำปะหลัง
๒) การประมง ได้แก่ การทำประมงจากแหล่งน้ำธรรมชาติและทำการประมงภายในครัวเรือน โดยมีแหล่งน้ำธรรมชาติอยู่หลายแห่ง ดังนี้ บึงละหาน ลำห้วยกอก ลำห้วยลำคันฉู ลำห้วยหิน ลำห้วยทองหลาง ลำห้วยหนองนาใจ ลำห้วยผา ลำห้วยสวนม่อน คลองกลางทุ่ง ห้วยหนองป้อ ห้วยคลองตาวัง ลำห้วยวังไฮ

๓) การปศุสัตว์ เช่น โค กระบือ ไก่ สุกร ปลา แพะ ฯลฯ

๔) การบริการ

การให้บริการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก มีลักษณะสถานบริการ ดังนี้

- ที่พัก/รีสอร์ท จำนวน ๑ แห่ง
- สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง จำนวน ๑ แห่ง
- ร้านเสริมสวย จำนวน ๔ แห่ง

๕) การท่องเที่ยว

มีการพัฒนาทุ่งบัวแดงบึงละหาน เป็นสถานที่ท่องเที่ยว โดยทุกหน่วยงานมีส่วนร่วมในการวางแผนแม่บท ขณะเดียวกันพี่น้องประชาชนที่อยู่โดยรอบจะต้องได้ประโยชน์จากการทำอาชีพประมง การขายของที่ระลึก สินค้าและบริการ ให้นักท่องเที่ยว เช่น เรือประมงที่มีอยู่แล้วก็นำมาเป็นเรือนำเที่ยว

และเรื่องความปลอดภัย เนื่องจากจุดนี้เป็นพื้นที่ทางน้ำ และจะต้องมีการดูแลรักษาความสงบเรียบร้อย เพื่อความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวและพี่น้องประชาชน

๖) อุตสาหกรรม

มีการทำธุรกิจทั้งขนาดเล็ก และขนาดใหญ่ เช่น ปั่นน้ำมัน ฟาร์มเลี้ยงสุกร ปั่นน้ำมัน (ปัมหลอด) ฟาร์มไก่เนื้อ ฟาร์มไก่ไข่ โรงสีข้าว ลานมันสำปะหลัง โรงสับไม้ โรงผสมยางมะตอย ห้องเย็น โรงพริกป่นและแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร เป็นต้น

๗) การพาณิชย์และกลุ่มอาชีพ

ตำบลบ้านกอกมีกลุ่มอาชีพที่หลากหลาย ได้แก่ กลุ่มอาชีพตามโครงการเศรษฐกิจชุมชน ตำบลบ้านกอก มีจำนวน ๒๖ กลุ่มและกลุ่มอาชีพที่ผลิตสินค้า “หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์” จำนวน ๑๑ กลุ่ม

ด้านที่ ๔ ด้านสังคม

๑) การนับถือศาสนา สถาบันและองค์กรทางศาสนา วัด จำนวน ๗ แห่ง สำนักสงฆ์ จำนวน ๓ แห่ง และมัสยิด จำนวน ๑ แห่ง

๒) สถานศึกษา จำนวน ๓ แห่ง

๓) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน ๓ แห่ง

๔.) ประเพณีและงานประจำปี ได้แก่

- ประเพณีทำบุญตักบาตรวันขึ้นปีใหม่	- ปฏิบัติธรรมงานปรีวาสกรรม
- ประเพณีสงกรานต์	- ทำบุญข้าวกึ่ง
- ประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษา	- ทำบุญข้าวขมหมก
- ประเพณีทำบุญวันออกพรรษา	- ทำบุญตักบาตร
- ประเพณีทอดกฐินสามัคคี	- ทำบุญข้าวประดับดิน
- ประเพณีลอยกระทง	- ทำบุญสลากข้าวพัด
- ประเพณีบุญบั้งไฟ	- ทำบุญคุ้ม บุญกลางบ้าน

๕) ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาล้าน

- ภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้แก่ จักรสาน ทอผ้า (ผ้าขาวม้า ผ้าไหม ผ้าฝ้าย)
- ภาษาท้องถิ่น ประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่ใช้ ภาษาล้าน

๖) OTOP สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

สินค้าที่ระลึกขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก มีดังนี้

ประเภทอาหาร : พริกป่น น้ำพริก ปลาร้า ปลาส้ม ขนมนางเล็ด ข้าวเกรียบสมุนไพร ขนมหอย พริกแห้ง หัวหอมแห้ง กระเทียมแห้ง ผักปลอดสารพิษ ผลิตภัณฑ์แปรรูปผลผลิตการเกษตร ชา เกษตรดอกบัว ขนมหอยบัวแดง

ประเภทของใช้/ระดับ/ตกแต่ง : ดอกไม้ประดิษฐ์ (ทานตะวัน) น້ยาเอนกประสงค์
แชมพู สบู่เหลว เสื้ออก ดอกไม้จันทร์ ผ้าขาวม้าทอมือ หมอนถัก ผลิตภัณฑ์จักสานของชำร่วยจาก
ไม้ไผ่ เช่น เข่ง ตะกร้า ไซ กระบุง

ด้านที่ ๕ ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เมื่อเกิดเหตุต่างๆ ภายในชุมชน เช่น การ
รักษาความปลอดภัยในเทศกาลต่างๆ การเกิดภัยพิบัติ เช่น วาทภัย อัคคีภัย เป็นต้น ซึ่งจะมีกลุ่ม
อาสาป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน หรือจิตอาสา

ด้านที่ ๖ ด้านสิ่งแวดล้อม

๑) น้ำ

แหล่งน้ำธรรมชาติ ได้แก่ ลำห้วยกอก ลำห้วยลำคันฉู ลำห้วยหิน ลำห้วย
ทองกลาง ลำห้วยหนองนาใจ ลำห้วยผา ลำห้วยสวนม่อน ลำห้วยวังโฮ ห้วยหนองป้อง ห้วยคลองตา
วัง ห้วยสวนม่อน ห้วยเสียว หนองวังระเริง คลองกลางทุ่ง คลองหลุบจิว และบึงละหาน

แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น ได้แก่ อ่างเก็บน้ำขนาดกลาง คือ อ่างเก็บน้ำห้วยทองกลาง (อ่างเก็บ
น้ำชลประทาน) หมู่ที่ ๘ อ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก คือ อ่างเก็บน้ำห้วยหิน หมู่ที่ ๗ ฝายน้ำล้น ตามแบบ
มข.๒๗ จำนวน ๒ แห่ง คือ หมู่ที่ ๒ และ หมู่ที่ ๑๒ สระหนองมดแล้ง บ้านทุ่งสว่างพัฒนา หมู่ที่ ๙
สระหนองไผ่ บ้านหลุบจิว หมู่ที่ ๕

แหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค ได้แก่

บ่อบาดาลสาธารณะ จำนวน ๗ หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ ๕ หมู่ที่ ๗ หมู่ที่ ๘ หมู่ที่ ๙ หมู่ที่ ๑๔
หมู่ที่ ๑๕ และหมู่ที่ ๑๖

บ่อน้ำตื้นสาธารณะ จำนวน ๒ หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ ๔ และ หมู่ที่ ๙

ประปาหมู่บ้าน (ประปาบาดาล/ผิวดิน) จำนวน ๗ หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ ๕ หมู่ที่ ๗ หมู่
ที่ ๘ หมู่ที่ ๙ หมู่ที่ ๑๔ หมู่ที่ ๑๕ และ หมู่ที่ ๑๖

ระบบประปา (การประปาส่วนภูมิภาค) จำนวน ๑๐ หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ ๑ หมู่ที่ ๒ หมู่ที่ ๓
หมู่ที่ ๔ หมู่ที่ ๖ หมู่ที่ ๑๐ หมู่ที่ ๑๑ หมู่ที่ ๑๒ หมู่ที่ ๑๓ และ หมู่ที่ ๑๗

แหล่งน้ำธรรมชาติ จำนวน ๘ หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ ๒ หมู่ที่ ๓ หมู่ที่ ๔ หมู่ที่ ๕ หมู่ที่
๖ หมู่ที่ ๗ หมู่ที่ ๙ และ หมู่ที่ ๑๔

๒) ป่าไม้

ป่าสงวนแห่งชาติในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก ตามกฎกระทรวง ฉบับที่
๔๖๐ (พ.ศ.๒๕๑๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ ประกาศราชกิจจา
นุเบกษา เล่ม ๘๙ ตอนที่ ๑๓๓ หน้า ๑๘๑ เมื่อวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๑๕ ได้กำหนดป่าตาดเนินใน
พื้นที่ตำบลตาดเนิน ตำบลละหาน ตำบลหนองฉิม ตำบลหนองบัวใหญ่ ตำบลลูกต่น้ำใส ตำบลบ้านกอก
ตำบลหนองบัวโคก และตำบลบ้านขาม

ป่าตาดเนิน อยู่ในพื้นที่บ้านทุ่งสว่างพัฒนา หมู่ที่ ๙ และบ้านหนองไผ่ หมู่ที่ ๑๕ ตำบลบ้านกอก อำเภोजัตร์รัส จังหวัดชัยภูมิ

๓) ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก
ทรัพยากรแหล่งน้ำ ประกอบด้วย แหล่งน้ำตามธรรมชาติ ดังนี้

ลำห้วยกอก ลำห้วยลำคันฉู ลำห้วยหิน ลำห้วยทองกลาง ลำห้วยหนองนาใจ ลำห้วยผา ลำห้วยสวนม่อน ลำห้วยวังไฮ ห้วยหนองป้อง ห้วยคลองตาวัง ห้วยสวนม่อน ห้วยเสียว หนองวังระเริง คลองกลางทุ่ง คลองหลุบบัว และบึงละหาน

ขยะมูลฝอย ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก มีการให้บริการเก็บขนขยะมูลฝอย โดยมีการบริหารจัดการขยะมูลฝอยเอง ในการดำเนินการจัดเก็บขนขยะมูลฝอย จำนวน ๑๖ หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ ๒ หมู่ที่ ๓ หมู่ที่ ๔ หมู่ที่ ๕ หมู่ที่ ๖ หมู่ที่ ๗ หมู่ที่ ๘ หมู่ที่ ๙ หมู่ที่ ๑๐ หมู่ที่ ๑๑ หมู่ที่ ๑๒ หมู่ที่ ๑๓ หมู่ที่ ๑๔ หมู่ที่ ๑๕ หมู่ที่ ๑๖ และ หมู่ที่ ๑๗

ปริมาณขยะในการจัดเก็บ เฉลี่ย ๒๗.๘๔ ลูกบาศก์เมตรต่อเดือน

ด้านที่ ๗ ด้านสารสนเทศ

พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก มีการใช้บริการโทรศัพท์ ครอบคลุมทุกพื้นที่ภายใต้การให้บริการ ของ บมจ.โทรคมนาคมแห่งชาติ (TOT)

มีการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ มีเครือข่ายครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมด โดยผู้ให้บริการ ได้แก่ AIS TRUE และ DTAC ในพื้นที่มีเสาสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่ ได้แก่ AIS จำนวน ๒ แห่ง และ TRUE จำนวน ๒ แห่ง ซึ่งสามารถเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตเพื่อใช้ในการติดต่อสื่อสารในช่องทางต่างๆ ได้อย่างทั่วถึง

จากข้อมูลพื้นฐานของตำบลบ้านกอก นำมาสรุปตามหัวข้อ ดังนี้

(๑) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน พบปัญหาการคมนาคมในการสัญจรยังไม่มีความสะดวกเท่าใดนัก โดยเฉพาะถนนที่เป็นสายหลักมีความชำรุดจากระบบทรุดทุก ทั้งจากการขนส่งสินค้าเกษตร เช่น ระบายทุก้ออย และรถขนส่งสัตว์และอาหารสัตว์ของฟาร์ม เช่น ฟาร์มหมู ฟาร์มไก่ เป็นต้น นอกจากนั้น ระบบไฟฟ้ายังไม่ทั่วถึง บางครัวเรือนที่อยู่ห่างไกลจากหมู่บ้านยังไม่มีกรขยายเขตไฟฟ้าไปถึง นอกจากนั้น การติดตั้งระบบจราจรหรือติดตั้งสัญญาณจราจรตามจุดเสี่ยง จุดอันตรายทางโค้งหรือตามแยกหมู่บ้าน ยังไม่ทั่วถึง ส่วนแหล่งน้ำเพื่อใช้ในการอุปโภคบริโภคยังไม่เพียงพอต่อความต้องการทั้งในการอุปโภคบริโภคและแหล่งน้ำเพื่อทำการเกษตร และยังพบว่า เมื่อถึงยามหน้าฝนหรือฤดูฝน บริเวณในที่ลุ่มเกิดสถานะน้ำท่วมอยู่เป็นประจำไม่มีแหล่งรับน้ำเพื่อช่วยในการผันน้ำหรือระบายน้ำออก ซึ่งความต้องการของชุมชน จึงมีความต้องการแก้ปัญหาเส้นทางคมนาคมให้มีการพัฒนาเส้นทางคมนาคมให้สัญจรได้อย่างสะดวก แก้ปัญหาเส้นทางชำรุดเสียหายจากระบบทรุดทุกขนาดใหญ่ที่มีการบรรทุกเกินน้ำหนัก แก้ปัญหาระบบไฟฟ้า โดยการขยายระบบไฟฟ้าให้มีไฟฟ้าใช้อย่าง

เพียงพอและทั่วถึง แก้ปัญหาอุบัติเหตุจากการจราจร โดยติดตั้งป้ายจราจร ตามจุดเสี่ยง จุดอันตราย ทางโค้งหรือตามแยกหมู่บ้าน

(๒) ด้านการเมือง พบปัญหาการบริหารจัดการภาครัฐมีขั้นตอนตาม กฎหมาย ทำให้การบริการประชาชนยังไม่คล่องตัวเท่าใดนัก ช่องทางในการตรวจสอบการบริหารงานภาครัฐและช่องทางการรับรู้ข่าวสารของทางราชการยังไม่ทั่วถึง

(๓) ด้านเศรษฐกิจ พบปัญหาประชาชนยังมีรายได้ที่ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต อันเนื่องมาจากขาดอาชีพเสริมหลังฤดูทำการเกษตร อีกทั้งตลาดรองรับผลิตภัณฑ์ชุมชนยังมีไม่มากนัก

(๔) ด้านสังคม พบปัญหาอยู่หลายด้าน โดยเฉพาะด้านการศึกษา เด็กในโรงเรียนยังขาดสื่อและอุปกรณ์การเรียนที่ทันสมัย บางพื้นที่มีสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่มีสัญญาณต่ำ บางพื้นที่ไม่มีสัญญาณอินเทอร์เน็ต อีกทั้งกิจกรรม ประเพณีในเทศกาลต่างๆ ยังขาดการมีส่วนร่วมในชุมชน และการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นยังมีไม่มากนัก

(๕) ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน พบปัญหาที่สำคัญ คือ ปัญหายาเสพติด อันจะนำไปสู่ปัญหาการลักเล็กขโมยน้อย และปัญหาวัยรุ่นอื่นๆ เช่น ปัญหาเด็กแว้น เป็นต้น

(๖) ด้านสิ่งแวดล้อม พบปัญหาที่สำคัญ ภายในชุมชนมีปัญหาปัญหาการใช้สารเคมีภาคการเกษตร เช่น การใช้ยาปราบศัตรูพืชใกล้ที่อยู่อาศัยในชุมชน ปัญหาการจัดการขยะ เช่น การเผาขยะในหมู่บ้าน ปัญหาการทิ้งขยะไม่ถูกที่และยังมีการทิ้งขยะข้างทาง ปัญหาป่าเสื่อมโทรม ขาดการบำรุงรักษา ปัญหาสิ่งแวดล้อมจากฟาร์มสัตว์ในพื้นที่เกิดสภาวะแวดล้อมที่เป็นมลพิษ ปัญหาวัชพืชในแหล่งน้ำสาธารณะและปัญหาตื้นเขิน

(๗) ด้านสารสนเทศ พบปัญหาการจัดการข้อมูลตำบลที่ยังไม่ครอบคลุมมากนัก การเข้าถึงข้อมูลพื้นฐานและการดำเนินงานต่างๆขององค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่ครอบคลุมให้เห็นชัดเจน เช่น การจัดทำโครงการต่างๆยังมีการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานยังไม่ทั่วถึง

๔) กำหนดประเด็นในการยกร่างธรรมนูญตำบล

เพื่อให้มีความสอดคล้องกับการพัฒนาท้องถิ่นภายใต้การบริหารจัดการของ องค์การบริหารส่วนตำบล จึงควรมีการคำนึงถึงยุทธศาสตร์ในการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการส่งเสริมและพัฒนาการศึกษา ศาสนา ประเพณีและวัฒนธรรม ด้านส่งเสริมการท่องเที่ยว ด้านสังคม ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ ด้านการบริหารจัดการ และด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๕) กำหนดแนวทางการยกร่างธรรมนูญตำบล

ในการพัฒนาธรรมนูญตำบลนั้น ควรมีการศึกษาและทำความเข้าใจกับบริบทชุมชน โดยเฉพาะการสร้าง ความเข้าใจกับชุมชน การวิเคราะห์ชุมชนในมิติต่างๆ ค้นหาปัญหาและความต้องการของชุมชน เพื่อให้เกิดการแก้ปัญหาาร่วมกัน นำไปสู่การตั้งกฎ กติกาในชุมชน การสร้างความเข้าใจในชุมชนเพื่อให้เกิดความร่วมมือในการเคารพ กฎ กติกาที่มีร่วมกันในชุมชนและเพื่อให้เกิดการยอมรับและปฏิบัติตามมติของชุมชน โดยมีการประชาคมในแต่ละหมู่บ้านเพื่อให้คนในชุมชนได้เข้าใจและมีส่วนร่วมในการตั้งกฎ กติกาในชุมชน จึงควรมีการตั้งคณะกรรมการเพื่อยกร่างธรรมนูญตำบล

๖) การจัดทำบันทึกข้อตกลงร่วมกัน

การขับเคลื่อนการดำเนินงานในท้องถิ่น จำเป็นจะต้องอาศัยความร่วมมือกันทุกฝ่าย ซึ่งแกนนำในชุมชนมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน การพัฒนาธรรมนูญตำบลจึงเป็นความร่วมมือกันของทุกภาคส่วน ซึ่งการจัดทำบันทึกข้อตกลงร่วมกันระหว่างผู้นำฝ่ายท้องถิ่นและฝ่ายท้องถิ่น จะช่วยในการขับเคลื่อนการพัฒนาท้องถิ่นในทุกด้าน

๗) การยกร่างธรรมนูญตำบล

การยกร่างธรรมนูญตำบล ซึ่งจำเป็นจะต้องได้มีการสอบถามความคิดเห็นของประชาชนในแต่ละหมู่บ้าน เพื่อให้ชุมชนได้เข้าใจในการจัดทำธรรมนูญตำบล เห็นประโยชน์ในการตั้งกฎ กติการ่วมกัน ซึ่งจะก่อให้เกิดการพัฒนาท้องถิ่นและเกิดความสงบสุขขึ้นในชุมชน จึงควรคัดเลือกคณะกรรมการในการยกร่างธรรมนูญตำบล ประกอบด้วย

นายกองค์การบริหารส่วนตำบล	ประธานกรรมการ
รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล	กรรมการ
เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล	กรรมการ
ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล	กรรมการ
สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล	กรรมการ
กำนันตำบลบ้านกอก	กรรมการ
ผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่บ้าน	กรรมการ
หัวหน้าสำนักปลัด	กรรมการ
ผู้อำนวยการกองสวัสดิการสังคม	กรรมการ
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล	กรรมการและเลขานุการ
รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ฯ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มีหน้าที่ สรุปรประเด็นปัญหาและความต้องการจากชุมชน พร้อมทั้งกำหนดประเด็นธรรมนูญตำบลเพื่อใช้เป็นแนวทางยกร่างธรรมนูญตำบล ซึ่งคณะกรรมการได้ร่วมกันยกร่างธรรมนูญ ดังนี้

ร่างธรรมนูญตำบลบ้านกอก

“ชุมชนบ้านกอกอยู่ดีมีสุขตามวิถีประชาธิปไตยชุมชน”

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔๓ บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิ

(๑) อนุรักษ์ ฟื้นฟู หรือส่งเสริมภูมิปัญญา ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และจารีตประเพณีอันดีงามทั้งของท้องถิ่นและของชาติ

(๒) จัดการ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืนตามวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ

(๓) เข้าชื่อกันเพื่อเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐให้ดำเนินการใดอันจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนหรือชุมชน หรืองดเว้นการดำเนินการใดอันจะกระทบต่อความเป็นอยู่อย่างสงบสุขของประชาชนหรือชุมชนและได้รับแจ้งผลการพิจารณาโดยรวดเร็ว ทั้งนี้ หน่วยงานของรัฐต้องพิจารณาข้อเสนอแนะนั้น โดยให้ประชาชนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพิจารณาด้วยตามวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ

(๔) จัดให้มีระบบสวัสดิการของชุมชน

สิทธิของบุคคลและชุมชนตามวรรคหนึ่ง หมายความว่ารวมถึงสิทธิที่จะร่วมกับองค์กรปกครองส่วน

ท้องถิ่นหรือรัฐในการดำเนินการดังกล่าวด้วย

ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ได้ตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องดังกล่าว จึงได้ร่วมมือกับภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนร่วมใจกันจัดทำ “ธรรมนูญประชาธิปไตยชุมชนบ้านกอก ขึ้น” จึงกำหนดข้อตกลงไว้ ดังนี้

ข้อ ๑ ธรรมนูญนี้เรียกว่า “ธรรมนูญประชาธิปไตยชุมชนบ้านกอก พ.ศ.....”

ข้อ ๒ การประกาศใช้ธรรมนูญประชาธิปไตยชุมชนบ้านกอก ให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่..... เป็นต้นไป

นิยามศัพท์

ข้อ ๓ ในธรรมนูญนี้

“การมีส่วนร่วม” หมายความว่า การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมใด ๆ ในลักษณะของการร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการ ร่วมรับประโยชน์ร่วมติดตามประเมินผลและตรวจสอบ

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานอื่นของรัฐ

“เศรษฐกิจพอเพียง” หมายความว่า แนวการดำรงชีวิตและปฏิบัติตนของประชาชนในระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับประเทศ โดยดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และจะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้ จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ ให้มีจิตสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์ และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญา และความรอบคอบเพื่อให้สมดุล และพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวางทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

“ธรรมาภิบาล” หมายความว่า คุณลักษณะของการบริหารหรือการปกครองเพื่อให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจ มีคุณภาพและเกิดความคุ้มค่า ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น มีการปรับปรุงภารกิจให้ทันต่อสถานการณ์ ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวก ตอบสนองความต้องการของประชาชน และมีการประเมินผลการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ การดำเนินการตามหลักธรรมาภิบาล ต้องยึดหลักการมีส่วนร่วม หลักความโปร่งใส หลักความรับผิดชอบและตรวจสอบได้ หลักประสิทธิภาพและประสิทธิผล และหลักนิติธรรม

“ธรรมนูญประชาธิปไตยชุมชนบ้านกอก” หมายความว่า กติการ่วม ข้อตกลงร่วมของคนในตำบลบ้านกอกที่เกิดจากปัญหาและความต้องการ สำนึกของคนในตำบลและสามารถกำหนดเป้าหมายตามวิถีชีวิตชุมชน การ บูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานของรัฐและชุมชน เพื่อสร้างความอยู่ดีกินดีและความสงบเรียบร้อยในชุมชน

หมวด ๑

ปรัชญาและแนวคิด

ข้อ ๔ ทุกภาคส่วนและประชาชนตำบลบ้านกอก มีหน้าที่ร่วมกันในการขับเคลื่อนดำเนินงานพัฒนาธรรมนูญเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน เพื่อให้เกิดการพัฒนาท้องถิ่นแบบมีส่วนร่วม รวมถึงการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้เกิดความเชื่อมโยง และสัมพันธภาพที่ดีให้เกิดขึ้นระหว่างชุมชน ทำให้เกิดชุมชนเข้มแข็งและพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน สืบไป

ข้อ ๖ การพัฒนาธรรมนูญเป็นกรอบแนวทางในการกำหนดทิศทางการพัฒนาในระดับตำบล นับว่าเป็นการส่งเสริมให้เกิดความเป็นประชาธิปไตยชุมชน เปิดโอกาสให้ทุกคนในชุมชนได้ร่วมมือกันพัฒนาชุมชนตำบลของตนเองให้มีความเจริญก้าวหน้าต่อไปอย่างมีส่วนร่วม

ข้อ ๗ เป้าหมายธรรมนูญตำบล คือ เพื่อให้ชุมชนเกิดการพัฒนาท้องถิ่นอย่างมีส่วนร่วม บนแนวคิด “ชุมชนบ้านกอกอยู่ดีมีสุขตามวิถีประชาธิปไตยชุมชน”

หมวดที่ ๒

ชุมชนบ้านกอกพัฒนาท้องถิ่นแบบมีส่วนร่วม

- ข้อ ๘ ประชาชนเข้าร่วมแสดงความคิดเห็นในเวทีประชาคม ร้อยละ ๗๐ ของครัวเรือน
- ข้อ ๙ ประชาชนมีการใช้สิทธิ์ออกเสียงเลือกตั้ง โดยไม่ซื้อสิทธิ์ ไม่ขายเสียง
- ข้อ ๑๐ ประชาชนร่วมกันในการดำเนินกิจกรรมต่างๆภายในหมู่บ้านและตำบล
- ข้อ ๑๑ ประชาชนร่วมตรวจสอบการดำเนินงานต่างๆภายในหมู่บ้านและตำบล
- ข้อ ๑๒ ประชาชนร่วมเสนอปัญหาและความต้องการพัฒนาท้องถิ่น

หมวดที่ ๓

ชุมชนบ้านกอกอยู่อย่างมีคุณภาพชีวิตที่ดีมีความอบอุ่น

- ข้อ ๑๓ ชุมชนมีการดูแลเด็กเล็กร่วมกันเพื่อให้เด็กมีความปลอดภัย
- ข้อ ๑๔ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอกมีกิจกรรมการออกกำลังกายและสนับสนุนอุปกรณ์ออกกำลังกายภายในชุมชน
- ข้อ ๑๕ หญิงตั้งครรภ์ได้รับการดูแลด้านสุขภาพจากครอบครัวและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ข้อ ๑๖ ชุมชนมีการดูแลผู้สูงอายุทั้งทางร่างกาย จิตใจและสังคม เพื่อให้ผู้สูงอายุมีความอบอุ่น
- ข้อ ๑๗ ชุมชนมีการรณรงค์งดการดื่มแอลกอฮอล์ในวันพระและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา
- ข้อ ๑๘ ภายในชุมชนห้ามขับซิ่งด้วยความเร็วและก่อให้เกิดเสียงดังในชุมชน
- ข้อ ๑๙ ภายในชุมชนไม่เสพและไม่ขายยาเสพติดให้โทษ

หมวดที่ ๔

ชุมชนบ้านกอกมีเศรษฐกิจที่ดีอยู่อย่างพอเพียง

- ข้อ ๒๐ ภายในชุมชนมีการสร้างผลิตภัณฑ์ชุมชน และส่งเสริมการจำหน่ายสินค้า
- ข้อ ๒๑ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอกมีการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพในชุมชน
- ข้อ ๒๒ ภายในชุมชนมีศูนย์เรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในตำบลและหมู่บ้าน
- ข้อ ๒๓ ประชาชนมีการจัดทำบัญชีครัวเรือนทุกครัวเรือนทุกหมู่บ้าน

ข้อ ๒๔ ภายในชุมชนมีการปลูกผักสวนครัวปลอดสารพิษเพื่อลดรายจ่ายครัวเรือน

หมวดที่ ๕

ชุมชนบ้านกอกสังคมีความปลอดภัย

ข้อ ๒๕ ภายในชุมชนร่วมกันอนุรักษ์ประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่น

ข้อ ๒๖ ภายในชุมชนร่วมกันทำนุบำรุงศาสนาและศาสนสถาน

ข้อ ๒๗ ภายในชุมชนช่วยกันรักษาทรัพย์สินที่เป็นสาธารณะ

ข้อ ๒๘ ภายในชุมชนมีการตั้งด่านชุมชนเพื่อเฝ้าระวังอุบัติเหตุในช่วงเทศกาล

ข้อ ๒๙ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอกติดตั้งป้ายจราจร ตามจุดเสี่ยง จุดอันตราย ทางโค้งหรือ ตามแยกหมู่บ้าน

ข้อ ๓๐ ภายในชุมชนห้ามรถบรรทุกที่มีการบรรทุกเกินขนาดที่กฎหมายกำหนดผ่านเส้นทางจราจร

หมวดที่ ๖

ชุมชนบ้านกอกสิ่งแวดล้อมดีมีการรักษาระบบนิเวศน์

ข้อ ๓๑ ชุมชนมีการคัดแยกขยะก่อนทิ้ง ตามหลัก ๓ R คือ Reduce Reuse Recycle

ข้อ ๓๒ ชุมชนมีการคัดแยกขยะอินทรีย์/ขยะเปียกในครัวเรือน

ข้อ ๓๓ ชุมชนไม่ทิ้งขยะในที่สาธารณะ

ข้อ ๓๔ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอกมีการกำจัดขยะที่ถูกหลักสุขาภิบาล

ข้อ ๓๕ ชุมชนไม่เผาฟางข้าว ไม่เผาอ้อย เพื่อลดปัญหาหมอกควัน

ข้อ ๓๖ ชุมชนไม่ตัดไม้ในป่าชุมชนและช่วยกันดูแลป่า

ข้อ ๓๗ ชุมชนช่วยกันอนุรักษ์ระบบนิเวศน์ในบริเวณบึงสาธารณะและรักษาแหล่งน้ำให้สะอาด

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๓๘ การแก้ไขเพิ่มเติมธรรมนูญธรรมนูญประชาธิปไตยชุมชนบ้านกอก ฉบับนี้ ต้องยึดหลัก เหตุผล ความจำเป็น และประโยชน์ที่จะเกิดแก่คนในตำบลบ้านกอก การดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมธรรมนูญประชาธิปไตยชุมชนบ้านกอก ฉบับนี้ โดยประชาชนตำบลบ้านกอก ไม่น้อยกว่า ๑๐๐ คน ของจำนวนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งร่วมกันเสนอชื่อต่อประธานคณะกรรมการธรรมนูญประชาธิปไตยชุมชนบ้านกอก เพื่อขอแก้ไขเพิ่มเติม ต้องผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการธรรมนูญประชาธิปไตยชุมชน

บ้านกอก และต้องแจ้งวาระดังกล่าวแก่สาธารณะทราบก่อนการจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน มติการแก้ไขเพิ่มเติมต้องมีผู้เห็นชอบไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของผู้เข้าร่วมเวที ดังกล่าว

๕.๑.๓ การพัฒนาเครือข่ายการจัดการเรียนรู้และสารสนเทศธรรมาณูญตำบลเพื่อขับเคลื่อนประชาธิปไตยชุมชน ในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

การพัฒนาธรรมาณูญตำบลเพื่อขับเคลื่อนประชาธิปไตยชุมชน นั้นทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคประชาชนและหน่วยงานต่างๆ โดยมีการบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชน และจะต้องมีการบูรณาการร่วมกันจึงจะก่อให้เกิดความเข้มแข็งในชุมชนและประสบความสำเร็จในการดำเนินงานด้านต่างๆ ดังนี้

๑) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นับเป็นหน่วยงานกลางในการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานและชุมชน เพื่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างกัน

๒) ชุมชนภายในตำบล จะเห็นได้ว่าชุมชนเป็นหัวใจหลักในการที่จะส่งเสริมให้เกิดกิจกรรมต่างๆ ให้ประสบความสำเร็จ โดยเฉพาะผู้นำหรือตัวแทน อันจะก่อให้เกิดการประสาน ความร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานภายนอกและภายในชุมชน

๓) สถานศึกษาหรือโรงเรียน รวมทั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นส่วนสำคัญในการกล่อมเกล่าเด็กให้เป็นคนดีในสังคม จึงจำเป็นที่จะต้องประสานงานเป็นเครือข่ายเพื่อการพัฒนา

๔) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพหรือ รพ.สต. เป็นหน่วยงานที่ดูแลสุขภาพของคนในชุมชน โดยมีบุคลากรที่สำคัญ ได้แก่ อสม. จะเป็นผู้ช่วยเหลือด้านสุขภาพในชุมชน นับเป็นส่วนหนึ่งที่จะก่อให้เกิดการขับเคลื่อนในชุมชนได้โดยง่าย

๕) ศาสนสถานหรือวัด นับได้ว่าวัดหรือพระสงฆ์มีบทบาทสำคัญในชุมชน โดยเฉพาะทางศาสนพิธีต่างๆ ย่อมอยู่ในวิถีชีวิตของคนในชุมชน จึงต้องอาศัยความศรัทธาและที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจในการสร้างความร่วมมือในชุมชน

๕.๑.๔ องค์ความรู้ที่ได้จากงานวิจัย

๕.๑.๔.๑ การพัฒนาธรรมาณูญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน อย่างมีส่วนร่วมในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ มีกระบวนการ ดังนี้

๑) สร้างการรับรู้แบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาธรรมาณูญตำบล โดยการส่งเสริมให้ชุมชนเกิดความเข้าใจในการจัดทำธรรมาณูญตำบล การจัดทำธรรมาณูญตำบล เป็นการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดูแลชุมชนร่วมกัน โดยเป็นการตั้งกฎ กติกา เพื่อให้ชุมชนเกิดการเคารพกฎ กติกา ร่วมกัน อันจะนำไปสู่การสร้างความสำเร็จ ซึ่งการส่งเสริมการจัดทำธรรมาณูญตำบล เพื่อเป็นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมและเสริมสร้างประชาธิปไตยชุมชน

๒) เปิดโอกาสให้มีการเสนอปัญหาและความต้องการของชุมชน เป็นการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาและความต้องการที่เกิดขึ้นในชุมชนอย่างแท้จริง

๓) วิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของชุมชน ซึ่งปัญหาและความต้องการ ประกอบด้วย ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการเมือง ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสารสนเทศ

๔) กำหนดประเด็นในการจัดทำธรรมนูญตำบล เพื่อให้มีความสอดคล้องกับการพัฒนาท้องถิ่นภายใต้การบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล จึงควรมีการคำนึงถึงยุทธศาสตร์ในการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการส่งเสริมและพัฒนาการศึกษา ศาสนา ประเพณีและวัฒนธรรม ด้านส่งเสริมการท่องเที่ยว ด้านสังคม ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ ด้านการบริหารจัดการ และด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๕) กำหนดแนวทางการจัดทำธรรมนูญตำบล ในการพัฒนาธรรมนูญตำบลนั้น ควรมีการศึกษาและทำความเข้าใจกับบริบทชุมชน โดยเฉพาะการสร้างความรู้ความเข้าใจกับชุมชน การวิเคราะห์ชุมชนในมิติต่างๆ ค้นหาปัญหาและความต้องการของชุมชน เพื่อให้เกิดการแก้ปัญหา ร่วมกัน นำไปสู่การตั้งกฎ กติกาในชุมชน การสร้างความเข้าใจในชุมชนเพื่อให้เกิดความร่วมมือในการเคารพ กฎ กติกาที่มีร่วมกันในชุมชนและเพื่อให้เกิดการยอมรับและปฏิบัติตามมติของชุมชน โดยมีการประชาสัมพันธ์ในแต่ละหมู่บ้านเพื่อให้คนในชุมชนได้เข้าใจและมีส่วนร่วมในการตั้งกฎ กติกาในชุมชน

๖) การจัดทำบันทึกข้อตกลงร่วมกัน การขับเคลื่อนการดำเนินงานในท้องถิ่น จำเป็นจะต้องอาศัยความร่วมมือกันทุกฝ่าย ซึ่งแกนนำในชุมชนมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน การพัฒนาธรรมนูญตำบลจึงเป็นความร่วมมือกันของทุกภาคส่วน ซึ่งการจัดทำบันทึกข้อตกลงร่วมกันระหว่างผู้นำฝ่ายท้องที่และฝ่ายท้องถิ่น จะช่วยในการขับเคลื่อนการพัฒนาท้องถิ่นในทุกด้าน

๗) การยกย่องธรรมนูญตำบล ขั้นตอนสำคัญในการพัฒนาธรรมนูญตำบล นั่นคือ การยกย่องธรรมนูญตำบล โดยตั้งคณะกรรมการเพื่อยกย่อง และกำหนดประเด็นให้เกิดความสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาท้องถิ่น มีการสอบถามความคิดเห็นของประชาชนในแต่ละหมู่บ้าน เพื่อให้ชุมชนได้เข้าใจในการจัดทำธรรมนูญตำบล เห็นประโยชน์ในการตั้งกฎ กติการ่วมกัน ซึ่งจะก่อให้เกิดการพัฒนาท้องถิ่นและเกิดความสงบสุขขึ้นในชุมชน

๕.๑.๔.๒ การพัฒนาเครือข่ายการจัดการเรียนรู้และสารสนเทศธรรมนูญตำบลเพื่อขับเคลื่อนประชาธิปไตยชุมชน ในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ มีประเด็น ดังนี้

การพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อขับเคลื่อนประชาธิปไตยชุมชน นั้นทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคประชาชนและหน่วยงานต่างๆ จำเป็นจะต้องมีการบูรณาการร่วมกันจึงจะก่อให้เกิดความเข้มแข็งในชุมชนและประสบความสำเร็จในการดำเนินงานด้านต่างๆ โดยขอความร่วมมือให้แต่ละภาคส่วนเข้าร่วมเป็นผู้ประสานเครือข่าย ประกอบด้วย

- ๑) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นับเป็นหน่วยงานกลางในการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานและชุมชน เพื่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างกัน
- ๒) ชุมชนภายในตำบล จะเห็นได้ว่าชุมชนเป็นหัวใจหลักในการที่จะส่งเสริมให้เกิดกิจกรรมต่างๆให้ประสบความสำเร็จ โดยเฉพาะผู้นำหรือตัวแทน อันจะก่อให้เกิดการประสาน ความร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานภายนอกและภายในชุมชน
- ๓) สถานศึกษาหรือโรงเรียน รวมทั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นส่วนสำคัญในการกล่อมเกล่าเด็กให้เป็นคนดีในสังคม จึงจำเป็นที่จะต้องประสานงานเป็นเครือข่ายเพื่อการพัฒนา
- ๔) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพหรือ รพ.สต. เป็นหน่วยงานที่ดูแลสุขภาพของคนในชุมชน โดยมีบุคลากรที่สำคัญ ได้แก่ อสม. จะเป็นผู้ช่วยเหลือด้านสุขภาพในชุมชน นับเป็นส่วนหนึ่งที่จะก่อให้เกิดการขับเคลื่อนในชุมชนได้โดยง่าย
- ๕) ศาสนสถานหรือวัด นับได้ว่าวัดหรือพระสงฆ์มีบทบาทสำคัญในชุมชน โดยเฉพาะทางศาสนพิธีต่างๆ ย่อมอยู่ในวิถีชีวิตของคนในชุมชน จึงต้องอาศัยความศรัทธาและที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจในการสร้างความร่วมมือในชุมชน

๕.๒ อภิปรายผล

การวิจัย เรื่อง “การพัฒนาธรรมนุญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ” สามารถนำมาอภิปรายผล ตามวัตถุประสงค์ ได้ดังนี้

- ๑) วิเคราะห์ความต้องการของประชาชนต่อการพัฒนาธรรมนุญตำบลเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในการพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน ในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ นั้น การพัฒนาธรรมนุญตำบลเป็นการรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาบริบทพื้นที่ ลักษณะทางกายภาพ การเมือง สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม และจำเป็นจะต้องอาศัยความร่วมมือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชน เพื่อให้เกิดการผลักดันเพื่อให้เกิดการประสานความร่วมมือในชุมชน เนื่องจากธรรมนุญตำบล เป็นการกำหนดกติกาการอยู่ร่วมกันเพื่อให้ชุมชนอยู่อย่างสันติสุข จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทราบถึงปัญหาและความต้องการของชุมชน เพื่อสร้างกติกาการอยู่ร่วมกัน ได้ในทิศทางเดียวกัน ซึ่งการจะนำไปสู่การกำหนดประเด็นในการยกร่างธรรมนุญได้ ซึ่งได้กำหนดประเด็นธรรมนุญให้ครอบคลุม ทั้ง ๗ ด้าน ได้แก่ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ด้านสิ่งแวดล้อมและด้านสารสนเทศ เพื่อกำหนดประเด็นธรรมนุญตำบลสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอันจะนำไปสู่การพัฒนาท้องถิ่นไปในทิศทางเดียวกัน นอกจากนี้ จากการสอบถามความคิดเห็นของประชาชนต่อความต้องการพัฒนาธรรมนุญตำบล พบว่า มีความต้องการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มากที่สุดทำให้เห็นได้ว่า ชุมชนต้องการความปลอดภัยในชีวิต ครอบครัวและสังคม สอดคล้องกับงานวิจัย ของ **ธัญญ์ณภัทร์ เจริญ**

พานิช และเพ็ญพร ตั้งปฏิการ^๑ ได้ทำการวิจัยเรื่อง ธรรมนูญชุมชน: เครื่องมือของการพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน กรณีศึกษาจังหวัดพิษณุโลก โดยได้ทำการศึกษาการพัฒนาธรรมนูญชุมชนใน ๑๓ ชุมชนของจังหวัดพิษณุโลก ตั้งแต่การก่อรูปหรือขาขึ้นของธรรมนูญชุมชนถึงการยกร่างธรรมนูญชุมชนเพื่อศึกษาลักษณะของการพัฒนาธรรมนูญชุมชนตามศักยภาพของชุมชน และปัจจัยผลักดันที่ก่อให้เกิดธรรมนูญในชุมชนต่างๆ โดยใช้วิธีการวิจัยแบบปฏิบัติการมีส่วนร่วม ผลการวิจัยคนพบว่า การก่อร่างหรือขาขึ้นของธรรมนูญชุมชนนั้น เกิดจากการให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วมของชุมชน ผู้นำท้องถิ่น ท้องที่ และแกนนำภาคประชาสังคม และการตระหนักในปัญหาของชุมชนเป็นปัจจัยหลักสำคัญ สวนลักษณะของธรรมนูญชุมชนส่วนใหญ่เกิดขึ้นจากปัญหาและความต้องการในชุมชนเป็นหลัก โดยเฉพาะด้านสุขภาพ เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมและสังคม และสอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒) กระบวนการพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในการพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนอย่างมีส่วนร่วมในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ จากการศึกษาการพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับการพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน ซึ่งกระบวนการพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในการพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนอย่างมีส่วนร่วมในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ประกอบด้วย ขั้นตอนที่ ๑ สร้างการรับรู้แบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาธรรมนูญตำบล ขั้นตอนที่ ๒ เปิดโอกาสให้มีการเสนอปัญหาและความต้องการของชุมชน ขั้นตอนที่ ๓ วิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของชุมชน ขั้นตอนที่ ๔ กำหนดประเด็นในการจัดทำธรรมนูญตำบล ขั้นตอนที่ ๕ กำหนดแนวทางการจัดทำธรรมนูญตำบล ขั้นตอนที่ ๖ การจัดทำบันทึกข้อตกลงร่วมกัน ขั้นตอนที่ ๗ การยกร่างธรรมนูญตำบล ทั้งนี้เนื่องจาก สอดคล้องกับงานวิจัย ของ สหทัยา วิเศษ และชัยวัฒน์ จันธิมา^๒ ได้ทำการวิจัยเรื่อง “แนวทางการกำหนดธรรมนูญการจัดการทรัพยากรธรรมชาติโดยวิธีการสานเสวนา : กรณีศึกษากว๊านพะเยา” ผลการวิจัยพบว่า ๑) รูปแบบของกฎหมายในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ได้แก่ กฎหมายในการจัดการกว๊านพะเยา ข้อบัญญัติท้องถิ่นด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มาตรการทางสังคมของภาคประชาชน ที่มีการบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการจัดการสมัยใหม่ การจัดการทะเลสาบสงขลา และการจัดการน้ำเฉพาะพื้นที่ของต่างประเทศ ๒) หลักการในการร่างธรรมนูญกว๊านพะเยา ได้แก่ หลักกฎหมายที่

^๑ ธีรณภัทร์ เจริญพานิช และเพ็ญพร ตั้งปฏิการ “ธรรมนูญชุมชน: เครื่องมือของการพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน กรณีศึกษาจังหวัดพิษณุโลก” บทความวิจัย, วารสารราชภัฏ Rajabhat Journal of Sciences, Humanities and Social Sciences ๒๐ (๑): ๒๐๒๐ : ๑๒๘- ๑๔๐.

^๒ สหทัยา วิเศษ และชัยวัฒน์ จันธิมา. “แนวทางการกำหนดธรรมนูญการจัดการทรัพยากรธรรมชาติโดยวิธีการสานเสวนา : กรณีศึกษากว๊านพะเยา” บทความวิจัย, วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๒ หน้า ๒๘-๕๖.

แบ่งออกเป็นหมวดหมู่ที่ชัดเจน หลักกติกาทาสังคมของชุมชนที่มีความสอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนในชุมชน และหลักธรรมาภิบาลที่เน้นคุณธรรม ความโปร่งใส และตรวจสอบได้ โดยแนวทางการร่างธรรมนูญบ้านพะเยาให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วม การพัฒนาที่ยั่งยืน กระบวนการเรียนรู้ และพัฒนาการมีส่วนร่วมในการจัดการบ้านพะเยา ๓) กระบวนการพัฒนาธรรมนูญบ้านพะเยา ประกอบด้วย ขั้นตอนที่ ๑ การออกแบบธรรมนูญบ้านพะเยา โดยวิเคราะห์กฎหมาย กติกาทาสังคม และมาตรการทางสังคมในประเทศไทยและต่างประเทศ ขั้นตอนที่ ๒ การสานเสวนาพิจารณาธรรมนูญบ้านพะเยาในกลุ่มผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย ขั้นตอนที่ ๓ การสานเสวนาหาฉันทมติร่างธรรมนูญบ้านพะเยา ให้มีการพัฒนาการจัดการบ้านพะเยา ในรูปของคณะกรรมการพัฒนาบ้านพะเยาและสภาพัฒนาบ้านพะเยา

๓) การพัฒนาเครือข่ายการจัดการเรียนรู้และสารสนเทศธรรมนูญตำบลเพื่อขับเคลื่อนประชาธิปไตยชุมชน ในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ทั้งนี้จะเห็นได้ว่า การพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อขับเคลื่อนประชาธิปไตยชุมชน นั้นทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคประชาชนและหน่วยงานต่างๆ จำเป็นจะต้องมีการบูรณาการร่วมกันจึงจะก่อให้เกิดความเข้มแข็งในชุมชนและประสบความสำเร็จในการดำเนินงานด้านต่างๆ โดยขอความร่วมมือให้แต่ละภาคส่วนเข้าร่วมเป็นผู้ประสานเครือข่าย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของ **สุทธิพันธ์ อรัญญาส และคณะ**^๓ ได้ทำการวิจัย เรื่อง ธรรมนูญตำบลเชิงพุทธ : กระบวนการพัฒนาชุมชน เพื่อความยั่งยืนของประชาชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยผลการวิจัย พบว่า ๑. ปัจจัยเกื้อหนุนต่อการพัฒนาชุมชนเพื่อความยั่งยืนของประชาชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดร้อยเอ็ด มีดังนี้ ๑) ด้านกายภาพ ๒) ด้านการปกครองและประชากร ๓) ด้านเศรษฐกิจ ๔) ด้านศาสนา ๒. การบูรณาการหลักพุทธธรรมในการพัฒนาธรรมนูญตำบลของประชาชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดร้อยเอ็ด ได้แก่ ๑) การบูรณาการกับศีล ๕, พรหมวิหาร ๔ เพื่อป้องกันและแก้ไขความรุนแรง ๒) การบูรณาการกับหลักภavana ๔ เพื่อส่งเสริมสุขภาพ ๓) การบูรณาการกับพระวินัยเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อม ๔) การบูรณาการหลักสันโดษและสังคหวัตถุ ๔ เพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน ๓. ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนธรรมนูญตำบลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ ๑) การกำหนดทิศทาง ๒) สร้างกิจกรรมการมีส่วนร่วม ๓) กำหนดเป้าประสงค์ และ ๔) มีข้อตกลงร่วมกัน

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง “การพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ” ผู้วิจัยได้พบประเด็นที่ควรเสนอแนะ ดังนี้

^๓ สุทธิพันธ์ อรัญญาส และคณะ ธรรมนูญตำบลเชิงพุทธ : กระบวนการพัฒนาชุมชน เพื่อความยั่งยืนของประชาชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดร้อยเอ็ด บทควมวิจัย, วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๓ ประจำเดือนกรกฎาคม – กันยายน ๒๕๖๓ หน้า ๓๖๙-๓๘๒.

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากการศึกษา การพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอ จัตุรัสจังหวัดชัยภูมิ จะเห็นได้ว่า ชุมชนมีส่วนสำคัญในการกำหนดประเด็นการพัฒนา สืบเนื่องจาก ชุมชนจะเป็นผู้ที่ทราบถึงปัญหาและความต้องการของชุมชนมากที่สุด การกำหนดทิศทางการพัฒนา จะต้องอาศัยการมีส่วนร่วมภายในชุมชน กล่าวคือ การแสดงความคิดเห็น การเสนอแนะต่างๆ ล้วน เกิดจากความต้องการของชุมชน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงขอเสนอข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ดังนี้

๑) การพัฒนาท้องถิ่นของภาคส่วนราชการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรมีการกำหนด แนวทางการพัฒนาในแต่ละด้าน โดยมีหน่วยงานที่รับผิดชอบร่วมรับฟังเพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนา ท้องถิ่นร่วมกัน

๒) การพัฒนาธรรมนูญตำบลเป็นการสร้างกติกาการอยู่ร่วมกันโดยอาศัยความร่วมมือ และยอมรับเพื่อเป็นข้อปฏิบัติ ซึ่งจะทำให้ชุมชนอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ดังนั้น จึงควรมีการผลักดันให้ทุก ชุมชนจัดทำธรรมนูญตำบลของตน โดยมีการกำหนดแนวทางจากหน่วยงานที่รับผิดชอบ

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

๑) ธรรมนูญตำบลบ้านกอก : กระบวนการรับรู้ของประชาชนในการจัดทำธรรมนูญตำบล อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

๒) ชุมชนต้นแบบวิถีประชาธิปไตยท้องถิ่น : กระบวนการพัฒนาทางการเมืองภายใต้ ธรรมนูญตำบลบ้านกอก อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

บรรณานุกรม

๑. ภาษาไทย

ก. ข้อมูลปฐมภูมิ

ราชกิจจานุเบกษา. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐. เล่ม ๑๓๔ ตอนที่ ๔๐ ก.๖
เมษายน ๒๕๖๐.

ข. ข้อมูลทุติยภูมิ

(๑) หนังสือ:

โกวิท พวงงาม. การปกครองท้องถิ่นไทย : หลักการและมิติใหม่ในอนาคต. พิมพ์ครั้งที่ ๙.
กรุงเทพฯ: วิญญูชน, ๒๕๕๙.

เฉลียว บุรีภักดีและคณะ. ชุดวิชาการวิจัยชุมชน. กรุงเทพฯ: เอส.อาร์.พรินติ้งแมสโปรดักส์, ๒๕๔๕.

ชวลิต สละ. ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: บริษัท
วี.พรินท์(๑๙๙๑) จำกัด, ๒๕๕๖.

ชูวงศ์ ฉายะบุตร. การปกครองท้องถิ่นไทย. กรุงเทพฯ: บริษัทพิชเนศ พรินติ้ง เซนเตอร์ จำกัด,
๒๕๓๙.

ชูศักดิ์ เทียงตรง. การบริหารการปกครองท้องถิ่นไทย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,
๒๕๑๘.

ณัชชาภัทร อุ่นตรงจิตร. รัฐศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ: ด่านสุทธา, ๒๕๔๘.

ธนศวรร เจริญเมือง. การปกครองท้องถิ่นกับการบริหารจัดการท้องถิ่น อีกมิติหนึ่งของอารยธรรม
โลก ภาคแรกจากยุคกรีกถึงทุนนิยมตะวันตก. กรุงเทพฯ: โครงการจัดพิมพ์คปไฟ,
๒๕๕๐.

_____. ทฤษฎีและแนวคิด : การปกครองท้องถิ่นกับการบริหารจัดการท้องถิ่น. กรุงเทพฯ:
โครงการจัดพิมพ์คปไฟ, ๒๕๕๓.

นันทวัฒน์ บรรณานันท์. การปกครองส่วนท้องถิ่นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.
๒๕๔๐. กรุงเทพฯ: วิญญูชน จำกัด, ๒๕๔๕.

นิพนธ์ ศิธรเสาวภา. ภาวะผู้นำกับการปกครองท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์, ๒๕๖๐.

เนตร์พัฒนา ยาวีราช. ภาวะผู้นำและผู้นำเชิงกลยุทธ์. พิมพ์ครั้งที่ ๘. กรุงเทพฯ: บริษัท ทริบเพิ้ลกรุ๊ป
จำกัด, ๒๕๕๖.

- บุญชม ศรีสะอาด. **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ ๑๐. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น, ๒๕๖๐.
- ปธาน สุวรรณมงคล. **การกระจายอำนาจ: แนวคิดและประสบการณ์จากเอเชีย**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๔.
- _____. **การเมืองท้องถิ่น : การเมืองของใคร โดยใคร เพื่อใคร**. นนทบุรี: สำนักพิมพ์จุดพรตีไซน์, ๒๕๕๔.
- ประจักษ์ ก้องกีรติ. **ประชาธิปไตย : หลากความหมาย หลากรูปแบบ**. กรุงเทพฯ: สยามปริทัศน์, ๒๕๖๒.
- ประทาน คงฤทธิศึกษากร. **การปกครองเมืองพัทยา**. กรุงเทพฯ: สหายบล็อกและการพิมพ์, ๒๕๒๔.
- ปาริชาติ วัลย์เสถียรและคณะ. **กระบวนการและเทคนิคการทำงานของนักพัฒนา**. กรุงเทพฯ: โครงการเสริมสร้างการเรียนรู้เพื่อชุมชนเป็นสุข (สรส), ๒๕๔๖.
- พรชัย เทพปัญญา และคณะ. **การปกครองท้องถิ่นเปรียบเทียบ**. กรุงเทพฯ: ป. สัมพันธ์พานิช, ๒๕๔๓.
- พระมหาสุทิตย์ อากาศโร (อบอู่่น) และปาริชาติ วัลย์เสถียร. **เครือข่าย : ธรรมชาติ ความรู้และการจัดการ**. กรุงเทพฯ: โครงการเสริมสร้างการเรียนรู้เพื่อชุมชนเป็นสุข, ๒๕๔๗.
- เรืองวิทย์ เกษสุวรรณ. **แนวคิดและทฤษฎีการปกครองส่วนท้องถิ่น**. กรุงเทพฯ: บริษัท บพิธการพิมพ์ จำกัด, ๒๕๕๕.
- ลิขิต ธีรเวคิน. **วิวัฒนาการการเมืองการปกครองไทย**. พิมพ์ครั้งที่ ๑๐. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๕๐.
- วุฒิสาร ตันไชย. **การกระจายอำนาจและประชาธิปไตยของไทย**. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า, ๒๕๕๗.
- ศุภชัย เจริญวงศ์. **ถอดรหัสการพัฒนา**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เดือนตุลา, ๒๕๔๔.
- ศุภสวัสดิ์ ชัชวาลย์. **การเมืองในกระบวนการกระจายอำนาจ : ศึกษาผ่าน บทบาทของนักวิชาการข้าราชการ นักการเมือง และประชาชน**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๕.
- สนธยา พลศรี. **ทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชน**. พิมพ์ครั้งที่ ๔. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์, ๒๕๔๕.
- สัญญา สัญญาวิวัฒน์. **การพัฒนาชุมชนแบบจัดการ**. กรุงเทพฯ: หอก.เอมีเทรตติ้ง, ๒๕๔๑.
- สัญญา สัญญาวิวัฒน์. **ทฤษฎีและกลยุทธ์การพัฒนาสังคม**. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๐.
- สุจิตรา ธนानันท์. **การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์**. กรุงเทพมหานคร: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, ๒๕๕๐.
- สุทธิ เหล่าฤทธิและคณะ. **ประวัติเมืองชัยภูมิ**. กรุงเทพมหานคร: ด้านสุทธการพิมพ์, ๒๕๔๕.

อเนก เหล่าธรรมทัศน์ ประชาธิปไตยท้องถิ่น นนทบุรี: มิติใหม่, ๒๕๔๕ ก.

อรทัย ก๊กผล และฉัตรระวี กิตติโยดม. บทวิเคราะห์ ร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า, ๒๕๕๕.

อรทัย ก๊กผล. การขับเคลื่อนรัฐธรรมนูญ'๕๐ สู่การปฏิบัติ: กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปกครองท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยพัฒนาการปกครองท้องถิ่น สถาบันพระปกเกล้า, ๒๕๕๑.

(๒) วิทยานิพนธ์:

กัมลาศ เยาวะนิจ. “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดปริมณฑลของกรุงเทพมหานคร”. **ปริญญารัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี, ๒๕๕๘.

คำนิง สิงห์เอี่ยม. “รูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนตามหลักธรรมาภิบาล ในการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดภูเก็ต”. **ปริญญารัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต, ๒๕๕๙.

(๔) รายงานการวิจัย:

พระครูโพธิศีลคุณ และคณะ “การบูรณาการหลักพุทธธรรมในการพัฒนาธรรมนุญตำบลของประชาชนและองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ด” บทความวิจัย วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยวิทยาเชิงพุทธ ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๘ (สิงหาคม ๒๕๖๔) หน้า ๔๐-๕๓.

ธัญฉณภัทร์ เจริญพานิช และเพ็ญพร ตั้งปฏิการ “ธรรมนูญชุมชน: เครื่องมือของการพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน กรณีศึกษาจังหวัดพิษณุโลก” บทความวิจัย, วารสารราชภัฏ Rajabhat Journal of Sciences, Humanities and Social Sciences ๒๐ (๑): ๒๐๒๐ : ๑๒๘- ๑๔๐.
 สุทธิพันธุ์ อรัญญาส และคณะ ธรรมนูญตำบลเชิงพุทธ : กระบวนการพัฒนาชุมชน เพื่อความยั่งยืนของประชาชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดร้อยเอ็ด บทความวิจัย, วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาลงกรณ์ ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๓ ประจำเดือนกรกฎาคม – กันยายน ๒๕๖๓ หน้า ๓๖๙-๓๘๒.

สหทัยา วิเศษ และชัยวัฒน์ จันธิมา. “แนวทางการกำหนดธรรมนูญการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ โดยวิธีการสานเสวนา : กรณีศึกษากวนพะเยา” บทความวิจัย, วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๒ หน้า ๒๘-๕๖.

อภิษฎา ศรีเครือคงและคณะ. “การพัฒนาเครือข่ายการบริหารงานของเทศบาลนครนนทบุรี”.
รายงานการวิจัย. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย,
 ๒๕๕๘.

โอฬาร ถิ่นบางเตียว “การฟื้นฟูค่านิยมประชาธิปไตยชุมชน: กรณีศึกษาการใช้กลไกและกระบวนการ
 ของสภาองค์กรชุมชนตำบล” บทความวิจัย วารสารมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ ๓๓ (๒)
 พ.ค. - ส.ค. ๒๕๕๙ หน้า ๑๒๐-๑๔๑.

(๕) เอกสารที่ไม่ได้ตีพิมพ์:

นภัทร์ แก้วนาค. “เอกสารประกอบการบรรยายเทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ”. เอกสาร
 ประกอบการบรรยายรายวิชาการระเบียบวิธีวิจัย. คณะสังคมศาสตร์: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๕. (อัดสำเนา).

(๖) สื่ออิเล็กทรอนิกส์:

คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการจังหวัดชัยภูมิ (ก.บ.จ.), **แผนพัฒนาจังหวัดชัยภูมิ**
(๒๕๖๑-๒๕๖๔), [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <https://www.nongbuarawea.go.th/images/abt/pdf/p644-1.pdf> [๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๔].

อภิศักดิ์ ธีระวิสิษฐ์, เอกสารประกอบการเสวนา เรื่อง เทคนิคและเครื่องมือสื่อความคิดในการศึกษา
 ชุมชน, [ออนไลน์], แหล่งที่มา <http://www.tsdf.nida.ac.th/elctfl/articlefile/article-file-๑๑๒๔๔.pdf>

๒. ภาษาอังกฤษ

(1) Books:

N. K. Denzin. **The research act**. 2nded. New York: Mc Graw-Hill, 1978.

ภาคผนวก ก
เครื่องมือการวิจัย

หมายเลขแบบสอบถาม

การวิจัยเรื่อง

การพัฒนาธรรมเนียมปฏิบัติตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามที่จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อความต้องการพัฒนาธรรมเนียมปฏิบัติตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน ในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ จึงขอความอนุเคราะห์ท่านในการกรอกข้อมูลทุกข้อตามความคิดเห็นที่แท้จริงของท่าน เพื่อความถูกต้องในการวิเคราะห์ และเป็นแนวทางในการนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป ซึ่งแบบสอบถามชุดนี้ ประกอบด้วย ข้อคำถามทั้งหมด ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ ๒ ความคิดเห็นของประชาชนต่อความต้องการพัฒนาธรรมเนียมปฏิบัติตำบลเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในการพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน ในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

ตอนที่ ๓ ข้อเสนอแนะของประชาชนต่อการพัฒนาธรรมเนียมปฏิบัติตำบลเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในการพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน ในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

ดร. สุนทร ธนศิลป์พิชิตและคณะ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การพัฒนาธรรมนุญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

ตอนที่ ๑ แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ใน ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน (กรุณาตอบทุกข้อ)

๑. เพศ

 ชาย หญิง

๒. อายุ

 ๑๘-๓๐ ปี ๓๑-๔๐ ปี ๔๑-๕๐ ปี ๕๑ ปีขึ้นไป

๓. ระดับการศึกษา

 ต่ำกว่ามัธยมศึกษา มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า ปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี

๔. อาชีพ

 ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ ประกอบธุรกิจส่วนตัว เกษตรกร อื่นๆ.....

๕. รายได้

 ต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท ๑๐,๐๐๑-๑๕,๐๐๐ บาท ๑๕,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐ บาท ๒๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป

ตอนที่ ๒ ความคิดเห็นของประชาชนต่อความต้องการพัฒนาธรรมนุญตำบลเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้
ในการพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน ในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

มากที่สุด	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
มาก	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
ปานกลาง	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
น้อย	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
น้อยที่สุด	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

ข้อที่	ด้านสภาพโครงสร้างพื้นฐาน	ระดับความคิดเห็น				
		น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด
๑.	ท่านคิดว่าภายในตำบลบ้านกอกมีเส้นทางคมนาคมสะดวก ปลอดภัย					
๒.	ท่านคิดว่าภายในตำบลบ้านกอกมีระบบไฟฟ้าครัวเรือนและชุมชนอย่างทั่วถึง					
๓.	ท่านคิดว่าภายในตำบลบ้านกอกมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยทั้งในระดับครัวเรือนและชุมชน					
๔.	ท่านคิดว่าภายในตำบลบ้านกอกมีการจัดหาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค อย่างเพียงพอ					
๕.	ท่านคิดว่าประชาชนในตำบลบ้านกอกได้รับการบริการทางการแพทย์และสาธารณสุขอย่างเพียงพอ					
ด้านการเมือง						
๖.	ท่านมีความเข้าใจในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข มากน้อยเพียงใด					
๗.	ท่านคิดว่าในตำบลบ้านกอกมีการเลือกตั้งแบบโปร่งใสและยุติธรรม มากน้อยเพียงใด					
๘.	ท่านคิดว่าภาครัฐมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบในกิจกรรมส่วนรวมในตำบลบ้านกอก มากน้อยเพียงใด					
๙.	ท่านคิดว่านักการเมืองท้องถิ่นได้เสนอนโยบายของตนให้ประชาชนทราบและพิจารณาก่อนการเลือกตั้ง มากน้อยเพียงใด					
๑๐.	ท่านคิดว่าตำบลบ้านกอกเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นต่อการดำเนินงานต่างๆในชุมชน มากน้อยเพียงใด					

ข้อที่	ด้านเศรษฐกิจ	ระดับความคิดเห็น				
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
๑๑.	ท่านคิดว่าภายในตำบลบ้านกอกมีการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์					
๑๒.	ท่านคิดว่าภายในตำบลบ้านกอกมีการส่งเสริมอาชีพให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น					
๑๓.	ท่านคิดว่าภายในตำบลบ้านกอกมีการส่งเสริมให้มีการจัดตั้งกลุ่มอาชีพหรือวิสาหกิจชุมชน					
๑๔.	ท่านคิดว่าภายในตำบลบ้านกอกมีการส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง					
๑๕.	ท่านคิดว่าภายในตำบลบ้านกอกมีการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น					
ด้านสังคม						
๑๖.	ท่านคิดว่าภายในตำบลบ้านกอกมีการส่งเสริมกิจกรรมและสันทนาการประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น มากน้อยเพียงใด					
๑๗.	ท่านคิดว่าภายในตำบลบ้านกอกมีการช่วยเหลือ ดูแลเด็ก สตรี ผู้ยากไร้ ผู้สูงอายุและผู้ด้อยโอกาส มากน้อยเพียงใด					
๑๘.	ท่านคิดว่าภายในตำบลบ้านกอกมีการทำนุบำรุงศาสนาและมีความศรัทธาต่อศาสนา มากน้อยเพียงใด					
๑๙.	ท่านคิดว่าความขัดแย้งต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชนส่วนใหญ่ยุติได้ด้วยวิธีการไกล่เกลี่ยภายในชุมชน มากน้อยเพียงใด					
๒๐.	ท่านมีส่วนร่วมในการดำเนินงานต่างๆทั้งในหมู่บ้านและตำบล มากน้อยเพียงใด					
ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน						
๒๑.	ท่านคิดว่าภายในตำบลบ้านกอกมีการติดตั้งระบบการจราจรและติดตั้งป้ายสัญญาณในจุดเสี่ยงอย่างทั่วถึง มากน้อยเพียงใด					
๒๒.	ท่านคิดว่าภายในตำบลบ้านกอกมีการติดต่อสื่อสารประชาสัมพันธ์ได้อย่างทั่วถึง มากน้อยเพียงใด					
๒๓.	ท่านคิดว่าภายในตำบลบ้านกอกมีการป้องกันและเฝ้าระวังปัญหาอาชญากรรมในชุมชน มากน้อยเพียงใด					
๒๔.	ท่านคิดว่าภายในตำบลบ้านกอกมีการบริหารจัดการในด้านความปลอดภัยทั้งชีวิตและทรัพย์สินทั้งในระดับครัวเรือนและชุมชน มากน้อยเพียงใด					

ข้อที่	ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	ระดับความคิดเห็น				
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
๒๕.	ท่านร่วมรับผิดชอบและสอดส่องดูแลความปลอดภัยของชุมชนด้วย โดยไม่ให้เป็นเพียงภาระหน้าที่ของฝ่ายปกครองแต่ฝ่ายเดียว					
ด้านสิ่งแวดล้อม						
๒๖.	ท่านคิดว่าภายในตำบลบ้านกอกมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรป่าไม้					
๒๗.	ท่านคิดว่าภายในตำบลบ้านกอกมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรแหล่งน้ำสาธารณะ					
๒๘.	ท่านคิดว่าภายในตำบลบ้านกอกมีการส่งเสริมให้ประชาชนอนุรักษ์ ฟื้นฟูธรรมชาติ เช่น การปลูกป่าชุมชน เป็นต้น					
๒๙.	ท่านคิดว่าในตำบลบ้านกอกมีการระวังป้องกันไฟป่าได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
๓๐.	ภาครัฐเข้ามามีการสนับสนุนและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างสม่ำเสมอ					
ด้านสารสนเทศ						
๓๑.	ท่านคิดว่าประชาชนภายในตำบลบ้านกอก ควรมีการศึกษาและเรียนรู้กฎหมายเบื้องต้นสำหรับประชาชน					
๓๒.	ท่านคิดว่าประชาชนภายในตำบลบ้านกอก ควรมีเครือข่ายของหน่วยงานภาครัฐ และเอกชน ในการดูแลและช่วยเหลือ					
๓๓.	ท่านคิดว่าภายในตำบลบ้านกอก ควรมีการจัดตั้งองค์กรของชุมชนเพื่อการประสาน งานในด้านต่างๆ					
๓๔.	ท่านคิดว่าในตำบลบ้านกอก ควรมีการประสานงานระหว่างภาครัฐ พระสงฆ์และประชาชนอย่างเป็นรูปธรรม					
๓๕.	ท่านคิดว่าในตำบลบ้านกอก ควรมีธรรมนูญตำบลไว้เป็นหลักในการดำเนินชีวิตของประชาชนชาวตำบลบ้านกอก					

ตอนที่ ๓ ข้อเสนอแนะของประชาชนต่อการพัฒนาธรรมนุญตำบลเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในการพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน ในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง การพัฒนาธรรมณูญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

แบบสัมภาษณ์เพื่อการศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนาธรรมณูญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ แบ่งเป็น ๔ ตอน ดังนี้
 ตอนที่ ๑ ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์ (In-depth Interview)
 ตอนที่ ๒ การพัฒนาธรรมณูญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน
 ตอนที่ ๓ การพัฒนาเครือข่ายการจัดการเรียนรู้และสารสนเทศธรรมณูญตำบลเพื่อขับเคลื่อนประชาธิปไตยชุมชน ในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

ตอนที่ ๑ ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์ (In-depth Interview)

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....นามสกุล.....
 สถานที่สัมภาษณ์.....
 วัน เดือน ปี.....

ตอนที่ ๒ การพัฒนาธรรมณูญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน

๑. ท่านคิดว่าการพัฒนาธรรมณูญตำบลในด้านโครงสร้างพื้นฐาน มีแนวทางร่วมกันอย่างไร

๒. ท่านคิดว่าการพัฒนาธรรมณูญตำบลในด้านการเมือง มีแนวทางร่วมกันอย่างไร

๓. ท่านคิดว่าการพัฒนาธรรมณูญตำบลในด้านเศรษฐกิจ มีแนวทางร่วมกันอย่างไร

๔. ท่านคิดว่าการพัฒนาธรรมณูญตำบลในด้านสังคม มีแนวทางร่วมกันอย่างไร

๕. ท่านคิดว่าการพัฒนาธรรมนุญตำบลในด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีแนวทางร่วมกันอย่างไร

๖. ท่านคิดว่าการพัฒนาธรรมนุญตำบลในด้านสิ่งแวดล้อม มีแนวทางร่วมกันอย่างไร

ตอนที่ ๓ การพัฒนาเครือข่ายการจัดการเรียนรู้และสารสนเทศธรรมนุญตำบลเพื่อขับเคลื่อน
ประชาธิปไตยชุมชน ในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

*****ขอขอบคุณผู้ให้ข้อมูลทุกท่านในการตอบแบบสัมภาษณ์*****

กิจกรรมเวทีเสนาเพื่อพัฒนาธรรมนุญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจตุรัส
จังหวัดชัยภูมิ

๐๘.๐๐-๐๘.๓๐ น.	ลงทะเบียน
๐๘.๓๐-๐๙.๐๐ น.	เปิดเวทีเสวนา โดย นายสมพงษ์ ผิวรักษา นายก อบต.
๐๙.๐๐-๐๙.๓๐ น.	ชี้แจงการจัดเวทีเสวนา ความเป็นมาและวัตถุประสงค์ประสงค์ โดย ดร.สุนทร ธนศิลป์พิชิต หัวหน้าโครงการวิจัย
๐๙.๓๐-๑๐.๐๐ น.	ผู้เข้าร่วมเวทีเสวนาสอบถามเพื่อทำความเข้าใจการพัฒนาธรรมนุญ ตำบล
๑๐.๐๐-๑๑.๐๐ น.	ผู้เข้าร่วมเวทีเสวนาเสนอปัญหาและความต้องการของชุมชน โดยการ แบ่งโซนตามพื้นที่
๑๑.๐๐-๑๒.๐๐ น.	ผู้เข้าร่วมเวทีเสวนาร่วมกันการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของ ชุมชน
๑๒.๐๐-๑๓.๐๐ น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
๑๓.๐๐-๑๔.๐๐ น.	ผู้เข้าร่วมเวทีเสวนาร่วมกันกำหนดประเด็นในการยกร่างธรรมนุญตำบล
๑๔.๐๐-๑๔.๔๕ น.	ผู้เข้าร่วมเวทีเสวนาร่วมกันกำหนดแนวทางการยกร่างธรรมนุญตำบล
๑๔.๔๕-๑๕.๐๐ น.	การจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นและชุมชน
๑๕.๐๐-๑๕.๓๐ น.	ผู้เข้าร่วมเวทีเสวนาคัดเลือกคณะกรรมการยกร่างธรรมนุญตำบล
๑๕.๓๐-๑๖.๓๐ น.	การยกร่างธรรมนุญตำบล

หมายเหตุ รับประทานอาหารว่าง เวลา ๑๐.๓๐ น.และ เวลา ๑๔.๓๐ น.
 กำหนดการเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

ภาคผนวก ข

หนังสือเชิญผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, ผู้ให้สัมภาษณ์

รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์

๑. นายสมพงษ์ ฅิวรักษา /นายก อบต.
๒. นายสมใจ สังข์ทอง/รองนายก อบต.
๓. นายชอง ลีดี/ รองนายก อบต.
๔. นายสุทธิศักดิ์ สังข์ทอง/ปลัด อบต.
๕. นางสาวฐิติยาพร ไชยวิมลศิริ/รองปลัด อบต.
๖. นายยุทธนา พิพิธกุล/ผอ.กองสวัสดิการสังคม
๗. นางสาวรัตนา นาสูงเนิน/นักวิเคราะห์นโยบายและแผน
๘. นางแสงจันทร์ สีแดง/ประธานสภา อบต.
๙. นางสาวไกล่รุ่ง บุญเรือง/รองประธานสภา อบต.
๑๐. นายธีระ เจริญไข/สมาชิกสภา
๑๑. นางบังอร สิงห์ลา/สมาชิกสภา
๑๒. นางนภาพร น้อยวิเศษ/สมาชิกสภา
๑๓. นายจำลอง บรรเทากุล/สมาชิกสภา
๑๔. นายโกศลป์ อินทรผล/สมาชิกสภา
๑๕. นายสมนึก ศรีกุดเวียน/สมาชิกสภา
๑๖. นางสาวธัญญรัตน์ ภิรมย์ชม/สมาชิกสภา
๑๗. นางบุญเกิด จันทร์น้ำใส/สมาชิกสภา
๑๘. นางสมหวัง เหิงขุนทด/สมาชิกสภา
๑๙. นายชาญชัย เอี่ยมสำอางค์/กำนัน
๒๐. นายนคร สิงห์ลา/ผู้ใหญ่บ้าน
๒๑. นายรุ่งโรจน์ กลอนค่างพล/ผู้ใหญ่บ้าน
๒๒. นายพิษณุ ชาติเผือก/ผู้ใหญ่บ้าน
๒๓. นายเสนาะ เพชรวิสิทธิ์/ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน
๒๔. นางสาวทิพวัลย์ สิงห์ลา/ผู้ใหญ่บ้าน
๒๕. นายสมพร ฅิวรักษา/ผู้ใหญ่บ้าน
๒๖. นายเด่นรัก จำแก้ว/ผู้ใหญ่บ้าน
๒๗. นายกิตกร ชัยมีทรง/ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน
๒๘. นายนุติ สิงห์ลา/ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน
๒๙. นายสมบัติ สีแดง/ผู้ใหญ่บ้าน
๓๐. นายนพดล จำชาติ/ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน

อว ๘๐๕๗.๒/๐๐๒

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เลขที่ ๙๗ หมู่ ๑๔ บ้านโนนเหล็ก ตำบลสนาฝ้าย
อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ๓๖๐๐๐
โทร. ๐๔๔-๐๕๖-๐๒๒๒

๓๐ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการใช้สถานที่หอประชุม อบต.

เรียน นายกองค้การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก

เนื่องด้วย ดร.สุเนตร ธนศิลป์พิชิต ตำแหน่ง อาจารย์ผู้รับผิดชอบและประจำหลักสูตร รัฐศาสตร์ มหาลัยราชภัฏ มหาวิทยลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ กำลังทำวิจัย เรื่อง “การพัฒนา ธรรมนูญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภोजัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ” ซึ่งการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง นี้มีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลสำคัญเพื่อให้ได้ข้อมูลอันจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในครั้งนี้ จึงใคร่ ขอความอนุเคราะห์สถานที่ในการเข้าเก็บข้อมูล รวมทั้งการสัมภาษณ์และจัดเวทีเสวนาการพัฒนาธรรมนูญ ตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภोजัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ โดยมีกลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย คณะ ผู้บริหาร ปลัด อบต. ผู้อำนวยการกอง ผู้นำชุมชนหรือตัวแทนชุมชน ประชาชนชาวบ้าน รวมทั้งสิ้นประมาณ ๔๐ คน ในวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๖ ตั้งแต่เวลา ๐๙.๐๐ น. เป็นต้นไป

จึงขอเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.สุเนตร ธนศิลป์พิชิต)

หัวหน้าโครงการ

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐๔๔-๐๕๖-๐๒๒๒, ๐๘๒๕๘๙๓๕๐๔

อว ๘๐๕๗.๒/๐๐๑

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

เลขที่ ๘๗ หมู่ ๑๔ บ้านโนนเหนือ ตำบลนาฝาย

อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ๓๖๐๐๐

โทร. ๐๔๔-๐๕๖-๐๒๒

๓๐ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน นายกองค้การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย ดร.สุนทร ธนศิลป์พิชิต ตำแหน่ง อาจารย์ผู้รับผิดชอบและประจำหลักสูตร รัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ กำลังทำวิจัย เรื่อง “การพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ” ซึ่งการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลสำคัญเพื่อให้ได้ข้อมูลอันจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในครั้งนี้ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ในการเข้าเก็บข้อมูล รวมทั้งการสัมภาษณ์และจัดเวทีเสวนาการพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ โดยมีกลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย คณะผู้บริหาร ปลัด อบต. ผู้อำนวยการกอง ผู้นำชุมชนหรือตัวแทนชุมชน ประชาชนชาวบ้าน รวมทั้งสิ้นประมาณ ๔๐ คน เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยและเป็นประโยชน์ในทางวิชาการต่อไป

จึงขอเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.สุนทร ธนศิลป์พิชิต)

หัวหน้าโครงการ

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐๔๔-๐๕๖-๐๒๒, ๐๘๒๕๘๘๓๕๐๔

อว ๘๐๕๗.๒/ว.๐๐๕

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เลขที่ ๙๗ หมู่ ๑๔ บ้านโนนเหล็ก ตำบลนาฝาย
อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ๓๖๐๐๐
โทร. ๐๔๔-๐๕๖-๐๒๒

๓๐ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอสัมภาษณ์ข้อมูลสำคัญและเชิญเข้าร่วมเวทีเสวนา

เรียน นายสมพงษ์ ศิวรักษ์
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย ดร.สุนทร ธนศิลป์พิชิต ตำแหน่ง อาจารย์ผู้รับผิดชอบและประจำหลักสูตร รัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ กำลังทำวิจัย เรื่อง “การพัฒนาธรรมาภิบาลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ” ซึ่งการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลสำคัญเพื่อให้ได้ข้อมูลอันจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในครั้งนี้ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ในการเข้าเก็บข้อมูล รวมทั้งการสัมภาษณ์และจัดเวทีเสวนาการพัฒนาธรรมาภิบาลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งทางผู้วิจัยเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ และประสบการณ์ จึงขอเชิญร่วมแสดงแนวคิด ความคิดเห็น รวมทั้งข้อมูลสำคัญ ในวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๓๐ น. ณ หอประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยและเป็นประโยชน์ในทางวิชาการต่อไป

จึงขอเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.สุนทร ธนศิลป์พิชิต)

หัวหน้าโครงการ

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐๔๔-๐๕๖-๐๒๒, ๐๘๒๕๘๙๓๕๐๔

อว ๘๐๕๗.๒/ว.๐๐๕

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

เลขที่ ๗๗ หมู่ ๑๔ บ้านโนนเหล็ก ตำบลนาฝาย

อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ๓๖๐๐๐

โทร. ๐๔๔-๐๕๖-๐๒๒

๓๐ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอสัมภาษณ์ข้อมูลสำคัญและเชิญเข้าร่วมเวทีเสวนา

เรียน นางบุญเกิด จันทร์น้ำใส

สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หมู่ที่ ๑๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการเก็บรวบรวมข้อมูล

จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย ดร.สุนทร ธนศิลป์พิชิต ตำแหน่ง อาจารย์ผู้รับผิดชอบและประจำหลักสูตร รัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ กำลังทำวิจัย เรื่อง “การพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ” ซึ่งการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลสำคัญเพื่อให้ได้ข้อมูลอันจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในครั้งนี้ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ในการเข้าเก็บข้อมูล รวมทั้งการสัมภาษณ์และจัดเวทีเสวนาการพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งทางผู้วิจัยเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ และประสบการณ์ จึงขอเชิญร่วมแสดงแนวคิด ความคิดเห็น รวมทั้งข้อมูลสำคัญ ในวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๓๐ น. ณ หอประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยและเป็นประโยชน์ในทางวิชาการต่อไป

จึงขอเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.สุนทร ธนศิลป์พิชิต)

หัวหน้าโครงการ

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐๔๔-๐๕๖-๐๒๒, ๐๘๒๕๘๙๓๕๐๔

อว ๘๐๕๗.๒/ว.๑๐๕

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เลขที่ ๗๗ หมู่ ๑๔ บ้านโนนเหล็ก ตำบลนาฝาย
อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ๒๖๐๐๐
โทร. ๐๔๔-๐๕๖-๐๒๒

๓๐ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอสัมภาษณ์ข้อมูลสำคัญและเชิญเข้าร่วมเวทีเสวนา

เรียน นางนิจ เย็นวัฒนา

สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หมู่ที่ ๑๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย ดร.สุเนตร ธนศิลปพิชิต ตำแหน่ง อาจารย์ผู้รับผิดชอบและประจำหลักสูตร รัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ กำลังทำวิจัย เรื่อง “การพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ” ซึ่งการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลสำคัญเพื่อให้ได้ข้อมูลอันจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในครั้งนี้ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ในการเข้าเก็บข้อมูล รวมทั้งการสัมภาษณ์และจัดเวทีเสวนาการพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งทางผู้วิจัยเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ และประสบการณ์ จึงขอเชิญร่วมแสดงแนวคิด ความคิดเห็น รวมทั้งข้อมูลสำคัญ ในวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๓๐ น. ณ หอประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยและเป็นประโยชน์ในทางวิชาการต่อไป

จึงขอเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.สุเนตร ธนศิลปพิชิต)

หัวหน้าโครงการ

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐๔๔-๐๕๖-๐๒๒, ๐๘๒๕๘๙๓๕๐๔

อว ๘๐๕๗.๒/ว.๐๐๕

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 เลขที่ ๓๗ หมู่ ๑๔ บ้านโนนเหล็ก ตำบลนาฝาย
 อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ๓๖๐๐๐
 โทร. ๐๔๔-๐๕๖-๐๒๒

๓๐ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอสัมภาษณ์ข้อมูลสำคัญและเชิญเข้าร่วมเวทีเสวนา

เรียน นางสาวไกล่รุ่ง บุญเรือง

รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการเก็บรวบรวมข้อมูล

จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย ดร.สุนทร ธนศิลป์พิชิต ตำแหน่ง อาจารย์ผู้รับผิดชอบและประจำหลักสูตร รัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ กำลังทำวิจัย เรื่อง “การพัฒนาธรรมาภิบาลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ” ซึ่งการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลสำคัญเพื่อให้ได้ข้อมูลอันจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในครั้งนี้ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ในการเข้าเก็บข้อมูล รวมทั้งการสัมภาษณ์และจัดเวทีเสวนาการพัฒนาธรรมาภิบาลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งทางผู้วิจัยเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ และประสบการณ์ จึงขอเชิญร่วมแสดงแนวคิด ความคิดเห็น รวมทั้งข้อมูลสำคัญ ในวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๓๐ น. ณ หอประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยและเป็นประโยชน์ในทางวิชาการต่อไป

จึงขอเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.สุนทร ธนศิลป์พิชิต)

หัวหน้าโครงการ

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐๔๔-๐๕๖-๐๒๒,๐๘๒๕๘๙๓๕๐๔

อา ๘๐๕๗.๒/ว.๐๐๕

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

เลขที่ ๙๗ หมู่ ๑๔ บ้านโนนเหลื่อม ตำบลนาฝาย

อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ๓๖๐๐๐

โทร. ๐๔๔-๐๕๖-๐๒๒

๓๐ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอสัมภาษณ์ข้อมูลสำคัญและเชิญเข้าร่วมเวทีเสวนา

เรียน นางแสงจันทร์ สีแดง

ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย ดร.สุเนตร ธนศิลป์พิชิต ตำแหน่ง อาจารย์ผู้รับผิดชอบและประจำหลักสูตร รัฐศาสตร์ มหบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ กำลังทำวิจัย เรื่อง “การพัฒนา ธรรมนูญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ” ซึ่งการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง นี้มีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลสำคัญเพื่อให้ได้ข้อมูลอันจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในครั้งนี้ จึงใคร่ ขอความอนุเคราะห์ในการเข้าเก็บข้อมูล รวมทั้งการสัมภาษณ์และจัดเวทีเสวนาการพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อ พัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งทางผู้วิจัยเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ และ ประสบการณ์ จึงขอเชิญร่วมแสดงแนวคิด ความคิดเห็น รวมทั้งข้อมูลสำคัญ ในวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๓๐ น. ณ หอประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยและเป็น ประโยชน์ในทางวิชาการต่อไป

จึงขอเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.สุเนตร ธนศิลป์พิชิต)

หัวหน้าโครงการ

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐๔๔-๐๕๖-๐๒๒, ๐๘๒๕๘๙๓๕๐๔

อว ๘๐๕๗.๒/ว.๐๐๕

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เลขที่ ๘๗ หมู่ ๑๔ บ้านโนนเหล็ก ตำบลนาฝาย
อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ๓๖๐๐๐
โทร. ๐๔๔-๐๕๖-๐๒๒

๓๐ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอสัมภาษณ์ข้อมูลสำคัญและเชิญเข้าร่วมเวทีเสวนา

เรียน นายธีระ เจริญไช
สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หมู่ที่ ๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย ดร.สุนทร ธนศิลป์พิชิต ตำแหน่ง อาจารย์ผู้รับผิดชอบและประจำหลักสูตร รัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ กำลังทำวิจัย เรื่อง “การพัฒนาธรรมณูญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ” ซึ่งการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลสำคัญเพื่อให้ข้อมูลอันจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในครั้งนี้ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ในการเข้าเก็บข้อมูล รวมทั้งการสัมภาษณ์และจัดเวทีเสวนาการพัฒนาธรรมณูญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งทางผู้วิจัยเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ และประสบการณ์ จึงขอเชิญร่วมแสดงแนวคิด ความคิด รวมทั้งข้อมูลสำคัญ ในวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๓๐ น. ณ หอประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกก เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยและเป็นประโยชน์ในทางวิชาการต่อไป

จึงขอเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.สุนทร ธนศิลป์พิชิต)

หัวหน้าโครงการ

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐๔๔-๐๕๖-๐๒๒, ๐๘๒๕๘๙๓๕๐๔

อว ๘๐๕๗.๒/ว.๐๐๕

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เลขที่ ๙๗ หมู่ ๑๔ บ้านโนนเหลื่อม ตำบลนาฝาย
อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ๓๖๐๐๐
โทร. ๐๔๔-๐๕๖-๐๒๒

๓๐ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอสัมภาษณ์ข้อมูลสำคัญและเชิญเข้าร่วมเวทีเสวนา

เรียน นายสมนึก ศรีกุดเวียน
สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หมู่ที่ ๗

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย ดร.สุเนตร ธนศิลป์พิชิต ตำแหน่ง อาจารย์ผู้รับผิดชอบและประจำหลักสูตร รัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ กำลังทำวิจัย เรื่อง “การพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ” ซึ่งการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลสำคัญเพื่อให้ข้อมูลอันจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในครั้งนี้ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ในการเข้าเก็บข้อมูล รวมทั้งการสัมภาษณ์และจัดเวทีเสวนาการพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งทางผู้วิจัยเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ และประสบการณ์ จึงขอเชิญร่วมแสดงแนวคิด ความคิดเห็น รวมทั้งข้อมูลสำคัญ ในวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๓๐ น. ณ หอประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยและเป็นประโยชน์ในทางวิชาการต่อไป

จึงขอเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.สุเนตร ธนศิลป์พิชิต)

หัวหน้าโครงการ

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐๔๔-๐๕๖-๐๒๒,๐๘๒๕๘๙๓๕๐๔

อว ๘๐๕๗.๒/ว.๐๐๕

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เลขที่ ๓๗ หมู่ ๕๔ บ้านโนนเทียม ตำบลนาฝาย
อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ๓๖๐๐๐
โทร. ๐๕๔-๐๕๖-๐๒๒

๓๐ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอสัมภาษณ์ข้อมูลสำคัญและเชิญเข้าร่วมเวทีเสวนา

เรียน นายสังวร สิงห์ลา

สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หมู่ที่ ๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย ดร.สุเนตร ธนศิลป์พิชิต ตำแหน่ง อาจารย์ผู้รับผิดชอบและประจําหลักสูตร รัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ กำลังทําวิจัย เรื่อง “การพัฒนาธรรมบัญญัติเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ” ซึ่งการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจําเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลสำคัญเพื่อให้ได้ข้อมูลอันจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษานี้ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ในการเข้าเก็บข้อมูล รวมทั้งการสัมภาษณ์และจัดเวทีเสวนาการพัฒนาธรรมบัญญัติเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งทางผู้วิจัยเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ และประสบการณ์ จึงขอเชิญร่วมแสดงแนวคิด ความคิดเห็น รวมทั้งข้อมูลสำคัญ ในวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๓๐ น. ณ หอประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก เพื่อนําข้อมูลไปทําการวิจัยและเป็นประโยชน์ในทางวิชาการต่อไป

จึงขอเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาตําเนินการ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.สุเนตร ธนศิลป์พิชิต)

หัวหน้าโครงการ

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐๕๔-๐๕๖-๐๒๒, ๐๘๒๕๘๙๓๕๐๔

อว ๘๐๕๗.๒/ว.๐๐๕

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เลขที่ ๗๗ หมู่ ๑๔ บ้านโนนเพ็ญ ตำบลนาฝาย
อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ๒๖๐๐๐
โทร. ๐๔๔-๐๕๖-๐๒๒

๓๐ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอสัมภาษณ์ข้อมูลสำคัญและเชิญเข้าร่วมเวทีเสวนา

เรียน นางสาวธัญรัตน์ ภิรมย์ชม
สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หมู่ที่ ๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย ดร.สุนทร ธนศิลป์พิชิต ตำแหน่ง อาจารย์ผู้รับผิดชอบและประจำหลักสูตร รัฐศาสตร์
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ กำลังทำวิจัย เรื่อง “การพัฒนา
ธรรมนูญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ” ซึ่งการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง
นี้มีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลสำคัญเพื่อให้ข้อมูลอันจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในครั้งนี้ จึงใคร่
ขอความอนุเคราะห์ในการเข้าเก็บข้อมูล รวมทั้งการสัมภาษณ์และจัดเวทีเสวนาการพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อ
พัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งทางผู้วิจัยเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ และ
ประสบการณ์ จึงขอเชิญร่วมแสดงแนวคิด ความคิดเห็น รวมทั้งข้อมูลสำคัญ ในวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๖
เวลา ๐๙.๓๐ น. ณ หอประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยและเป็น
ประโยชน์ในทางวิชาการต่อไป

จึงขอเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.สุนทร ธนศิลป์พิชิต)

หัวหน้าโครงการ

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐๔๔-๐๕๖-๐๒๒, ๐๘๒๕๘๙๓๕๐๔

อว ๘๐๕๗.๒/ว.๐๐๕

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เลขที่ ๕๗ หมู่ ๑๔ บ้านโนนเทพีมะ ค่ายคนมาาย
อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ๓๖๐๐๐
โทร. ๐๔๔-๐๕๖-๐๒๒

๓๐ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอสัมภาษณ์ข้อมูลสำคัญและเชิญเข้าร่วมเวทีเสวนา

เรียน นายโกศลป์ อินทรผล
สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หมู่ที่ ๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย ดร.สุเนตร ธนศิลป์พิชิต ตำแหน่ง อาจารย์ผู้รับผิดชอบและประจำหลักสูตร รัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ กำลังทำวิจัย เรื่อง “การพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ” ซึ่งการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลสำคัญเพื่อให้ได้ข้อมูลอันจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในครั้งนี้ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ในการเข้าเก็บข้อมูล รวมทั้งการสัมภาษณ์และจัดเวทีเสวนาการพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งทางผู้วิจัยเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ และประสบการณ์ จึงขอเชิญร่วมแสดงแนวคิด ความคิดเห็น รวมทั้งข้อมูลสำคัญ ในวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๓๐ น. ณ หอประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยและเป็นประโยชน์ในทางวิชาการต่อไป

จึงขอเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.สุเนตร ธนศิลป์พิชิต)

หัวหน้าโครงการ

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐๔๔-๐๕๖-๐๒๒, ๐๘๒๕๔๘๙๓๕๐๔

อว ๘๐๕๗.๒/ว.๐๐๕

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เลขที่ ๙๗ หมู่ ๑๔ บ้านโนนเหล็ก ตำบลนาฝาย
อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ๓๖๐๐๐
โทร. ๐๔๔-๐๕๖-๐๒๒

๓๐ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอสัมภาษณ์ข้อมูลสำคัญและเชิญเข้าร่วมเวทีเสวนา

เรียน นางบังอร สิงห์ลา

สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หมู่ที่ ๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการเก็บรวบรวมข้อมูล

จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย ดร.สุนทร ธนศิลป์พิชิต ตำแหน่ง อาจารย์ผู้รับผิดชอบและประจำหลักสูตร รัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ กำลังทำวิจัย เรื่อง “การพัฒนาธรรมาภิบาลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ” ซึ่งการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลสำคัญเพื่อให้ได้ข้อมูลอันจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในครั้งนี้ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ในการเข้าเก็บข้อมูล รวมทั้งการสัมภาษณ์และจัดเวทีเสวนาการพัฒนาธรรมาภิบาลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งทางผู้วิจัยเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ และประสบการณ์ จึงขอเชิญร่วมแสดงแนวคิด ความคิดเห็น รวมทั้งข้อมูลสำคัญ ในวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๓๐ น. ณ หอประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยและเป็นประโยชน์ในทางวิชาการต่อไป

จึงขอเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.สุนทร ธนศิลป์พิชิต)

หัวหน้าโครงการ

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐๔๔-๐๕๖-๐๒๒, ๐๘๒๕๘๙๓๕๐๔

อว ๘๐๕๗.๒/ว.๐๐๕

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 เลขที่ ๗๗ หมู่ ๔ บ้านโนนศรีชุม ตำบลนายาย
 อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ๓๒๐๐๐
 โทร. ๐๔๔-๐๕๖-๐๒๒๒

๓๐ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอสัมภาษณ์ข้อมูลสำคัญและเชิญเข้าร่วมเวทีเสวนา

เรียน นายอวิช พาสีเขตต์

สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หมู่ที่ ๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย ดร.สุเนตร อนุศิลป์พิชิต ตำแหน่ง อาจารย์ผู้รับผิดชอบและประจำหลักสูตร รัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ กำลังทำวิจัย เรื่อง “การพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ” ซึ่งการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีควมจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลสำคัญเพื่อให้ได้ข้อมูลอันจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในครั้งนี้ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ในการเข้าเก็บข้อมูล รวมทั้งการสัมภาษณ์และจัดเวทีเสวนาการพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งทางผู้วิจัยเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ และประสบการณ์ จึงขอเชิญร่วมแสดงแนวคิด ความคิดเห็น รวมทั้งข้อมูลสำคัญ ในวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๓๐ น. ณ หอประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยและเป็นประโยชน์ในทางวิชาการต่อไป

จึงขอเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.สุเนตร อนุศิลป์พิชิต)

หัวหน้าโครงการ

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐๔๔-๐๕๖-๐๒๒๒, ๐๘๒๕๘๙๓๕๐๔

อว ๘๐๕๗.๒/ว.๐๐๕

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เลขที่ ๗๗ หมู่ ๑๔ ตำบลโนนเทพิมา ตำบลนาฝาย
อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ๒๖๐๐๐
โทร. ๐๔๔-๐๕๖-๐๒๒

๓๐ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอสัมภาษณ์ข้อมูลสำคัญและเชิญเข้าร่วมเวทีเสวนา

เรียน นายเด่นรักษ์ จำแก้ว

ผู้ใหญ่บ้านตงผาสุข หมู่ที่ ๑๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย ดร.สุนทร ธนศิลป์พิชิต ตำแหน่ง อาจารย์ผู้รับผิดชอบและประจำหลักสูตร รัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ กำลังทำวิจัย เรื่อง “การพัฒนาธรรมาภิบาลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ” ซึ่งการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลสำคัญเพื่อให้ได้ข้อมูลอันจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในครั้งนี้ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ในการเข้าเก็บข้อมูล รวมทั้งการสัมภาษณ์และจัดเวทีเสวนาการพัฒนาธรรมาภิบาลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งทางผู้วิจัยเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ และประสบการณ์ จึงขอเชิญร่วมแสดงแนวคิด ความคิดเห็น รวมทั้งข้อมูลสำคัญ ในวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๓๐ น. ณ หอประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยและเป็นประโยชน์ในทางวิชาการต่อไป

จึงขอเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.สุนทร ธนศิลป์พิชิต)

หัวหน้าโครงการ

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐๔๔-๐๕๖-๐๒๒, ๐๘๒๕๘๙๓๕๐๔

อว ๘๐๕๗.๒/ว.๐๐๕

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เลขที่ ๓๗ หมู่ ๔๔ ตำบลโนนเหล็ม ตำบลนาฝาย
อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ๓๖๐๐๐
โทร. ๐๔๔-๐๕๖-๐๒๒

๓๐ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอสัมภาษณ์ข้อมูลสำคัญและเชิญเข้าร่วมเวทีเสวนา

เรียน นายมะลิ โทธีทอง

ผู้ใหญ่บ้านหนองไผ่ หมู่ที่ ๑๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย ดร.สุเนตร ธนศิลป์พิชิต ตำแหน่ง อาจารย์ผู้รับผิดชอบและประจำหลักสูตร รัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ กำลังทำวิจัย เรื่อง “การพัฒนาธรรมาภิบาลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภोजัดจรัส จังหวัดชัยภูมิ” ซึ่งการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลสำคัญเพื่อให้ได้ข้อมูลอันจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในครั้งนี้ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ในการเข้าเก็บข้อมูล รวมทั้งการสัมภาษณ์และจัดเวทีเสวนาการพัฒนาธรรมาภิบาลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภोजัดจรัส จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งทางผู้วิจัยเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ และประสบการณ์ จึงขอเชิญร่วมแสดงแนวคิด ความคิดเห็น รวมทั้งข้อมูลสำคัญ ในวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๓๐ น. ณ หอประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยและเป็นประโยชน์ในทางวิชาการต่อไป

จึงขอเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.สุเนตร ธนศิลป์พิชิต)

หัวหน้าโครงการ

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐๔๔-๐๕๖-๐๒๒, ๐๘๒๕๘๙๓๕๐๔

อว ๘๐๕๗.๒/ว.๐๐๕

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

เลขที่ ๓๗ หมู่ ๑๔ ตำบลโนนเทพิยัม ตำบลนาฝาย

อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ๓๖๐๐๐

โทร. ๐๔๔-๐๕๖-๐๒๒

๓๐ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอสัมภาษณ์ข้อมูลสำคัญและเชิญเข้าร่วมเวทีเสวนา

เรียน นายกัณตภณ สายภูคำ
ผู้ใหญ่บ้านมะเกลือ หมู่ที่ ๑๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย ดร.สุเนตร ธนศิลป์พิชิต ตำแหน่ง อาจารย์ผู้รับผิดชอบและประจำหลักสูตร รัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ กำลังทำวิจัย เรื่อง “การพัฒนาธรรมาภิบาลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ” ซึ่งการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลสำคัญเพื่อให้ได้ข้อมูลอันจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในครั้งนี้ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ในการเข้าเก็บข้อมูล รวมทั้งการสัมภาษณ์และจัดเวทีเสวนาการพัฒนาธรรมาภิบาลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งทางผู้วิจัยเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ และประสบการณ์ จึงขอเชิญร่วมแสดงแนวคิด ความคิดเห็น รวมทั้งข้อมูลสำคัญ ในวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๓๐ น. ณ หอประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยและเป็นประโยชน์ในทางวิชาการต่อไป

จึงขอเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.สุเนตร ธนศิลป์พิชิต)

หัวหน้าโครงการ

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐๔๔-๐๕๖-๐๒๒, ๐๘๒๕๘๙๓๕๐๔

อว ๘๐๕๗.๒/ว.๐๐๕

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เลขที่ ๓๗ หมู่ ๑๔ บ้านโนนเหนือ ตำบลนาฝาย
อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ๒๖๐๐๐
โทร. ๐๔๔-๐๕๖-๐๒๒

๓๐ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอสัมภาษณ์ข้อมูลสำคัญและเชิญเข้าร่วมเวทีเสวนา

เรียน นายชาญชัย เอี่ยมสำอางค์
กำนันตำบลบ้านกอก

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย ดร.สุนทร ธนศิลป์พิชิต ตำแหน่ง อาจารย์ผู้รับผิดชอบและประจำหลักสูตร รัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ กำลังทำวิจัย เรื่อง “การพัฒนาธรรมณูญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ” ซึ่งการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลสำคัญเพื่อให้ได้ข้อมูลอันจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในครั้งนี้ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ในการเข้าเก็บข้อมูล รวมทั้งการสัมภาษณ์และจัดเวทีเสวนาการพัฒนาธรรมณูญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งทางผู้วิจัยเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ และประสบการณ์ จึงขอเชิญร่วมแสดงแนวคิด ความคิดเห็น รวมทั้งข้อมูลสำคัญ ในวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๓๐ น. ณ หอประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยและเป็นประโยชน์ในทางวิชาการต่อไป

จึงขอเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.สุนทร ธนศิลป์พิชิต)

หัวหน้าโครงการ

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐๔๔-๐๕๖-๐๒๒, ๐๘๒๕๘๙๓๕๐๔

อว ๘๐๕๗.๒/ว.๐๐๕

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เลขที่ ๓๗ หมู่ ๑๔ บ้านโนนเหล็ก ตำบลนาฝาย
อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ๓๖๐๐๐
โทร. ๐๔๔-๐๕๖-๐๒๒

๓๐ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอสัมภาษณ์ข้อมูลสำคัญและเชิญเข้าร่วมเวทีเสวนา

เรียน นายอภิสิทธิ์ มีใส
ผู้ใหญ่บ้านโนนสะอาด หมู่ที่ ๑๐

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย ดร.สุเนตร ธนศิลปพิชิต ตำแหน่ง อาจารย์ผู้รับผิดชอบและประจําหลักสูตร รัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ กำลังทําวิจัย เรื่อง “การพัฒนาธรรมาภิบาลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ” ซึ่งการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจําเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลสำคัญเพื่อให้ข้อมูลอันจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในครั้งนี้ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ในการเข้าเก็บข้อมูล รวมทั้งการสัมภาษณ์และจัดเวทีเสวนาการพัฒนาธรรมาภิบาลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งทางผู้วิจัยเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ และประสบการณ์ จึงขอเชิญร่วมแสดงแนวคิด ความคิดเห็น รวมทั้งข้อมูลสำคัญ ในวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๓๐ น. ณ หอประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก เพื่อนําข้อมูลไปทํากาวิจัยและเป็นประโยชน์ในทางวิชาการต่อไป

จึงขอเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.สุเนตร ธนศิลปพิชิต)

หัวหน้าโครงการ

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐๔๔-๐๕๖-๐๒๒,๐๘๒๕๘๙๓๕๐๔

อว ๘๐๕๗.๒/ว.๐๐๕

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เลขที่ ๓๗ หมู่ ๔๔ บ้านโนนเหนือ ตำบลนาฝาย
อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ๓๖๐๐๐
โทร. ๐๔๔-๐๕๖-๐๒๒

๓๐ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอสัมภาษณ์ข้อมูลสำคัญและเชิญเข้าร่วมเวทีเสวนา

เรียน นายสมบัติ สีแดง
ผู้ใหญ่บ้านโนนสะอาด หมู่ที่ ๙

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย ดร.สุนทร ธนศิลป์พิชิต ตำแหน่ง อาจารย์ผู้รับผิดชอบและประจำหลักสูตร รัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ กำลังทำวิจัย เรื่อง “การพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภोजตุรัส จังหวัดชัยภูมิ” ซึ่งการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลสำคัญเพื่อให้ได้ข้อมูลอันจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในครั้งนี้ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ในการเข้าเก็บข้อมูล รวมทั้งการสัมภาษณ์และจัดเวทีเสวนาการพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภोजตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งทางผู้วิจัยเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ และประสบการณ์ จึงขอเชิญร่วมแสดงแนวคิด ความคิดเห็น รวมทั้งข้อมูลสำคัญ ในวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๓๐ น. ณ หอประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยและเป็นประโยชน์ในทางวิชาการต่อไป

จึงขอเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.สุนทร ธนศิลป์พิชิต)

หัวหน้าโครงการ

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐๔๔-๐๕๖-๐๒๒, ๐๘๒๕๘๙๓๕๐๔

อว ๘๐๕๗.๒/ว.๐๐๕

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เลขที่ ๗๗ หมู่ ๑๔ บ้านโนนพยอม ตำบลนาฝาย
อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ๒๖๐๐๐
โทร. ๐๔๔-๐๕๖-๐๒๒

๓๐ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอสัมภาษณ์ข้อมูลสำคัญและเชิญเข้าร่วมเวทีเสวนา

เรียน นายสุพรรณ ชัยนอก
ผู้ใหญ่บ้านสระสีเหลี่ยม หมู่ที่ ๗

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย ดร.สุเนตร ธนศิลป์พิชิต ตำแหน่ง อาจารย์ผู้รับผิดชอบและประจำหลักสูตร รัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ กำลังทำวิจัย เรื่อง “การพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภोजตุรัส จังหวัดชัยภูมิ” ซึ่งการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลสำคัญเพื่อให้ได้ข้อมูลอันจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในครั้งนี้ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ในการเข้าเก็บข้อมูล รวมทั้งการสัมภาษณ์และจัดเวทีเสวนาการพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภोजตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งทางผู้วิจัยเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ และประสบการณ์ จึงขอเชิญร่วมแสดงแนวคิด ความคิดเห็น รวมทั้งข้อมูลสำคัญ ในวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๓๐ น. ณ หอประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก ในวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๓๐ น. ณ หอประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยและเป็นประโยชน์ในทางวิชาการต่อไป

จึงขอเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.สุเนตร ธนศิลป์พิชิต)

หัวหน้าโครงการ

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐๔๔-๐๕๖-๐๒๒, ๐๘๒๕๘๙๓๕๐๔

อว ๘๐๕๗.๒/ว.๐๐๕

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เลขที่ ๓๗ หมู่ ๑๔ บ้านโนนเหล็ก ตำบลนาฝาย
อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ๒๖๐๐๐
โทร. ๐๔๔-๐๕๖-๐๒๒

๓๐ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอสัมภาษณ์ข้อมูลสำคัญและเชิญเข้าร่วมเวทีเสวนา

เรียน นายวันชัย กุงขุนทด
ผู้ใหญ่บ้านมะเกลือ หมู่ที่ ๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย ดร.สุเนตร ธนศิลปพิชิต ตำแหน่ง อาจารย์ผู้รับผิดชอบและประจำหลักสูตร รัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ กำลังทำวิจัย เรื่อง “การพัฒนาธรรมาภิบาลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ” ซึ่งการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลสำคัญเพื่อให้ได้ข้อมูลอันจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในครั้งนี้ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ในการเข้าเก็บข้อมูล รวมทั้งการสัมภาษณ์และจัดเวทีเสวนาการพัฒนาธรรมาภิบาลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งทางผู้วิจัยเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ และประสบการณ์ จึงขอเชิญร่วมแสดงแนวคิด ความคิดเห็น รวมทั้งข้อมูลสำคัญ ในวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๓๐ น. ณ หอประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกกก เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยและเป็นประโยชน์ในทางวิชาการต่อไป

จึงขอเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.สุเนตร ธนศิลปพิชิต)

หัวหน้าโครงการ

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐๔๔-๐๕๖-๐๒๒, ๐๘๒๕๘๙๓๕๐๔

อว ๘๐๕๗.๒/ว.๐๐๕

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 เลขที่ ๗๗ หมู่ ๑๔ บ้านโนนเทียม ตำบลนาฝาย
 อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ๓๖๐๐๐
 โทร. ๐๔๔-๐๕๖-๐๒๒

๓๐ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอสัมภาษณ์ข้อมูลสำคัญและเชิญเข้าร่วมเวทีเสวนา

เรียน นายพิษณุ ชาติเผือก
 ผู้ใหญ่บ้านหลุบจิว หมู่ที่ ๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย ดร.สุนทร ธนศิลป์พิชิต ตำแหน่ง อาจารย์ผู้รับผิดชอบและประจำหลักสูตร รัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ กำลังทำวิจัย เรื่อง “การพัฒนาธรรมาภิบาลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ” ซึ่งการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลสำคัญเพื่อให้ได้ข้อมูลอันจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในครั้งนี้ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ในการเข้าเก็บข้อมูล รวมทั้งการสัมภาษณ์และจัดเวทีเสวนาการพัฒนาธรรมาภิบาลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งทางผู้วิจัยเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ และประสบการณ์ จึงขอเชิญร่วมแสดงแนวคิด ความคิดเห็น รวมทั้งข้อมูลสำคัญ ในวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๓๐ น. ณ หอประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยและเป็นประโยชน์ในทางวิชาการต่อไป

จึงขอเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.สุนทร ธนศิลป์พิชิต)

หัวหน้าโครงการ

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐๔๔-๐๕๖-๐๒๒, ๐๘๒๕๘๘๓๕๐๔

อว ๘๐๕๗.๒/ว.๐๐๕

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

เลขที่ ๗ หมู่ ๑๔ บ้านโนนเหล็ก ตำบลนาฝาย

อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ๓๖๐๐๐

โทร. ๐๔๔-๐๕๖-๐๒๒

๓๐ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอสัมภาษณ์ข้อมูลสำคัญและเชิญเข้าร่วมเวทีเสวนา

เรียน นางอุบล สิงห์ลา
ผู้ใหญ่บ้านสำโรง หมู่ที่ ๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย ดร.สุเนตร ธนศิลป์พิชิต ตำแหน่ง อาจารย์ผู้รับผิดชอบและประจำหลักสูตร รัฐศาสตร์ มหบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ กำลังทำวิจัย เรื่อง “การพัฒนา ธรรมนูญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภोजตุรัส จังหวัดชัยภูมิ” ซึ่งการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง นี้มีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลสำคัญเพื่อให้ได้ข้อมูลอันจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในครั้งนี้ จึงใคร่ ขอความอนุเคราะห์ในการเข้าเก็บข้อมูล รวมทั้งการสัมภาษณ์และจัดเวทีเสวนาการพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อ พัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภोजตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งทางผู้วิจัยเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ และ ประสบการณ์ จึงขอเชิญร่วมแสดงแนวคิด ความคิดเห็น รวมทั้งข้อมูลสำคัญ ในวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๓๐ น. ณ หอประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยและเป็น ประโยชน์ในทางวิชาการต่อไป

จึงขอเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.สุเนตร ธนศิลป์พิชิต)

หัวหน้าโครงการ

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐๔๔-๐๕๖-๐๒๒, ๐๘๒๕๘๙๓๕๐๔

อว ๘๐๕๗.๒/ว.๐๐๕

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

เลขที่ ๓๗ หมู่ ๑๔ บ้านโนนเหลื่อม ตำบลนาฝาย

อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ๓๖๐๐๐

โทร. ๐๔๔-๐๕๖-๐๒๒

๓๐ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอสัมภาษณ์ข้อมูลสำคัญและเชิญเข้าร่วมเวทีเสวนา

เรียน นายนคร สิงห์ลา

ผู้ใหญ่บ้านโนนทอง หมู่ที่ ๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการเก็บรวบรวมข้อมูล

จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย ดร.สุเนตร ธนศิลป์พิชิต ตำแหน่ง อาจารย์ผู้รับผิดชอบและประจำหลักสูตร รัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ กำลังทำวิจัย เรื่อง “การพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ” ซึ่งการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลสำคัญเพื่อให้ได้ข้อมูลอันจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในครั้งนี้ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ในการเข้าเก็บข้อมูล รวมทั้งการสัมภาษณ์และจัดเวทีเสวนาการพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งทางผู้วิจัยเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ และประสบการณ์ จึงขอเชิญร่วมแสดงแนวคิด ความคิดเห็น รวมทั้งข้อมูลสำคัญ ในวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๓๐ น. ณ หอประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยและเป็นประโยชน์ในทางวิชาการต่อไป

จึงขอเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.สุเนตร ธนศิลป์พิชิต)

หัวหน้าโครงการ

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐๔๔-๐๕๖-๐๒๒,๐๘๒๕๘๙๓๕๐๔

อว ๘๐๕๗.๒/ว.๐๐๕

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เลขที่ ๑๗ หมู่ ๑๔ บ้านโนนพืดม ตำบลนาฝาย
อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ๓๖๐๐๐
โทร. ๐๔๔-๐๕๖-๐๒๒

๓๐ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอสัมภาษณ์ข้อมูลสำคัญและเชิญเข้าร่วมเวทีเสวนา

เรียน นายรุ่งโรจน์ กลอนค่างพลู
ผู้ใหญ่บ้านกกอก หมู่ที่ ๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย ดร.สุเนตร ธนศิลปพิชิต ตำแหน่ง อาจารย์ผู้รับผิดชอบและประจำหลักสูตร รัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ กำลังทำวิจัย เรื่อง “การพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ” ซึ่งการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลสำคัญเพื่อให้ได้ข้อมูลอันจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในครั้งนี้ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ในการเข้าเก็บข้อมูล รวมทั้งการสัมภาษณ์และจัดเวทีเสวนาการพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งทางผู้วิจัยเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ และประสบการณ์ จึงขอเชิญร่วมแสดงแนวคิด ความคิดเห็น รวมทั้งข้อมูลสำคัญ ในวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๓๐ น. ณ หอประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกกอก เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยและเป็นประโยชน์ในทางวิชาการต่อไป

จึงขอเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.สุเนตร ธนศิลปพิชิต)

หัวหน้าโครงการ

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐๔๔-๐๕๖-๐๒๒, ๐๘๒๕๘๙๓๕๐๔

อว ๘๐๕๗.๒/ว.๑๐๕

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เลขที่ ๘๗ หมู่ ๑๔ บ้านโนนเหลียม ตำบลนาฝาย
อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ๓๖๐๐๐
โทร. ๐๔๔-๐๕๖-๐๒๒

๓๐ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอสัมภาษณ์ข้อมูลสำคัญและเชิญเข้าร่วมเวทีเสวนา

เรียน นายวุฒิสาร เกษมสุข
ผู้ใหญ่บ้านกกอก หมู่ที่ ๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย ดร.สุนทร ธนศิลปพิชิต ตำแหน่ง อาจารย์ผู้รับผิดชอบและประจำหลักสูตร รัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ กำลังทำวิจัย เรื่อง “การพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ” ซึ่งการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลสำคัญเพื่อให้ได้ข้อมูลอันจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในครั้งนี้ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ในการเข้าเก็บข้อมูล รวมทั้งการสัมภาษณ์และจัดเวทีเสวนาการพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งทางผู้วิจัยเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ และประสบการณ์ จึงขอเชิญร่วมแสดงแนวคิด ความคิดเห็น รวมทั้งข้อมูลสำคัญ ในวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๓๐ น. ณ หอประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกกอก เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยและเป็นประโยชน์ในทางวิชาการต่อไป

จึงขอเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.สุนทร ธนศิลปพิชิต)

หัวหน้าโครงการ

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐๔๔-๐๕๖-๐๒๒, ๐๘๒๕๘๙๓๕๐๔

อว ๘๐๕๗.๒/ว.๐๐๕

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เลขที่ ๕๗ หมู่ ๑๔ บ้านโนนเหลียม ตำบลนาฝาย
อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ๓๖๐๐๐
โทร. ๐๔๔-๐๕๖-๐๒๒

๓๐ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอสัมภาษณ์ข้อมูลสำคัญและเชิญเข้าร่วมเวทีเสวนา

เรียน นายวุฒิสาร เกษมสุข
ผู้ใหญ่บ้านกอก หมู่ที่ ๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย ดร.สุเนตร ธนศิลป์พิชิต ตำแหน่ง อาจารย์ผู้รับผิดชอบและประจำหลักสูตร รัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ กำลังทำวิจัย เรื่อง “การพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ” ซึ่งการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีมีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลสำคัญเพื่อให้ได้ข้อมูลอันจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในครั้งนี้ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ในการเข้าเก็บข้อมูล รวมทั้งการสัมภาษณ์และจัดเวทีเสวนาการพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งทางผู้วิจัยเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ และประสบการณ์ จึงขอเชิญร่วมแสดงแนวคิด ความคิดเห็น รวมทั้งข้อมูลสำคัญ ในวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๓๐ น. ณ หอประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยและเป็นประโยชน์ในทางวิชาการต่อไป

จึงขอเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.สุเนตร ธนศิลป์พิชิต)

หัวหน้าโครงการ

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐๔๔-๐๕๖-๐๒๒,๐๘๒๕๘๘๕๐๔

อว ๘๐๕๗.๒/ว.๐๐๕

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 เลขที่ ๙๗ หมู่ ๑๔ บ้านโนนเหล็ก ตำบลนาฝาย
 อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ๓๖๐๐๐
 โทร. ๐๔๔-๐๕๖-๐๒๒

๓๐ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอสัมภาษณ์ข้อมูลสำคัญและเชิญเข้าร่วมเวทีเสวนา

เรียน นางรัตนา นาสูงเนิน

นักวิเคราะห์นโยบายและแผน องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย ดร.สุเนตร ธนศิลป์พิชิต ตำแหน่ง อาจารย์ผู้รับผิดชอบและประจำหลักสูตร รัฐศาสตร์ มหบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ กำลังทำวิจัย เรื่อง “การพัฒนา ธรรมนูญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ” ซึ่งการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง นี้มีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลสำคัญเพื่อให้ได้ข้อมูลอันจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในครั้งนี้ จึงใคร่ ขอความอนุเคราะห์ในการเข้าเก็บข้อมูล รวมทั้งการสัมภาษณ์และจัดเวทีเสวนาการพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อ พัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งทางผู้วิจัยเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ และ ประสบการณ์ จึงขอเชิญร่วมแสดงแนวคิด ความคิดเห็น รวมทั้งข้อมูลสำคัญ ในวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๓๐ น. ณ หอประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยและเป็น ประโยชน์ในทางวิชาการต่อไป

จึงขอเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.สุเนตร ธนศิลป์พิชิต)

หัวหน้าโครงการ

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐๔๔-๐๕๖-๐๒๒,๐๘๒๕๘๘๓๕๐๔

อว ๘๐๕๗.๒/ว.๐๐๕

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เลขที่ ๗๗ หมู่ ๑๔ บ้านโนนเหล็ก ตำบลสนาลัย
อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ๓๖๐๐๐
โทร. ๐๔๔-๐๕๖-๐๒๒

๓๐ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอสัมภาษณ์ข้อมูลสำคัญและเชิญเข้าร่วมเวทีเสวนา

เรียน นางสาวชวนพิศ เลิศประเสริฐ
หัวหน้าสำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย ดร.สุเนตร ธนศิลป์พิชิต ตำแหน่ง อาจารย์ผู้รับผิดชอบและประจำหลักสูตร รัฐศาสตร์ มหาคณบดี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ กำลังทำวิจัย เรื่อง “การพัฒนาธรรมาภิบาลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ” ซึ่งการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลสำคัญเพื่อให้ได้ข้อมูลอันจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในครั้งนี้ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ในการเข้าเก็บข้อมูล รวมทั้งการสัมภาษณ์และจัดเวทีเสวนาการพัฒนาธรรมาภิบาลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งทางผู้วิจัยเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ และประสบการณ์ จึงขอเชิญร่วมแสดงแนวคิด ความคิดเห็น รวมทั้งข้อมูลสำคัญ ในวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๓๐ น. ณ หอประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยและเป็นประโยชน์ในทางวิชาการต่อไป

จึงขอเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.สุเนตร ธนศิลป์พิชิต)

หัวหน้าโครงการ

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐๔๔-๐๕๖-๐๒๒, ๐๘๒๕๘๙๓๕๐๔

อว ๘๐๕๗.๒/ว.๐๐๕

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เลขที่ ๔๗ หมู่ ๑๔ บ้านโนนเหล็ก ตำบลนาฝาย
อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ๓๖๐๐๐
โทร. ๐๔๔-๐๕๖-๐๒๒

๓๐ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอสัมภาษณ์ข้อมูลสำคัญและเชิญเข้าร่วมเวทีเสวนา

เรียน นายยุทธนา พิพิธกุล

ผู้อำนวยการกองสวัสดิการองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย ดร.สุนทร ธนศิลป์พิชิต ตำแหน่ง อาจารย์ผู้รับผิดชอบและประจำหลักสูตร รัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ กำลังทำวิจัย เรื่อง “การพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ” ซึ่งการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลสำคัญเพื่อให้ได้ข้อมูลอันจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในครั้งนี้ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ในการเข้าเก็บข้อมูล รวมทั้งการสัมภาษณ์และจัดเวทีเสวนาการพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งทางผู้วิจัยเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ และประสบการณ์ จึงขอเชิญร่วมแสดงแนวคิด ความคิดเห็น รวมทั้งข้อมูลสำคัญ ในวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๓๐ น. ณ หอประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยและเป็นประโยชน์ในทางวิชาการต่อไป

จึงขอเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.สุนทร ธนศิลป์พิชิต)

หัวหน้าโครงการ

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐๔๔-๐๕๖-๐๒๒,๐๘๒๕๘๙๓๕๐๔

อว ๘๐๕๗.๒/ว.๐๐๕

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เลขที่ ๔๗ หมู่ ๑๔ บ้านโนนเพ็ญ ตำบลนาฝาย
อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ๓๖๐๐๐
โทร. ๐๔๔-๐๕๖-๐๒๒

๓๐ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอสัมภาษณ์ข้อมูลสำคัญและเชิญเข้าร่วมเวทีเสวนา

เรียน นายสุทธิศักดิ์ สังข์ทอง
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย ดร.สุนทร ธนศิลป์พิชิต ตำแหน่ง อาจารย์ผู้รับผิดชอบและประจำหลักสูตร รัฐศาสตร์ มหบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ กำลังทำวิจัย เรื่อง “การพัฒนา ธรรมนูญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ” ซึ่งการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง นี้มีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลสำคัญเพื่อให้ได้ข้อมูลอันจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในครั้งนี้ จึงใคร่ ขอความอนุเคราะห์ในการเข้าเก็บข้อมูล รวมทั้งการสัมภาษณ์และจัดเวทีเสวนาการพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อ พัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งทางผู้วิจัยเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ และ ประสบการณ์ จึงขอเชิญร่วมแสดงแนวคิด ความคิดเห็น รวมทั้งข้อมูลสำคัญ ในวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๓๐ น. ณ หอประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยและเป็น ประโยชน์ในทางวิชาการต่อไป

จึงขอเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.สุนทร ธนศิลป์พิชิต)

หัวหน้าโครงการ

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐๔๔-๐๕๖-๐๒๒,๐๘๒๕๘๘๓๕๐๔

อว ๘๐๕๗.๒/ว.๐๐๕

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 เลขที่ ๙๗ หมู่ ๑๔ บ้านโนนเหลื่อม ตำบลนาฝาย
 อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ๓๖๐๐๐
 โทร. ๐๔๔-๐๕๖-๐๒๒

๓๐ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอสัมภาษณ์ข้อมูลสำคัญและเชิญเข้าร่วมเวทีเสวนา

เรียน นายรังษี สีดาวงษ์

เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย ดร.สุเนตร ธนศิลป์พิชิต ตำแหน่ง อาจารย์ผู้รับผิดชอบและประจำหลักสูตร รัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ กำลังทำวิจัย เรื่อง “การพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ” ซึ่งการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลสำคัญเพื่อให้ได้ข้อมูลอันจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในครั้งนี้ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ในการเข้าเก็บข้อมูล รวมทั้งการสัมภาษณ์และจัดเวทีเสวนาการพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งทางผู้วิจัยเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ และประสบการณ์ จึงขอเชิญร่วมแสดงแนวคิด ความคิดเห็น รวมทั้งข้อมูลสำคัญ ในวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๓๐ น. ณ หอประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยและเป็นประโยชน์ในทางวิชาการต่อไป

จึงขอเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.สุเนตร ธนศิลป์พิชิต)

หัวหน้าโครงการ

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐๔๔-๐๕๖-๐๒๒,๐๘๒๕๘๙๓๕๐๔

อา ๘๐๕๗.๒/ว.๐๐๕

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เลขที่ ๓๗ หมู่ ๑๔ บ้านโนนเหลื่อม ตำบลนาฝาย
อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ๓๖๐๐๐
โทร. ๐๔๔-๐๕๖-๐๒๒

๓๐ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอสัมภาษณ์ข้อมูลสำคัญและเชิญเข้าร่วมเวทีเสวนา

เรียน นายทอง ลีตี

รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย ดร.สุเนตร ธนศิลป์พิชิต ตำแหน่ง อาจารย์ผู้รับผิดชอบและประจำหลักสูตร รัฐศาสตร์ มหบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ กำลังทำวิจัย เรื่อง “การพัฒนา ธรรมนูญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ” ซึ่งการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง นี้มีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลสำคัญเพื่อให้ได้ข้อมูลอันจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในครั้งนี้ จึงใคร่ ขอความอนุเคราะห์ในการเข้าเก็บข้อมูล รวมทั้งการสัมภาษณ์และจัดเวทีเสวนาการพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อ พัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งทางผู้วิจัยเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ และ ประสบการณ์ จึงขอเชิญร่วมแสดงแนวคิด ความคิดเห็น รวมทั้งข้อมูลสำคัญ ในวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๓๐ น. ณ หอประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยและเป็น ประโยชน์ในทางวิชาการต่อไป

จึงขอเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.สุเนตร ธนศิลป์พิชิต)

หัวหน้าโครงการ

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐๔๔-๐๕๖-๐๒๒,๐๘๒๕๘๙๓๕๐๔

อว ๘๐๕๗.๒/ว.๐๐๕

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เลขที่ ๘๗ หมู่ ๑๔ บ้านโนนเหล็ก ตำบลนาฝาย
อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ๓๖๐๐๐
โทร. ๐๔๔-๐๕๖-๐๒๒

๓๐ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอสัมภาษณ์ข้อมูลสำคัญและเชิญเข้าร่วมเวทีเสวนา

เรียน นายสมใจ สังข์ทอง
รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย ดร.สุเนตร ธนศิลป์พิชิต ตำแหน่ง อาจารย์ผู้รับผิดชอบและประจำหลักสูตร รัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ กำลังทำวิจัย เรื่อง “การพัฒนาธรรมาวุธตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภोजัตร์ส จังหวัดชัยภูมิ” ซึ่งการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลสำคัญเพื่อให้ได้ข้อมูลอันจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในครั้งนี้ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ในการเข้าเก็บข้อมูล รวมทั้งการสัมภาษณ์และจัดเวทีเสวนาการพัฒนาธรรมาวุธตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภोजัตร์ส จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งทางผู้วิจัยเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ และประสบการณ์ จึงขอเชิญร่วมแสดงแนวคิด ความคิดเห็น รวมทั้งข้อมูลสำคัญ ในวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๓๐ น. หอประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยและเป็นประโยชน์ในทางวิชาการต่อไป

จึงขอเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.สุเนตร ธนศิลป์พิชิต)

หัวหน้าโครงการ

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐๔๔-๐๕๖-๐๒๒, ๐๘๒๕๘๘๓๕๐๔

ธว ๘๐๕๗.๒/ว.๑๐๕

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 เลขที่ ๗๗ หมู่ ๔๔ ตำบลโนนสะอาด ตำบลนาฝาย
 อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ๓๖๐๐๑
 โทร. ๐๕๔-๐๕๖-๐๒๒๒

๓๐ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอสัมภาษณ์ข้อมูลสำคัญและเชิญเข้าร่วมเวทีเสวนา

เรียน นายนิติ สิงห์ลา
 ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน ๓ ชุด

เนื่องด้วย ดร.สุนทร ธนศิลป์พิชิต ตำแหน่ง อาจารย์ผู้รับผิดชอบและประจำหลักสูตร รัฐศาสตร์
 มหบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ กำลังทำวิจัย เรื่อง “การพัฒนา
 ธรรมนูญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ” ซึ่งการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง
 นี้มีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลสำคัญเพื่อให้ได้ข้อมูลอันจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในครั้งนี้ จึงใคร่
 ขอความอนุเคราะห์ในการเข้าเก็บข้อมูล รวมทั้งการสัมภาษณ์และจัดเวทีเสวนาการพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อ
 พัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งทางผู้วิจัยเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ และ
 ประสบการณ์ จึงขอเชิญร่วมแสดงแนวคิด ความคิดเห็น รวมทั้งข้อมูลสำคัญ ในวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๖
 เวลา ๐๙.๓๐ น. ณ หอประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยและเป็น
 ประโยชน์ในทางวิชาการต่อไป

จึงขอเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.สุนทร ธนศิลป์พิชิต)

หัวหน้าโครงการ

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐๕๔-๐๕๖-๐๒๒, ๐๘๒๕๘๙๓๕๐๔

อว ๘๐๕๗.๒/ว.๐๐๕

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

เลขที่ ๗/ หมู่ ๑๔ บ้านโนนเหล็ก ตำบลนาฝาย

อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ๓๖๐๐๐

โทร. ๐๔๔-๐๕๖-๐๒๒

๓๐ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอสัมภาษณ์ข้อมูลสำคัญและเชิญเข้าร่วมเวทีเสวนา

เรียน นายกิตกร ชัยมีทรง

ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย ดร.สุนทร ธนศิลป์พิชิต ตำแหน่ง อาจารย์ผู้รับผิดชอบและประจำหลักสูตร รัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ กำลังทำวิจัย เรื่อง “การพัฒนาธรรมาภิบาลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ” ซึ่งการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลสำคัญเพื่อให้ได้ข้อมูลอันจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในครั้งนี้ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ในการเข้าเก็บข้อมูล รวมทั้งการสัมภาษณ์และจัดเวทีเสวนาการพัฒนาธรรมาภิบาลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งทางผู้วิจัยเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ และประสบการณ์ จึงขอเชิญร่วมแสดงแนวคิด ความคิดเห็น รวมทั้งข้อมูลสำคัญ ในวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๓๐ น. ณ หอประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยและเป็นประโยชน์ในทางวิชาการต่อไป

จึงขอเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.สุนทร ธนศิลป์พิชิต)

หัวหน้าโครงการ

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐๔๔-๐๕๖-๐๒๒, ๐๘๒๕๘๙๓๕๐๔

อว ๘๐๕๗.๒/ว.๐๐๕

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เลขที่ ๗ หมู่ ๑๔ บ้านโนนเหลียม ตำบลน่าย่าง
อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ๓๖๐๐๐
โทร. ๐๔๔-๐๕๖-๐๒๒

๓๐ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอสัมภาษณ์ข้อมูลสำคัญและเชิญเข้าร่วมเวทีเสวนา

เรียน นายเสนาะ เพชรวิสิทธิ์
ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย ดร.สุนทร ธนศิลป์พิชิต ตำแหน่ง อาจารย์ผู้รับผิดชอบและประจําหลักสูตร รัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ กำลังทําวิจัย เรื่อง “การพัฒนาธรรมาภิบาลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ” ซึ่งการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลสำคัญเพื่อให้ได้ข้อมูลอันจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในครั้งนี้ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ในการเข้าเก็บข้อมูล รวมทั้งการสัมภาษณ์และจัดเวทีเสวนาการพัฒนาธรรมาภิบาลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งทางผู้วิจัยเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ และประสบการณ์ จึงขอเชิญร่วมแสดงแนวคิด ความคิดเห็น รวมทั้งข้อมูลสำคัญ ในวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๓๐ น. ณ หอประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก เพื่อนำข้อมูลไปทําการวิจัยและเป็นประโยชน์ในทางวิชาการต่อไป

จึงขอเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.สุนทร ธนศิลป์พิชิต)

หัวหน้าโครงการ

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐๔๔-๐๕๖-๐๒๒, ๐๘๒๕๘๘๓๕๐๔

อว ๘๐๕๗.๒/ว.๐๐๕

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 เลขที่ ๗ หมู่ ๑๔ บ้านโนนเดื่อ ตำบลนาฝาย
 อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ๒๖๐๐๐
 โทร. ๐๔๔-๐๕๖-๐๒๒๒

๓๐ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอสัมภาษณ์ข้อมูลสำคัญและเชิญเข้าร่วมเวทีเสวนา

เรียน นายนพดล จำชาติ
 ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย ดร.สุนทร ธนศิลปพิชิต ตำแหน่ง อาจารย์ผู้รับผิดชอบและประจำหลักสูตร รัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ กำลังทำวิจัย เรื่อง “การพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ” ซึ่งการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีควมจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลสำคัญเพื่อให้ได้ข้อมูลอันจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในครั้งนี้ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ในการเข้าเก็บข้อมูล รวมทั้งการสัมภาษณ์และจัดเวทีเสวนาการพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งทางผู้วิจัยเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ และประสบการณ์ จึงขอเชิญร่วมแสดงแนวคิด ความคิดเห็น รวมทั้งข้อมูลสำคัญ ในวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๓๐ น. ณ หอประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยและเป็นประโยชน์ในทางวิชาการต่อไป

จึงขอเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.สุนทร ธนศิลปพิชิต)

หัวหน้าโครงการ

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐๔๔-๐๕๖-๐๒๒,๐๘๒๕๘๙๓๕๐๔

อว ๘๐๕๗.๒/ว.๐๐๕

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เลขที่ ๗๗ หมู่ ๑๔ บ้านโนนเหล็ก ตำบลนาฝาย
อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ๓๖๐๐๐
โทร. ๐๔๔-๐๕๖-๐๒๒

๓๐ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอสัมภาษณ์ข้อมูลสำคัญและเชิญเข้าร่วมเวทีเสวนา

เรียน นางนภาพร น้อยวิเศษ

สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หมู่ที่ ๑๗

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการเก็บรวบรวมข้อมูล

จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย ดร.สุเนตร ธนศิลปพิชิต ตำแหน่ง อาจารย์ผู้รับผิดชอบและประจำหลักสูตร รัฐศาสตร์ มหาคณิสิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ กำลังทำวิจัย เรื่อง “การพัฒนา ธรรมนูญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภोजตุรัส จังหวัดชัยภูมิ” ซึ่งการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง นี้มีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลสำคัญเพื่อให้ได้ข้อมูลอันจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในครั้งนี้ จึงใคร่ ขอความอนุเคราะห์ในการเข้าเก็บข้อมูล รวมทั้งการสัมภาษณ์และจัดเวทีเสวนาการพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อ พัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภोजตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งทางผู้วิจัยเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ และ ประสบการณ์ จึงขอเชิญร่วมแสดงแนวคิด ความคิดเห็น รวมทั้งข้อมูลสำคัญ ในวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๓๐ น. ณ หอประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยและเป็น ประโยชน์ในทางวิชาการต่อไป

จึงขอเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.สุเนตร ธนศิลปพิชิต)

หัวหน้าโครงการ

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐๔๔-๐๕๖-๐๒๒, ๐๘๒๕๘๙๓๕๐๔

อา ๘๐๕๗.๒/ว.๐๐๕

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เลขที่ ๗๗ หมู่ ๑๔ บ้านโนนเหล็ก ตำบลนาฝาย
อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ๓๖๐๐๐
โทร. ๐๔๔-๐๕๖-๐๒๖

๓๐ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอสัมภาษณ์ข้อมูลสำคัญและเชิญเข้าร่วมเวทีเสวนา

เรียน นางอภิญญา ชำชัยภูมิ

สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หมู่ที่ ๑๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย ดร.สุนทร ธนศิลป์พิชิต ตำแหน่ง อาจารย์ผู้รับผิดชอบและประจำหลักสูตร รัฐศาสตร์ มหบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ กำลังทำวิจัย เรื่อง “การพัฒนา ธรรมนูญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ” ซึ่งการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง นี้มีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลสำคัญเพื่อให้ได้ข้อมูลอันจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในครั้งนี้ จึงใคร่ ขอความอนุเคราะห์ในการเข้าเก็บข้อมูล รวมทั้งการสัมภาษณ์และจัดเวทีเสวนาการพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อ พัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งทางผู้วิจัยเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ และ ประสบการณ์ จึงขอเชิญร่วมแสดงแนวคิด ความคิดเห็น รวมทั้งข้อมูลสำคัญ ในวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๓๐ น. ณ หอประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยและเป็น ประโยชน์ในทางวิชาการต่อไป

จึงขอเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.สุนทร ธนศิลป์พิชิต)

หัวหน้าโครงการ

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐๔๔-๐๕๖-๐๒๖,๐๘๒๕๘๙๓๕๐๔

อว ๘๐๕๗.๒/ว.๐๐๕

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เลขที่ ๘๗ หมู่ ๑๔ บ้านโนนเหล็ก ตำบลนาฝาย
อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ๓๖๐๐๐
โทร. ๐๔๔-๐๕๖-๐๒๒

๓๐ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอสัมภาษณ์ข้อมูลสำคัญและเชิญเข้าร่วมเวทีเสวนา

เรียน นางสาวหวัง เห่งขุนทด

สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หมู่ที่ ๑๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการเก็บรวบรวมข้อมูล

จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย ดร.สุเนตร ธนศิลป์พิชิต ตำแหน่ง อาจารย์ผู้รับผิดชอบและประจำหลักสูตร รัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ กำลังทำวิจัย เรื่อง “การพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ” ซึ่งการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มี ความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลสำคัญเพื่อให้ได้ข้อมูลอันจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในครั้งนี้ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ในการเข้าเก็บข้อมูล รวมทั้งการสัมภาษณ์และจัดเวทีเสวนาการพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งทางผู้วิจัยเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ และประสบการณ์ จึงขอเชิญร่วมแสดงแนวคิด ความคิดเห็น รวมทั้งข้อมูลสำคัญ ในวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๓๐ น. ณ หอประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยและเป็นประโยชน์ในทางวิชาการต่อไป

จึงขอเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.สุเนตร ธนศิลป์พิชิต)

หัวหน้าโครงการ

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐๔๔-๐๕๖-๐๒๒,๐๘๒๕๘๘๓๕๐๔

อว ๘๐๕๗.๒/ว.๐๐๕

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 เลขที่ ๓๗ หมู่ ๔๔ บ้านโนนเหล็ก ตำบลสนาลัย
 อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ๒๖๐๐๐
 โทร. ๐๔๔-๐๕๖-๐๒๒

๓๐ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอสัมภาษณ์ข้อมูลสำคัญและเชิญเข้าร่วมเวทีเสวนา

เรียน นายจำลอง บรรเทากุล

สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หมู่ที่ ๑๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย ดร.สุนทร ธนศิลป์พิชิต ตำแหน่ง อาจารย์ผู้รับผิดชอบและประจำหลักสูตร รัฐศาสตร์ มหาคบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ กำลังทำวิจัย เรื่อง “การพัฒนา ธรรมนูญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ” ซึ่งการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง นี้มีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลสำคัญเพื่อให้ได้ข้อมูลอันจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในครั้งนี้ จึงใคร่ ขอความอนุเคราะห์ในการเข้าเก็บข้อมูล รวมทั้งการสัมภาษณ์และจัดเวทีเสวนาการพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อ พัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งทางผู้วิจัยเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ และ ประสบการณ์ จึงขอเชิญร่วมแสดงแนวคิด ความคิดเห็น รวมทั้งข้อมูลสำคัญ ในวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๓๐ น. ณ หอประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยและเป็น ประโยชน์ในทางวิชาการต่อไป

จึงขอเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.สุนทร ธนศิลป์พิชิต)

หัวหน้าโครงการ

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐๔๔-๐๕๖-๐๒๒, ๐๘๒๕๘๙๓๕๐๔

ภาคผนวก ค

รูปภาพประกอบลงพื้นที่วิจัย

ภาพลงพื้นที่สัมภาษณ์นายสมพงษ์ ฝิวรักษา นายก อบต.บ้านกอก

ภาพลงพื้นที่สัมภาษณ์นางแสงจันทร์ สีแดง ประธานสภา อบต.บ้านกอก

ภาพลงพื้นที่สัมภาษณ์นายชาญชัย เอี่ยมสำอางค์ กำนันตำบลบ้านกอก

ภาพลงพื้นที่สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ นายสมใจ สังข์ทอง รองนายก อบต.บ้านกอก

ภาพลงพื้นที่สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ นายสุทธิศักดิ์ สังข์ทอง ปลัด อบต.บ้านกอก

ภาพลงพื้นที่สัมภาษณ์ นางสาวชวนพิศ เลิศประเสริฐ หัวหน้าสำนักงานปลัด อบต.

ภาพลงพื้นที่สัมภาษณ์นางรัตนา นาสูงเนิน นักวิเคราะห์ฯ อบต.บ้านกอก

ภาพลงพื้นที่เก็บข้อมูลรับฟังความคิดเห็นของประชาชน

ภาพลงพื้นที่เก็บข้อมูลรับฟังความคิดเห็นของประชาชน

ภาพการจัดเวทีเสวนาเพื่อสร้างกระบวนการพัฒนาธรรมนูญตำบล

ภาพการจัดเวทีเสวนาเพื่อสร้างกระบวนการพัฒนาธรรมนุญตำบล

ภาพการจัดเวทีเสวนาเพื่อสร้างกระบวนการพัฒนาธรรมนุญตำบล

ภาคผนวก ง
หนังสือรับรองการใช้ประโยชน์

๑. กิจกรรมเผยแพร่ผลการวิจัย

๑.๑ เผยแพร่ในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และทางวารสารของวิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๑.๒ สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย นำเสนอผลการวิจัย และข้อเสนอแนะจากการพัฒนาธรรมนุญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน ในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

๑.๓ เผยแพร่ในวารสาร มจร พุทธปัญญาปริทรรศน์ ของ วิทยาลัยสงฆ์พุทธปัญญาศรีทวารวดี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒. กิจกรรมการถ่ายทอดความรู้สู่กลุ่มเป้าหมาย

๒.๑ สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย รับทราบผลการวิจัย และนำไปเผยแพร่ต่อสังคม

๒.๒ เผยแพร่ทางสถานีวิทยุพระพุทธศาสนา วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ FM ๙๐.๐๐ Mhz

๓. กิจกรรมการเรียนการสอนในสถาบันการศึกษา

๓.๑ นำกระบวนการศึกษาวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนสาขารัฐศาสตร์ของวิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิและมหาวิทยาลัยต่างๆ รวมทั้งสาขาวิชาอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

แบบ สท.๐๔.

หนังสือรับรองการใช้ประโยชน์จากผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๖

เรื่อง การรับรองการใช้ประโยชน์ของผลงานวิจัย/งานสร้างสรรค์

เรียน ผู้ต้นขอการตีพิมพ์นิตยสารศาสตร์

ข้าพเจ้า นายกมลพงษ์ ฝึกวิชา ตำแหน่ง นายก อบต. บ้านนอก

ชื่อหน่วยงาน/องค์กร/ชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนอก

ที่อยู่ หมู่ที่ ๑๓ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลบ้านนอก อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด

โทรศัพท์ ๐๔๕ - ๐๕๖๓๙๑ โทรสาร

ขอรับรองว่าได้มีการนำผลงานวิจัย/งานสร้างสรรค์ ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่อง
การพัฒนากระบวนการตำบล เพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจตุรพักตร
พิมานร้อยเอ็ด

ซึ่งเป็นผลงานวิจัย/งานสร้างสรรค์ของ ดร.ดิเรกฤทธิ์ อินสีลปพิชิต

โดยนำไปใช้ประโยชน์ ดังนี้

- การใช้ประโยชน์เชิงวิชาการ เช่น การบรรยาย การสอน การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน
- การใช้ประโยชน์ด้านความรู้ในพระพุทธศาสนา
- การใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ เช่น งานวิจัยและ/หรืองานสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาสิ่งประดิษฐ์
- การใช้ประโยชน์เชิงนโยบายหรือระดับประเทศ
- การใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์/เป้าหมายของงานวิจัย/งานสร้างสรรค์

ช่วงเวลาที่น่าไปใช้ประโยชน์ ตั้งแต่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๖ จนถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๖๖ ซึ่งการนำ

ผลงานวิจัย/งานสร้างสรรค์ เรื่องนี้ไปใช้ประโยชน์นั้น ก่อให้เกิดผลดี ดังนี้

๑. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้การพัฒนา
ร่วมกันภายในชุมชน
๒. เกิดแนวทางในการพัฒนากระบวนการตำบล เพื่อพัฒนาประชาธิปไตย
ชุมชนในอำเภอจตุรพักตรพิมานร้อยเอ็ด
๓. ตัดทำข่าว รวบรวมทุกตำบล

ขอรับรองว่าข้อความข้างต้นเป็นจริงทุกประการ

ลงชื่อ นาย กมลพงษ์ ฝึกวิชา
ตำแหน่ง นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนอก

หมายเหตุ: ท่านสามารถประทับตราของหน่วยงานในเอกสารนี้ได้ (ถ้ามี)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐๐-๕ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔
www.mcu.ac.th

ที่ อว ๘๐๐๗/ว.๑๖๓

๑๐ เมษายน ๒๕๖๖

เรื่อง รับรองจริยธรรมการวิจัยของข้อเสนอการวิจัย

เจริญพร ดร.สุนทร ธนศิลป์พิชิต / นักวิจัย วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ

ตามที่ท่านได้มีหนังสือขอใบรับรองจริยธรรมการวิจัยของข้อเสนอการวิจัย เพื่อทำการวิจัยในเรื่อง “การพัฒนาธรรมบัญญัติตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภोजัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ” มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย ได้พิจารณาเครื่องมือการวิจัยของท่าน โดยให้มีการแก้ไขปรับปรุง/เพิ่มเติมเอกสาร ตามเอกสารแนบ

จึงเจริญพรมมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป.

ขอเจริญพร

(พระมหาสัมบูรณ์ วุฑฒิโกโร, รศ.ดร.)

ประธานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ใบรับรองจริยธรรมการวิจัยของข้อเสนอการวิจัย
เอกสารข้อมูลคำอธิบายสำหรับผู้เข้าร่วมการวิจัยและใบยินยอม

หมายเลขข้อเสนอการวิจัย ว.๑๖๓/๒๕๖๖

ข้อเสนอการวิจัยนี้และเอกสารประกอบของข้อเสนอการวิจัยตามรายงานการแสดงด้านล่าง ได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยแล้ว คณะกรรมการฯ มีความเห็นว่าข้อเสนอการวิจัยที่จะดำเนินการมีความสอดคล้องกับหลักจริยธรรมสากล ตลอดจนกฎหมาย ข้อบังคับและข้อกำหนดภายในประเทศ จึงเห็นสมควรให้ดำเนินการวิจัยตามข้อเสนอการวิจัยนี้ได้

ชื่อข้อเสนอการวิจัย: การพัฒนาธรรมาณูญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ
(The Sub-District Constitution Development for Community Democracy Development in Chaturat District Chaiyaphum Province)

รหัสข้อเสนอการวิจัย: MCU RS 800766096

สถาบันที่สังกัด: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ

ผู้วิจัยหลัก: ดร.สุนทร ธนศิลป์พิชิต

เอกสารที่พิจารณาทบทวน

๑. แบบเสนอโครงการวิจัย	ฉบับที่ วันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๖
๒. เอกสารชี้แจงข้อมูลผู้เข้าร่วมการวิจัย	ฉบับที่ วันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๖
๓. หนังสือแสดงเจตนายินยอมเข้าร่วมการวิจัย	ฉบับที่ วันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๖
๔. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล	ฉบับที่ วันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๖

(พระมหาสมบูรณ์ วุฑฒิกร, รศ.ดร.)

ประธานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๑๐ เมษายน ๒๕๖๖

หมายเลขใบรับรอง: ว.๑๖๓/๒๕๖๖

วันที่ให้การรับรอง: ๑๐ เมษายน ๒๕๖๖

วันหมดอายุใบรับรอง: ๑๐ เมษายน ๒๕๖๗

JMBR003

สำนักงานวารสาร มจร พุทธปัญญาปริทรรศน์
วิทยาลัยสงฆ์พุทธปัญญาศรีทวารวดี
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วัดไร่ขิง พระอารามหลวง ตำบลไร่ขิง
อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ๗๓๒๑๐

ที่ อว ๘๐๕๘/๗๕๑

๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ตอบรับการตีพิมพ์ผลงานในวารสาร มจร พุทธปัญญาปริทรรศน์
เจริญพร **คุณสุนทร ธนศิลป์พิชิต และไพฑูริย์ มาเมือง**

ตามที่ท่านได้ส่งผลงานเรื่อง “การพัฒนาธรรมนุญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ” รหัสผลงานในระบบ ThaiJo ๒๗๑๔๗๘ เพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสาร มจร พุทธปัญญาปริทรรศน์ ซึ่งได้รับรองคุณภาพจากศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI : Thai-Journal Citation Index Centre) ในการประเมินคุณภาพวารสารวิชาการที่อยู่ฐานข้อมูล TCI รอบที่ ๔ ครั้งที่ ๒ โดยจัดให้เป็นวารสารกลุ่มที่ ๑ (TCI Tier ๑) และรับรองคุณภาพตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๔ ไปจนถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๗ นั้น

ในการนี้ กองบรรณาธิการ ยินดีแจ้งให้ท่านทราบว่า ผลงานของท่านได้ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องทางวิชาการจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย จำนวน ๓ ท่าน ในรูปแบบ (Double-blind Peer Review) ที่ผู้พิจารณาบทความไม่ทราบชื่อหรือข้อมูลของผู้เขียนบทความ ผู้เขียนบทความไม่ทราบชื่อผู้พิจารณา และได้ผ่านการพิจารณาจากกองบรรณาธิการให้ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสาร มจร พุทธปัญญาปริทรรศน์ ปีที่ ๑๐ ฉบับที่ ๑ (มกราคม-กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘) ทั้งนี้ เมื่อกองบรรณาธิการได้ตรวจสอบความสมบูรณ์โดยละเอียดและทำการเผยแพร่แล้ว ท่านสามารถติดตามอ่านและดาวน์โหลดบทความฉบับสมบูรณ์ได้ที่ <https://so๓.tci-thaijo.org/index.php/jmbr>

จึงเจริญพรามาเพื่อทราบและขอขอบคุณในความร่วมมือทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(พระมหาบุญเลิศ อินทปญโญ, ศ.ดร.)

บรรณาธิการ วารสาร มจร พุทธปัญญาปริทรรศน์

เผยแพร่บทความออนไลน์ (E-ISSN : 2630-0524) : <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/jmbr>

หัวหน้ากองบรรณาธิการ : พระมหาประกาศิต สิริเมโธ,ศ.ดร. โทร.๐๘๔ ๕๔๕ ๕๑๔๔

ภาคผนวก จ

ผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบจากงานวิจัย

ผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบจากงานวิจัย

ผลผลิต (Output)	รายละเอียดผลผลิต
๑.องค์ความรู้ใหม่	รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ จำนวน ๑ เรื่อง
๒.ได้ผลงานตีพิมพ์ระดับชาติ	ได้ตีพิมพ์บทความวิจัยในวารสารวิชาการระดับชาติ จำนวน ๑ ฉบับ คือ ๑) บทความวิจัย เรื่อง การพัฒนาธรรมนูญตำบลเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน ในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ
๓. กำลังคน หรือหน่วยงาน ที่ได้รับการพัฒนาทักษะ ชุมชนท้องถิ่น/ประชาสัง คม	ประชาชนได้รับองค์ความรู้เกี่ยวกับธรรมนูญตำบล จำนวน ๒๐๐ คน
๔. หนังสือ – หนังสือทั้งเล่ม	หนังสือธรรมนูญตำบล เพื่อประชาชนในพื้นที่ จำนวน ๓๐๐ เล่ม

ผลลัพธ์ (Outcome)	รายละเอียดผลลัพธ์
๑.ผลงานตีพิมพ์ (Publications)	บทความตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับชาติ หรือนานาชาติ จำนวน ๑ เรื่อง
๒.การอ้างอิง (Citations)	มีอ้างอิงผลการวิจัยจากการนำเสนอผลการวิจัย ในวารสารวิชาการระดับชาติและนานาชาติ
๓. การผลักดัน นโยบาย แนวปฏิบัติ แผน และกฎระเบียบ (Influence on policy, practice, plan	อำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ผลักดันให้มีโครงการพัฒนาธรรมนูญตำบลในจังหวัดชัยภูมิ ทุกปอย่างต่อเนื่อง

ผลลัพธ์ (Outcome)	รายละเอียดผลลัพธ์
and regulations)	
๔. กิจกรรมสร้างการมีส่วนร่วม (Engagement activities)	มหาวิทยาลัย ได้จัดทำโครงการพัฒนาธรรมาภิบาลโดยรวมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวนอย่างน้อย ๓ ครั้ง
๕. มีการผลักดันนโยบาย แนวปฏิบัติ แผนและกฎระเบียบ	อำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ผลักดันให้มีโครงการพัฒนาผู้นำท้องถิ่นในจังหวัดชัยภูมิ ทุกป้อย่างต่อเนื่อง

ผลกระทบ (Impact)	รายละเอียดของผลกระทบ
๑.ด้านเศรษฐกิจ	มีการผลักดันให้เกิดธรรมาภิบาลชุมชนต้นแบบทำให้แต่ละตำบลมีการกำหนดทิศทางการดำเนินเศรษฐกิจระดับรากหญ้าสามารถพึ่งพาตนเองได้และช่วยเหลือเกื้อกูลกันในสังคมได้ ทำให้เศรษฐกิจจะมีการหมุนเวียนอยู่ในชุมชนมากขึ้น
๒.ด้านสังคม	๑. การเพิ่มศักยภาพท้องถิ่นให้เกิดการเรียนรู้ในการปกครองท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นที่เชื่อมั่นของชุมชน ๒. สังคมมีความเข้มแข็ง มีหลักเกณฑ์และแนวทางในการปกครองท้องถิ่นที่ชัดเจน ๓. การมีส่วนร่วมของภาคประชาชน รัฐบาลและเอกชน ๔. สร้างเสริมแนวทางพัฒนาพื้นที่ในจังหวัดชัยภูมิอย่างยั่งยืน ๕. สร้างให้เกิดความมั่นคงในชีวิตและทรัพย์สิน ๖. ประชาชนมีความสามัคคีกลมเกลียวกันมากขึ้นเนื่องมาจากการมีอัตลักษณ์หรือคนพบอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของตนเองได้มากขึ้น
๓.ด้านวิชาการ	การเพิ่มศักยภาพและสร้างสังคมเข้มแข็งของชุมชน โดยมีผู้นำที่มีสมรรถนะที่เข้มแข็ง จะทำให้ลดปัญหาและความเหลื่อมล้ำ สร้างความเข้มแข็ง

ผลกระทบ (Impact)	รายละเอียดของผลกระทบ
	<p>พร้อมปรับตัวเข้าสู่สังคมอุดมสุขได้อย่างมีประสิทธิภาพ ฉะนั้น หน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญกับการเพิ่ม ศักยภาพและสร้างสังคมเอื้ออาทรสำหรับเยาวชนและผู้ด้อยโอกาสใน สังคม การพัฒนาผู้คนทุกกลุ่มที่ทำงาน เพื่อจะได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจตั้งแต่ระดับชุมชนไปถึงระดับ ประเทศใหม่มีความเข้มแข็งและยั่งยืน</p>

ภาคผนวก ฉ
ประวัติคณะผู้วิจัย

ประวัติผู้วิจัย

๑. ชื่อ-นามสกุล (ภาษาไทย) ดร.สุเนตร วัฒนศิริพิชิต

๒. ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำสาขาวิชารัฐศาสตร์

๓. หน่วยงานและสถานที่ติดต่อได้สะดวก

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เลขที่ ๙๗ หมู่ที่ ๑๔ บ้านโนนเหลียม ตำบลนาฝาย อำเภอเมือง
จังหวัดชัยภูมิ ๓๔๐๐๐ โทร. ๐๘๒ ๕๘๘ ๓๕๐๔
Email: turee8888888@gmail.com

๔. ประวัติการศึกษา

พ.ศ. ๒๕๖๓ : ร.ด. (รัฐศาสตร์)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

พ.ศ. ๒๕๕๑ : ศศ.ม. (พุทธศาสนศึกษา)

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

พ.ศ. ๒๕๔๘ : ศน.บ. (พุทธศาสตร์)

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

๕. ผลงานทางวิชาการ

๕.๑ งานวิจัย

พระนิทัศน์ วงศ์วังเพิ่ม, เรื่องฤทธิ์ คงอยู่, สุเนตร วัฒนศิริพิชิต, ปรัชญา มีโนนทองมหาศาล, และอัญชลี
วิจิตรปัญญา. (๒๕๖๒). **ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของบุคลากรโรงพยาบาลจิตเวชเลยราชนครินทร์**. รายงาน
วิจัย, (มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย) (เผยแพร่ใน วารสารธรรมทรรศน์ (TCI กลุ่ม
1) ปีที่ ๑๙ ฉบับที่ ๓ (กรกฎาคม-กันยายน ๒๕๖๒).

สุนทร วนศิลป์พิชิต, ปัญญา คล้ายเดช, พระมหานรินทร์ สุรปลโย (เอมพันธ์) และไพฑูรย์ มาเมือง. (๒๕๖๓). **ความต้องการในการศึกษาต่อหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยสงฆ์ ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย** วารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม (TCI กลุ่ม ๒) ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๔ ตุลาคม-ธันวาคม ๒๕๖๓.

สุนทร วนศิลป์พิชิต, (๒๕๖๔). **ผู้นำทางการเมืองกับการเสริมสร้างประชาธิปไตยท้องถิ่นตาม หลักการกระจายอำนาจ** วารสารอุบลปริทรรศน์ (TCI กลุ่ม ๒) ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๑ มกราคม-เมษายน ๒๕๖๔.

สุนทร วนศิลป์พิชิต, และไพฑูรย์ มาเมือง. (๒๕๖๕). **การพัฒนาแนวคิดใหม่ทางการเมืองของผู้นำ ท้องถิ่นจังหวัดชัยภูมิ** วารสารวิชาการ มจร บุรีรัมย์ (TCI กลุ่ม 2) ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๑ มกราคม-เมษายน ๒๕๖๕.

๕.๒ บทความวิชาการ

สุนทร วนศิลป์พิชิต, เรืองฤทธิ์ คงอยู่^๒ และคงฤทธิ์ แข็งแรง(๒๕๖๔). **นวัตกรรมการมีส่วนร่วม ทางการเมืองของประชาชนในยุคไทยแลนด์ ๔.๐**, วารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม (TCI กลุ่ม ๒) ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๒ เมษายน-มิถุนายน ๒๕๖๔.

สุนทร วนศิลป์พิชิต, อติศักดิ์ จันทไทย, อรุณา รัตนพล (๒๕๖๓). **การพัฒนาชุมชนภายใต้ภารกิจ หลักขององค์การบริหารส่วนตำบล**, วารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม (TCI กลุ่ม ๒) ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๑ มกราคม-มีนาคม ๒๕๖๓.

พระวรชาติ ปยุตโต (ทงสา), สุนทร วนศิลป์พิชิต และอติศักดิ์ จันทไทย (๒๕๖๓). **การมีส่วนร่วม ทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งท้องถิ่น**, วารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม (TCI กลุ่ม ๒) ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๑ มกราคม-มีนาคม ๒๕๖๓.

อติศักดิ์ จันทไทย, สุนทร วนศิลป์พิชิต และ อรุณา รัตนพล. (๒๕๖๓). **รูปแบบการเสริมสร้าง ประชาธิปไตยท้องถิ่นที่เหมาะสม**, วารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม (TCI กลุ่ม ๒) ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๑ มกราคม-มีนาคม ๒๕๖๓.

ไพฑูรย์ มาเมือง, สุเนตร ธนศิลป์พิชิต และคงฤทธิ แข็งแรง. (๒๕๖๓). การสร้างความเข้มแข็งชุมชน
กับการพัฒนาท้องถิ่นที่ยั่งยืน,วารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัย
ราชภัฏมหาสารคาม (TCI กลุ่ม ๒) ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๔ ตุลาคม-ธันวาคม ๒๕๖๓.

สุเนตร ธนศิลป์พิชิต. (๒๕๖๐). การประยุกต์ใช้หลักสันโดษเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต, วารสาร
ศรีล้านช้างปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยมหา มกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ปีที่ ๓
ฉบับที่ ๒ กรกฎาคม-ธันวาคม ๒๕๖๐.

ประวัติผู้วิจัยร่วม

๑. ชื่อ-นามสกุล (ภาษาไทย) ดร.ไพฑูรย์ มาเมือง
๒. ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำสาขาวิชารัฐศาสตร์
๓. หน่วยงานและสถานที่อยู่ที่ติดต่อได้สะดวก
วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เลขที่ ๙๗ หมู่ที่ ๑๔ บ้านโนนเหลียม ตำบลนาฝาย อำเภอเมือง
จังหวัดชัยภูมิ ๓๔๐๐๐ โทร. ๐๔๔-๐๕๖๐๒๒
๔. ประวัติการศึกษา
พ.ศ. ๒๕๖๓ : ร.ด. (รัฐศาสตร์)
มหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น
พ.ศ. ๒๕๕๕ : ศน.ม. (รัฐศาสตร์)
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พ.ศ. ๒๕๕๒ : ศน.บ. (รัฐศาสตร์)
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๕. ผลงานทางวิชาการ
 - ๕.๑ งานวิจัย
ไพฑูรย์ มาเมือง. (๒๕๖๒). การส่งเสริมพฤติกรรมตามหลักสาราณียธรรมเพื่อป้องกันปัญหาการทะเลาะวิวาทในเด็กและเยาวชน จังหวัดเลย. รายงานการวิจัย (มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย) (เผยแพร่ใน วารสารสถาบันวิจัยญาณสังวร ปีที่ ๑๐ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม - ธันวาคม ๒๕๖๒))
ไพฑูรย์ มาเมือง. (๒๕๖๓). รูปแบบการบริหารจัดการท่องเที่ยวตลาดน้ำที่มีต่อการพัฒนาวิถีชีวิตและวัฒนธรรม ในประเทศไทย. รายงานวิจัย. (มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย) (เผยแพร่ใน วารสาร journal of modern learning development ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๓ (พฤษภาคม - มิถุนายน ๒๕๖๓))

สุนทร ธนศิลป์พิชิต, ปัญญา คล้ายเดช, พระมหานรินทร์ สุรปญโญ (เอมพันธ์) และไพฑูรย์ มาเมือง. (๒๕๖๓). ความต้องการในการศึกษาต่อหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. วารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม (TCI กลุ่ม 2) ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๔ ตุลาคม - ธันวาคม ๒๕๖๓.

ไพฑูรย์ มาเมือง. (๒๕๖๔). อำนวยการประชุมชนกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตามวิถีชุมชนในเขตบึงละหาน อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ. วารสารวิชาการ มจร บุรีรัมย์ (TCI กลุ่ม 2) ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๑ มกราคม-เมษายน ๒๕๖๖.

สุนทร ธนศิลป์พิชิต, และไพฑูรย์ มาเมือง. (๒๕๖๕). การพัฒนาแนวคิดใหม่ทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นจังหวัดชัยภูมิ. วารสารวิชาการ มจร บุรีรัมย์ (TCI กลุ่ม 2) ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๑ มกราคม-เมษายน ๒๕๖๖.

๕.๒ การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

ไพฑูรย์ มาเมือง. (๒๕๖๓). การสร้างความเข้มแข็งชุมชนกับการพัฒนาท้องถิ่นที่ยั่งยืน. วารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม (TCI กลุ่ม 2) ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๔ ตุลาคม-ธันวาคม ๒๕๖๓.

ไพฑูรย์ มาเมือง. (๒๕๖๓). อำนวยการรัฐกับมาตรการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19). วารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๔ ตุลาคม-ธันวาคม ๒๕๖๓.

ไพฑูรย์ มาเมือง, สุนทร ธนศิลป์พิชิต และคงฤทธิ์ แข็งแรง. (๒๕๖๓). การสร้างความเข้มแข็งชุมชนกับการพัฒนาท้องถิ่นที่ยั่งยืน,วารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม (TCI กลุ่ม 2) ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๔ ตุลาคม-ธันวาคม ๒๕๖๓.

ณัฐมลกานต์ ไชยวิมลสิริ, ไพฑูรย์ มาเมือง, และสุนทร ธนศิลป์พิชิต. (๒๕๖๔). แนวทางการสร้างธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. วารสารชัยภูมิปริทัศน์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (TCI) ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๑ มกราคม-เมษายน ๒๕๖๔.

ร่างธรรมนูญตำบล

- ร่าง -

ธรรมนูญชุมชนบ้านกอก

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก
อำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

เรื่อง	สารบัญ	หน้า
ธรรมนูญชุมชนบ้านกอก		๑
นิยามศัพท์		๓
หมวด ๑ ปรัชญาและแนวคิด		๑๒
หมวด ๒ ชุมชนบ้านกอกพัฒนาท้องถิ่นแบบมีส่วนร่วม		๑๒
หมวด ๓ ชุมชนบ้านกอกอยู่อย่างมีคุณภาพชีวิตที่ดีมีความอบอุ่น		๑๓
หมวด ๔ ชุมชนบ้านกอกมีเศรษฐกิจที่ดีอยู่อย่างพอเพียง		๑๓
หมวด ๕ ชุมชนบ้านกอกสังคมดีมีความปลอดภัย		๑๓
หมวด ๖ ชุมชนบ้านกอกสิ่งแวดล้อมดีมีการรักษาระบบนิเวศน์		๑๔
บทเฉพาะกาล		๑๔

ธรรมนูญชุมชนบ้านกอก “ชุมชนบ้านกอกอยู่ดีมีสุขตามวิถีประชาธิปไตยชุมชน”

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔๓ บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิ

(๑) อนุรักษ์ ฟื้นฟู หรือส่งเสริมภูมิปัญญา ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และจารีตประเพณีอันดีงาม ทั้งของท้องถิ่นและของชาติ

(๒) จัดการ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืนตามวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ

(๓) เข้าชื่อกันเพื่อเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐให้ดำเนินการใดอันจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนหรือชุมชน หรืองดเว้นการดำเนินการใดอันจะกระทบต่อความเป็นอยู่อย่างสงบสุขของประชาชนหรือชุมชนและได้รับแจ้งผลการพิจารณาโดยรวดเร็ว ทั้งนี้ หน่วยงานของรัฐต้องพิจารณาข้อเสนอแนะนั้น โดยให้ประชาชนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพิจารณาด้วยตามวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ

(๔) จัดให้มีระบบสวัสดิการของชุมชน

สิทธิของบุคคลและชุมชนตามวรรคหนึ่ง หมายความว่ารวมถึงสิทธิที่จะร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือรัฐในการดำเนินการดังกล่าวด้วย

ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ได้ตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องดังกล่าว จึงได้ร่วมมือกับภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนร่วมใจกันจัดทำ “ธรรมนูญประชาธิปไตยชุมชนบ้านกอก ขึ้น” จึงกำหนดข้อตกลงไว้ ดังนี้

ข้อ ๑ ธรรมนูญนี้เรียกว่า “ธรรมนูญประชาธิปไตยชุมชนบ้านกอก พ.ศ.....”

ข้อ ๒ การประกาศใช้ธรรมนูญประชาธิปไตยชุมชนบ้านกอก ให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่..... เป็นต้นไป

นิยามศัพท์

ข้อ ๓ ในธรรมนูญนี้

“การมีส่วนร่วม” หมายความว่า การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมใด ๆ ในลักษณะของการร่วมรับรู้ ข้อมูลข่าวสาร ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการ ร่วมรับประโยชน์ร่วมติดตามประเมินผลและตรวจสอบ

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานอื่นของรัฐ

“เศรษฐกิจพอเพียง” หมายความว่า แนวการดำรงชีวิตและปฏิบัติตนของประชาชนในระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับประเทศ โดยดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และจะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้ จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและการ

ดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ ให้มีจิตสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์ และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญา และความรอบคอบเพื่อให้สมดุล และพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวางทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

“ธรรมาภิบาล” หมายความว่า คุณลักษณะของการบริหารหรือการปกครองเพื่อให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจ มีคุณภาพและเกิดความคุ้มค่า ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น มีการปรับปรุงภารกิจให้ทันต่อสถานการณ์ ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวก ตอบสนองความต้องการของประชาชน และมีการประเมินผลการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอการดำเนินการตามหลักธรรมาภิบาล ต้องยึดหลักการมีส่วนร่วม หลักความโปร่งใส หลักความรับผิดชอบและตรวจสอบได้ หลักประสิทธิภาพและประสิทธิผล และหลักนิติธรรม

“ธรรมนูญประชาธิปไตยชุมชนบ้านกอก” หมายความว่า กติการ่วม ข้อตกลงร่วมของคนในตำบลบ้านกอก ที่เกิดจากปัญหาและความต้องการ สำนึกของคนในตำบลและสามารถกำหนดเป้าหมายตามวิถีชีวิตชุมชน การบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานของรัฐและชุมชน เพื่อสร้างความอยู่ดีกินดีและความสงบเรียบร้อยในชุมชน

หมวด ๑

ปรัชญาและแนวคิด

ข้อ ๔ ทุกภาคส่วนและประชาชนตำบลบ้านกอก มีหน้าที่ร่วมกันในการขับเคลื่อนดำเนินงานพัฒนาธรรมนูญเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน เพื่อให้เกิดการพัฒนาท้องถิ่นแบบมีส่วนร่วม รวมถึงการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้เกิดความเชื่อมโยง และสัมพันธ์ภาพที่ดีให้เกิดขึ้นระหว่างชุมชน ทำให้เกิดชุมชนเข้มแข็งและพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน สืบไป

ข้อ ๖ การพัฒนาธรรมนูญเป็นกรอบแนวทางในการกำหนดทิศทางการพัฒนาในระดับตำบล นับว่าเป็นการส่งเสริมให้เกิดความเป็นประชาธิปไตยชุมชน เปิดโอกาสให้ทุกคนในชุมชนได้ร่วมมือกันพัฒนาชุมชนตำบลของตนเองให้มีความเจริญก้าวหน้าต่อไปอย่างมีส่วนร่วม

ข้อ ๗ เป้าหมายธรรมนูญตำบล คือ เพื่อให้ชุมชนเกิดการพัฒนาดังกล่าวอย่างมีส่วนร่วม บนแนวคิด “ชุมชนบ้านกอกอยู่ดีมีสุขตามวิถีประชาธิปไตยชุมชน”

หมวดที่ ๒

ชุมชนบ้านกอกพัฒนาท้องถิ่นแบบมีส่วนร่วม

ข้อ ๘ ประชาชนเข้าร่วมแสดงความคิดเห็นในเวทีประชาคม ร้อยละ ๗๐ ของครัวเรือน

ข้อ ๙ ประชาชนมีการใช้สิทธิ์ออกเสียงเลือกตั้ง โดยไม่ซื้อสิทธิ์ ไม่ขายเสียง

ข้อ ๑๐ ประชาชนร่วมกันในการดำเนินกิจกรรมต่างๆภายในหมู่บ้านและตำบล

- ข้อ ๑๑ ประชาชนร่วมตรวจสอบการดำเนินงานต่างๆภายในหมู่บ้านและตำบล
 ข้อ ๑๒ ประชาชนร่วมเสนอปัญหาและความต้องการพัฒนาท้องถิ่น

หมวดที่ ๓

ชุมชนบ้านกอกอยู่อย่างมีคุณภาพชีวิตที่ดีมีความอบอุ่น

- ข้อ ๑๓ ชุมชนมีการดูแลเด็กเล็กร่วมกันเพื่อให้เด็กมีความปลอดภัย
 ข้อ ๑๔ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอกมีกิจกรรมการออกกำลังกายและสนับสนุนอุปกรณ์ออกกำลังกายภายในชุมชน
 ข้อ ๑๕ หญิงตั้งครรภ์ได้รับการดูแลด้านสุขภาพจากครอบครัวและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
 ข้อ ๑๖ ชุมชนมีการดูแลผู้สูงอายุทั้งทางร่างกาย จิตใจและสังคม เพื่อให้ผู้สูงอายุมีความอบอุ่น
 ข้อ ๑๗ ชุมชนมีการรณรงค์งดการดื่มแอลกอฮอล์ในวันพระและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา
 ข้อ ๑๘ ภายในชุมชนห้ามขับซิ่งด้วยความเร็วและก่อให้เกิดเสียงดังในชุมชน
 ข้อ ๑๙ ภายในชุมชนไม่เสพและไม่ขายยาเสพติดให้โทษ

หมวดที่ ๔

ชุมชนบ้านกอกมีเศรษฐกิจที่ดีอยู่อย่างพอเพียง

- ข้อ ๒๐ ภายในชุมชนมีการสร้างผลิตภัณฑ์ชุมชน และส่งเสริมการจำหน่ายสินค้า
 ข้อ ๒๑ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอกมีการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพในชุมชน
 ข้อ ๒๒ ภายในชุมชนมีศูนย์เรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในตำบลและหมู่บ้าน
 ข้อ ๒๓ ประชาชนมีการจัดทำบัญชีครัวเรือนทุกครัวเรือนทุกหมู่บ้าน
 ข้อ ๒๔ ภายในชุมชนมีการปลูกผักสวนครัวปลอดสารพิษเพื่อลดรายจ่ายครัวเรือน

หมวดที่ ๕

ชุมชนบ้านกอกสังคมดีมีความปลอดภัย

- ข้อ ๒๕ ภายในชุมชนร่วมกันอนุรักษ์ประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่น
 ข้อ ๒๖ ภายในชุมชนร่วมกันทำนุบำรุงศาสนาและศาสนสถาน
 ข้อ ๒๗ ภายในชุมชนช่วยกันรักษาทรัพย์สินที่เป็นสาธารณะ

ข้อ ๒๘ ภายในชุมชนมีการตั้งด่านชุมชนเพื่อเฝ้าระวังอุบัติเหตุในช่วงเทศกาล

ข้อ ๒๙ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอกติดตั้งป้ายจราจร ตามจุดเสี่ยง จุดอันตราย ทางโค้งหรือตามแยกหมู่บ้าน

ข้อ ๓๐ ภายในชุมชนห้ามรถบรรทุกที่มีการบรรทุกเกินขนาดที่กฎหมายกำหนดผ่านเส้นทางจราจร

หมวดที่ ๖

ชุมชนบ้านกอกสิ่งแวดล้อมดีมีการรักษาระบบนิเวศน์

ข้อ ๓๑ ชุมชนมีการคัดแยกขยะก่อนทิ้ง ตามหลัก ๓ R คือ Reduse Reuse Recycle

ข้อ ๓๒ ชุมชนมีการคัดแยกขยะอินทรีย์/ขยะเปียกในครัวเรือน

ข้อ ๓๓ ชุมชนไม่ทิ้งขยะในที่สาธารณะ

ข้อ ๓๔ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอกมีการกำจัดขยะที่ถูกหลักสุขาภิบาล

ข้อ ๓๕ ชุมชนไม่เผาฟางข้าว ไม่เผาอ้อย เพื่อลดปัญหาหมอกควัน

ข้อ ๓๖ ชุมชนไม่ตัดไม้ในป่าชุมชนและช่วยกันดูแลป่า

ข้อ ๓๗ ชุมชนช่วยกันอนุรักษ์ระบบนิเวศน์ในบริเวณบึงสาธารณะและรักษาแหล่งน้ำให้สะอาด

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๓๘ การแก้ไขเพิ่มเติมธรรมนูญธรรมนูญประชาธิปไตยชุมชนบ้านกอก ฉบับนี้ ต้องยึดหลักเหตุผล ความจำเป็น และประโยชน์ที่จะเกิดแก่คนในตำบลบ้านกอก การดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมธรรมนูญประชาธิปไตยชุมชนบ้านกอก ฉบับนี้ โดยประชาชนตำบลบ้านกอก ไม่น้อยกว่า ๑๐๐ คนของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งร่วมกันเสนอชื่อต่อประธานคณะกรรมการธรรมนูญประชาธิปไตยชุมชนบ้านกอก เพื่อขอแก้ไขเพิ่มเติม ต้องผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการธรรมนูญประชาธิปไตยชุมชนบ้านกอก และต้องแจ้งวาระดังกล่าวแก่สาธารณะทราบก่อนการจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน มติการแก้ไขเพิ่มเติมต้องมีผู้เห็นชอบไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของผู้เข้าร่วมเวที ดังกล่าว

ประกาศ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการยกร่างธรรมนูญตำบลบ้านกอก

การพัฒนาธรรมนูญเป็นกรอบแนวทางในการกำหนดทิศทางการพัฒนาในระดับตำบล นับว่าเป็นการส่งเสริมให้เกิดความเป็นประชาธิปไตยชุมชน เปิดโอกาสให้ทุกคนในชุมชนได้ร่วมมือกันพัฒนาชุมชนตำบลของตนเองให้มีความเจริญก้าวหน้าต่อไปอย่างมีส่วนร่วม ในการยกร่างธรรมนูญตำบลได้ประเด็นธรรมนูญจากการจัดเวทีเสวนาระหว่างหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย ผู้บริหาร ข้าราชการ สภาองค์การบริหารส่วนตำบล แกนนำชุมชน เพื่อร่วมกันเสนอปัญหาและความต้องการภายในชุมชน โดยมีความมุ่งหวังเพื่อให้ชุมชนเกิดการพัฒนาท้องถิ่นอย่างมีส่วนร่วม บนแนวคิด “ชุมชนบ้านกอกอยู่ดีมีสุขตามวิถีประชาธิปไตยชุมชน” จึงขอแต่งตั้งคณะกรรมการยกร่างธรรมนูญตำบลบ้านกอก ดังนี้

๑. นายสมพงษ์ ฝิรรักษา	นายกองค์การบริหารส่วนตำบล	ประธานกรรมการ
๒. นายสมใจ สังข์ทอง	รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล	กรรมการ
๓. นายชอง ลีดี	รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล	กรรมการ
๔. นายรังสี สีดาวงษ์	เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล	กรรมการ
๕. นายชาญชัย เอี่ยมสำอากค์	กำนันตำบลบ้านกอก	กรรมการ
๖. นางแสงจันทร์ สีแดง	ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล	กรรมการ
๗. นางสาวไกล่รุ่ง บุญเรือง	รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล	กรรมการ
๘. นางสมหวัง เหิงขุนทด	เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล	กรรมการ
๙. นายวุฒิสาร เกษมสุข	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑	กรรมการ
๑๐. นายรุ่งโรจน์ กลอนค่างพลู	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๒	กรรมการ
๑๑. นายนคร สิงห์ลา	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๓	กรรมการ
๑๒. นายอุบล สิงห์ลา	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๔	กรรมการ
๑๓. นายพิษณุชาติ เผือก	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๕	กรรมการ
๑๔. นายวันชัย กุงขุนทด	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๖	กรรมการ
๑๕. นายสุพรรณ ชัยนอก	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๗	กรรมการ
๑๖. นายสมปอง นาคี	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๘	กรรมการ
๑๓. นายสมบัติ สีแดง	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๙	กรรมการ
๑๔. นายอภิสิทธิ์ มีใส	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑๐	กรรมการ
๑๕. นายตรีจิตร น้อยวิเศษ	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑๑	กรรมการ

-๒-

๑๖.	นายวกันตภณ ลายพลูคำ	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑๓	กรรมการ
๑๗.	นายสมพร ผิวรักษา	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑๔	กรรมการ
๑๘.	นายมะลิ โพธิ์ทอง	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑๕	กรรมการ
๑๙.	นายเด่นรัก จำแก้ว	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑๖	กรรมการ
๒๐.	นายธวัช พาลีเขตต์	สมาชิกสภา อบต. หมู่ที่ ๒	กรรมการ
๒๑.	นางบังอร สิงห์ลา	สมาชิกสภา อบต. หมู่ที่ ๓	กรรมการ
๒๒.	นายโกศลปี อินทรผล	สมาชิกสภา อบต. หมู่ที่ ๔	กรรมการ
๒๓.	นางสาวธัญญรัตน์ ภิรมย์ชม	สมาชิกสภา อบต. หมู่ที่ ๕	กรรมการ
๒๔.	นายสังวร สิงห์ลา	สมาชิกสภา อบต. หมู่ที่ ๖	กรรมการ
๒๕.	นายสมนึก ศรีกุดเวียน	สมาชิกสภา อบต. หมู่ที่ ๗	กรรมการ
๒๖.	นายธีระ เจริญไช	สมาชิกสภา อบต. หมู่ที่ ๘	กรรมการ
๒๗.	นางหอมจันทร์ ชาตรี	สมาชิกสภา อบต. หมู่ที่ ๙	กรรมการ
๒๘.	นางนิจ เย็นวัฒนา	สมาชิกสภา อบต. หมู่ที่ ๑๒	กรรมการ
๒๙.	นางบุญเกิด จันทร์น้ำใส	สมาชิกสภา อบต. หมู่ที่ ๑๓	กรรมการ
๓๐.	นายจำลอง บรรเทากุล	สมาชิกสภา อบต. หมู่ที่ ๑๔	กรรมการ
๓๑.	นางอภิญา ขำชัยภูมิ	สมาชิกสภา อบต. หมู่ที่ ๑๖	กรรมการ
๓๒.	นางนภาพร น้อยวิเศษ	สมาชิกสภา อบต. หมู่ที่ ๑๗	กรรมการ
๓๓.	นายสานิตย์ แดงสุวรรณ	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑๗	กรรมการ
๓๔.	นางสาวชวนพิศ เลิศประเสริฐ	หัวหน้าสำนักปลัด ฯ	กรรมการ
๓๕.	นายยุทธนา พิพิธกุล	ผู้อำนวยการกองสวัสดิการสังคม	กรรมการ
๓๖.	นายสุทธิศักดิ์ สังข์ทอง	ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล	กรรมการและเลขานุการ
๓๗.	นางสาวฐิตียาพร ไชยวิมลสิริ	รองปลัด	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๓๘.	นางรัตนา นาสูงเนิน	นักวิเคราะห์นโยบาย ฯ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มีหน้าที่ สรุปประเด็นปัญหาและความต้องการจากชุมชน พร้อมทั้งกำหนดประเด็นธรรมนุญตำบลเพื่อใช้
เป็นแนวทางยกร่างธรรมนูญตำบล

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๖

ประกาศ ณ วันที่ ๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๖

นายสมพงษ์ ผิวรักษา

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก